This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

PIETER·BOR·CHRISTZ

TRAGIE·COMEDIEN

Digitized by Google

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Tvvee

TRAGI-COMEDIEN

In proſa/

D'eene van Appollonius Prince van Tyro.

Ende d'ander

Van denzelven/ ende van Tarſia

ſijn Dochter.

Kortelinghs volght naer de Voor-reden.

Weſende niet alleen luſtich ende vermakelick om leſen: maer oock voorderlick om weten/ hoe men hem in voorſpoedt ende teghenſpoedt behoort te draghen.

Door P. B. C.

IN 'sGRAVEN-HAGHE,

By Aert Meuris/ Boeck-verkooper

woonende in de Paepe-ſtraet/ in den Bybel. 1

Digitized by Google

't Boeck tot den Beſienders.

Ach ghy my langhe hebt aenſchouwt/
Zoo moeyt ghy my oock koopen/
Tgheldt dat ghy gheeft u niet bedrouwt/
Het waert oock haeſt verloopen
Jy wyt of Bick by Stoopen:
Zoo beint ghy daer u gheluckt quyt/
Dey lydt ich druchtlooch verloopen:
Mach koopt ghy my/ ghy dock proeft/
Dgheldt ich behouden dey u lyt:
Dat ghebruyckt my dey beſten/
Dy waert verblydt dey beſten.

Tot den Beriſpers.

Kondt ghy't niet verbeteren, houdt op van blameeren;
Want het en is voor u niet ghedaen:
Stelt het in goedt dicht, u lof zal vermeeren,
En ick zal my voor u verneeren ſaen,
Of laet anders u beriſpen ſtaen.

Digitized by Google

DEN EERSAMEN, VROMEN ende verstandighen Pieter Bor Ianſz, Secretaris vanden Gherechte der Stadt Vtrecht.

Zijn meer dan vijf-ende-twintich jaren ghe-leden / dat ick leſende in zeker out verſuft Boeck / daer in vandt beſchreven het leven ende de daden van den Heere Appollo-nius van Tyro: ende om de verſchepden verande-ringhe van zaecken ende ghelijckenissen die daer inne verhaelt worden / ende om mijn zelfs te oeffenen en ledichept te vlieden / kreegh ick luſt om een Tragi-comedie daer van te maken in rijme: maer vindende t zelve te moeyelick / ende dat het mij veel rijms hoeden zoude / ook dat ick daer in zoo niet en was ghoeffent / zoo liet ick dat bliven / ende begonſt het zoo het nu is, daer zommijdts wat in doende als ick ledighe tijde hadde / niet dat mijn meeninghe was dat ick t zelve wilde doen drucken; maer alleen voor mijn eyghen oeffeninghe ende ghelickheyt. Doch het is be-gonnen geweeſt / maer weert wederom uit der hant ghe-lept / ende bleef onvoldaen menighe jaren / dat ick daer niet meer om en dachte: dan veertwintich jaer daer naer

soeckende naer eenighe andere Dauipteren/ quam my dit weder in handen: ick twijffelde of ic het voort wilde volcynden dan niet: ten laetsten om dat tgene gemaeckt was eenich slot soude hebben/ maecte ic een eynde vant eerste deel: ende daer in belich wesende/ quam een goedt vrunt my aenspreken/ de welcke tselve siende eñ daer in wat lesende/ behaeghde hem een Liedeke zo wel/ dat hy my zepde dat ic het behoorde te volcynden: ick volgde de raet/ eñ hebt gedaen (als ic tijt daer toe hadde) gelijc ghy hier meucht siē Nu de moeyte gedaen is/ eñ dat ic weet dat jonge liedē vele haer vermakinge nemē in fabuleuse Historiē te lesen/ heb ic tselve V. E. willē toezepndē/ niet of het wat kostelicx waer/ maer voor tgene het is ten zal altijt geen twist verzengē: tquaetste datter af mach komē zal wesen dat de Berispers eñ Zoplisten wat zullen hebbē om hen mede te bemoepē: d'een zal vragē/ lust hem in syn oude dagē noch beuselen te schrijven? d'ander zal zeggē/ dat dē tijt te kostelic is om tselve te lesen: de derde en zal de stellinge niet behagē/ andere dē stijl niet: dan ic vrage daer wepnich na/ tis voor de wijse niet gedaē/ veel min voor de neuswijse: ic hebt voor my zelve gemaeckt/ ic hebt in myn jeucht begonnen/ tis voor jonge lieden/ die zullē't te liever lesen/ om dat ic het u toe-eygene. Daer is niet oneerlicx inne daerse hen aen mogē ergerē: waerom en zoudense hen dan daer niet mede mogē vermakē? Is u dē tijt te kostlic/ deplt het andere mede die jonger zijn/ sy mogent lesen in plaetse van in de herberge of te danse te gaen/ of van ander liedē achterklap te spzekē: Neemt het dan in dancke voor tghene eñ zulcx het is/ als ic wat beters hebbe/ zal het verbeteren. Vaert wel.

V. goedtwilligher Oom

P. Bor Christiaens.

Digitized by Google

Kort inhoudt van dese Tragi-comedien.

VANT EERSTE DEEL.

DE Koninck Anthiochus hadde een vvtnemende ſchoone Dochter by ſyn Huyſvrou, daer hy naer ſyn Huyſvrouwen doot zelfs op verliefde ende verkrachtese; ende om dat hyſe altijt woude gepruycken ende niet huwelicken, ende dat hy ſyne groote hooſheyt wilde verborghen houden, zo gaf hy een queſtie wt, ende liet overal vveten, zoo vvie dat die queſtie konde ſolveren, die zoude hy ſyn Dochter te huwelicke geven: maer zo vvie ſyn Dochter ten huwelicke eyſchte, ende het raetſel ofte queſtie niet en konde raden ofte ontbinden, die zoude ſyn hooft verlieſen. Dit ordonneerde hy daerom, op dat niemant ſyn dochter zoude ten huwelick derven eyſchen, ende ſyn lijf in avonture ſtellen om zodanigen vreemden ende vvonderlicken raetſel: nochtans zo quamen daer vele treffelicke Heeren om de vermaertheyt van de ſchoonheyt deſer Dochter, die haer lijf avontuerden: maer vvant ſy't raedtſel niet en konden raden, werden ſy thooft afgheſmeten, ende op ſtaken langs de veſten ende opte poorten geſtelt, op dat alle andere zouden werden afgheſchrickt om zulck verzoeck meer te doen. Nochtans iſt ghebeurt, dat Appollonius Prince van Tyro, een ſchoon, jong ende een zeer gheleert, vvijs ende vroom Prince, ghehoort hebbende van de groote vvtnemende ſchoonheyt deſer dochter, ende met hare liefde alleen wt het gheruchte bevanghen zijnde, aldaer ghetogen is, ende heeft het raetſel gheraden ende gheſolveert. De Koninc daerom zeer gheſtoort zijnde, zo vde dat hyt niet en hadde gheraden, ende ghaf hem dertich daghen te ſpijt om hem te bedencken, ende konde hy't daerentuſſchen niet raden, zo moeſt hy ſyn hooft verlieſen. De Prince naerſtelicker op het raetſel ghelet hebbende, bevont dat hy vvel gheraden hadde, ende verſtaen hebbende dat de Koninck hem laghen leydde om heymelick te dooden vluchte hy eerſt na, ende daer naer ooc wt, ſyn eyghen lant, om ſyn onderſaten te verſchoonen, vvant hy niet machtich ghenoech en vvas om des Koninex Antiochi macht te vvederſtaen. De Koninck dit verſtaen hebbende, ſtelde groot gheldt op ſyn lijf. Appollonius komt in Tarſien, daer hy de Stadt van Koorn voorſiet, ende haer verloſt van honghers noot. Daer naer lijdt hy ſchip-breucke, ende komt armelick ende onbekent op een plancke te lande int Koninctijcke van Pentapolitanen, daer des Koninex Dochter op hem verlieft, die hy met des Koninckx haren Vaders conſent (hoevvel hy onbekent vvas) trouwt. De Koninc Antiochus wert door de Godlicke vvrake vanden Donder ende Blixem met ſyn Dochter doodt-gheſlaghen, ende alle de Heeren

ende Onderſaten des Koninckrijcks, kieſen eendrachtelic Appollonius tot haren Koninck. Hy reyſt met ſyn Huyſvrou (die ſwaer vvas) om tKoninckrijck t'ontfanghen: ſyn Huyſvrou verloſt op Zee van een jonghe Dochter, ende ſterft, zoo men anders niet en vviſt: ſy vverdt in een Kiſt gheleyt met veel Schats ende over boort gheſmeten; eyntlick gheviſcht zijnde ontrent Epheſien, bevandtmen datſe noch leefde: die Dochter dede hy noemen Tarſia, ende heeftſe ghegheven aen Strangulio Heere van Tarſien ende Dioniſiades ſyn Huyſvrou om op te voeden, ende hy is vol droefheydts ende treurens vvederom tſcheep ghegaen, vvillende niet vverkeeren in Tyro, noch reyſen naer Antiochien om het Koninckrijck t'ontfanghen, voor dat hy zoude vveten de plaetſe vvaer ſyn Huyſvrou begraven vvas.

INHOVT VANT TWEEDE DEEL.

DIoniſiades Huyſvrou van Strangulio, haet de Dochter van den Koninck Appollonius om haer ſchoonheyt, goede gratie ende beleeftheydt, ende datſe haer eyghen Dochter in alles te boven ghingh, zoeckt middel om haer te doen dooden; dan vvert door eenighe Zeeroovers verloſt ende ghenomen, ende verkocht inde Stadt van Mithilenen aen eenen Roffiaen ghenaemt Leno. De Heere vander Stadt op haer verlieft zijnde ende meer andere, zoecken by haer te ſlapen; maer ſy verkrijght met bidden ende ſmeecken datſe ongheſchendt bliſt; eyntlick komt haer Vader door onweder aldaer met ſyn ſchepen in de havene; ende ſy vverdt naer veel avontuers van haren Vader ghekent, ende voor ſyn Dochter aenghenomen ende ontfangen: den Roffiaen vvert gheſtraft, ſy ghehuwelict aenden Heere van Mithilenen. Strangulio ende ſyn Wijf vverden ooc gheſtraft. Ten laetſten komt Appollonius tot Epheſien inden Tempel, met ſyn Dochter ende haer Man, alvvaer hy alle ſyn avonturen over luyde verhaelt, in preſentie van ſyn Wijf, die hy niet en kent, noch ſy hem: maer wt het verhael van ſyn redenen ende vvoorden vverdt ſy hem kennende: ſy trecken tzamen naer het Koninckrijck van Antiochien, dat voor hem bewaert vverde: na de krooninge reyſen ſy by haren Vader, dieſe te zamen met grooter blijſchappe ontfanght; naer vviens doot Appollonius Koninck vvert van drye Koninckrijcken: hy krijght by ſyn Huyſvrou noch een Soon; vvert oudt vier-en-tachtich jaren; leeft voorts in vrede, bemint ende gheeert van ſyn Onderzaten, ghevreeſt van ſyn Vyanden, ende ſterft in ruſte ſalichlicken.

SON-

Digitized by Google

SONNET.

Al 's Wereks zotheyt ziet,, die kan men hier ...
Hoe de boosheyt opgaet,, en haestich vvert ghestraft,
Als Godes toorn aenvaet, ... heyt ...
En komt seer haest tot niet,, dus vvilt hem alle ...

Komt men oock in verdriet,, Godt kan vveeromme ...
De moedt niet zinolijn ... Godt ...
Tot berou van het quaet,, dus daer niet ... baet;
Maer denckt dat dit gheschiet,, dat Godt ... ghepresen.

Zijt ghy oock in voorspoet,, danckt Godt ... hem ...
Die alleen gheeft het goet,, u ... bewaren;
Want tstaet aen hem alleen,, u vveder te benemen.

Vreest dan die 't alvermach, ... mer hertens ...
Looft hem nacht ende dach,, hy is 'slovens fonteyn,
Hy helpt wt ghevveen,, hier mede eynd' ick myn ...

Per-

Personagien in dese Tragi-comedien.

Appollonius, Prince van Tyro.
Guido, een Man.
Doria, syn Wyf.
Elimatus, een oudt Man ende Ouderzaet van den Prince Appollonius.
Fama.
Bode, van den Koninck Antiochus.
Verdriet, } Nichte
Blijschap, } ende Neve.
Strangulio, Overste der Stadt Tarsien.
Dionisiades, syn Wyf.
Argulus, Schipper ofte Stuer-man.
Piscator, een Visscher.
Simplicia, syn Wyf.
Verneem-al, } twee Vrouwen/
Veel-snaps, } zynde Nichten.
Altistratus, Koninck van Pentapolitanen.
Lucinia, syn Dochter.
Ardonius, een Hertoghs Sone.
Philautus, een Graven Sone.
Phesostris, mede een Graven Sone.
Ligosides, Voester van Tarsia.
Tarsia, Dochter van Appollonius.
Cerimonis, Doctor in Medicynen.
Ionathan, syn Discipel.
Sosia, syn Dienaer.
Theophilus, een Landt-man.
Simple, een Sot.
Ardulio, Dienaer van Appollonius.
Twee Bootsghezellen.
Athanagoras, Prince van Mithilenen/de Man van Tarsia.
Apostatus, een ryck Edelman alhaer.
Leno, een Koppiaen.
Eenighe Burgheren.

I, Hande

I. Handelinghe. I. Wtkomen.

Guido, een Man, Doria, syn Wijf.
Elimatus, een oudt Man ende Onderſaet van den Prince Appollonius.

Guido.

O Doria! Doria! Wat ſonde ende wat booſheyt en werter nu niet ghedocht / ja bedzeven op deſer Aerden van den Menſchen? Hoe zeer heeft de booſheyt nu d'over-hant ghenomen? Hoe werdt de rechtveerdicheyt verdzuckt van den ghenen die haer zouden beſchermen? Hoe werden de goede van de booſe om de waerheyt verdolght? Ende dat boven al te verwonderen is / ſy gaender al mede deure; ende tſchijnt dattet Godt niet en ziet noch en acht: Ach! hoe menich jonghe Prince heeft syn hooft verloren om deſen Tyran ſyn Dochter.

Doria. Tis waer/ myn lieve Man/ het verdziet my oock/ datter zoo veel om deſe Koninck Dochter ghestozven zijn: tis wel waer/ dat ſy zeer ſchoon is, maer de ſchoonheydt is qualick aen haer beſteedt/ alſſe alzoo verderffelick is. Maer hebt ghy wel ghehoozt dattet Raedtſel des Koninckx gheraden is?

Guido. Ja ick/ ende daerom treur ick/ om de booſheyt van Antiochus onſen Koninck met ſyn Dochter. Maer wie is deſe / die alhier zoo naer ons toe komt? My dunckt tis onſen ouden Vzundt Elimatus. Iſt niet?

Doria. Ja hy iſt certeyn.

Elimatus. Godt gheve u beyde goeden dach: Vinde ick u alhier/ myn goede Vzunden? Hoe langhe heb ick begheert u te zien / ende ten heeft my niet moghen ghebeuren: dies ick my verblijde dat ick u alſnoch ghesont vinde.

Guido ende Doria. My bedancken u zeer/ ende hieten u hertelick willekom: Hoe iſt met u Hupſvrouwe?

Elimatus. Zeer wel: Maer ick bidde dat ghy my vertelt/ waer-

om dat zoo veel hoofden rontsomme dese Stadt op staken staen.

Guido. Dat wilick gheerne doen: want ick dat van zelfs u ghezept zoude hebben / op dat ghy doen zoudt / zulcks als ist behoort in deze zake. Hoort dan toe: Onse Koninck Antiochus heeft by syn Hupsvrouwe een zeer schoone Dochter / genoemt Nemra; die eerst naer't oordeel aller menschen zeer deughtsaem was van zeden: want sy » beminde (zoo't scheen) al die de waerheyt volchde / die opter deugh» den paden wandelden / ende alle die de boosheyt hatende waren. Als nu onse Koninckx Hupsvrouwe (de welcke om haer deughde van een yder zeer bemint was) overleden was / zo was deze Dochter ontrent zestien jaren out / ende van alzulcker schoonheyt / dat men qualicken haers gelijcke zoude hebben weten te vinden: zulck datter menich Koninck Sone is geweest / die deze Nemra ten houwelicke aenzochte: twelck de Vader merckende / begonste dooz ick en weet niet wat raserije / dollichept en veerstelichept / syn Dochter zelfs te beminnen / anders als een Vader behoort te doen: zulck dat hy ten laetsten dooz de brandende hitten der minnen (laet ick't met recht noemen boose wtsinnichept) verwonnen zijnde / syn eygben Dochter verkracht ende haer zuyverheyt benomen heeft.

Elimatus. O grouwelicke boosheyt! myn herte verschrickt dat ick't hoore vertellen.

Guido. Maer noch en hebdy al de boosheyt niet ghehoort / ende tgroot quaet dat hier om deze oorzake ons over-komt: want des Koninck Dochter die eerst haren Vader vzomelic wederstout / ende inde boosheyt niet en wilde consenteren / is nu eylaes (met tranen ick't betreure) zoo verre ghekomen / dat sy de wellust zoekt boven alle dingen ter werelt: maer want eenige Koningen ende Prinsen Kinderen niet op en houden deze Dochter om haer over-groote schoonheyt ten huwelicke te verzoecken / heeft de Koninck Antiochus willende dit schentlick feyt bedecken / ende begheerende haer altoos te behouden / bedocht een nieu / boos ende wreedt voorstel / te weten aldus: Dat nyemant syn Dochter en zoude moghen krijghen / ten ware hy een raetsel (twelck hy zoude wt-gheven) kost gheraden / ende indien hy tzelve niet en kost gheraden / dat hy alsdan syn hooft zoude moeten verliesen; meynende dat daer dooz nyemant syn Dochter en zoude begheeren te verzoecken / omme tperikule daer inne gheleghen zijnde. Des al niet jeghenstaende isser gheweest menich jonck Prince (daer onder waren Sonen van Koninghen / Hertoghen ende Graven) die dooz de wtnemende schoonheyt deser Joffrouwe / en dooz't toestemmen van haer jonchdelicke lusten / verwonnen zijn gheweest vande liefde: zulck dat sy omme te komen tot hun begheerten / niet ontziende de doot / haer-zelven be-

ghe-

ghebben hebben om dit te beſtaen; maer niet konnende het Raetſel gheraden / zijn alle tzamen onthooft gheweeſt dooz tbevel onſes Koninck (Tyrans mocht ic wel zeggben) ende haer hoofden ront ſomme de veſten gheſtelt / tot een ſchrick van anderen / gheljck als ghp zien meucht; tweick groot jammer is / datter zoo menich edel Prince om harent wille is gheſtozben: tverdzict mp dat ick hier zo veel af moet vermanen: maer ick en kan oock niet laten u tnavolghende noch te verklaren in kozte; te weten / hoe de Prince van Tyro Appollonius (die een pder om ſpn wijſheyt / deucht ende vzamicheyt pzijſt) hier mede is aenghekomen met ſpn Schepen / ende heeft des Koninck Dochter tot een Huyſvzouw gheeyſcht.

Elimatus. Och! is de goede Prince hier oock zoo aenkoomen ſel gheſtozben: Hoe mach hem de liefde aldus verblint hebben gheſtadt / die hp dooz ſpn wijſheyt dus langhe teghen-gheſtaen heeft? O Appollonius! hoe ſchadelick zal u dooz uwen onderſaten zijn / die ghp dooz uwe voozſichtighe wijſheyt zoo wel hebt gheregeert.

Guido. En maeckt doch (o Heere Elimatus) dus danighen misdaer niet: want waer dat hp dooz ware / zoo zoude dat luttel moghen profijteren. Maer hoozt mp doch upte. Appollonius des Koninck Dochter (als gezept is) te huwelicke gheeyſcht hebbende / wert vanden Koninck met een wzeet gheſichte aenghe ſien tot hem zeggende: O Jonghelinck / hebt ghp niet ghehoozt de conditie die ghp moet voldoen indien ghp mpn Dochter begeert. Appollonius antwoozde hem met eerbiedinghe / dat hp die wel verſtaen hadde / ende dat hp ooc de hoofden der geene die in de zelve voozwaerden te voldoen gheſailgeert hadde / wel rontſomme de Stadt op ſtaken hadde zien ſtaen: des al niet ſeghenſtaende begheerde hp ſpn Dochter te hebben. Als nu de Koninck zagh dat hp hem met te dooc niet en mocht verſchricken / heeft hp hem het Raedtſel aldus lupdende ghezept:

Ick wierde ghedraghen van miſdaedt,
En ghevoedt met moeders lick zaedt,
Ick zoeck myn Broeder, wonder ziet,
Myn Moeders Man en vind ick niet.

Twelck Appollonius verſtaen hebbende / ghinghen een wepnich op d'een zijde: daer na komende wedet hp den Koninc / heel verandert van cultuere / om te tzamen in de zoghen heeft hp ghezept alsus: Ick datghp meynt dat ick treure / oms dat ick dit Raedtſel niet en weet te gaden / ende haer dooz de doot verwaſſte / zoo dwaelop: maer ick ben ſeer wel verheucht / ende dat deſe leelicke ſteden / die dit Raedtſel zoo ſeer bedeckt inhouden niet ghelchiet en waren. Daer na heeft hp wederghaende dit Raetſel / alle de Koninghe ſchandelicke ſteden

in syn presentie ende meer anderen ontdeckt/ seggende voorts: Al ist dat ick u Dochter alsnu (als dit Raetsel duydelick geraden hebbende) verwonnen hebbe / ende de selve volghende die conditie tot een Huysvrouwe mach trouwen; so schelde ick u ende haer quijte doeter mede so u goet dunckt: maer u/o Coninc/ rade ick/ dat ghy u in tijts bekeert/ eer u de straffe van dese misdaet overvalt.

Elimatus. Maer wat zeyde of dede de Koninck hier toe?

Guido. Hy toonde een wreet ghesichte/ ende tscheen dat hy raesde / zulcken ghelaet hadde hy over hem: maer ten laetsten sprack hy: Al ist (o Jonghelinck Appollonius) dat ghy de doot dubbelt verdient hebt / eensdeels want ghy dit Raetsel niet en hebt geraden / ten anderen want ghy mynen Koninclicken persoon hier met het onrecht bedieden ende wtlegghen vant Raetsel/ hebt opghelept de leelickste feyten ter werelt; soo zal ick nochtans u gratie doen boven al die ont reghen my misdaen hebben / dat is / ick gheve u dertich daghen respijt/ omme u te bedencken/ ende komt ghy t'eynden dien tijt t Raetsel niet raden / soo moet ghy hier als alle andere u hooft laten: dese gratie doe ick u/ om de deucht die ic van u gheboort hebbe. Dit zeyde hy al met ghevepnsde woorden/ om dat hy hem binnen dien tijt meynde om te brengen met een ander middel.

Elimatus. Ic hope dat hem God bewaren zal voor den Tyran ende hem loon naer werck gheven.

Doria. Ick ben ock blijde dat hy soo wijs was dat hy hem terstont opte reys maeckte/ want hy hadde de doot niet moghen ontgaen. Komt / laet ons tzamen binnen gaen / ghy komt gherepst/ ende zijt moede/ soo meuchdy u wat rusten/ ende wat eten.

Elimatus. Ick en heb nu gheen ruste int hooft/ want ic wil terstont op reys/ my is hier wat zeltsaems inne gheballen.

Guido. Wat doch?

Elimatus. Ick zalt u vertellen: maer laet ons eerst hooren wat dese ghevleugelde Vrouwe zal seggen / die hier so neerstich na ons aen komt treden.

I. Handelinghe. II. Wtkomen.

Fama.

Woninge van Fama.

Ick (Wunden) zittende met myn gezelschappe/ als Vedelbliskheyt/ Logen/ Lichtgheloofe ende andere myn Wunden in myn Huys/ twelck gheleghen is inde Lucht / tusschen Hemel ende Aerde; soo dat ick al kan zien watter in de ghantsche Wereit ghedaen wordt ende voor doet t'konstich maecksel mynes Huys/ wesende van klinckende Metael dat hem zelfs ghelupt ghesteu/ kan horen wat ghe-

ghesproken wert/ hebbe ghehoort/ghesien ende vernomen de ghe-
heele geschiedenisse ende zaken by u terstont verhaelt van den Ko-
ninc Antiochus/syn Dochter ende den Prince van Tyro; de wel-
cke naer dat hy van hier vertrocken is over Zee naer syn Landt/
heeft thuys komende syn Boecken doorsien; maer want hy niet
en koste bevinden dat hy hadde ghedoolt int wtlegghen van des
Koninex Raetsel/ wert in hemzelven verblijt dat hy des Koninex
gramschap ontkomen was/ maer bedroeft om dat hy merckte dat
hy syn Lant zoude moeten ruymen ende verlaten/ waert dat hy syn
leven wilde behouden: want hy wel bemerckte dat hy des Koninex
handen (in syn Lant blijvende) niet en zoude moghen ontgaen: dies
hy voor hem ghenomen heeft/ al heymelick met eenighe van syn
trouwe Vrunden werck te varen/ ende te versoecken d'aventure
die hem God wilde verleenen: daerom hy syn Schepen met Terwe
ende Rogge dede laden/ ende nemende syn meeste Schat met hem/
ende met wepnen van syn getrouste Vrunden/ is hy by nachte ter
Zeewaert inne ghevlagen/ waer hy zal aenkomen/ en kan ick noch
niet gheweten: maer voorwaer het was oock tijt dat hy vertrock;
want Taliarchus de Hooftman van Antiochus quam te Tyro
door bevel des Tyrans/ om hem/ twaer met fenijn/ oste met ghe-
welt omme te brenghen; dan syn repse miste hem. Dit moest ick
(Vrunden) zeyden ende hoorende u daer toe gheneghen te wesen/
verklaren. Nu wil ick weder naer mijn ghezelschappe/ ende bevee-
len u Gode.

Fama gaet binnen ende d'andere willende mede binnen gaen, zien
komen een Bode des Koninex Antiochi met een Trompet,
dies sy vvachten, om te hooren vvat hy zal verkondighen.

I. Handelinghe. III. Wtkomen.

Bode.

Hy blaest tot drye reysen syn Trompet,
ende zeydt:

HOort Mannen jonck ende out/ bysonder ghy stoute en kloecke
Jonghelinghen/ die therte tot vrome feyten hebt strecken de/
de machtighe Koninck Antiochus doet uytroepen ende verkondi-
ghen/ dat so wie Appollonius Prince van Tyro/ den Versmader
ende Vijant des Koninex ghehanghen sal leveren in 's Koninex
Handen/ dien zal de Koninck ghiven vijftich talenten golts/ ofte
so wie hem syn hooft brenght/ zal hondert talenten golts ontfan-
ghen/ ende wat quade feyten de selve mochte bedreven hebben/ die

ſullen hem meve verghéven weſen. Waer van Antiochus verſtaerde Koninc mede vooz Wyanden/alle die den Pzince van Tyro ergens behulpich inne weſen moghen/hem verberghen/herberghen/eenighe victualie verkoopen/ ofte eenighe bystandt doen in eenigher manieren. Lijt hier al vooz ghewaerſchout.

I. Handelinghe. II. Wtkomen.

Elimatus. Guido.

Elimatus. O Godt! beſcherm doch vooz uwe goedertierenheyt dien vzomen Pzince vooz den toozne des Tyrans/en laet hem ſpnen moedt daer niet aen koelen: Hoe langhe zult ghy de booſheyt van deſen verbloeckten Tyranne ghedoogen? Moeten dan alle Godtvzeeſende dooz hem wegheropt werden? ende moeten alle die u lief hebben ende beminnen/altijt in verdziet leven?

Guido. Laet ſtaen u klaghen/o mpn waerde Vzunt: want wat mach u dat baten? Certeyn niet met allen. Ick hope dat de booſheyt des Tyrans haeſt opt hoogſte zal weſen/ende dat ſpn booſheyt eer langhe zal eynden: maer oft zuler al niet gheſchiede; zo is u/waerde Vzunt/doch wel bekent/dat zuler vanden beghinne des Werelts altijt gheſchiedt is/te weten/dat de booſe de vzome verdzuckten/zuler is oock Chziſto onſen Heere gheſchiet/die ons oock ghezept heeft datter ons mede zoo gaen zal. Thus moeten wp ons daer inne te vzeden ſchicken: Maer komt laet ons in-gaen/dat ghy u wat ruſten ende eten meucht.

Elimatus. Ick wil mp op de repse ſchicken/om te zien oft de mpn vooznemen kan ten eynde ghebzengen: want mp en luſt noch eten noch dzincken/noch eenighe ruſte: want ick mercke wel dat dien goeden ende vzomen Pzince groote laghen werden ghelept/ick zal hem zoecken ende waerſchouwen: dus Vzunt Adieu tot dat ons Godt wederzamen-voeght.

Guido. Godt ghelepde u/alſt immers alzoo moet weſen.

I. Handelinghe. II. Wtkomen.

Verdriet. Blijſchap.

Verdriet. Ghy hebt veel te lange by deſen Heere ende Pzince ghewoont/lieve Neve/tis nu tijt dat hy u/ende gij hem verlaten moet: hy moet oock eens weten wat mpn aenpt is/dat hem veel nutter weſen zal dan of ghy hem een wieh by bleeft: want ghy doet God vergheten ende in ſonden ſlapen/alſmen u altijt vaſt aen-kleeft: daer teghen make ick den ſlapenden menſche wacker/

ende

ende doe hem mercken wat hy is/ ende wat hem zal naken/ zoo hy alzoo in sonden verstijft: ick vermaen hem tot bekeeringhe / maer ghy doet hem in sonden verouden: want zo de menschen in stadige blijschappe zijn/ zo en denckense nerghens op: daeromme zo diene ick den menschen tot haren nutte/ maer ghy tot haer verderven.

Blijschap. Wat verachtet ghy my tot dit stricte: weet ghy niet/ dat God my schickt tot een beloominghe/ der gheene die u gheduldich hebben ontfanghen/ende met u langhe (onschuldich) hups hebben ghehouden? daeromme / al misprijs op my/ zoo zal ick nochtans (hoewel ick nu verhupsen moet ende u plaetse maken) wederom by desen Prince woonen / ende dan zult ghy eenwelcken wt synen Hupse ghebannen werden. Gaet nu henen/ende volbrengt tghene u bevolen is: ick zal den tijt verwachten / dat ick niet weder en zal verhupsen.

I. CHORVS.

Op de voys:

De Werelt is nu heel in roere, &c.

I.

DE vromen vverden van de quaden
Vervolght, beancxt, benaut, verjaeght,
VVant sy benijden der vromen daden,
De deuchde haer gheensins behaeght:
Maer sy vverden doch zelfs gheplaeght
Voorvvaer,
Haer conscienci haer stadich knaeght,
Het vvelck haer is een lijden swaer.

II.

Maer al lijdt de vrome van buyten,
Van binnen is 'thert vvel ghemoedt,
Hy blijft vvel in verborghen muyten:
Maer na het zuyre komt het zoet,
Zoo schickt hem Godt vveer in syn goedt,
Certeyn,
En neemt hem dan in syn behoedt:
Hierom betrout den Heer alleyn.

III.

De boose mach een kleyn tijdt vvoeden,
Rasen en beeren met ghevvelt,
Om te vernielen alle goeden,
Daer toe bruyckt hy syn macht en ghelt:

Maer

Maer al vverdt die vrome ghequelt
Ter doodt,
De hairen ſyns hoofts zijn al ghetelt,
Godt en verlaet hem niet in noodt.

IIII.

Daerom, ô Princen, vvilt niet vreesen,
Al vverdt ghy hier met druck belaen:
VVant alle vrome zoo vvy leſen
Die iſt ter Werelt zoo ghegaen:
Volght ghy altijt der deuchden paen
Met vlijdt,
En vvandelt op de rechte baen,
Zoo zult ghy noch vverden verblijdt.

II. Handelinghe. Ankomen.

Elimatus. Appollonius.

Eli. O Almachtighe Godt ende Heere / ick bidde u / wilt doch den vromen Prince Appollonius bewaren / dat hy niet en valle in de handen van den fellen Tyran Antiochus / die zoo dorſtich is na ſyn bloedt: ick heb zoo menich Landt door reyſt ende hem ghezocht / op dat ick hem mocht waerſchouwen / dat hy wel voor hem zie: want hy en weet noch niet datter zo veel gouts op ſyn lijf ende leven is gheſtelt. Maer hola! wat Schepen zijn dat / die ick hier in de Haven van Tarſen zie leggghen? Is dat niet de Vanteren van den Prince Appollonius? Voorwaer jae't. Ghedanckt zijt ghy / o goedertieren Heere / dat ghy my alhier hebt ghelevdt / op dat ick mynen goeden Prince en Heere mach waerſchouwen / dat hy hem wel wachte; want ſyn leven in grooter noot is. Ick wil gaen zien of ick hem erghens kan te zien komen / op dat ick myn voornemen mach volbrenghen. Maer wie mach dat weſen / die ick hier opden Oever aldus miſmoedich zie gaen wandelen? Of dit pemant van ſyn Volck mach zijn / die van ſyns Heeren ongheval weet? Neen't / hy iſt inder waerheyt zelfs: nu ick na by kome / kenne ick hem wel / al is hy in onbekende klederen. Ick wil my verſtouten / ende hem aenſpreken. Weeſt ghegroet Prince Appolloni / Godt verleene u blijſchap.

Appollonius. Ick danckeu Vyandt van u goedt herte; maer ick en ben de Prince Appollonius niet.

Elimatus. Ick bidde u Heere / en toorhent u voor my niet / voor my /

Digitized by Google

my/ſeggde ick/die V. G. zeer wel kenne/ die u ghetrou Ouderſaerben/ende die om u te vinden zeer vele Landen hebbe door-reyſt/tot dat ick door groote moeyten u ten leſten alhier hebbe ghevonden.

Appollonius. Tot wat eynde dan (ick en kan my niet langher door u verbeyghen houden) hebt ghy my dus zeer ghezocht.

Elimatus. Ick zal't u met korte woorden zeggghen: ghy zyt in groot perijckel / want op u lijf is groot gheldt ghezet; ende ick die wetende / hebbe gheen ruſte ghehadt door ick u hebbe ghevonden/ op dat ghy daer van zout zijn ghewaerſchout/ende op u zelfs leven acht nemen.

Appollonius. Wie zoude den Prince van ſyn Landt op gheldt setten/om te dooden?

Elimatus. De Koninck Antiochus van Antiochien heeft doen wtroepen ende allomme verkondigen / dat zo wie u levende zoude ghevangen brengen / die zoude ontfangen duyſtich talenten gouts/ ende zo wie hem u hooft brengt / die zal hy hondert talenten gouts gheven / vermidts ghy ſyn leelicke miſdaedt gheopenbaert hebt. Hierom zoo rade ick u/te vlieden daer ghy veylich zyt.

Appollonius. O myn Vrundt! wat zeght ghy? iſt waerachtich/ dat de Koninck Antiochus dus naer myn leven ſtaet?

Elimatus. Jae't Heere / ick heb ſyn boos ghebodt zelfs hooren wt-roepen / ende hebbe daerom niet gheruſt voor ick u dat hebbe ghewaerſchout. Dus leeft in uwe zaken wijſlic ende voorzichtich/ ick will nu van u ſcheyden/ende bevelen u Gode/die u wil bewaren voor alle ongheval/ende van zoo onnoſelen doode.

Appollonius. Hoort Vrundt / en wilt u zoo niet verhaeſten / ick zal u myn meyninghe zegghen: Neemt hondert talenten goudts van mynen goede / want ghy hebt zulcks wel verdient / ende ſlaet my het hooft af/ende brenght dat den Koninck Antiochus/zo zult ghy hem verblyden / ende zult van hem oock die hondert talenten goudts ontfanghen/ende ghy zyt onſchuldich vander zake / want ick dat zelfs op u begeere/ ende daerom bidde/ op dat ghy den Koninck verblydt/ende myn droeffheyt een eynde maeckt.

Elimatus. O. Heere / dat zy verre van my / Godt beſcherm my van zulcken daedt: zoude ick u dooden / daer ick my in perijckel geſtelt hebbe om u te waerſchouwen/ende om u leven te behouden. Neen / gheenſins en zullen zoodanige booſe ghedachten myn herte beheerſchen. Dus laet varen zodanige vyzopooſten/ende en laet nu de couragie van uwer herten niet wechghenomen werden in tegenſpoedt: toont nu dat de ſtudie in de Philoſophie vrucht in u herte ghedaen heeft.

Appollonius. O Elimate / myn Vrundt / ghy zeght wel: maer

wat batet my nu te wesen Prince van Tyro / als ick al myn leven als een Ballinck myn Landt moet verlaten / ende noch even-wel nerghens ruste en mach hebben? en zoudt my niet veel beter zijn / dat ick eens wt dese ellendicheyt verlost werde / dan altijdt dus in verdriet te moeten swerven?

Elimatus. Neen / Heer Appolloni / geeft den moet niet verloren / weest gheduldich / hout moedt / ende laet de deuchde der sterckheyt dese uwe wanhope verwinnen: want den tijt zal noch komen dat alle u verdriet in blijschappe veranderen zal. Nu moet ick vertrecken / ende bevele u te Gode / ende verhope u eens een ander beter ende vrolicker tijdinghe te brenghen: dus leeft met stantvastighe hope op Godt. Adieu Heer Appollont.

Appollonius. Adieu Vrunt / Godt wil u loonen van uwe deucht ende goeden raedt.

II. Handelinghe. II. Wtkomen.

Appollonius. Argutus Stuyrman. Strangulio Overste der Stadt Tarsien.

App. WAt zal ick beginnen? wat gae ick maken? waer zal ick henen? wie is ongheluckigher dan ick ben? Een Prince van Tyro ben ic / machtich van goede / rijc van Landen / mogende van onderzaten: maer wat ist / als ick die alle moet verlaten / ende daer toe myn eygē leven onzeker ben? Wat wil ic doē? wil ic liever my zelven gaen werpen in de handen van mynen Vijandt / op dat hy spnen wille doe / ende hem van mynen bloede verzadicht / op dat ick wt dese ellende mach gheraken? Want waerwaerts ick vliede / ick ben onzeker; die hondert talenten gouts zullen veel ghierighe naer myn leven doen staen. Wat zal ick dan doen? Ick wil myn Volck / Dienaers ende Schepen verlaten / ende my heymelick begeven in een Woestijne / ende aldaer myn leven eynden. Maer hier komt een van myn Stuermans / wat zal die zeggen willen / denc ic.

Argutus. Heere / ic hebbe vernomen / ist dat u belieft u Schepen hier te ontladen / ende u Koozn te doen verkoopen / dat ghy niet alleen uwen rijckdom daer mede en zult vermeederen (hoewel ghy't niet van doene en hebt) maer zult ooc een werck van barmhertichz doen: want dese Stadt daer wy hier ontrent zijn / is de Stadt van Tarsia / alwaer zoodanighen scherpen hongher gheleden werde dooz ghebzeck van Koozne / datter vele Menschen van honger zijn vergaen: want de dierte is zoo groot / dat de Ghemeen-man geen Koozne en mach koopen: maer zullen alle moeten van hongher vergaen.

Appol-

Appollonius. Soude de Prince van Tyro nu een Koopman werden? Neen/dat zal niet gheschieden: nochtans zal ic henlieden in haren noodt te hulpe komen. Gaet by mijn Volck: ick zal mij bevencken wat ick zal doen.

Argutus. Soo mijn Heere mij beveelt/zal ick doen. Argutus gaet weg.

Appollonius. Hoe zeldsaem zijn alle zaken op deser Werelt/ende hoe haest veranderen der Menschen zinnen; terstondt wilde ick in Bosschen ende Woestijne mijn leven in eenicheydt eynden; nu is mijn zinne by die van Tarsien een wijl te blijven/ ende haerlieder een vruntschap te doen. Maer wie zie ick hier aen komen gaen mij te ghemoete? Het schijnt te zijn een Man van grooter weerden/ick wil hem aenspreken/hy en mach mij doch niet kennen: ic wil hooren wat hy voor een is/ wat hy nieus heeft/ ende of hy de gelegenthept van dese Stadt kent/als ick gheloove ja; want hy schijnt wel een Man te zijn die eenich Regiment heeft: ick wil hem te gemoet gaen/ende hem aenspreken. Zijt ghegroet Heere.

Strangulio. Ende ghy Heere Koninc Appolloni/ moet hier wel-Kom zijn in mijn Landt.

Appollonius. Ghy doolt Heere/ ick ben die niet/ die ghy meynt.

Strangulio. Neen Heere/en verberght u niet voor mij: want ick kome hier om u vruntschap te doen/ alle uwe secreten zijn mij by Elimatus uwen ghetrouwen Dienaer ontdeckt ende te kennen ghegheven/ op dat ick tot u behoudinghe ende verzekeringe voorsien zoude.

Appollonius. O Elimatus! zijt ghy alleen de ghene die zorghe draeght om mijn leven te behouden/ dat alle andere zoecken te krencken/hoe zal ick u dese ghetrouheyt moghen loonen?

Strangulio. Mijn Stede is arm ende onmachtich/ ende met groot Volc en kan ic u nu ter tijt niet voeden nochte onderhouden: want wij lijden alle te scherpen honger door ghebreck van Koorn; alzoo datter weynich hoops is onder den ghemeenen Burgheren de doot door ghebreck van Koorn ende honger te mogen ontgaen: Nochtans zo verre ghy by mij wilt komen in mijn Hof ende Wooninghe/ zoo zult ghy t daer zoo goet hebben als ick zelve/ende zult daer zoo vele ghebiets hebben als ick/ ende dat door de fame van uwe oprechticheyt ende vromicheyt: ende ist dat ghy meynt hier niet zeker te zijn voor den Koninc Antiochus; ick zal u komste verberghen/ ende ist noot/ lijf ende leven by u op-zetten/ ende voor u vechten ende strijden.

Appollonius. Ist ock moghelick/ dat ick in mijn ellendicheyde noch zoo goede Vrunden vinde? O Strangulio! t schijnt dat God mij hier heeft ghezonden/ niet alleen op dat ick den wreeden ende

machtighen Tyran zoude moghen ontgaen / ende een plaetse bieden om my een wepnich op te houden: maer vooznemelick ooch om uwe Stede ende Burgheren te verloffen wt haer ellende: want ziet / ic hebbe Koozn ende Terwe met menichte in mpne Schepen / ende wil uwe Burgheren ende Inghezetenen vander doodt ende vanden honger bevzÿden / ende inden noot bystaen / datse my zullen danck weten.

Strangulio. Komt / gaen wy tzamen inder Stadt / ende verblÿt den Burgheren / haer verloffende vander doot.

II. Handelinghe. III. Wtkomen.

Wijnt op een hoochte.

Appollonius. Strangulio. Argutus. 'tGhemeen Volck.

App. HOozt ghy Bozgheren ende Inwaonderen van Tarsien / wat ick u zal verklaren: Ick verstae dat ghy groot ghebzeck hebt van Koozne / weet dat ick tzelve overvloedich met my ghebzocht hebbe / ghewassen in mynen Lande van Cypro / daer ick wt moet vluchten / niet om eenich misdaedt; maer om dat ick de waerhept hebbe ghespzoken / zoo werde ick verbolcht / ende men lepdt my onschuldige lagen om te dooden / zo dat ick moet vlieden; dan tzelve is tot u gheluck ende welvaert: want ic wil uwen noot te hulpe komen / ende u van Koozn voozsien / om een klepn gheldt / ghelÿck het in myn Landt ghekocht is: ziet / ick verkoope u hondert dupsent Mudden Terwe / elck Mudde vooz acht Penningen / ende houdt dese weldaet in ghedenckenisse / tot dat het tÿt is.

Strangulio. O goede Vzince! hoe zullen wy immermeer dese weldaedt moghen verdienen? Lÿf / goedt / bloedt / eere ende leven willen wy vooz u stellen / ende u beschermen teghen alle die u zouden willen krencken: Vele heb ic van uwe goedertierenhept / wÿshept / mildichept / rechtveerdichept / oprechtichept ende deughde hooren vertellen: maer nopt en hadde ick dusdanighe weldaedt verwacht. O ghy Burgheren ende Inwoonders van Tarsien / wat danckbaerhepdt zult ghy immermeer konnen betoonen / die ghenoech zÿ om dese weldaedt die u nu in uwen alder-wtersten noode wordt bewesen.

Argutus. Te recht mooght ghy een weldaet noemen / dat onsen Vzince u nu bewÿst / zelfs in noot zÿnde / stelt hy die aen d'een zÿde om anderen wt noot te verloffen.

Appollonius. Argutus myn Vzunt / gaet ghy ende beschickt terstont dat zonder vertoeven myn bevel volbzacht werde / ende dat dese goede Burghers terstont vertroost werden: ende zo wie geen gheldt en heeft / dien zult ghy om niet laten volghen ende ghe-

ende

ende zoo wanneer ghy ghelt hebt ontfanghen / zoo zult ghy dat leveren aen den Treſorier vander Stadt/tot behoef en ſolaſement vander Stede/ ſterckinghe der zelver/ ende verlichtinghe van den Burgheren.

Argonius. Nadien het u zoo ghelieft/ zal't alles naer uwen wille volbracht werden.

Ghemeen Volck. Wy dancken u / o goedertieren Prince/ nemmeer en zal deſe weldaet van ons vergheten / noch wy nochte onſe naerkomelinghen ondanckbaer bevonden werden: ende tot een eeuwighe ghedachteniſſe willen wy u Beeldt alhier opter Marct heerlick op-rechten.

II. Handelinghe. IV. Wtkomen.

Fama, een Trompet blaſende.

O Ghy Tarſiers weent/ſchrept ende draeght rouwe/ u blijſchap verandere in droefheyt: want ic verkondige u droeve tydinge/ namentlic/ dat dien goeden Prince Appollonius van Tyro / die u in uwe nooden zoo onverhoopte weldaden beweſen ende van den ſchricklicken honghers noot verloſt heeft/ daerom ghy hem oock zoo heerlicken Beelde tot eeuwigher ghedachteniſſe op-gherecht hebt/ die zegh ick/ willende naer Tyro ſyn Hooft-ſtadt repſen/ om hem aldaer te ſtercken ende te onthouden/ heeft opter Zee zodanighe ſchip-breckinghe gheleden / dat alle ſyn Schepen vergaen / ſyn volck ende goederen verdroncken zijn / ende hy arm / naeckt ende ellendich op een Plancke in de Zee lepdt en drijft: waer hy zal aen-komen/ weet ick noch niet te verklaren.

II. Handelinghe. V. Wtkomen.

Verdriet. Blijſchap.

Verdriet. WAer zijt ghy Neve? Wat zeght ghy nu? Laetſtmael meynde ghy my wederom wt myn plaetſe te verdrijven binnen Tarſien / doe ghy zaeght dat den Prince Appollonius daer zoo wel onthaelt was: dan ick en wilde niet wijcken.

Blijſchap. Ick en dacht voorwaer/ Nichte/ op dit groot ongheluck niet/ ic zagh binnen Tarſien die groote ende onwtſprekelicke vreuchde daer bedreven van alle de Burgherije / de groote eere die dien vromen Prince ghedaen/ dat ſchoone heerlicke Beelt dat hem aldaer opgherecht/ ende dien heerlicken titel die hem toegeſchreven wert met goude Letteren / onder aen het Pedeſtael ſyner voeten/ namentlick alduſluydende:

Dit is het Beelde naer t'leven ghedaen
Van Appollonius Prince van Tyro milde,
Verloſſer der bedroefden, der bedruckten Schilde,
Die ons heeft ghespijſt als hy hier quam aen;
Zoo dat wy alle den bitteren doodt zijn ontgaen.

Ick meynde/als ick dit al aenmerckte ende aenzagh/ dat hy nu alle verdriet ende teghenspoedt was te boven ghekomen; zoo dat ick meynde wederom by hem te komen woonen.

Verdriet. Neen/neen/ Neve/ ick hebbe daer een ſchot voor ghe-ſchoten/ende een ſtock tuſſchen het wiel gheſtoken.

Blijſchap. Waer waeromme doch? Ghy zoudt doch by andere wel plaetſe hebben konnen vinden.

Verdriet. Tis wel waer: Maer ic en wilde u niet in-laten/tghe-meyn ſpreeckwoort zeydt/ Waer vreucht of blijſchap in huys is/ daer ſtaet druck of verdriet voor de deure. Nu was ick binnen/ende ghy voor de deure/ daerom wilde icker binnen blijven ende u wt-houden.

Blijſchap. Waerom doch? daer wy zoo naer Maeghſchap zijn/ dat wy aen den anderen niet en moghen huwelicken/altijt zijt ghy my in de weghe.

Verdriet. Ende ghy my: tſchijnt dat wy niet en moghen by den anderen in een huys woonen.

Blijſchap. Dat is u ſchuldt/ende niet de myne.

Verdriet. Neen/tis u ſchult: waer ghy komt/ghy neemt de beſte Kamere in/ ende my zoude-men wel int Verckens-hot ſlupten/ woude ick het ghedooghen.

Blijſchap. Ick doe den Menſch vrolick leven.

Verdriet. Ghy doet hem Godt vergheten.

Blijſchap. Laet ons niet kijven: want woude ic u ondeucht ende quaedt verhalen/wat ghy al bedreven hebt zedert de ſcheppinghe der Werelt tot nu/men zoude vreemdt toe-hooren.

Verdriet. Ick ben te vreden voor deſe tijdt te ſwijghen/ende u te verdragen: maer treedt my niet te zeer op myn teenen/ of ic zoude u oock wel zoo veel weten te zeghghen/als ghy my.

Blijſchap. Ick ben nochtans ouder als ghy.

Verdriet. Hoe veel doch? als ghy geboren werdt/ ghingh myn Moeder van my ſwangher.

Blijſchap. Nu laet ons dit laten varen Nichte: Maer zeght my in trouwen/ wat was d'oorzake dat Appollonius zoo haeſt van Tarſien ſcheyde/daer hy zoo bemint ende gheeert was? het ſcheen de Burghers zouden hem wel op haer handen ende ſchouderen hebben ghedragen: wat wtnemende blijſchap hadde dat Volck/

Doe eerde-men my oock aldaer?

Verdriet. Ick zal u de rechte waerheyt daer van zeggen/Neve/ Ick merckte dat ic haest zoude hebben moeten verhuysen: daerom om plaetse te behouden / ghingh ick by Dionysiada de Huysvrou van Strangulio/dat een nydich eñ bitter boos Wijf is/die gaf ick in dat sy haer Man zoude wijsmaken/zo Appollonius daer langer bleef / dat de Ghemeente hem meer zoude beminnen / achten ende eeren dan hem Strangulio zelfs/dat hy daerom hem zoude raden te vertrecken / of dat syn ondergangh voor handen was: voorts ghingh ick by alle Appollonius beste Vrunden ende Gaden / die maeckte ick vroedt / dattet henlieden schade was daer langher te blijven/want sy daer niet en konden veroberen: dus stelde ick myn practijcke aen allen kanten te wercke/ ende het ghelucte naer myn sin: want de Prince Appollonius mercte terstont wat Strangulio lette/ende alzo hy een vroom ende verstandich Prince is/begeerde hy niet te blijven daer hy over de hant zoude wesen: want hoewel hy van alle de Burgheren bemint ende gheeert was/ zo vreesde hy als hy Strangulio over de hant was/ende dat de eere diemen hem bewees Strangulio verdacht maeckte/dat Strangulio lichtelick daer toe zoude hebben konnen ghebracht werden/om hem heymelick om tleven te brenghen / ende dan noch die hondert talenten gouts te verkrijghen / zoo dacht hy dan dattet hem noch zekerder was by syn eygen Ondersaten/ het ware int openbaer ofte heymelick te wesen/ dan langher daer te blijven: waerom hy ooc dit met syn eygen Volck daer hy syn meeste vertrouwen op hadde/ beraetslaechde; ende dewijle ick die al naer myn sin hadde ghebracht/ rieden sy hem al te trecken naer Tyro.

Blijschap. Maer hy wist immers wel / dat hy niet machtich en was om den Koninck van Antiochien teghen te staen.

Verdriet. Dat was wel waer: maer hem wert vroet ghemaert dat de Koninck Antiochus zoo ghehaet was van alle syn Ondersaten/dat hy tijdts ghenoech door goede Vrunden zoude ghewaerschout werden/eer hy hem zoude konnen overvallen; ooc was hy nu ghesint liever vromelick int velt overwonnen te werden / dan altijdts te moeten Ballingh wesen van syn eyghen Landen ende Koninckrijck: hy hadde oock nu verstaen / dat syn Ondersaten al tzamen zoo goedtwillich tot hem waren ghesint / dat sy lijf/goedt ende bloedt voor hem wilden waghen / zo dat hy hem liever in syn eyghen Rijck wilde vertrouwen onder syn goede Ondersaten / dan onder de vreemde.

Blijschap. Maer moest hy in zoo quaedt weder vertrecken?

Verdriet. Neen hy / maer vertreckende wt de Haven van Tarsien/

ken / was het zeer schoon weder / ende wy voer wel acht daghen langh met schoon weder: ende daer naer op eenen avont-stondt zoo quam daer onvoorsiens zoo quaden weder van stozm-winde / bliksem / donder ende weer-licht / dat het scheen dat de gheheele Werelt zoude vergaen hebben; de Zee was zoo ontstuer / dat de Schepen in een ooghenblick dan tot in de Lucht verheven / dan wederom tot in den Afgrondt om leeghe ghewozpen werden: in zulcke ellende waren sy alle den nacht ende den naervolghenden dach / zo dat sy teghen den avont Masten noch Zeylen noch Roers en hadden behouden / ende dat se gheen hope en hadden om lijf ofte leven te salveren / de kloecke Stuer-lieden ende het Scheeps-volck lieten alle den moedt vallen / sy riepen Godt om hulpe / eick nam acht op hemzelven / npemandt zozghde meer voor een ander / d'een bondt hemzelven op een Plancke / d'ander op een Tonne / de derde op een Kiste / ende elc dat hem best docht e: de Schepē waren oock van den anderen verstropt / d'een hier ende d'ander daer / datse van den anderen niet en wisten: het schoone heerlicke Schip daer de Prince Appollonius inne was / werdt inder nacht ghewozpen teghen een Steen-klippe / zoo dattet terstondt met een groot ghedruys van een scheurde / ende alle datter in was verdronck / zonder alleen den Prince / die op een Plancke werde vander Zee ghewozpen aenden Oever ende Zee-kant van Pentapolitanen; aldaer hy aenghekomen is / niet als een Prince / maer als een Bedelaer ende noch erger: want hy en hadde niet aen ten was voor de Zee-baren verhackelt ende verscheurt / hy scheen naulijcx een Mensch te wesen: ende ick verbergh my int diepste van Appollonius herte. Siet / Neve / daer hebt ghy het gheheele verslach. Nu wil ick wederom vertrecken / ende u laten by andere gaen u werck doen / ick gae wederom by mynen Heere: Adieu Neve.

Blijschap. Adieu Nichte / ick hope nochtans eens u plaetse te besitten / hae zeer ghyt Hock meynt in te hebben.

Verdriet. tZal te bezien staen.

II. CHORVS.

Op de voys:

Lief uyt verkoren, lief triumphant.

I.

Hier op der aerden, dit wel verstint
Is niet van waerden, 't vergaet als wint,
Stelt gheen betrouwen, op hooghe staet,
Wilt oock aenschouwen, als 't u wel gaet

Menschen

Menschen ellent,, u zelven kent,
En u doch went
Tot deucht, eer't valt te laet.

II.

Wy zijn hier balling,, van 't Hemels goet,
Ten is gheen malling,, tot goet doen spoet,
Wilt dit aenhooren,, 'tis u profijt,
Wilt u niet stooren,, schout haet en nijt,
Die wech is breet,, die tot 't quaet leet,
Dus hoe ghy heet,
Scheyter van, want 'tis tijt.

III.

Hier is niet stadich,, dit wel neemt acht,
Dus zijt weldadich,, niemandt veracht,
In alle nooden,, tot Godt u keert,
Wilt niet verstooden,, wat u oock deert,
Doet altijdt wel,, 'tis Gods bevel,
Betert u snel,
V zelfs voor Godt verneert.

IIII.

Princen verheven,, let op dit liet,
Wat is dit leven,, alsment besiet?
Suchten en kermen,, aen allen kant
Wil Godt ontfermen,, bieden syn hant,
Zoo krijchtmen rust,, maer s'vleesches lust
Wert niet ghebluft,
Men komter door in schant.

III. Handelinghe. I. Wtkomen.

Appollonius. Piscator.

App. O Goede ende barmhertsghe God! waer ben ick? wat ghenade heb ick van u ontfangen/ dat ick zo groote periculen ben ontkomen: Ic dancke ende love u van uwe weldaden/ dat ghy myn leven ghespaert ende te lande ghebzacht hebt/ ende dat ic niet in die woeste ende onstuyze Zee en ben vergaen: maer waer ben ic? waer zijn myn Dienaers? waer zijn myn Schepen? myn goederen? wie zal my nu in myn ellende te hulpe komen? wie zal my aenzien vooz een Pzince van Tyro? die voozmaels zoo ghe acht/ geeert ende bemint plach te zijn van myne Pzunden ende Onder-

zaten / ende ghevreest vanmyne Vyanden / ick die plath te weſen
ghekleet met Koninckliycke kleederen / ben hier nu genoech naect /
ghehackelt ende ghescheurt / tween vreemt ende onbekent Landt /
zonder gelt / zonder eenich middel van alle menſchelicke hulpe ver-
laten / twee daghen heb ick inde Zee ghelegenheyt hier aen ſtrant
ben geſmeten / ick verga van groote koude / ick verſmachte van groo-
ten honger / ick en zie hier ontrent noch hups / noch hof / noch voet-
padt / noch waghen-wech: waer zal ick gaen daer ick mynen honger
mach ſtelpen / daer ick myn verkoude leden mach verwermen?
O lacy! myn verdriet is noch maer begonſt / nu ick daer meende wt
te weſen. Maer hola: ick zie ginder verre een Menſch komen gaen /
doch ick en weet niet of ick my daer in verblijden of bedroeven zal /
moghelick zalt yemandt noch weſen van myn volc / die hier ooc te
lande ghewoxxen is / moghelick zalt yemant anders weſen / die my
zal mogen om den hals brengen / om myn hooft te leveren aen den
wreeden ende booſen Koninck Antiochus; 'tzy wie 't wil / ick wil
tot hem gaen / iſt yemant van myn volck / al en konnen wy den an-
deren niet helpen / 'tis nochtans trooſtelick by yemanden van ken-
niſſe te komen / alſmen in ellende is / iſt oock een ander die my zal
willen ombrenghen / zoo ben ick myn ellende ten eynde; my dunckt
aen ſyn gange dat het een kloek Man is / aen ſyn ghelaet ende klee-
dinghe dat het een Viſſcher moet zijn / ick wil by hem gaen / moghe-
lick of hy myn ellende ontfermt / ende myne honghers te hulpe
komt: hy is nu naer by: ick wil hem te voet vallen / ende hem aen-
ſpreken. Zijt ghegroet myn Vrundt / wie dat ghy ooc zijt: ſiet hier
een Menſche die in grooter eeren / groote achtbaerheydt / groote
rijcdom is geweeſt / die van vele Dienaren plach gedient te weſen /
die vele Steden / Vlecken / Voxxen ende Kaſteelen plach te ghebie-
den / die lept hier voor u op ſyn knyen / half naect / zonder hoſen / zon-
der ſchoen / ſtijf van koude / by naer verſmacht van honger / ende
bid u / dat ghy ſynder wilt ontfermen / ende te hulpe wilt komen / ick
ben vander Zee verdroven / myn Schepen / myn Goederen / myn
Dienaers ende Vrunden zijn alle verdroncken / ick ben hier alleen in
duſdanighen ſtate als ghy my ziet / te lande ghewoxxen.

Apollonius vaut de Viſſcher te voet.

Piſcator. Staet op Vrunt / komt met my in myn arm hupſken /
dat ontrent een ure van hier is / ick zal uwen honger ſtelpen / ick zal u
verkoude leden by een goet vperken verwarmen / ick zal u kouſſen en
ſchoen geven / ende de helfte van deſen mynen rock / ende mozgen
zal ick u wijſen naer de Stadt / die hier ontrent gelegen is / daer zult
ghy wel lieden vinden die u hoort zullen helpen / indien niet / zoo
komt weder tot my / wy zullen tſamen varen viſſchen / ende al dat
ick hebbe / dat zal u half zijn: maer komt ghy weder in u Lant / goe-

deren

deren ende rijckom/ zo ghedenct mijnder armoede/ ende deſe mijne goetwilligheyt ende mijn ghetrou herte: ende iſt dat u God wederom laet komen in uwen waerdighen ſtaet/ zoo en wilt mij niet verſmaden.

Apollonius. Iſt dat ick dit verghete/ zoo bid ick Godt almachtich/ dat ick weder verderven moet in Zee/ ende wis gheluckie niet en vinde.

Piſcator. Komt gaen wy: treckt mijn ſchoenen aen/ ick zal beyboets gaen: want u voeten zijn ghequetſt/ ende zouden voort verderven. Hy treet de ſijn ſchoenē aen/ eñ gaen tſamen koutende na den Viſſchers Huyſken.

Appollonius. Ick danche u: maer zeght my in wat Landt dat wy zijn/ende wie dat het toe behoort.

Piſcator. Dit Landtſchap is ghenaemt Pentapolitanen/ een goet ende vruchtbaer Landt; de Koninck van deſen Lande is ghenaemt Altiſtratus/ een zeer goet/ barmhertich ende medelijdich Heere/ die heeft een zeer ſchoone ende gratieuſe Dochter/ die den armen veel goets doet/ ſy en is noch gheen achthien jaren out/ ſy is zeer deughdelicken ende gheleert in alle eerlicke oeffeninghen ende konſten: iſt dat ghy daer by kondt komen/ ſy zal u wel bystant doen/ van kleederen ende ghelt/ om wederom in u Landt te komen: maer zeght my: hoe is het Lant genoemt daer ghy van daen zijt?

Appollonius. Het is ghenaemt Tyro/ zeer machtich ende rijck van Koorn/ ende op dat ghy weet wie ghy deſe weldaedt doet/ zoo weet dat ick Prince ben van dien Lande.

Piſcator. Ziet Heere: dit is mijn Huyſken/ dat ghy daer voor u ziet/ iſt dat ick u niet en tractere naer u waerde/ zoo weet nochtans dat ic het zal doen naer mijn vermoghen/ ende met een goet willich ende ghetrou herte: komt binnen/ ick zal wyer aen legghen/ ende u te eten gheven van dat ick hebbe/ dat is/ Viſch/ Vroot/ Boter ende Eyeren/ ende eenen dronck friſch Water. Hy gaet binnen.

III. Handelinghe. JJ. Wkomen.

Appollonius vanden Viſſcher oorlof ghenomen hebbende, gaet de wegh naer de Stadt toe, die hem vanden Viſſcher was gewesen, ende zeyt teghen hem zelven:

O Wat vrientlicker ende beleefder Man was dit: Nu bid ick Godt dat hy my zoo langhe wil laten leven/ dat ick deſe vrundſchap ende ghinſte mach met danckbaerheyt vergelden: hoe vrientlick heeft hy my ghetractert: hy heeft my ghegheven hoſen ende ſchoen: ſijn Wijf gaf my ſchoon lijnwaet/ om my mede te ververſchen: ſy wies ende ſmeerde mijn voeten: ſy gaven my t'eten ende te

dzincken: ſy lepden my te ruſten op haer eyghen beddeken / ende ſliepen zelfs in ſtroo: ende als ick gaen zoude/zeyden ſy beyde: dinght hy inde Stadt geen hulpe/ ende zijt ghy met ons armoede te dzeden/ komt wederom by ons / de helft van alle ons goetgen zal zoo wel u zijn als ons: ende dat meer is/ om ſyn goetwillichept te toonen/ ende ſyn volkomen gonſte/ zoo ſneet hy ſynen rock gen tween/ ende gaf my de grootſte helfte: wat mocht hy my meer doen? O goede Godt/ wilt hem ſyn getrouheyt loonen/ ende wat deughdelicker Vzouwe heeft hy / hoe lieflicken accozdeeren ſy te zamen/ zoo ras als hy ſpzack/ was't al ghedaen: wie zoude onder zoodanighe grove ende slechte lieden zulcke eerlicke beleefthepdt / vzomicheyt ende goedertieren barmhertichept ghezocht hebben? ick en zal zulck myn leefdaghen niet vergheten. Nu/ ick wil gaen na der Stadt toe/ ick ben op de rechte bane/ ic zieſe hier vooz my leggben: maer als ickker nu kom / wat zal ick beginnen? wie zal ick dozven aenſpzeken? zoude ick my vooz den Koninck wel dozven openbaren? o neen/ 't is my ongheraden: want men zoude my gheen gheloof gheven: wie zoude my nu vooz een Pzince van Tyro aenzien? wie zoude ghelooben dat ic dien Appollonius ben / diens geruchte alle de Werelt dooz bekent is ghemaeckt dooz den Koninc Antiochus/ ende zo ic mocht bekent werden in deſen ſtaet/ waer ic lichtelick om te bzenghen / nochtans iſt een oudt ghebzupck / dat de verdzeven Pzincen / haer toevlucht tot andere Pzincen zoecken / ende by de zelve haer onderhout ende hulpe bekomē: dan mynen Vzjant de Koninck van Antiochien is te machtich/ elck ontziet ſyn macht ende tyranije/ nyemant derf ſich teghen hem zetten/ dus iſt best dat ick my onbekent houde / ende my zelven niet en openbare / want men mach gheen menſchen betrouwen: nu/ wie zie ic wter Stadt komen? my dunckt een naeckte Jonghen/ behanghen met eenighe kleetgens / ſyn hooft glimpt al ware hy beſmeert met olye / wat roept hy doch? heb ick wel verſtaen/ zo roept hy/ dat een peghelick die ghenoechte will hantereu/ 't zy met wozſtelen/ ſpzingen oft kaetſen/ dat die zoude komen ter plaetſen daer toe gheozdineert: ick wil den Jonghen volghen / ende hoewel my gheen ghenoechte en luſt/ noch ſpel om zien/ zoo wil ick nochtans derwaerts gaen: want ick en weet niet hoe ick (die zo machtighen Pzince ben) my zal konnen begheven om myn noodzuft te bidden: t'herte ſcheurt my van benauthept: nochtans moet het weſen / zal ick het leven behouden: moghelick wat goet avontuyz my Godt zal moghen verleenen.

III. Hande-

III. Handelinghe. IIII. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-snaps.

Verneem-al. WAer zijt ghy nichte?

Veel-snaps. Wat wilt ghy hebbē/ dat ghy dus vroech komt?

Verneem-al. Wel Joffer/ wilt ghy al den dach slapen?

Veel-snaps. Wat hebt ghy doch nieus vernomen/ dat ghy dus tiert? meent ghy't nu al ghewonnen te hebben? zeght oy watter gaens is.

Verneem-al. Nopt zeltsamer zake: hier is een arm Man/ die niet dan een gheharkeit ende verscheurt kleet aen 't lijf heeft/ ende een halve Wisschers rock om lijf/ aengekomen/ dese heeft sich opte wrzstel-plaetse begheven/ ende sich alzoo ghetoont/ datter niet een is gheweest of hy heeftse lichtelic overwonnen/ zo datter npemant meer teghen hem heeft derven komen: daer na is onse Koninc selfs gekomen met syne Heeren/ om 't kaetspel te oeffenen/ daer hy hem mede onder heeft ghemenght/ ende speelde metten Koninck/ ende sloech/ ende keerde den bal zoo zoetelick rechts ende slinex/ datter den Koninck een wtermaten goet behaghen in hadde.

Veel snaps. Tis wonder dat de Koninc met zoodanighen Bedelaer wilde spelen/ had ick onder de Heeren gheweest/ ick zoude hem een voet int gat hebben gheschupt.

Verneem-al. Ghy zult vorh al vreemder toehooren: de Koninck merckende dat hy een Meester was int kaetsen/ zepde teghen alle syne Heeren/ staet ghylieden alle af/ staet af/ want teghen desen alleen wil ick spelen: ick hebbe nopt mpn Meester ghevonden/ maer nu heb ick alrede ghemerckt dat hy mpns ghelijck is: nu wil ick bezoecken of hy mpn/ dan of ick spn Meester ben.

Veel snaps. Wat deden die Heeren? konden sy wel verdraghen dat zulcken persoon boven henliede vanden Koninc werde geeert?

Verneem-al. Ja. Sy waren den Koninck ghehoorzaem/ weiken terstondt af/ deden den armen Man eere ende reverentie/ ghelijck of hy een groot Prince gheweest ware.

Veel snaps. Wat gheeft mp wonder: maer den Bedelaer/ wat bede die? nam die dese eere aen?

Verneem-al. Neen hy: maer hy viel op spn knpen voor den Koninc/ ende badt hem/ dat hy't hem wilde vergheven/ dat hy zo stout was gheweest dat hy hem ghemengt hadde onder spn Heeren ende Edelen om te spelen: ic verstae wel Heere zepde hy/ dat ic een groote faute heb bedreven; nochtans/ dewijle ick mp in voorleden tijden daer inne gheoeffent hebbe/ zoo kreegh ick lust om te bezoecken of ick (niet teghenstaende mijn verdriet) tzelve noch zoude konnen:

daerom Heer Koninck / vergheeftet my dat ick zoo ſtoutelick dit hebbe beſtaen.

Veel ſnaps. Wat zeyde de Koninck?

Verneem-al. De Koninck zach hem aen met een lieffelick ghe-ſicht/ende zeyde: ſtaet op Jongeling/my is een aengename vzunt-ſchap gheſchiet / ghy hebt niet miſdaen / komt laet ons ſpelen / ick heb daer toe groote luſt. Den armen Man ſtondt op om te ſpelen/ ende met een gratie keerde hy hem om totte Heeren ende Edelen/ ende excuſeerde hem met zeer kozte ende beleefde woozden; zoo dat ſy hun alle daer van verwonderde/ende hem jonſtich waren: ende elck vzaechde den anderen wie het zijn mochte/maer nyemandt en kende hem: eenige pzeſen hem/dat hy den pzijs ghehadt hadde int woꝛſtelen/ ende dat aen ſyn weſen bleeck/dat hy meer was dan een ghemeen Edelman: andere lachten daer om/ende zeyden/ datmen aen ſyn habijt wel konde zien dat hy was een Bedelaer ende Lant-looper/die ſtout ende onbeſchaemt was/dan de meeſte Heeren doe-ghen hem een goet herte toe: ende als hy nu een wijle metten Ko-ninck zeer konſtelick gheſpeelt hadde/ ruſte de Koninck / want hy moede was/ ende zo dede den armen Man ooc/ende daer na ginck hy ſtillekens wech ende nam ſyn rock om: de Koninck werde zulcx ghewaer/ende zeyde: volcht dien Jonghelinck die my zo veel ghe-noechten ende dienſt heeft ghedaen / ende zeght hem dat hy tavont by my komt eten: de Dienaer liep ras ende quam by hem / ende zeyde hem des Koninckx bevel.

Veel ſnaps. Wat antwoozde hy doch?

Verneem-al. Wat den Koninck belieft zal ick ghehoorſamen: maer hoe zal ick by den Koninck doꝛven verſchijnen met duſdani-ghe kleederen? Den Dienaer liep vooꝛ wt/ende zeyde den Koninc: de Jonghelinck is in Zee bedoꝛven/ ende ſchaemt hem te verſchij-nen met zodanige kleederen by u Majeſtept ter tafele. De Koninc vzaechde/ hoe hy wiſt dat den Jonghelinck in Zee bedoꝛven was? Hy antwoozde: ick zie ende mercket aen ſyn kleederen ende aen ſynen rock. De Koninck beval datmen hem terſtont zoude doen gheven waerdige kleederen/ende hem dan tot hem bzengen zoude.

Veel ſnaps. De Koninck had een goede ure / 'tzoude beter aen my beſteet zijn gheweeſt: maer zeght voozt / hebt ghy niet verno-men hoe hy hem aen tafel Konſt ghehouwen?

Verneem-al. Hy wert teghen den Koninc over ghezet/ ende hem werdt de meeſte eere ghedaen diemen konde/ dan hy en konde eten nochte dzincken / maer overziende alle de koſtelickheyt / ſchzeyde ende weende hy; twelck een vande Heeren ziende/zeyde teghen den Koninck: Deſe Jonghelinck benijdt uwe Majeſteyts hoocheyt/

groot-

groothept ende rijckdom. De Koninc zepde: swijcht/hy beschrept spn ongheluck/ende gheeft aldaer mede te kennen/dat hy veel heeft verloren: ende de Koninc zach hem aen met een lieflick ghezichte/ ende zepde dat hy zoude eten/ drincken ende vrolicken zijn. Daer-en-tusschen quam des Koninck's Dochter in/ende gaf den Koninc haren Vader een kusken na haer ghewoonte/ende alle die aen des Koninck tafel zaten/ ende als sy den Jonghelinck kuste/ zoo vielen spn tranen op haer aensicht / daer van sy verwondert was / ende zeer veranderde/ende sy ginck totten Koninck ende vraechde hem/ wie die gene was/ die spn Majestept zo groote eere hadde gedaen/ om hem te zetten aen spn tafel teghen hem over / ende nochtans en hadde hy niet ghegheten / maer was droevich ende schreyde? De Koninck zepde: Ick en weet niet wie dat hy is: maer hy heeft mp zoodanighe ghenoechte ende dienst int spelen metten bal aenghedaen / dat ick nopt mijn leven meerder ghenoechte in spel ghehadt hebbe: gaet ghy henen/ ende vraecht hem na spn name ende staet/ 't zal u niet qualicken voeghen; ende heeft hy gebreck/ toont u ghewoonlicke mildthept. Des Koninck's Dochter verstaende haers Vaders ghesinthept/ ginck tot hem/ende zepde: O Jonghelinck/ u manieren toonen u Edelhept/ist u niet te moepelick/zoo wilt mp u naem/staet ende afkomste zeghghen/ende u misval vertellen.

Veel snaps. Dit lust mp oock te hooren.

Verneem-al. Hy antwoorde: Ist dat ghy vraecht naer mpn naem/ ick hebse in Zee verloren: ende vraecht ghy naer mpn staet of Edelhept/die heb ick tot Tyro ghelaten.

Veel snaps. Dat was een onbeleefde antwoorde/ick hadde hem in spn backhups ghesmeten/waer ick des Koninck's Dochter gheweest: zoude dien onbeleefden Ezel/ die zoo groote eere ghedaen werde/alzoo een Koninck's Dochter antwoorden?

Verneem-al. Sy en was zo hevich niet als ghy: maer zepde met een zedich ghelaet: O Jonghelinc/ick en vraecht niet tot u achterdeel/ick bid u wilt het mp doch wat opentlicker ende beschepdelicker zeghghen/dat ick het mach verstaen.

Veel snaps. Dat was haer te zeer verootmoedicht teghen een Vreemdelinck ende een Bedelaer/ hem te bidden / ick zoudet hem wel anders hebben doen zeghghen.

Verneem-al. Sy ende hy waren beleefder: hy zepde tot haer/ dat spn naem was Appollonius/ ende dat hy door droefheyt op dat pas niet meer en konde zeghghen/ ende schreyde bittere tranen: tweick de Koninc ziende/zepde tot spn Dochter: ghy hebt qualick gedaen hem spn oude lijden te vernieuwen/ toont hem u milthept/ ende vertroost hem in spn verdriet; ziet ick stelt alles in u vryheyt

ende

ende discretie. De Dochter dit hoorende/zepde tot hem: O Appolloni/laet dzoef hept ende zozghe varen / mpn Vader de Koninc zal u rijck maken / ende ghp zult bp ons blijven. Appollonius zepde haer grooten danc in schaemte ende schzepen. De Dochter dit ziende/liet haer Harpe halen/ende speelde daer op zeer zoetelic om hem te vermaken/ ende elck pzees dat spel/ zonder alleen Appollonius/ die sweech.

Veel snaps. Waer aen toonde hp spn onbeleefthept; maer hoe ginck't voozt?

Verneem-al. Die Koninck beval spn Dochter hem de Harpe te geven/ende begeerde/zo hp konde speleu/spn konst te laten hooren. Hp nam de Harpe ende speelde daer op zoo lieflick ende zoetelick/ dat alle die daer waren/zepden: dat hp Appollo/ende niet Appollonius was; ende alle die daer ter tafelen zaten/zepden: dat sp nopt dierghelijcke en hadden ghehoozt. De Dochter banden Koninck zach hem ghestadich aen terwijlen hp spreelde / ende lupsterde zeer neerstelicken toe met groot verwonderen / ende spzack tot haren Vader den Koninck: O mpn Vader/ wilt mp consenteren dat ick desen Jongelinck mach gheven dat ick wil. De Koninck zepde dat hp des wel te vzeden was.

Veel snaps. Wel is de Koninck niet wijser? dat had ick nopt gheweent.

Verneem-al. Ja 'tschijnt sp hem zoo besinde / dat ick duchte dat mer noch al meer af zal hooren.

Veel snaps. Hoe zoo? meent ghp datse wel zoo zot zoude wozden/ datse hem tot haer Lief verkiesen zoude?

Verneem-al. Ick en zegh dat niet: want of ick zulcks al docht/ zoo zal ick mp wel wachten dat te zeggben; bpzonder teghen u/die zoo veel snaps heeft / datmen daer dooz wel in swarichept zoude gheraken.

Veel snaps. Wel Nichte/heb ick u te veel snaps/bp gants felten/ waren wp zoo naer Maechschap niet / ick zoude zulcke woozden van u niet verdzaghen.

Verneem-al. Waerom wozt ghp quaet Nichte? Wat zegh ick u te kozt? Heet ghp niet Veel-snaps? Meent ghp dat ghp u naem zo zeer onghelijck zijt.

Veel snaps. Weet ghp wel dat u naem is Verneem-al? datter niet ter Werelt en gheschiet/ of ghp verneemter na/ende wilter beschept van weten/recht oft u aen ginc/en̄ als ghp't vernomen hebt/ zo zoect ghp zelf pemant om dat te vertellen/ende swijcht nimmermeer pet anders dan dat ghp niet en weet/zoo dat ghp zelfs zo veel snaps hebt als ick/daerom en behoeft ghp't mp niet te verwijten.

Verneem-al.

Verneem-al. Ick en zegh niet dan de waerheyt/maer ghy zeght al dat u inden ſin komt/ tzy oft waer oft loghen is/ hanghter altyt meer by dan 'tis/ende en kunt niet helen.

Veel-ſnaps. Ja ghy kunt wel helen dat ghy niet en weet: ben ic tot u ghekomen/of ghy tot my/om te ſnappen? ic en heb u immers niet ghehaelt: wat wilt ghy my dan verwyten dat ic te veel ſnaps hebbe?

Verneem-al. Nu Nichte/ laet ons Vzunden blyven / heb ick een woort ghezeyt dat u miſhaeght/tis my leedt/ick en dacht niet dat ghy u daerom zoo zoudt ſtooren.

Veel-ſnaps. Stooren? Ja ick bender zoo om gheſtoort ende onſtelt/dat ick gheen vzuntſchap met u en begheer/ten zy ghy my beſchepdt doet van tghene ick u ghevzaeght hebbe.

Verneem-al. Ick wilt u liever zegghen/ onder conditie dat ghy my zult beloven dat ghypt niet en zult voort zegghen.

Veel-ſnaps. Dat en wil ick u niet beloven: want of myn monde al wou ſwyghen/tzou tot myn ſpe wt-berſten.

Verneem-al. Dat was de oorſaeck dat ick het u niet en woude zegghen; niettemin ick en begheere u vzuntſchap niet te verlieſen/ dus zal ick't u zegghen: maer ghy zult my ten minſten beloven dat ghy niet zult zegghen dat ghypt van my ghehoort hebt.

Veel-ſnaps. Ick wilt u oock niet beloven: maer kom ic by gheen Menſchen/zoo belove ick het te ſwyghen.

Verneem-al. Dat is een ſchoon belofte/ niettemin ic en begheer u vzuntſchap niet te miſſen / dus zal ic u zegghen tghene icker van weet / lupſtert toe: By des Koninckx Dochter woont onſe naer-Nichte/ghenaemt Openbaerſter der Secreten, die is des Koninckx Dochters alder vertrouſter Kamenier; deſe heeft my vertelt/hoe dat de Vzincesſe haer Vzouwe/zo haeſt als ſy Appollonius hoorde ſpelen/hem zoo lief ghekreegh/dat ſy haren Vader badt dat ſy den Jonghelingh zoude moghen beghiften zulcx ſy wilde: twelck haer de Koninck haer Vader conſenteerde / want hy heeft ſyn Dochter wter-maten lief: ſy dit conſent hebbende / dede hem gheven twee hondert talenten gouts ende vier hondert pondē ſilvers/ twintich Dienſtknechten ende tien Meyskens / ende oordonneerde hem een heerlick Logys in des Koninck Palleys/ ende hy leert haer ſpelen op alle Inſtrumenten/ daer ſy zo in toeghenomen heeft/datſe hem bykants ghelyck is ghewoorden in de Konſte: maer wat iſt / ſy en heeft dach noch nacht ruſt/zo quelt ſy haer van liefde/ ende als hy een oogenblic wt haer ghezicht is /zo meent ſy van druc te ſterven.

Veel-ſnaps. Dits een wonderlicke liefde van een Koninck Dochter/die zoo ſchoon/zoo ryck ende machtich is/die zo groote huwe-

licken heeft moghen doen aen buyten-landsche Prinsen/ ende oock aen andere Hertoghen Sonen/des Koninckx Onderſaten/dat die (segh ick) gaet verlieven op een die ſy niet en kent / die naeckt ende kael als een Bedelaer in haers Vaders Hof is ghekomen: maer komt dit de Koninc te weten/wat wilder wt volghen?

Verneem-al. Ick en wetet voorwaer niet.

Veel-ſnaps. Tis om ſyn leven te doen; de Koninck zal dat nimmermeer conſenteren.

Verneem-al. Sy leydt van lief de ſieck te bedde.

Veel-ſnaps. Maer hy/wat doet hy/toont hyſe oock weder-lief de?

Verneem-al. Jnt minſte niet: want hy is zeer diſcreet / verreſiende ende wijs / ende zo ſchoonen Man als ic opt myn leven ghesien hebbe / ende kan hem zoo houwen in ſpnen ſtaet by groot ende kleyn/dat hy van een peghelick is bemint: hy en weet oock niet dat ſy hem lief heeft: hy draeght haer een ſonderling reſpect / ende bewyſt haer zodanighe eere als eens Koninck Dochter toebehoort: maer dat kan haer niet vermaken.

Veel-ſnaps. Ja ſy had hem liever inden arm.

Verneem-al. Dats waer: maer hoe zal ſy daer aen komen?

Veel-ſnaps. Daer laet ick haer voorzorghen / tzal (ducht ick) ſonder perikel van ſyn perſoon niet weſen.

Verneem-al. Maer Nichte wie komen hier? By loo tis tyt dat wy weeh gaen: hier komt de Koninck / met dryp Vryers van ſyn Dochter/ wy zullen hier wat vreemts hooren/laet ons uyten weeh gaen/ende luyſteren watter zal om gaen.

Veel-ſnaps. Tis my ghenoegh dat ghyt luyſtert/ic wil in huys/ 'k en begheer niet ghesien te weſen.

Verneem-al. Ick mede niet/dus gaen wy/tis meer dan tyt.

III. Handelinghe. JN. Wtkomen.

Altiſtratus Koninck. Ardonius een Hertoghs Soon. Philautus een Graven Soon ende Phaſoſtris mede een Graven Soon

DE Konine Altiſtratus eerſt voor wt komende/zept tegen hemzelven: Jc hebbe daer den Doctoor gheſpzoken/die heeft myn Dochter Lucina haer pols ghetaſt / haer water beſien/ ende haer van haer ſieckte onderzaeght; ende zept my/dat hy d'oorſpzongh van dien niet en kan onderkennen / dan dat het een ſwaere ende periculoſe ſieckte is: wat zal hier doch wt volghen / zoude ick myn lieve Dochter in haer bloeyende jeught verlieſen? ach! dat ware een harde zake voor my: ſy is den ſtock myns ouderdoms / myn eenighe vermakinghe door haer zedich ende eerbaer weſen: zedert

dat

dat Meester Appollonius haer ghelecrt heeft / is sp zoo neerstich geweest / dat ic mp laet duncken datse haer sinnen te zeer vermoeyt heeft: haer tedere jonckheyt en macht teghen zo veel moeyten niet / gheluck hp haer ock dickwils heeft ghezept; voorwaer / hp is een persoon van grooter wysheyt / deucht ende eerbaerheyt / ick verheuch mp boven maten als ick hem sie / ter goeder uren is hp hier aenghekomen. Ist niet een wonder sake / ende contrarie de manieren van den Hove / dat hp zo bemint wert van een pegelicken ende van nyemant benyt? Ick hoore eenen pegelicken hem pryseu ende loven: maer nyemant en laeckt hem, hp moet van een goedt ende Adel ghestachte zyn / want syn wesen het zelve wtwyst / nochtans ick en derst hem niet vraghen / om syn voorgaende ongheval hem niet te doen ghedencken ende vernieuwen / ende hem te bedroeven. Och ware myn Dochter van haer sieckte wederom ghenesen / zo zoude myn herte rust hebben; zo mocht ick gaen beslupten wien ick haer ten huwelick ghéven zoude / tis haest den tydt / int beste van haer jeucht / ende ick werde daer zeer om ghequelt: Ick hebbe tydinghe ghekreghen van Ardonius / Philautus ende Phesostris / datse op weech zyn om hier te komen / ende myn Dochter ten huwelick te versoecken; maer tis (lacy!) nu den tyt niet, nochtans zal ic haerlieden moeten eenich beschept gheven / tzyn wel opghevoedde Jonghelinghen / myn Onderzaten ende Leen-lieden / doch Sonen van de marhtichste Heeren binnen myn Koninckryck: ende hoewel daer meer andere machtige Pryncen myne Nabueren zyn / die haer versoecken / zoo zoude ick se noch liever aen eenighe van myne Onderzaten huwelicken / dan anderzins: ic hebbe maer een eenige Dochter / sy moet Erfghename wesen van myn Koninckryck / haer Man diese krygghen zal / die zal hier ghenoegh vinden te regieren: maer ick hebbe by my besloten / dat ick haer zal laten hare vryye willeur; want ick weet dat sy meer zal sien op deucht ende verstant / dan op groote ryckdommen ofte Landt / twelck ic oock voor tbeste houde. Wel / my dunckt dat ick se hier alle dryye sie komen / ick wilse gaen hieten welkom / tzyn altyts de ryste ende bequaemste Heeren van myn Koninckryck. Zyt ghegroet ende welkom goede Heeren ende Vrunden.

Ardonius. Wy dancken uwe Majestept zeer hoochlicken van uwe goedt ende vryndtlick onthael / ende presenteren ons tot uwe Majestepts dienste.

Philautus. Ja Heer Koninck / om u dienst te doen zyn wy ten wtersten gheneghen.

Phesostris. Lyf / goet ende leven presenteren wy te laten in uwe Majestepts dienste.

Altistratus. Ick bedancke u Wzunden van uwe beleefde pzesentatien/ende zal zulcx ter gheleghender tijt ghedachtich zijn: Komt laet ons binnen gaen in mpn Palleys/ op dat ghy u meught rusten van uwe moepelicke repse.

Ardonius. Zoo verre het uwe Majestept belieft / nu wp u dus ter gheleghender plaetse ende tijdt hier vinden / ledich van andere uwe daghelicsche Rijex swaricheden/zouden wp gheerne een wepnich met V. M. spzeken van de saken daeromme wp hier nu zijn ghekomen.

Altistratus. Tghelieft mp wel/hoewel ick mepne dat wp zulcks wel zouden kunnen doen als ghplieden u wat beter zult gherust hebben/dan stelle tzelve tot ulieder ghelieven.

Philautus. Gzoot vermoghende Koninc / ghy weet wiens kinderen dat wp zijn/ghy kent onse Ouderen/Wzunden/Magen ende goederen zo wel als wp zelve: ghy weet hoe dat wp zijn opgevoert/ zo dattet onnoodich is daer van bzeeder verhael te doen: want het niet zoude voeghen dat wp ons zelven zouden pzijsen/alleen heb ic zo vele maer aen gheroert/ om dat ick weet dat uwe M. alle onslieder gheleghenthept zo wel is bekent als pemanden in dit Lant: nu is V. M. ooc niet onbekent de groote lieffde die wp alle dzye zijn dzaghende tot V. M. Dochter Lucina / ende dat elck van ons de zelve gheerne tot een Wzupt zoude hebben: ooc houden wp V. M. noch wel indachtich te zijn / dat ghy u bedenckinghe ende beraedt hebt ghenomen/om ons antwoozde op ons versoeck te gheven: nu komen wp tot u / ende bidden V. M. in alre onderdanichept / dat het u believe uwe Dochter te gheven een van ons dzyen / die u best zal aenstaen/ d'andere zullen de patientie nemen/ende V. M. ende uwe toekomende Swagher alle haerlieder leven langh ghetrouwelick dienen / zoo zijn wp metten anderen verdzaghen ende overeen-ghekomen.

Altistratus. Ghy spzeckt eerlicken ende wel/ ende al tghene ghy verhaelt hebt / is mp kenlick; dan tis nu een ongheleghen tijt hier van te spzeken/ovemits mpn Dochter kranck te bedde leydt van groote neerstichept int leeren van alle Musijc-spel ende ander eerlicke oeffeninghen ende konsten. Dan om dat ic ulieden niet langer en zoude ophouden / zoo ben ick ghesloten ende gheresolveert mpn Dochter gheenen anderen Man te gheven / dan die sp zelve kiesen zal: daerom gaet henen/ende schzijft elck eenen Wzief aen haer met uwe naem ende mpn resolutie, ende ick zal haer die doen bzenghen/ ende zoo wie sp kiesen zal / dien zal ick haer tot een Hupswouwe gheven/ zoo haest sp zal ghesont werden.

Phesostris. Wp dancken V. M. van u goede antwoozde/ ende

zullen

ſullen ſoo doen als V. M. heeft gheordonneert: Godt gheve dat ſy my wil kieſen.

Ardonius. Ick hope ſy my ſal kieſen.

Philautus. Ick leve mede op hope ſoo wel als ghylieden.

III. Handelinghe. U. Wtkomen.

Veel-ſnaps. Verneem-al.

Veel-ſn. NIchte / wat dunckt u daer van? in wat pijn ſijnſe nu alle dyze?

Verneem-al. Tis al te verghees/gheen van dyen ſalſe krijgen/ ſy is al te zeer verſot op haren Meeſter Appollontum.

Veel-ſnaps. Dat en ghelt hier niet/ſy moet een van deſe dyze kieſen/tis des Koninex reſolutie.

Verneem-al. Ja ſoo ſy een van dyen kieſt: maer ſy ſal nyemant van henlieden kieſen.

Veel-ſnaps. Wie ſalſe dan kieſen? meynt ghy datſe haer Meeſter zoude verren kieſen / die hier op een ſtroo-wiſch naeckt ende bloot is komen dryven / zonder datmen weet wie hy is? Neen / dat ſalſe niet doyven doen/ ſy weet wel dat haer Vader dat nemmermeer en zal toelaten/ende om de waerheyt te zeggben/ ten behoozt ooc niet te zijn.

Verneem al. Ist u al vergheten/dat ic u heb gheopenbaert tgene onſe Nichte Openbaerſter der Secreten my ghezeydt heeft? Ja die heeft my noch meer gezept/ te weten/dat ſy liever wil ſterven/dan ſy hem niet en zoude krijghen.

Veel-ſnaps. Hoe wil dit af-loopen? Hola/ hier komt de Koninc.

Verneem-al. Met Appollonius: dus laet ons vertrecken / ende luyſteren watter om-gaet.

Veel-ſnaps. Tis ſeker een ſchoon Man / ick heb hem nopt ghe-ſien/ick zouder oock wel op verlieven/ſoo bevallich is hy.

Verneem-al. Swijght Mallote/ komt laet ons wte weech gaen.

III. Handelinghe. UI. Wtkomen.

Altiſtratus. Appollonius.

Altiſtr. GAet ghy hene by myn Dochter Lucina/ende levert haer deſe dyze Brieven/ ende zegt haer datſe met korte woor-den/op datſe haer niet te zeer en vermoepe/ ſchrijft/wieſe van deſe dyze Jonghelinghen tot eenen Man begheert te hebben/als ſy ghe-ſont is/want ick het in haer vrije keure heb ghezet.

Hy gaet dien ende de Koninc mede.

Appollonius. Ick zal gaen doen ende volbrengen V. M. ghebodt.

III. Handelinghe. VIJ. Wtkomen.

Daer wordt een Gordijne op-geschoven, ende Lucina leydt op een Bedde: haer Kameniere zit op een Stoel voor t'Bedde, ende staet op: Appollonius komt by haer ende levert haer de Brieven, ende zeydt met geboghen knyen tot haer:

Gheluck/ voorspoedt/ ghesonthept/ langh leven ende eeuwighe behaert/ wil u alder-ghenadichste Vrouwe God almachtich gheven; myn Heere de Koninck u Vader heeft my ghelevert dese dryve Brieven/ende belast u die te brengen/ende te seggheu/dat ghy hem hier op met korte woorden u meyninghe zout schrijven: want hy gheeft u u we vrije wille ende keure/ om een van dese dryve Jonghelinghen te kiesen tot een Man.

Lucina. Ach! ach! waer denct myn Vader doch nu om? Segt my/ o myn lieve Meester Appollonius/ zult ghy niet rouwich wesen/ dat ick een ander te Wijve zal werden gheghéven?

Appollonius. Neen ick/ ghenadighe Vrouwe: want wat u eere ende profyt is/ dat en wil ick niet teghen wesen.

Lucina. Hadt ghy my lief/ ghy zoudt rouwich zijn nu dier leghen de Brieven/ gheeft my Pen/ Inct ende Pampier/ op dat ick mynen Vader mach antwoorde schrijven.

Appollonius. Siet/ daer ist/ Me-Vrouwe.

Hy schrijft/ ende slupt haer Brief ende geeftse aen Appollonius.

Lucina. Levert desen Brief myn Vader/ ende Godt gheve dat hem dese antwoorde zoo aenghenaem moet zijn/ als my onaenghenaem zijn gheweest dese dryve Brieven.

Appollonius. Ick gae alder-ghenadichste Vrouwe u bevel voldoen: Godt gheve u ghesonthept ende sterckheyt.

Lucina. Ick dancke u van uwen goeden dienst/ ende te wenschen u daer teghen dat ghy my zoo meenigh benemen als ick u doe.

Appollonius. Och Vrouwe/ ick zoude niet vorderen dencken myn liefde op u te stellen; want dat waer om myn leven gedaen: maer ick wil uwe ghetrouwe Dienaer blijven tot mijn doot.

Lucina. Niemandt anders dan u wil ick tot een Man hebben/ ofte sterven: dit heb ick myn Vader gheschreven.

Appollonius. Ach/ myn alderghenadichste Vrouwe/ hebt medelijden over myn leven/ ick en dorf u Brief niet brenghen/ ick ben des doots zeker.

Lucina. Ten zal gheen noot zijn/ ick heb beter by gheschreven.

Appollonius. Alst u dan zoo believe/ wil ick gheerne de noot werden in uwen dienste: hier/ ick gheve u brief wel bezeghelt.

Lucina tot haer Kameniere, zeyt

Volghe Pirrha, ende bevindt

watter

watter omgaet / ende beſiet hoe den Koninck ghelaet ſtaet / als hy mijn Brief ghelesen zal hebben / ende bzenght my beſchepdt. De godin toe.

III. Handelinghe. VIII Wtkomen.

Altiſtratus. Lucina.

WEl Dochter / wat is u meeninghe? Ick en kan u Brief niet verſtaen: ic hebſe ghelesen in preſentie van uwe bzie Bzijers / tinhout is (ick moetſe noch eens lesen) dat ghy niemant begheert dan die inde Zee bedorven is, oft te ſterven. Als ick desen Brief ghelesen had / zoo ſpzack Ardonius tot my Heer Koninc zoo kiest ſy my ick ben inde Zee bedozven: daer op Philautus en Pheſoſtris zeyden / dat het niet waer was: ghy zijt / zeyden ſy / niet ouder als wy / ende en hebt nopt wt den Lande gheweeſt / hoe kunt ghy dan zegghen / ick ben in de Zee bedozven. Ende ick hoorende hare woozden ende twiſt waſſen / ende wel wetende dat gheen van haer bzien in Zee bedozven is / heb ickſe haer af-ſchept ghegeven / ende bevolen dooz deſe tijdt te vertrecken: nu kom ick tot u / ende begheere uwe meeninghe te weten: Wat ſchzept ghy? Waerom zijt ghy bedzoeft? Ick en kome hier niet om u ſieckte te vermeerderen / oft om u te bedzoeven; maer als een goedertieren Vader / die ſyn Dochter beminт ende weert heeft / ick zoecke u welvaert / u gheſonthept ende u gheneſinghe: daeromme hout op van ſchzepen ende treuren / ende zeght my u meeninge ende begheerte: ghy hebt my altijt een goede ende ghehoorſame Dochter gheweeſt / ick wil u oock een goedt Vader zijn: Twijffeldy noch? Waerom en ſpzeeckt ghy dan niet teghen my? De Koninc komt dooz ſyn Dochters Bedde. ende zepdt. Hy ſchept zeer ende eenkãt met ſy. ken.

Lucina. Ach Vader / de groote bzeſe die ick hebbe om u te vertoonen oft te bedzoeven / ſlupten myn mont ende herte: ick bidde u alleen dat ghy u gheduldich niet en wilt laten gaen over dit ontſchuldighen / maer alleen over my.

Altiſtratus. Nu Dochter / houdt my niet langher op / ende verklaert my uwe meeninghe oprechtelick ende bzijelick wt.

Lucina. Het eerſte / deuchtlijcke ende bzoom weſen myns Meeſters Appollonij / heeft zoo vele vermocht / dat vander eerſter ure dat ick hem gheſien / ende ſyne wijſheyt ende beleeftheyt ondervonden hebbe / ick myn herte zoo op hem gheſtelt hebbe / dat het onmoghelick is dat ic langher zal kunnen leven / zonder hem: dit is myn ſieckte / die de Doctoren niet en kunnen ondergaen noch te bezgronden. dit zijn de tranen die my zo nacht ende dach uyten doghen leken. dit is t'verſtant van ghene ic u (o Vader) hebbe gheſchzeven / ende ist dat ick u hier dooz vertoozne ofte vergramme / zo bidde ick

V. W.

V. M. om verghiffenisse / ende dat ghy my wilt laten sterven ende vergaen in mijne bedroefthept ende ellende / alleenlic bidde ick dat ghy u niet en wilt vergrammen over den onschuldigen Appolloni.

Altistratus. Gheensins Dochter en ben ick op u vergramt ende verstoort / dat ghy Appollonium uwen Meester tot ecné Man begeert ende verkiest: want ghy hebt eenen schoonen / deughdelicken / vromen ende wijsen Man verkoren ende wtghezocht / boven alle die ick ter Werelt ghesien / ghekent ende beleeft hebbe: dus zijt te vreden ende ghetroost / het behaeght my wel / stelt u herte in ruste / ick consentere het u: maer weet ghy wel dat Appollonius u begheert?

Lucina. Neen ick / Heer Vader / hy en heeft oock mijne begeerte nopt gheweten nochte ghemerckt / voor op heden / dat hy my de Vrieven vraght / ende hem vraeghde oft hy niet en zoude bedroeft zijn / dat ick een ander te Wijve zoude werden ghegheven: daer op hy my antwoorde / Neen: want hy mijn eere ende profijt niet wilde teghen wesen: ten laetsten zepde ick / dat ick niemant tot een Man en wilde hebben dan hem / ofte te sterven / ende dat ick dat V. M. hadde gheschreven.

Altistratus. Maer wat antwoorde hy u daer op?

Lucina. Dat hy een doot Man was / ende dat hy dien Brief niet en dorste brenghen: maer als ick daer by volharde / heeft hy ten laetsten ghezept / Alst u dan believt wil ick gheerne in uwen dienste sterven.

Altistratus. Ick hoore dan wel / dat ick hem zoo wel dient te vertroosten / als u: Gaet henen Kameniere / ende roept Appollonius hier / maer en zegt hem niet met allen.

Hy gaet heren. De Kameniere. Ick gae ghenadichste Heere.

III. Handelinghe. JE. Wtkomen.

Appollonius. Altistratus. Lucina.

App. Wat zal dit bedieden / dat my de Koninc dus haestelic ontbiet by hem te komen in syn Dochters Kamere? zoude dit niet wel zijn om tghene my heden wedervaren is? zoude my de Koninc daer wel ontbieden / om my te doen sterven? Och God / ghy weet dat ick ontschuldich ben / dat ick des Koninx Dochter hebbe gherespecteert / ghedient ende gheert als ick schuldich ben / zonder eens te derren dencken om haer tot een Hupsvrou te moghen bekomen: zal dan mijn ellende nemmermeer ophouden? ic ben Balling wt mijn Lant ende Rijc / ic ben bedrogen in Zee / naeckt ben ic hier ghekomen / onbekent als een Vreembeling / doch hebbe ic vele weldaden

daden ghenoten / die ick oock te meer behoore te achten / om dat se aen my / inden state daer ic in was / onbekent ghedaen ende bewesen zijn: maer zal dit de wtkomste zijn? tzij wat het wil / ick zal henen gaen / moet ick immers sterven / myn conscientie zal zuyver ende onbevleckt zijn / ick en hebbe niet misdaen / dus wil ick ghetroost zijn: sterf ick / zoo ist om de schoonste / deughdelicste ende eerbaerste Vrouwe ter Werelt / sy ist wel weerdich / ja hadde ic dupsent lijven / ick wildese gheerne in haren dienste laten: maer dat my meest bedroeft in dese zake / dat is / dat ick ducht / dat des Koninckx gramschap zo wel zal gaen over haer als over my; twelck my leedt zijn zal. O Bloeme der schoonheyt / volmaeckt in alle perfectien / wat mocht u aen-gaen / dat ghy u herte stelde op my / die ghy niet en kende / ende versmaet zo vele ghetde huwelicken / die u Vader mochten aengenaem zijn? O waer ick in de Zee verdroncken / dat ware goedt / zoo en zoude de schoonste ter Wereldt nu om mynen wille niet in lijden zijn. O ongheluckighe Appollonius / wast niet ghenoech dat ghy in verdriet waert / moest ghy ooc andere ongheluckich maken? Nu / tis ghenoech ghecklaeght ende ghekermt / ic make de Kamere / ick wil my vrijmoedich houden / ende sien wattet zal wesen: ick moet doch eens sterven / liever ontschuldich / dan schuldich: altijt wil ic mijn beste doen om des Koninex toorne tegen syn Dochter te stillen. Maer ick sie de Kamer open staen / de Koninck zit voor syn Dochters Bedde / hy en heeft geen gestoort noch quaet ghesichte: zoude Godt wel syn ghemoet vermorwet hebben? Ick wil ingaen. Heer Koninck / hier is u Dienaer Appollonius / berept om uwe bevelen te volbrenghen ende ghehoorsamen.

Altistratus. Wel moet ghy varen Appolloni: maer zeght my / waert ghy nopt ghehuwelict / oft aen eenighe Vrouwe verbonden ofte verlooft?

Appollonius. Neen ick / Heer Koninc / nochtans ben ick om een Vrouwe Vallingh myns Landts.

Altistratus. Hoe kan ick dat verstaen / wilt het my dupdelick verklaren.

Appollonius. Ten is noch den tijt niet / Heer Koninc: maer ick verklare u / dat ick aen gheen Vrou-persoon en ben verlooft / ghetrout / verbonden noch ghehouwt.

Altistratus. Waer zijt ghy van daen?

Appollonius. Van Tyro / ghenadichste Heere.

Altistratus. Kent ghy den Koninck ende Prince van dat Landt wel / die oock Appollonius hiet?

Appollonius. Ja ick / Heer Koninck / zoo wel als my zelve.

Altistratus. Weet ghy niet waer hy ghebleven is? men heeft

In langhe niet van hem ghehoort.

Appollonius. Hy is over drie jaren van Tyro ghevaren met veel Schepen/met Wolc/met Koorne ende andere goederen/ heeft de Stadt van Tarsien verlost wt honghers noot: daer naer is hy met alle syn Schepen wederom ter Zee ghevaren/ ende opte Zee door onweder bedorven/zoo datmen zedert van hem niet en heeft vernomen.

Altistratus. Is die goede Prince verdroncken? dat is my leedt: zeght my voorts/hebt ghy in syn Hof verkeert?

Appollonius. Ja ick/Heer Koninck/ick ben daer opghevoedt.

Altistratus. Zoo bent ghy dan een Edelman.

Appollonius. Ja ick/Heer Koninck.

Altistratus. Ende oft ick u myn Dochter ten huwelick ghave/ zoudt ghy die wel begheeren? sy heeftter my om ghebeden/ ende bemint u.

Hy valt den Koninck te voet.

Appollonius. Alderghenadichste Heere Koninc/zulcx zoude ick niet hebben dorven dencken om te begheeren: maer indien V. M. my zoodanighe weldaet zoudt gheliefven te doen/ende dat V. M. Dochter my tot eenen Man begheert/zoo zal ick my houden voor den alderghelucktichsten Menschе op Aerden/ende V. M. zal aen my bevinden zoodanighen behouden Sone/ende u Dochter zoodanighen Man/dat gheen van u beyden tot gheenigher tydt daer van en zult berouwe hebben.

Lucina. Och Vader ick bidde V. M. dat ghy daer in wilt consenteren/zoo zult ghy my vander doot verlossen.

Altistratus. Ick consentere hier in/niet alleen om uwen wille/ lieve Dochter/maer om myn opghenoeghen/ende om dat ick tot uwen Meester zoo goeden ghenoeghen hebbe/als ick opt tot pemanden ter Werelt: dan nu resteer een zake te doen/namentlick myn Heeren ende Ghemeente dit goedt te doen binden ende te approberen/want ghy naer myn overlyden henlieden zult moeten regieren: op dat dan niemant u en hebbe in kleyn-achtinghe/zoo zal ic u op morghen Ridder slaen/ende begaven met een Hertochdom/twelck aen my in mynen Rycke is vervallen.

Apollonius. Ten is niet van noode/Heer Koninck/daer voor zorghe te hebben/want Naem ende Wapen my niet en ontbreken/ Ridder ben ick over langhe gheweest: ende om u wreen droom te helpen/zoo siet ghy hier voor u Appollonius den Koninck ende Prince van Tyro/die sich zelven goet willich/doorraet van eenige) Vallingh van syn eyghen Rycke heeft ghemaeckt/ende die op Zee bedorven/hier met een Plancke ghenoech naect aenghekomen is/ ende hem niet en heeft willen openbaren dan tot deser uren.

Altistratus.

Altistratus. O God/wat hoorde ic? wat blijschap ende vroef heyt komt my hier teffens bestryden? blijschap/om dat ick teghen alle hope myn Dochter bestede aen soo vromen Koninck ende Prince/ maer vroef heyt/om dat ick dat niet en hebbe gheweten op dat ick u soodanighe eere hadde moghen doen/als sulcken Koninck toebehoort: nu en sijt ghy in my niet ghehouden/maer ick in u.

Lucina. O myn Lief ende Meester Appollonius/hoe hebt ghy dit konnen so langhe verswyghen voor my? ic verhoopte dat ghy van gheringhe stamme sijnde/my te liever soudt hebben/als ick u verheffen ende verkiesen soude tot myn Hooft ende Man/hoewel nochtans myn herte my altijts ghetuyghde/dat ghy van meerder afkomste waert als een simpel ofte ghemeen Edelmans ofte Ridders Sone: maer nu verstae ick/datmen u alhier gheen eere noch weldaedt en heeft konnen bewijsen naer uwe hoochheyt ende waerdicheyt: maer aenghesien het alles onwetende is gheschiet/so sal uwe groote wijsheyt/discretie ende beschepdenheyt dat alles voor gheexcuseert houden ende int goede nemen.

Appollonius. Nemmermeer Heer Koninck ende ghy myn Lief Lucina/en wilt ghelooven dat int herte van Appollonius eenighe ondanckbaerheyt plaetse hebben sal.

Altistratus. Sulck ghevoelen heb ic ooc van u/ende daerom laet ons dat daer by laten: ende ghy Dochter/neemt nu eenen goeden moet ende vrolicken sinne/op dat ghy haest wederom ghesont ende welvarende meucht werden/middeler tijt so sal ic metten Koninc Appollonius soo ghe draghen dat alles ter Bruyloffs-feeste noodich wesende ter eeren sal werden bestelt.

Lucina. Ick hope sulcx te doen; want ick nu reden hebbe om my te verblijden ende ruste te nemen/God ende V. M. te danken.

III. CHORVS.

Op de voye:

Ick wil niet meer ter Gonde varen,
Myn Schip wil ick verkoopen.

O Ghy Waten op de Lippen staet
Gheesti den moedt niet verloren,
Is Godt alleen u toeverlaet,
Ghy krijght vvel hulpe ende baet,
Hy laet u niet versmooren,
Maer vvel behooren.

II.

Vaert ghy ter Zee oft reyst te Landt,
En vvilt u niet beſwaren,
Beveelt u vast in Godes handt,
Hy helpt u wter Zee opt Strandt,
Leght ghy naeckt in Zee-baren,
Godt kan bevvaren.

III.

Maer als ghy zijt gheraeckt wt noot,
Danckt Godt, vvilt u verneeren,
Vergheet niet ſyn vveldaden groot,
Als ghy zijt zonder vvederſtoot,
Wilt u van ſonden keeren,
Godt altijt eeren.

IV.

Princen, al zijt ghy groot van macht,
En vveeſt doch niet zoo derten,
Want Godt almachtich hooch gheacht
Heeft menich Tyran t'onderbracht,
Die ſpeelden zulcke perten,
Moetent beſmerten.

IV. Handelinghe. I. Wtkomen.

Blijſchap. Verdriet. Verneem-al. Veelſnap.

Blijſchap. WAer zijt ghy nu / Nichte?

Verdriet. Hier ſtae ic verſchoven om den hoeck van de deure.

Blijſchap. Heb ick het u niet te beeren gheſpelt / dattet zoo baren zoude? Meende ghy altijdt hier by deſen Pijnte hups te houden? Neen / neen / tis nu zoo veranderet / datmen u daer niet meer en kent: Wat heerlicker Bruyloft werter ghehouden: wat een ſchoon paer Volck: hoe lief hebben ſy malkander: hoe iſter al verblijt / int Hof ende inde Stadt / groot en klepn / Heeren ende ghemeen Volck / tis al in vreucht om dit huwelick: den Koninck Altiſtratus heeft ſyn leven nopt zo verblijt ghevveeſt / als hy is om dit heerlick huwelick.

Verdriet. Tis wel vvaer / ick ben nu verſtoven / dan een zal niet eeuwich dueren / ick en verrepſe niet verre / maer blijf by de deure / om weder in te komen.

Blijſchap. Neen / neen / vertreet vrij / men begheerter u niet meer. Wel hoe zoudt ghy daer weder in komen? Meent ghy dat weder in

roere te ſtellen? tis al te laet; met kluppels zoumen u daer wtjaghen/dus gaet vry henen/tis al verkeert/ghy zyter onweerdt/ghy ſtinckter al/weeh/weeh.

Verdriet. Bey/hoe beert ghy dus? ghy en zulter zoo langh niet blyven als ghy meent/ick weet noch zoo veel perten om daer weder in te raken: ghy en kent noch opt hondertſte deel van myne practyeken niet.

Verneem-al. Wat is dit voor Volck/dat ick hier ſie?

Veel-ſnaps. Wat hebben wy daer mede te doen? of wilt ghyt weten/latet ons vraghen/gaen wy daer naer toe.

Verneem-al. Wat iſſer te doen Vrunden/dat ghy zo hupde roept/hebt ghy ommin tzamen?

Blijſchap. Ja wy Vrunden/deſe myn Nichte heeft langhe ghewoont by den Brydegom die des Koninckx Dochter heeft ghetrout/maer men wilſe quyt weſen/ende ſy en wil vande deur niet: zo haeſt alſſer gheen watht by de deur en is meent ſyder in te ſnappen/ende als ſyder binnen is/zo ſtelt ſyt al in verdriet ende onruſt.

Verneem-al. Weſe oude/maghere/leelicke Vrouwe? Hoe is haren Name?

Blijſchap. Haren Naem is Verdriet, dat al in treuren ſtelt daerſe komt.

Veel-ſnaps. Weeh/weeh/ghy onruſtighe gherimpelde Fyſe/packt u van hier: meent ghy datmen hier langher met u ghequelt mach zyn? Wat ſtaet ghy al en vreutelt binnens monts/zult ghy gaen/of zal ick u opt backhuys moeten ſlaen?

Blijſchap. Kunt ghy niet gaen Nichte/als ghy ſiet datmen u niet langher en begheert te ghedooghen?

Verdriet. Ick ſie wel dat ick weeh moet: maer Neve zyt het ghedachtich/den tyt zal haeſt komen/dat ickker zal binnen komen/ende ghy wederom zult moeten verhupſen: meent ghy dat ghy dan beter zult van my werden ghehandelt/dan ghy my nu doet?

Veel-ſnaps. Wat ſtaet ghy ons hier langer en quelt? Hout daer/hout daer/dat is een Mupl-peer.

Verneem-al. Daer/daer/dats Stock-viſch met Vupſt-loock ober-goten: luſt u noch meer?

Verdriet. Ay/Ay/Mooydt/mooydt/men wil my tleven nemen/help/help.

Veel-ſnaps. Vooyt/vooyt/daer is een voet in u gat: daer/daer/ha zoo ſiet die leelicke Jeunefye en wou niet weeh.

Blijſchap. Sy ſiet noch om/ende dreyght my/dan ick en paſſer niet op/al iſt myn Nichte/ick zalſe hier wel wthouden.

Verneem-al. Hoe is uwen Name?

Blijschap. Myn Name is Blijschap: daer ic komme mach dat Verdriet niet blijven.

Verneem-al. Myn dunckt ghy zijt noch heel jongh / ghy en hebt noch en krijght gheen Baert / ick zoude u (hadt ghy Vrouwe-kleederen aen ghehadt) voor een Joffrouwe aenghesien hebben / zo lieflicken aenghesicht hebt ghy: hoe oudt zijt ghy wel.

Blijschap. Als myn Nichte / die daer weert is.

Veel-snaps. Dats onmoghelick / die leelicke Beeste / die is zoo oudt als de Weeck zelfs.

Blijschap. Ick en ben niet veel jongher als sy.

Veel-snaps. Zoo moet ghy dan konstgens konnen / daer mede ghy dan jongh blijft.

Blijschap. Myn herte is zo vrolic ende dat verheucht my ende al daer ick by kome.

Verneem-al. Zeght my / hebt ghy lange kennisse aen den Vrijdegom van onse Koninckx Dochter ghehadt?

Blijschap. Ick hebbe syn Over-groot-vader wel ghekent.

Verneem-al. Hoe is dat mogelick? ghy en schijnt gheen vijftich jaren oudt te wesen.

Blijschap. Tis nochtans waerachtich.

Verneem-al. Zoo weet ghy oock wel wie dat hy is.

Blijschap. Zeer wel.

Veel-snaps. Men heeft hier ghezept / dat hy naect als een Vedelaer te Landt is ghekomen.

Blijschap. Dats waer / dies nietteminn is hy Koninc van Tyro.

Verneem-al. Ten is niet ghelooflick: want hy zoude hem wel ten eersten te kennen hebben ghegheven.

Veel-snaps. Dat zoude ick oock meenen.

Verneem-al. Hy mach't moghelick des Koninc Dochter wel wijsghemaeckt hebben: hoe waert anders moghelick dat sy hem zoo lief ghekreghen zoude hebben? Maer hoe wilt af-looven / alst zal wtkomen dat het loghens zijn daer hy mede omghegaen heeft?

Blijschap. En zorght daer niet voor / want hy is zoodanighen wijsen ende vroomen Prince / dat hy met gheen logens om en gaet: maer haet de loghens ende Loghenaers beyde.

Veel-snaps. Ja ic hoore wel wattet is / ghy zout ons wel willen doen gelooven / dat hy de Koninc Appollonius van Tyro is: maer dat is zo ghelooflic / als het is dat ghy syn Over-groot-vader hebt ghekent: of meent ghy dat wy wt u aengesicht niet bynaer uwen ouderdom en konnen oordeelen?

Blijschap. Tis nochtans beyde waer / dat hy Appollonius is Koninck ende Prince van Tyro / ende dat ick syn Over-groot-

vader

vader hebbe ghekent.

Verneem-al. Hoe oudt is u Nichte?

Blijschap Soo oudt als ick/maer een wepnich jongher.

Veel snaps. Nu (hoore ick wel) zijn't al loghens daer ghy mede om-gaet / ghy schijnt naulicx xv. of xvj. jaren oudt te zijn / ende u Nichte schijnt soo oudt te zijn/ datse u Groot-moeder wel mochte wesen.

Blijschap. Schijn en gheldt niet/want als ick geboren werde/ ginck haer Moeder van haer swaer.

Veel-snaps. Swijght/swijght/ick mach u loghens niet langher hooren: Wat dunct u doch van dit jonge logenachtich Boefken?

Verneem-al. Mp dunct het gheheel onghelooflick is tghene hy zeydt / hoe zoudet kunnen wesen / dat de ghene die hy spn Nichte noemt soo jong soude wesen / nadien sp niet een hair op haer hooft en heeft ten is grijs/ het aensicht vol rimpels ende fronssen / swert van magherheyt/met loopende ooghen / hier ende daer een swerte leelicke tant/ ende zo ghestelt datmen bynaer verbeert is van haer leelickheyt ende oudtheyt: ende hy ter contrarie heeft noch gheen baert/dan begint hier ende daer een ros-hairken om den mondt te krijghen/een schoon bloosend aenghesicht/ gladt ende effen als een spieghel/ het hair opt hooft rossachtich ende ghekrupbelt / lieflick ende bzolick om aen te sien/schoone ende bzuntlicke oogen/ tandekens zo wit als yvoren/ende alle spn ledekens zeer wel ghepzopoztioneert/dat het een lust is om sien: hoe waert moghelick dat hy zo out zoude wesen?

Blijschap. Laet u dat niet verwonderen / ick zal over dupsent jaren zo jong schijnen als ick nu ben/ende niet vergrouden/overmits de vzolichept mpns gemoets ende herten / ende hebbe al by Adam inden Paradijse geweest / tot dat hy tgebodt des Heeren overtrat: daer tegen heeft mpn Nichte doe al zo out ghescheuen als sp nu is/ doch de ghestadighe quellinghe ende knaginghe haers ghemoets: als ick van Adam scheydde/zo quam sp daer by ende waer sp komt daer is verdziet/quellinge ende onghenoegen: waer ick ben is blijschap/vzolickheyt ende ghenoeghen.

Veel-snaps. Ghy zout by Adam int Paradijs gheweest zijn?

Verneem-al. Ja / ja / ick verstaet mi wel ende tis ghelooflick: Maer hola/wie komen hier aen/zoo lieflick metten anderen wandelen.

Blijschap. Tis den Prince Appollonius met spn lieve Dupsvzouwe des Koninckx Dochter.

Veel-snaps. Zo willen wp aen d'een sijde gaen/datmen ons niet en siet/ende hooren wat sp zeggben.

IV. Hande-

IV, Handelinghe. II. Wtkomen.

Appollonius. Lucina. Elimarus.

App GOdt zy ghedanct ende ghelooft mijn alderliefſte ende ghetrouwe Hupſvrouwe/dat hy mij naer zo veel ellends/verdriets ende hert-ſeers/naer zo vele ſwerdens/repſens/ende ſpadtlick naer zo ſware ſchip-breckinghe/teghen alle hope/zo vele goets heeft gedaen/ende mij door u middel ende als een inſtrument daer toe van hem ghecordonneert/wederom heeft ghebracht tot deſe hoocheyt ende gherusthept/ende ghegeven zo ſchoonen ende deughdelicken Hupſvrouwe.

Lucina. O mijn alderliefſte Man/ic en kan Gode nimmermeer ten vollen loven ende dancken vanſijn ghenade/ dat hy mij heeft ghegheven zoo goet verſtant/ dat ick hebbe kunnen verkiesen zoodanighen vromen/wijſen ende deughdelicken Man/ende kunnen onderkennen zo grooten ende vromen Prince/ende u verleent zoodanighen ghemoedt/dat ghy mij niet en hebt verſmaedt: ende ghy mijn lieve Vader Altiſtratus/hoe zal ick u kunnen genoech dancken van uwe goedertierenheydt/ dat ghy u hebt laten ghevallen mijne verkiesinghe. Wat Vader iſſer die niet en zoeckt ſijns Kints welvaert? maer hoe wepnich zijnder die de deucht/wijſheyt ende vromicheydt boven al achten. Men moet immers bekennen/ dat eer mijnen Vader eenige kennisse gen u hadde/eer hy wist wie ghy waert/ als hy ghesolliciteert werde van verſcheyden Princen ende Heeren om mij ten huwelick te ghekrijgen/hy hem liet ghevallen/ dat ick u dien hy bevonden hadde in zulcken state als ghy weet/ mocht kiesen voor alle andere.

Appollonius. Tis waer/ ende daerom ben ick te meer in hem ende u ghehouden, dan het komt alles van Godt. Nu is mijn hert in volkomen vreughde ende ruste/ende is mijn vreughde ende ruste te meer/ om dat ghy mede in ruste zijt/ende een ghenoeghend ghemoedt hebt. Ick ben zeer beluſt om alhier opten Oever der Zee wat met u te gaen wandelen/ ende te beſien de Schepen die hier zouden mogen aenkomen/ om te vernemen eenighe nieuwe tijdinge uit vreemde Landen. Maer wat is dit voor een out Man die hier zo neerſtelick komt naer ons toegaen: mij dunckt hy komt alſpreckende teghen ſijn zelven/laet ons Lief eens hooren waer hy van daen komt/ende waer hy henen wil: mijn hertte ghetuyght mij dat ic eenighe goede ende aengename tijdinge zal voor hem ontfangen.

Lucina. Dat wil Godt gheven: laet ons hooren wat hy zeydt/ hy is zoo beſich/hy ſiet ons niet.

Elimarus.

Digitized by Google

Elimatus. Hoe menich Lant heb ick bezeylt/hoe menige Haven bezocht/wat heb ick Menſchen geſpꝛoken/maer niemant kunnen vinden die mp eenich beſchepт heeft kunnen doen vanꝛgene ick zo zeer begheere: Ware ick nu zo gheluckich dat ick in dit Lant konde vinden een eenich Menſche die mp wat beſchepts konde geven op mpn verzoeck / wat blijſchap zoude ick ontfanghen in mpn oude daghen. O ſpieghel der deuchden/waer zijt ghp verbozghen? Och mocht ick hem verblijden / die ick voozтyden heb bedzoeft: doe ick hem bzoedighe tijdinge moeſt bzengen/heb ick hem kunnen vinden/ ende nu ick hem blijde mare zoude bzenghen/kan ick van hem niet verhooren: ick en zal nochtans nerghens ruſten/tot dat ick hem zal hebben ghevonden/of zal in de repſe ſterven. Ick heb verſtaen dat den Koninck van dit Landt is een verſtandich Heere/ vol deuchts ende beleeftheyts/ die den Vzeemdelingen veel goets doet/ die van elck een ende bpſonder van ſpn Onderſaten is bemint / moghelick of ick hier eenighe tijdinghe naer mpn wenſche mocht bekomen.

Appoll. Goeden dach oude Vader: waer komt ghp van daen?

Elimatus. Goeden dach lieve Vzunden / wiltet mp oude Man vergeven/ick heb u niet geſien/ ick was in mpn ghemoet bekommert ende ging al pepſende op mpn affairen die ick te verrichten hebbe: dus neemt mp ten beſten dat ick u gheen behoozlicke reverentie en hebbe ghedaen; want ick ſie wel dat ghp zijt zulcke die alle eere toekomt.

Lucina. Ghp en hebt mpn Man ende Heere noch niet geantwoozt op ſpn vzaghe/waer ghp van daen komt.

Elimatus. Ick kome van Tyro.

Appollonius. Waerachtelick / hp heeftet Landt mpnder ghebooꝛten genoemt: maer Vader wat zoect ghp hier? ende wanneer zijt ghp van daer gevaren? ende waer wilt ghp henen? zeght mp oock hoe't int Landt van Tyro nu ſtaet?

Elimatus. Ick ſweere u bp God/dat ic u van alles goet beſchept doen zal/ wilt ghp mp een zake zeggen/ daer ick u naer vzagen zal/ namentlic/ ofmen in dit Landt niet en weet waer den Vzince Appollonius van Tyro zoude moghen te vinden weſen: Heb ick het Landt uwer ghebooꝛte ghenoemt/zo verklaert mp dit; want ghp zulter mp een groote vzuntſchap aen doen.

Appollonius. Maer of icker u tijdinge van wiſt te zeggen / ende bp hem bzacht/zoudt ghp hem wel kennen?

Elimatus. Ick en wetet niet/tis zo langhe gheleden dat ick hem niet en heb gheſien/ick ben oudt ghewozden/ mpn gheſicht is verdonckert: maer ick weet dat hp mp kennen zoude/als ick hem verhaelde de woozden die ick hem laetſt zepde/als ick bp hem was.

Appollonius. Waer was dat?

Elimatus. T'was opten Oever vande Haven van Tarsien.

Appollonius. O God/ick kan my niet langer verberghen/ myn oude Vrundt Elimate/ zÿt ghy dat/ die my zo vroevighe tÿdinghe aldaer vracht? Och wat heb ick verdriets ende ellends zedert die tÿdt overghebracht.

Hy valt op syn knyen/ ende wil syn voeten kussen.

Elimatus. O ghebenedÿde God/ wat hoor ick? wat sie ick? Is dit een droom/ of is het warachtich? O myn Prince/ myn Koninc/ myn Heer/ heeft my God zo vele goets ghedaen/ na zo lange ende verdrietighe repse/ naer zoo groote moeyten in myn oude daghen/ dat ick V. M. hebbe moghen vinden? Ghebenedÿt zÿ de ure dat ick alhier ghekomen ben: ghegroet moet ghy wesen.

Appollonius. Neen Elimate/niet alzoo/ick moet u omvanghen/ zÿt welkom in dit Landt/ghy zÿt my een ghetrou Ondersaet ghewest.

Lucina. Goede Vader/ zÿt doch welkom/ ghy zÿt de eerste die my zekerheyt ghedaen heeft van myn Mans state/ ende daerom zult ghy heerlick gheloont zÿn.

Elimatus. Ick dancke u Princesse ende Koninginne van Antiochien ende van Tyro van u goet herte/ want zo noeme ick u/ door dien ick verstae dat ghy mynen Koninc Hupsvrou zÿt.

Appollonius Elimate/wat ist dat ghy zeghet/ suft ghy in u oude daghen?

Elimatus. Neen ick/Heer Koninc/ick en suffe niet: maer vrenge V. M. al ander tÿdinge als tot Tarsien/God heeft den Tyran synen ende uwen vyandt/ met syn onkuysche Dochter beyde metten Donder ende Vlixem verslagen/ daer sy by malkander opt bedde lagen/ ende heeft gheopenbaert tgene ghy hadt door uwe wÿsheyt geraden/daerom ghy zo veel ellendicheyts hebt geleden/verjaecht wt u eyghen Landt/ ghesworen als een Balling/ vervolght door Roovers ende Moorders: maer Godt heeftet alles voorsien/ hy en verlaet die niet die hem niet en verlaten: ende om u niet langhe op te houden/besiet daer de Zegelen ende Vlieden van alle de Hertogen/Princen/Graven/Baroenen/Ridderen/ Edelen ende Staten van het Rÿcke sy hebben V. M. met eendrachtige stemme verkoren tot haren Koninck ende Heere/ ende de Kroone werdt u bewaert van dat machtighe Koninckrÿck/ ende hebben ghesworen u ende uwe Nakomelingen ghetrouheyt tot eeuwighen tÿden/dit is bevestight in alle de Parlementen van dat groote Rÿcke/sy hebben tzelve doen verkondigen in tgeheele Rÿcke/ende hare Ambassaten ghezonden te Tyro om V. M. ende hoorende datmen van V. M. niet en wist/ hebben sy verscheyden Ambassaten wt-ghezonden in

alle

alle Landen / om V. M. te zoecken: ende ick ben van weghen de Staten/ Heeren ende Princen van uwen Lande oock wtgezonden/ om V. M. te zoecken / ten eynde ghy zoudt komen ontfanghen de Kroone van dit groot-machtighe Rijcke.

Appollonius. Ghedanckt/ghelooft/gheeert ende gepreſen moet ghy weſen/ o goedertieren God ende almachtige Heere/ die my zo vele weldaden bewijſt/ naer zoo vele bedroefthepdts / lijdens ende hert-ſeer: ick ben verblijt/ doch niet zo zeer om mynen wille / maer om uwen wille/ myn alder-lieffſte Lucina: want ick alhier naeckt ende bloot ben ghekomen/onbekent van een pegelick/ ende hoewel ick my nu hebbe gheopenbaert / zoo mach't weſen datter vele zijn die het niet en ghelooven / dat ick ben die ghene daer ick my voor hebbe wtghegheven; dan nu zullen alle quaet-ſprekende monden gheſtopt weſen. Een ding alleen is dat my nu noch quelt ende bedroeft.

Lucina. Maer wat kan u nu noch meer bedroeven/ myn Heere ende Man.

Appollonius. Dat ick zo lange zal moeten van u zijn / terwijlen ick gae om het Rijcke te ontfanghen.

Lucina. Zoudt ghy zonder my vertrecken? dat en zal nimmermeer gheſchieden.

Appollonius. O Vader/myn Lief/ en zal nimmermeer toelaten dat ghy nu met my vertrecken zout/ overmits ghy ſwanghers zijt.

Lucina. Neen/myn Vader zal daer in wel conſenteren/want hy weet wel dat ick zonder u niet en kan leven; oock weet hy wel/hoe noodlick u vertreck is/om de veranderinge die daer zouden mogen vallen in dit nieuwe Rijcke / alſmen van uwe komſte niet en verhoorde.

Elimatus. Dat is waerachtich/uwe teghenwoordicheydt is alder noodich metten alder-eerſten/hoe eer hoe lieber: zoo't V. M. belieft / ick zal de Schepen die ick hebbe/ doen voorſien van alles dat noodich is totte repſe: want ghy en zult geen ſchoonder Schepen vinden noch bekomen/als ick mede ghebracht hebbe tot uwen dienſte.

Appollonius. Neen / Elimate / ghy moet eerſt met my by den Koninck gaen/hem onſe blijſchap mede deelachtich maken/ende u eenighe daghen van uwe moepelicke repſe ruſten.

Lucina. Ghy moet eerſt oock van my ontfangen die gifte die ic u hebbe toeghedacht voor uwe tijdinghe.

Elimatus. Dat uwe Majeſteyten belieft / ben ick bereydt te doen.

IV. Handelinghe. IIJ. Wtkomen.

Appollonius. Altiſtratus. Lucina. Elimatus.

App. MYn Heere Koninck/ende lieve Vader/ verblijt ende verheucht u met ons over die goede tijdinghe ende mare die ons dien ouden Man ghebracht heeft/ namentlick/ dat de wreede Koninc Antiochus ende ſyn onkuyſche dochter van God almachtich gheplaecht ende vanden blixem ende Donder in haer Bedde doot gheſlagen zijn/ ende alle ſyn rijcke Schat ende dat Koninckrijc is ons ghegheven/ ende werdt voor ons bewaert: ſiet daer zijn de Wieven bezeghelt ende beveſticht by alle de Hertoghen/ Graven/ Baroenen/ Ridderen/ Edelen ende Steden van dat machtighe Koninckrijck.

Altiſtratus. Ghebenedijt zij de ure/ myn Sone/ dat ghy hier quaemt/ende dat myn Dochter zoodanighen wromen/ wijſen/ oprechten ende grooten Koninc heeft ghetrout: tis reden dat wy ons met u verblijden/ ende oock alle onſe goede Wrunden tzelve laten weten/op datſe haer met ons verblijden mogen/ deſgelijck wil ick teeckenen van blijſchap doen betoonē in alle de Steden ende Landen van myn Koninckrijck.

Lucina. Maer waerde Vader/tzal noodich zijn dat mynē Man derwaerts repſe/ende dat Rijcke gae ontfangen/ende ende hem aldaer doe kroonen.

Elimatus. Dat is waer/tzelve is noodich/hoe eer hoe liever.

Altiſtratus. Ic verſtae wel dat zulcx noodich is/ende zal Schepen ende alle gereetſchappe daertoe noodich zijnde/doen berepden.

Elimatus. Dat is onnoodich/ die Schepen van Tyro daer ick ende myn Volck mede hier zijn ghekomen/ die zijn bequaem om daer mede te repſen.

Altiſtratus. Seer wel/ ick zal doen bezorghen wat wijders tot zoodanighen repſe behoort.

Lucina. Maer myn waerde Vader/ ick bidde u om oorloff/ dat ick met mynen Man mach repſen.

Altiſtratus. Waer en zoude ick niet tegen weſen/ waert zake dat ghy niet ſwanghet en waert: maer nadien ghy ſwanger zijt/ zo en mach dat niet zijn ghy en zout de Zee niet mogen verdragen/ ende zo ghy ongheluck kreeght/ dat en zoude ic niet kunnen overkomen in myn oude daghen.

Lucina. Maer myn lieve Vader/ indien ick niet mede en mach repſen met mynen Man/ zo moet ick voor zeker ſterven: hebt ghy niet gheſien hoe naer de doot my wech geruckt hadde/ eer ic hem

kreeghe

kreegh? ende meent ghy dat ick hem nu minder lief hebbe ende bemmme dan doemaels?

Altistratus. Als ghy ende uwen Man zulex goet vindt, ben ick te vreden / ick zal u mede gheven vijftich Jonckvrouwen van desen Lande / om u te dienen als een Koninex Dochter toebehoort / ick zal u mede gheven een wijse Vroe-moeder / Minne ofte Voedster / met Maerten ende Dienstmaechden / om u ghemack te doen ende waer te nemen.

Appollonius. O Vader / wy danncken u van uwe groote weldaden.

Elmatus. Ick zal de Schepen doen in de Haven komen / ende ghereetschap maken om zoo haest te vertrecken als moghelick zij.

Altistratus. Ick wil eerst open Hof houden / ende my met alle mijn Volck verblijden: daer na zal ick orde in alles stellen.

Appollonius. Alzoo V. M. believt zal't gheschieden.

IV. Handelinghe. IV. Wtkomen.

Appollonius. Lucina. Piscator.

App. MIjn alderliefste Hupsvrou / nu den Koninck uwen Vader te vreden is / ben ick wter-maten zeer verblijdt dat wy tzamen zullen repsen / maer vooz mijn vertreck heb ick noch wat te verrichten.

Lucina. Wat is dat / mijn lieve Man?

Appollonius. Ick zal't u zegghen: Als ick hier eerst naeckt te Lande quam op Strant / bynaer doot van koude / versmacht van honghex / ende gheheel troosteloos / zoo vandt ick een schamel Vissex / die my met hem nam in een arm schamel Hupsken / hy ende syn Wijf deden my veel deuchden / ende deylden my kousten ende schoenen / ende gaf my de helft van synen rock / ende wees my daer naer in dese Stadt / desen goeden Man ende Vrouwe wil ick rijck maken vooz mijn vertreck / op dat my Godt niet en straffe om-ondanckbaerhept.

Lucina. Myn lieve Man / dat is my van herten lief: hadde ick dit eer gheweten / ick zoudet al hebben bestelt: laet den Schipper halen.

Appollonius. Ick wilt doen: My dunct hy hier komt gaen: Ja / hy ist: Laet sien of hy my kennen zal: Neen / hy gaet voozby: Ick wil hem roepen / Piscatoz / Piscatoz / waer gaet ghy?

Piscator gaet voorby doen groote reverentie met syn wesen zonder spreken.

Piscator. Myn Heere / hoe kent ghy my?

Appollonius. Zoude ick die niet kennen / die my als ick doot was / levendich heeft ghemaeckt?

Piscator. Heere / ick en verstae u niet / wat ist dat ghy van mp begheert?

Appollonius. Dat ghy naer Hups gaet/ende ons wat Visch besteit: want ick meene met mpn Hupsvzou by u te komen eten.

Piscator. By mp/ Heere? O mpn Hupsken is niet bequaem om zoo grooten Heere ende Vzouwe in te komen.

Appollonius. Nochtans begheer ick by u te komen eten: want ghy wel meer groote Heeren hebt ghelogeert / die hen van u goedt tractement bedancken.

Lucina. Dat is waerachtich / ick hebt ghehoort: daerom zoo begheeren wp by u te komen eten.

Lucina. Waeronme / mpn Vzouwe / spot ghy met uwen dotmoedighen Dienaer? Mpn Wgf zoude van beschaemt hept doodt blyven / zoo ghy by ons quaemt / sp en is zoo groote Personagien niet ghewoon te sien.

Lucina. Neen Vzundt/ gaet henen/ende doet dat mpn Man begheert/wp zullen by u komen.

Piscator. Ick en derve u niet verwachten: doch ick merck wel dat ghy mpnder spot.

Appollonius. Wp en doen niet; mpn Hupsvzouwe is swaer/ ende is beluft om Visch te eten in u klepn Hupsken.

Piscator. Alst mpn Heere ende Vzou dan immers belieft/ zo zal ick u noch een Vischken voor-zetten dat ic te nacht heb gevangen.

Appollonius. Doet zoo/gaet vooren/ wp zullen u haest volgen.

Hy gaet wederom naer huys al spreckende by hemzelven.

Piscator. Wel ick gae henen in Godes Naem. Maer wat mach dit bedieden/ dat zulcken Heer eñ Vzou by mp willen komen eten? Hoe / hy noemde mp by mpnen Naem / ende ick en heb hem mpn leven nopt (mpns wetens) ghesien/ wie mach hy wesen? wie spn Hupsvzou? ick en kome niet veel inde Stadt / dus en kenne ick er niemant: sp zyn beyde zeer kostelick ghekleet. Maer wat mochten die woorden bedupden/dat hy zepde/ Zoude ick die niet kennen/die mp als ic doot was levendich heeft ghemaect? Hoe zoude ic eenen dooden kunnen levendich maken? ic en ben gheen God/ maer een sondich Mensch. Wat groote Heeren heb ick ghelogeert ghehadt/ daer hy af zepde? ick en hebbe naulicks mpn leven eenighe groote Heeren ghesien / ick late staen dat die by mp zouden hebben ghelogeert. Ja/ja/ick mercke wattet is/ de groote Heeren hebben haer ghenuechte mette schamele Liedekens te spotten: wel/ wel / latet zoo zyn; dan had ick het ghedocht/ic zoude wederom met hem hebben ghespot. Neen/ neen: wat zegh ic? het mocht mp swaerlic hebben bekomen / met zulck Volck en mach-men niet boerten / sp hebben haestighe Hoofden / sp slaen terstondt toe / ende men derf hem niet verweeren:

Appollonius eñ Lucina bidde staen spreckende tegben malkanderen.

verweeren: dan het ſcheen een minlick Man te weſen ende eene minlicke Vrouwe; my docht ſy was zeer ſchoon / dan ic en doorſiſe niet aenſien. Maer wel / wat zal myn Wijf zegghen? die zal van beſchaemthept wten Hupſe loopen / ſy heeft zulck Volck haer leven niet ghe ſien want ſy en is nopt inde Stadt gheweeſt. Maer of ſy ock zullen komen? Neen / ick denck ſy daer mede boerten: Maer of ſy dan quamen: ic wil de Viſch laten ghereedt maken: hy zepde dat ſyn Wijf met kindt was / ende dat ſy beluſt was om Viſch in myn klepn Hupſken te eten: het mach wel zijn; ick heb wel ghehoort dat rijcke Vrouwen zomtijts wel vreemde luſten hebben als ſy ſwanghers zijn. Nu / ic wil gaen / ende zeghghen myn Wijf dat wy zulcke Gaſten krijghen zullen; ſy zal lachchen of ſy tandt-ſweer hadde: ſy is ſimpel eñ flecht / dan tis een goede Vrou / ic en wildeſe voor zulcken Joffer niet verwiſſelen. Wel / ic kome hier voor myn deur / ick mach binnen gaen / ende myn Wijf de tijdinge vrenghen. Hy gaet in.

Appollonius. Voorwaer / hy en kende my niet / dat en hadde ick niet ghedacht.

Lucina. Ten is niet vreemdt / lieve Man / voor dien ghy nu zeer zijt verandert / zoo van ghedaente ende weſen / als van kleederen.

Appollonius. Saecht ghy dien Tee-rock wel die hy om 't Lijf hadde?

Lucina. Ja ick.

Appollonius. D'ander helfte van dien Rock gaf hy my: ick heb hem wel bewaert / ick wil die mede doen nemen / ende als wy daer een wijle gheweeſt zijn / indien hy my dan noch niet en kent / zal ick die om-hanghen.

Lucina. Ja die zal u nu wel paſſen op deſe kleederen.

Appollonius. Ghy zult u verheugen als ghy ſyn Hupſvrou zult ſien in haer arme kleederkens / ende hooren zult haer eerbare ende beleefde woorden. Nu / tzal haeſt tijt zijn dat wy gaen.

Lucina. Alſt u believt ben ick ghereedt.

Appollonius. Ick zal eerſt den Rock doen halen / ende dan zullen wy gaen / ende een vrolicker maeltijdt eten / als ghy in langhe moghelick ghedaen hebt.

IV. Handelinghe. U. Wtkomen.

Piſcator: Simplicia ſyn Wijf. Appollonius. Lucina. Dienaer.

Piſc. Wijf / daer kome ick alreede wederom.

Simplicia. Wel Man / wat bedupt dit / dat ghy zo haeſtich wederom komt?

Piſcator. Dat meucht ghy noch wel eens vraghen: tis te wonder

der om vertellen; wy zullen te middach Gasten krygghen.

Simplicia. Gasten? Wats dat ghezepot? Gaest ghy/of hoe heb ick het met u?

Piscator. Ja Gasten/Wyf/ende zulcke Gasten/dat ghyt niet en zoudt ghelooven.

Simplicia. Waer zeght my doch/wat Gasten? Is u Broeder ghekomen?

Piscator. Neen/neen/al ander Gasten.

Simplicia. Waer wie doch anders? ick en kan't niet bedencken.

Piscator. Een groot Heere ende Vrouwe.

Simplicia. Wel/waerom boert ghy met my? Wat Heere zoude doch by ons komen eten? haer Dienstboden hebben beter kost als wy doen: wat meurht ghy doch zeghghen? Waer nu/zonder my te bespotten/zeght my/waerom komt ghy zo haest wederom thuys?

Appollonius. Ick hebt u ghezepdt/ maer ghy en ghelooftet niet: ende om de waerheyt te zegghen/ick en ghelooft zelf niet.

Simplicia. Waer hoe bent ghy zo zeldsaem/wat is u? my dunet ghy spreeckt of ghy sot waert/ick en ben dit van u niet ghewoon.

Piscator. Ja Wyf/ wat wil ick veel zegghen? als ick voor by de Stadt ging/werde ic geroepen van een groot Heere ende Joffrou/ zeer kostelick ghekleedt/ ende zepden my/datse ten middaghe hier wouden komen eten: ick meende datse met my boerten; dan sy blevender by/ende zepden/dat sy't meenden/bevalen my wederom te gaen/ende het eten te doen ghereedt maken.

Simplicia. Waer Man/ist waerachtich? ghy weet immers wel dat ick voor zulck Volck niet en kan koken.

Piscator. Tis even veel/het moet zyn/ ic hebber ghenoech tegen ghezepdt.

Simplicia. Wy en hebben niet te dzincken dan schoon Water/ ende wat Weys van Melck/ick en derf niet in Hups blyven.

Piscator. Ick weet raet/ick zal myn Kock gaen verkoopen/ende koopen daer een Pot Wyns om.

Simplicia. Wats goeden raet/doet dat/ ende komt haest wederom/zoo wil ick daertusschen het eten veerdich maken: Haest u rasch.

Piscator. Ick gae henen.

Simplicia. Waer loopt hy hené. Waer wat mach dit bedupden datter een groot Heere by ons wil komen eten? Och hoe beschaemt zal ic wesen: ick wil nochtans moet grypen: alst al ghezept is/tzyn niede Menschen/al zynse ryck: maer ic wil gaen veghen het Hups ende maken wat schoon.

Appollonius. Myn alderliefste Lucina/wat mach dit bedupden/

slet/

ſtadt/daer komt Piſcator hier om loopen ons te gemoet: waer mach Hy henen willen? Wel Wzunde Piſcator/loopt ghy uyten Huyſe nu wy u komen vergaſten?

Piſcator. Neen Heere/ick kom zoo haeſtich loopen dat ick u opt lijf was eer ick u ſach: ick meende met haeſt in de Stadt te gaen/ omteen Pot Wyns te koopen/want wy hebben ghen ander dzanc dan ſchoon Water.

Appollonius. Dat en is niet noodich/mijn Dienaers komen met Wijn/dus gaet met ons wederom.

Piſcator. Al dat u believt Heere/zalick volbzengben.

Lucina. Dooꝛwaer/my dunckt dat ick ſpn Wijf daer ſie beghen het Huys/laet ons in-gaen.

Simplicius. Ick ſiet ſe komen/ende myn Man met haer: Hy en kan noch in de Stadt niet ghweeſt zijn. Wat zullen ſe doch dzincken? Ick ben zo beſchaemt/ick en derf henlieden niet aenſien: nochtans moet ick ſe welkom hieten.

Piſcator. Wijf/dit zijn onſe Gaſten/ſit eten ghereedt?

Simplicia. Zijt welkom/myn lieve Wzunde/in ons arm Huyſke.

Appollonius ende Lucina. Wy danckenu vzientlick/ende komen u bezoecken.

Simplicia. Sit doch neder/ende ruſt u/'teten zal terſtont baerdich zijn: Siet/daer is Water om u Handen te waſſchen/ende een ſchoonen Doeck om te dooghen. Dat Viſchken is verſch/ende Hy dreckt de Tafel. dreſt myn Man noch te nacht ghebanghen: eet doch hertelick/tis my leedt dat ick u niet beter tracteren kan. Siet/dit Broodt is hardt ende ſwert/dat zijt ghylieden niet ghewent/maer tis goedt: had ick het een halven dach eer gheweten/ick zoude wit Broot uyte Stadt ghekreghen hebben: nu moet ghy met tghene wy hebben te vreden zijn: ick en kan niet bedencken dat zoo grooten Heere ende Vzouwe ons komt bezoecken.

Appollonius. Wy danckenu zeer van u goet trattement ende u goet herte: maer van een ding ben ick verwondert/dat ghy my niet en kent/daer ick nochtans hier meer beſpeeſt.

Simplicia. Och Heere/vergheve t my/dat ick zo ſpreke: ghy doolt ghewiſſelick/ick heb u nopt geſien: want ick en ben niet van dertich jaren dat ick hier ghewoont heb met mynen Man/en is hier niemandt vreemts in dit ons Huyſgen ghebweeſt/dan eens eenen armen Man die van de Zee bedzeven was/ende myn Man hier in bzocht/die ick niet en weet waer hy ghebleven is/want ick nopt meer van hem en heb verhoort.

Lucina. Doe was die Man ſyn Naem/zoudt ghy hem wel konnen/of ghy bevraecht?

Simplicia. Ick en weet syn Naem niet/het scheen een zeer goedt ende beleeft Man te wesen/ myn Heere zoude my verhenghen zo ick hem noch eens mocht sien.

Piscator. Ick zoude my oock verblijden/ wist ick hoe dattet met hem was.

Lucina. Myn Man kent hem wel/ spraecht hem/ wat het voor een Man is gheweest.

Piscator. Ick en gheloove niet dat hy hem kent/ het was een vreemdt Man.

Apollonius. Het was myn Vaders Soon/ ende myn Moeders Kindt.

Piscator. Zoo moestet u Broeder zijn.

Appollonius. Ten waermet/ ick en heb gheen Broeders.

Simplicia. Och Heere/ dorste/ ick zoude u vraghen/ hoe dat hy u Vaders Soon kan wesen/ als hyn Broeder niet en is/ het schijnt onmoghelick te zijn.

Appollonius. Ghy zultet noch wel verstaen. Dienaer schenckt Wijn.

Dienaer. Het staet den Heere/ ick hebben bereydt.

Appollonius Bruinden/ wy brenghen u eenen dranck Wijns.

Simplicia. Heere/ vrient ghedie met u Hupsvrou/ ick en heb myn leven geen Wijn ghedroncken/ ick en zoude die niet dorven groeven.

Appollonius. Ghy moet eens proeven ter gedachtenis van den Man myns Vaders Soon/ die u dese Gifte zendt. Langht de Gifte Dienaer.

Dienaer. Hier/ daer isser Heere.

Appollonius. Ophef t my beleft Piscator/ dat ick u de schalcke van den Visscher mach zoude leeren.

Piscator. Ick dese ick en kent ick wel/ die is myn gheweest.

Simplicia. Myn oogen die verduysterd waren zijn gheopent: Och Heere/ ghy zijt den Man zelfs/ Godt zij ghedanckt ende ghelooft/ dat ick u in desen staet sie/ ende ghy hebt Godt wel te danckten dat hy u zoo schoonen ende goeden Vrouwe heeft verleent/ langh moet ghy tzamen in vreden ende vruchde leven.

Piscator op syn knyen vallende: Och Heere/ vergheest my dat ick u niet en heb ghekent.

Appollonius. Staet op Broeder/ staet op: want zo wel ick u hoort misdoen/ ghy zijt my ghenoeghsaem van myn behoudenisse/ ende dat ick hebbe ende dese myne Hupsvrouwe behouden/ die u zeer doude Hupsvrou alle liefde betoonen zal/ tot een danckbaerheyt van dat ghy ons ghedaen hebt.

Lucina. Staet op Piscator/ laet ons tzamen vrolick zijn/ ende

Godt

Godt dancken van ſyn groote weldaden: hy heeft u die ghenade gheſchaen/dat ghy de behoudeniſſe zijt gheweeſt van zo goeden ende vromen Heere als den Koninck Appollonius/ mynen lieven Man ende Heere: ende gheluck ghy hem wt goeder herten de helft van uwen Gock ghebt mede ghedeelt/ zo zult ghy oock ghenieten de helft van al dat wy bezitten.

Piſcator. O Heere/myn blyſchap is zo groot/ dat ick die niet en kan wt-ſpreken/ niet om die groote preſentatie/ die wy niet weerdich en zyn; maer om dat my God die ghenade heeft ghedaen/dat ick ben ſyn Inſtrument gheweeſt om u te behouden/ende weder in uwen Staet te brenghen.

Appollonius. Maeckt u vaerdich om terſtont met ons naer de Stadt te gaen: want ick ſchenck u twee hondert talenten Gouts/ ende make u myn opperſte Kamerling/ ic gheve u Knechten ende Dienſtmaerten/ ende zult zyn van myn Hof gheſint zoo langhe ghy leeft: ende dewyle ick met myn Hupſvrou kortſ zal vertrecken/ zult ghy bevel hebben over al ons goedt.

Lucina. Ende ter liefde ende eeuwighe ghedachteniſſe van dat mynen Man van ulieden alhier is onthaelt ende begiftight/zal ick hier doen timmeren een Kercke/in plaetſe van dit u klepn Hupſken.

Simplicia. Och neen/ myn Vrouwe/ laet my ende myn Man doch hier blyvende ons leven hier eynden/hier hebbé wy te zamen in goede eenichept ende vrede ghewoont ende gheleeft.

Piſcator. Dat is zoo/ Heer Koninck/ laet ons hier blyven: ende wilt ghy ons immers eenighe deucht doen/voor tghene wy u naer ons klepn vermoghen wt een goet herte ghedaen hebben/ zo geeft ons een Dienſtmaecht/die myn Wyf nu ſy out wert mach helpen.

Simplicia. Ende Heere/ myn Man een Knecht/ die hem helpt viſſchen/ dat is al dat wy begheeren: ende zullen altyd Godt almachtich bidden voor ulieder voorſpoedt/langh leven ende ſalich ſterven.

Appollonius. Is dan u meyninghe hier te blyven/ ende niet met ons te gaen.

Simplicia. Ja Heere Koninc/ want ic heb wel hooren zegghen/ dat in groote Koninghen Hoven altyt veel twiſt ende oneenichept is/ende datter d'een den anderen benyd: ende hier zyn wy tzamen altyt in vrede/ myn Man ende ick hebben eenen ſin/ eene wil ende een herte/dat hy wil dat wil ick/ zept hy doet dat/ick doet/ zept hy doet dat niet/ick latet/ wil hy als hy vermoept is voorch gaen ſlapen/ic make het eten ghereedt/ legghe een vperken aen dat hy hem mach wermen/ende laet hem gaen ſlapen/ende dan gae ick zitten ſpinnen/tot dat my dunct dat het tyt is oock te gaen ſlapen: deſghe-

ijer wat ic begheer dat hp doen zal / dat doet hp / ja kan hpt weten wat ic gheerne zoude hebben / eer ic het vraghe zoo heeft hpt al beschiet: wp leven ooc gherust ende zonder zorghe; want de Dieven en zullen ons niet veel kunnen bestelen: want alle onsen rijckdom die wp hebben / siet ghp hier / ende wp en begheeren niet meer.

Lucina. Maer ick en zoude u gheen Dienstmaerte kunnen bestellen die met u zoude begheeren te woonen / om u dienst te doen / ende armoede te lijden.

Simplicia. Armoede / mpn Vrouwe? mp dunckt wp de meeste rijckdoom hebben / die men ter Werelt mach hebben: wat rijcdom machmen meer ende beter hebben / dan diemen zoo veel heeft dat men niet meer en begheert / ende daer de Dieven gheen moeyten om en doen om die te bestelen.

Piscator. Mpn Wijf zepdt de waerheyt: maer ick weet wel een Maecht voor mpn Wijf / Heer Koninc / als ghpt maer wilt bevele.

Appollonius. Gheerne: waer woont sp?

Piscator. Een ure oft daer ontrent van hier: het is een Herders Dochter / ende die machse wel ontbeeren / want hp heefter noch wel twee; ende die is opghevoet als wp / haer Vader ende Moeder zijn ooc zoo rijck / ende leven zoo vredich als wp / ende de Kinderen helpen hare Ouders / ende zijnse ghehoorsaem.

Lucina. Maer waer zult ghp een Knecht krijgen voor u Man / die hp u zoude willen woonen / ende met hem wt visschen varen / om hem te helpen ende te dienen?

Simplicia. Heer Koninc / desen Herders Vroeder heeft dpre Sonen / dat goede Kinderen zijn / die den eenē wel zal mogen ontberen.

Appollonius. Wel / wp zullen u die heyde ontbieden ende u bestellen / niet om u in armoede te dienen / maer in weelde / niet om de perikelen der Zee meer onderworpen te wesen / maer dat ghp zult moghen leven in ruste: ende dewyle ghp hier ontrent begheert te blijven metter woon / zal ick u Huys doen maken dat het wel zal wesen ghestoffeert van alles / op dat ic van de repse wederom ghekomen zijnde / u altemets mach komen bezoecken ende mp vermaken: dese Knecht eñ Maerte zullen op u Persoonen acht nemen ende vlieder ghemack doen / voorts zal ic u bezorghen van andere Knechten ende Maerten die t Huys zullen beschicken / ende zal u Landen ende Renten bewijsen / zo dat ghp niet meer en zult behoeven te arbeyden noch te zorghen.

Piscator ende Simplicia. Als het den Koninc zoo belieft / zoo bedancken wp u hoochlick van uwe weldadicheyt / ende zullen Godt almachtich bidden voor uwe welvaren / gheluckighe ende voorspoedighe repse / ende haestighe wederkomste.

Appollonius.

Appollonius. Ja dit is mijn wil / ende zal in alles oorde ſtellen voor mijn vertreck / ick zal u de Brieven ende alles wat van noode is zenden. Nu iſt tijdt dat wy wederom naer de Stadt keeren / Adieu Piſcator ende Simplicia.

Piſcator ende Simplicia. Adieu Heer Koninc ende Koninginne / Godt wil u Ghelepdts-man ende Beſcherm-heer weſen.

Piſcator. Wat dunct u Wijf / zijn wy niet gheluckich gheweeſt / dat wy dien goeden Koninck ghelogeert hebben / voor eenen nacht ſlapens / voor eenen halven Viſſchers rock / een paer oude kouſſens ende verſleten ſchoen zoo grootelicx begiftight te weſen. O wat een ſchade zoudet voor de Werelt gheweeſt zijn / dat zo goeden / wzomen ende wijſen Koninck verzoncken hadde. Sy gaen weck ende Piſcator zeydt tot ſijn Wijf.

Simplicia. God zij ghedanckt / ghelooft ende ghepzeſen die hem behouden heeft / en die wil hem voorts bewaren ende beſchermen.

Piſcator. Amen / Amen.

IV. Handelinghe. Ut Welkomen.

Appollonius. Lucina. Aſtiſtratus. Elimatus.

App. NV zal het tijt zijn mijn lieve ende beminde Dupſwzou / dat wy oozlof nemen aende Koninc Altiſtratus uwen Vader: want alles dat tot der repſe dient is gheveert inde Schepe / de Wint is ooc goet / ende het weder ſchoon; daer en reſteert nu niet dan dat wy oozlof ghenomen hebbende / t'Schepz gaen / ende de repſe aenvaerden.

Lucina. Komt / laet ons dan gaen nemen oozlof.

Altiſtratus. Hier komen mijn Kinderen om oozlof te nemen ende te vertrecken: hoe zeer verdziet mijn haer repſe / ende hoe zal ick in mijn oude daghen moghen miſſen ende anthieren hunlieder bywesen: maer wat will ick doen / het moet zoo zijn: ick will van de noodt een deught maken / ende mijn herte wapenen met patientie.

Appollonius. Mijn Heere ende Vader / ſiet hier kome ick met u lieve Dochter mijn Dupſwzou / om oozlof van u te nemen / ende de repſe (dewijle het goedt ende bequaem weder is) aen te nemen.

Altiſtratus. Mijn lieve ende waerde Kinderen / mijn herte is mij zeer bedzoeſt dat ick u zo langhe tijt zal moeten derven / aenghezien ghy lieden de Stock mijns ouderdoms zijt: niettemin dewijle de zake zulex berepſcht / zoo will ick patientie nemen / ende u Gode bevelen / begheerende dat ghy zo haeſt het de gheleghenthept toe laet ende ghy ooze in alles geſteit hebt / wederom komen wilt. O mijn Soon Appollonius bevele ick mijn lieve Dochter / dat ghy zozghe voor haer wilt dzaghen ghelijck het behoort / wetende hoe lief ende

waerdt ſp my is: ende u Lucina myn Dochter belaſt ick / dat ghy uwen Man ghehoorſaem zyt/ghelyckt u betaemt/ende wilt altyt ghedachtich zyn uwen ouden Vader.

Appollonius. Alles wat ghy my bevolen hebt zal ic ghetrouwelick naer-komen.

Lucina. Desghelycks zal ick mede doen myn lieve ende waerde Vader.

Elimatus. Heer Koninck de Windt is goedt/alles is ghereedt/t Volck is t Scheep/indient V. M. ghelieft/het Weder is bequaem te repsen.

Altiſtratus. Gaet myn Kinderen/ de Heere wil u bewaren ende uwe Leydts-man weſen.

Appollonius. Adieu myn Heere Vader/God wil u oock bewaren.

Lucina. Adieu Vader / wy repsen inden Name des Heeren / die ick hope dat ons zal bewaren / dat wy den anderen wederom met ghesonthept moghen sien.

Altiſtratus. Adieu myn lieve Kinderen.

IV. CHORVS.

Op de voys:

Gheeft my te drincken voor mynen dorſt.

I.

Nhet isser op des Vereldts grondt
Daer op hem yemandt mach verlaten,
Nu kloeck ghesondt, morghen ghevvondt,
Bedrogh vindtmen in alle Staten:
Koninghen, Heeren, Onderſaten
Hoe tijck en machtich dat se hier zijn,
Moeten al zuyr en zoer invaten,
Voor een Pint Wijn een Stoop Azijn.

II.

Is daer een ongheluck voorby,
Zoo meyntmen alre boven vvesen
Maer men komt haest vvoer inde vly
Alsmen hoopt, moetmen hatst vveer vresen:
Het vvendt hier zelden heel ghenesen,
Tis ontstadich al vvat hier is:
Dus stelt u hoop op God ghepresen,
Die hem betrout die gaet ghevvis.

III.

Reyst ghy te Water ofte Lande,

Wilt

Wilt u in Godes handt bevelen,
Of ghy komt anders licht tot ſchandt,
Nyemant en zou u kommen helen,
Arme, Rijcke, Princen en Elen
En kunnen God niet vvederſtaen,
Maer moeten dick van tzuyr mee delen,
Alſ meynen alder-vaſt tegaen.

IV.

Princen ſtelt alle hoochmoedt neer,
Verlaet u niet op s Werelts ghaven,
Maer gheeft Godt alleen prijs en eer,
Wy zijn hier niet dan arme Slaven;
Of vvy hier looopen, gaen, of draven,
Alſment bedſiet, zoo iſt al niet:
Wilt ghy komen ter rechter Haven,
Keert u tot Godt, het Werelts vliet.

V. Handelinghe. J. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-ſnaps.

Verneem-al. Dat zijnſe gheropen.

Veel-ſnaps. Ja/daer zijnſe heen/tis wonder dat de Koninck ghedooghen wilde dat ſyn Dochter mede repſde.

Verneem-al. Wat zeydender al vele / datmen een ſwanghere Vrouwe niet ter Zee en behoorde te laten varen / op zoo grooten ende verren repſe.

Veel-ſnaps. Maer wat iſſer van te zeggen/ſy en wilde niet thups blijven/ſy hadde Kindt al te lief.

Verneem-al. Ja dat heeft wel ghebleken: want doe ſy niet anders en wiſt dan dat hy een Speel-man was / raedde ſy van liefde naer hem: men zeyt datſe zoude gheſtorven hebben hadſe hem niet ghekreghen: ende tis wonder om zegghen / daer waren dzye zoo ſchoone Jonghelinghen/Hertoghen ende Graven Sonen die haer ten houwelick verzochten / die ſy kende/die verachte ſy/behalven vele andere groote Princen ende buyten-landtſche Koninckx Kinderen/die ſe al af ſloech ende niet en begeerde: maer deſen/die naect ende beropt alhier was ghekomen/die ſy niet en kende / daer was ſy op verſot/ende die wilde ſy voor alle andere hebben.

Veel-ſnaps. Ick en zoude zo gheck niet hebben gheweeſt: maer men ſiet ghemeenlick dat de Dochteren die zoo weeldich worden op-

opghevoedt/zoo ghepl zijn/ dattet haer alleens is wijfs aen-slaen/ als sp maer een man kunnen ghekrijghen.

Verneem-al. Dat en machmen zeker van Lucina niet zegghen: andere daer ghy van zeght/ die en werden zoo niet verzocht/ ende die slaen dan aen diese krijghen kunnen: maer dese heeft de keure van velen gehadt/ende tscheen datse de slimste koos/ daerse de beste ende zekerste konde bekomen/ hoewelhet bupten alle hope ende aensien nu zoo wel gheluckt is/hebbende ghetrout zo machtighen Koninck.

Veel-snaps. Wie weet oft waer is?

Verneem-al. Wel/twijffelt ghy daer noch aen?

Veel-snaps. Ja ick zeker.

Verneem-al. Ick niet met allen/ maer ben zeker dat hy is den Koninck Appollonius van Tyro.

Veel-snaps. Ten is niet te gheloouen: waerom zoude hy hem niet eer ghepenbaert hebben? Tis een Bedziegher/ dat zalmen noch wel hooren.

Verneem-al. Swijght/ ghy klappepe/ ghy Sottinne/ foep/ schaemt u van zulcke woozden.

Veel-snaps. Wat zekerheyt weet ghyder doch af/schoone Joffer/ dat ghy mp zoo heet swijghen?

Verneem-al. Ick zalt u zeghghen: Ick volghende mpn nature/die is om aller Menschen secreté ende al datter nieus wt komt te vernemen/liet mp oot voozstaen dat het niet moghelic en was/ dat hy den Koninc van Tyro was/om dat hy hem te voren niet en hadde gheopenbaert/nam vooz mp alles te vernemen/ lepdde mpn ooren te lupsteren aen allen oozden/ in allen Kameren/ in allen Hupsen/ in alle Collegien/ in alle Vergaderinghen/ daer en mochten gheen dzye Menschen by den anderen wesen of ick wasser by/ hoewel sp mp niet en saghen; want ick kan invisibel gaen/ als ick wil/ dus hoozde ick veel zeldsaems ende wonders: ten eersten was ic op een Kasteel/ daer een secrete vergaderinghe was van de dzye hierlandtsche Vzyers die Lucina ten huwelick hadden versocht/ dese waren zeer qualicken te vzeden van dit huwelick; ende hoewel sp te booren quade Vzunden waren ende den anderen niet en vermochten/ dooz dien sp alle dzye aen een Been hadden willen knaghen/ zoo waren sp nu eens ende gorde Ghevzienden ghewozden/ sp verfoepden den Koninc Altistratus/ sp verfoepden spn Dochter/ sp scholden Appollonius/ maecktender een Bedelaer/ een Speelman/een Landt-looper ende een Schupfupt af/ zonderlinghe den eenen/die spn sinnen altemael op Lucina hadde ghestelt/ ende niet en hadde ghedacht datse hem gheweygert zoude hebben ghewest:

deers

dees zeyde tot de andere/ Zullen wy dit lijden/dat zulcken vreemden Edelaer over ons zal regieren ende nakomelts onse Koninck wesen? Wilt ghy my assisteren ende behulpich zijn/ten zal niet gheschieden: wy hebben hem lichtelick om hals te brenghen/ende den Koninc Altistratus mede; dan moghen wy het rijcke onder ons deplen: ic en begheere voor myn deel niet anders dan Lucina/ met den blooten titel van Koninc/ ghylie dé zult de beste pozte hebben: ende sy maecten tzamen haren aenslach/ hoe ende wanneer sy haer voornemen te werck zouden stellen/ende hoe veel volcx sy gherredt wilden maken. Ic was verschrict voor zulcx schrickelic voornemen/ ende dacht het den Koninck te waerschouwen. Als sy nu al haren aenslach hadden ghemaeckt ende volkomentlick besloten/ siet zoo komter een Bode in/eñ brengt eenen Brief/ daer wepnich in stont/ maer met korte woorden schreef een groot Heer/ ick meen het den Hertoge Vader van Ardonius was/ datse zoudé afstaen van haer voornemé/ dat hy zeker onderricht was ende wel wist/ dat de gene die men voor een Speelman hadde gehouden/ was den wijsen Koninck Appollonius van Tyro/ de welcke vreesende voor de groote macht ende den toorne vanden Koninc van Antiochien/ende om te verschoonen syn Ondersaten/ heymelic was wt syn Lant vertrocken met eenige Schepen geladen met Koopmanschap/ende hadde ontrent zeven jaren vrijwillich heimzelven Balling ghemaect van syne eyghen Landen/ ende dat hy naer vele avonturers schip-breuc gheleden hebbende/ al syn Schepen ende Volc verdroncken was/ ende hy alzo naeckt ende bloot alhier te Lande was aenghekomen ofte op Strandt ghesmeten/ ende van een arm Visscher mede ghenomen/ofte zoude noch van koude/honger ende kommer doot ghebleven hebben. Desen Brief by henlieden ghelesen zijnde/ waren verwondert ende verbaest/ saghen den anderen aen/ ende bleven lange tijt zonder spreken. Ten laetsten zeyde den eenen/God moet my bewaren/ dat ic die zoude ombrenghen/ die zo miraculeuselick van Godt bewaert ende tot wat bysonders behouden is. Den tweeden zeyde/hoe wel te passe komt ons dese tijdinge/ dat wy onse handen niet en hebben besmet met onnoosel bloet. De derde bleef by syn eerste voornemen/ ende zeyde dattet onwaerachtich was. Maer den Bode die nopt en hadde ghesproken/ die dede doe syn mont op/ende zeyde/ Siet toe/dat ghy u handen niet en steeckt aen den wijsen ende vroomsten Prince die op Aerdé is: want den Hertoghe uwen Vader heeft my belast u te zeggben/ dat syn schrijven waerachtich ende hy daer van wel verzeckert is/ende begheert dat ghy terstont tot hem zult komen/want hy wil binnen eenige dagen vertrecken/om de Feeste te vereeren met syne presentie/ende synen

ootmoedigen dienſt te preſenteren: ende zo wie des Koninck vyant is/die is oock de ſpue; niet meer andere woordē die den Bode zeyde: zulck dat de derde oock eyndtlick te vreden was van ſyn voornemen af te ſtaen.

Veel-ſnaps. Is dat al de zekerheyt die ghy hebt? zeker tis niet te bedupden: ick ben wel verwondert datſe zo licht van haer voornemen afſtonden/ick zout zo licht niet hebben laten varen: maer te meen alleen (dat ghy my wel verſtaet) teghen deſen Vreemdeling/ maer niet teghen den Koninck Altiſtratum.

Verneem-al. Neen/dat iſt niet alleen/maer ic bender by geweeſt als Climactus hem werdt kennende / ende hem de Vrieven overleverde dat hy Koninck was ghemaeckt van Antiochien.

Veel-ſnaps. Ja/ja/ick en gheloof u doch niet/ al zeydt ghy noch zoo veel.

Verneem-al. Wie zoude u dan kunnen voldoen? wilt ghy zekerder beſcheydt hebben/volght hem na/ zoo meucht ghy op de Feeſt van ſyn kroninge komē/dan zult ghyt immers moeten gelooven.

Veel-ſnaps. Daer meucht ghy repſen/om al te vernemen watter omgaet/ick vinde hier ghenoech te ſnappen.

Verneem-al. Ghy zout my wel quaet maken met u ongebonden tonghe.

Veel-ſnaps. Als ghy quaet zyt/meucht ghy u zelven papen/wat vraegh ick na u quaethept.

Verneem-al. Maket niet te bont/of tzoude u beurte wel vallen.

Veel-ſnaps. Meent ghy't in ernſt? ick meent in ſchimp. Nu/nu/ laet ons goede Vrunden blyven. Zeght my eens/de Viſſcher Piſcator/ die oorzake is van ſyn welvaren/ heeft hy die niet eenighe danckbaerheyt ghedaen?

Verneem-al. Ghy bent een rechte Flatteerſter: nu ghy my wel gram hebt ghemaeckt/nu komt ghy weder om u heupche: ick wilt u niet zeggen wat ick er af weet/ghy meuchter zelve na vernemen.

Veel-ſnaps. My dunct dat u quaet heyt niet over en gaet: dat ic in boerte zeyde/neemt ghy dus qualic: tis ſchande/dat ghy om een woort by my wt ghenuechte ghezept/dus gheſtoort zyt/ ick de det maer om u te beproeven: nu verghevet my/wy zyn te goeden kenniſſe ende te naer Maeghſchap/ om zo haeſt op den anderen gram te weſen.

Verneem-al. Tis waer Schoon-praet/als ghy my de herſſenen wt het hooft ghehaelt hebt/komt ghy weer om flickeloopen: Nu/ ick zalt u deſe repſe te goede houden, maer doetet niet meer. Ghy vraeghde my van Piſrator/ die mach hem wel gheluckich houden dat hy deſen vromen Konine opt gheſien heeft; want eenige dagen

vooꝛ ſyn vertreck was hy met ſyn lieve Huyſvrou by Viſcatoꝛ eten.

Veel-ſnaps. Met ſyn Huyſvrou/zeghtghy?

Verneem-al. Ja / met ſyn Huyſvrou: hy heeft hem gheghéven twee hondert talenten gouts / dien hy heeft doen beſteden in erven ende renten / ende hy wilde hem maken ſyn Opper-kamerlingh/ met veel meer ander heerlicke preſentatien / dat hy met hem van ſyn Hofghezinde zoude weſen: maer ſyn Wyf badt hem om daer te moghen blyven/twelc hy eyndelick heeft gheconſenteert/aenſiende haer ſimpelheyt/dan hy heeft laſt ghegeven om daer te maken een ſchoon koſtelic Kaſteel/daer ic het Patroon af hebbe ghezien/ende heeft vooꝛts henlieden zo vooꝛſien / dattet te langh zoude vallen te vertrecken: ende van alles heeft hyſe goet vaſt beſchept ghegeven/ met des Koninex Altiſtratus beliefte/die deſe gifte beveſticht heeft.

Veel-ſnaps. Wat vooꝛ ick? nu zoude ick wel ghelooven tghene ghy van hem ghezept hebt: want dat is een Koninclicke gifte/ komende wt een Konincklic herte; waer hy een ſlecht Man gheweeſt/ hy en zoude dat niet ghedaen hebben.

Verneem-al. Dat zegh ick mede.

Veel-ſnaps. Nu krygh ick tot hem zo goede ghenegenthey t/ dat ick wel wilde dat hy al wederom ghekomen ware / God wil hem met ſyn Huyſvrouwe vooꝛſpoet ende gheſonthey t gheven.

Verneem-al. Noch moet ic u wat van ſyn deughde ende goethey t zegghen/ende daer mede wil ic ophouden: want het wozt laet/ick zoude anders den Hont wel inde Pot vinden.

Veel-ſnaps. Laet dan hooren.

Verneem-al. Deſe dzye Wyſers/ namentlic/Ardonius/Philautus eñ Pheſoſtris/ die dit grouwelic vooznemen gemaect hadden/ dat ic u terſtont heb vertelt/ghekomen zynde te Hove om de Wuplofts-feeſt te vereeren / hebben deſen Koninck alleen begheeren te ſpzeken.

Veel-ſnaps. Dat was periculeus / ſy mochten hem vermooꝛdt hebben.

Verneem-al. Neen/het ginckex al anders/als ſy by hem quamen in ſyn Kamer/daer ick mede in ſnapte dat my niemant en ſach/ de deure ghelloten weſende/vielen alle dzye vooꝛ hem op haer knyen/ maer hy dedeſe opſtaen/vzaghende wat haer begheerte was. Ardonius dede het wooꝛt/ende ſpzack met een ſwacke ſtemme / Heer Koninc Appollonius / wy komen hier ende werpen ons vooꝛ uwe voeten ende verzoecken uwe ghenade/want wy hebben grooteliex teghen u miſdaen; ende verhaelde int kozte tghene ſplieden vooꝛghenomen hadden te doen/verſwyghende niette min van dat ſy den Koninck Altiſtratus oock hadden willen ombzenghen.

Veel-ſnaps. Wat zepde de Koninck Appollonius hier op doch?

Verneem-al. Sy vielen wederom op haer knyen hem te voete/ maer hy hieſſe lieflic op/ende hy nam d'een voor ende d'ander naer in ſyn ermen ende omhelsdese/ zegghende: tis u wt goeder herten vergheven/ die miſdaet is niet groot: twee dinghen mercke ic wt dit u voornemen; ten eerſten/ dat ghy liever voor u zelven myn Lucina zout hebben ghehadt/ dan dat ghyſe my vergunde/ twelck ick u niet qualicken en kan afnemen: ten anderen/ zo benijdde ghylieden myn gheluc/ niet wt een natuerlicken of quaden hate die ghy my toedroeght: maer overmidts ghylieden my niet kennende/ u liet beduncken dat ick niet weerdich en was in toekomende tijden over ulieden te regeeren; waer in ic ulieden oock gheen ongheljck en kan gheven/ aenghesien den state daer in ick hier ghekomen ben: maer aenghesien het God ghelieft heeft/ my naer zo veel verdrietz wederom te verheffen tot meerder hoochept als te voren/ ende my toe te voegen zodanighen schoonen ende deughdelicken Huysvrou/ zo wil ick hem danecken ende loven/ ende ulieden voortaen houden voor myne beste eñ goede Vrunden/ ende verhope den tijt te leven om u tzelve te betoonen/ ende oock myn beste te doen/ om ulieden alle dyge te voorsien elck met een schoone ende deughdelicke Pzinsesse naer uwe waerdichept. Doe zepde Phesostris: Och hoe verblint zijn onse ooghen gheweest/ dat wy u alleen gheoordeelt ende gheacht hebben naer het wterlick aensien/ zonder te mercken ofte te letten op V. M. heerlicke waerdichept/ verstant/ wijsheyt ende voorsichtichept: Lucina heeft meerder oordeel ende discretie ghehadt/ dat sy heeft onderschept kunnen maken tusschen V. M. ende ons. Ende naer eenige meer vriendelicke pzopoosten zo zijnse wter Kamere ghegaen/ ende zedert heeft hy henlieden zoo vele vrundtschaps ende liefde betoont/ datse van hem niet en konden ghedueren/ maer bleven te Hove tot syn vertreck toe/ ende zouden oock gheerne met hem vertoghen hebben/ ten ware hunne Ouders/ die tot grooten ouderdom zijn ghekomen/ hunlieden gheen verlof en hegheerden te gheven.

Veel-ſnaps. Ghy hebt my wonder vertelt/ ic en zoudet nimmermeer ghelooft hebben/ had icket van u niet gehoort: maer wetende dat ghy alles kunt vernemen/ ende dat ghy nimmermeer en liecht/ zoo gheloof ick het om uwen wil.

Verneem-al. Ghy en kunt u schamperhept niet laten: maer ick acht u niet/ tis my ghenoech datmen u wel kent/ wie ghy zijt. Nu/ Adieu Nicht/ ic wil wat gaen eten metter haest/ ende dan wederom naer wat nieus gaen vernemen. Veel-ſnaps. Adieu Nicht zonder ruste/ daer vlieghtse henen/ offe vleughelen hadde.

V. Hande-

V. Handelinghe. II. Wtkomen.

Appollonius. Strangulio, Dionisiades syn Wijf. Dienaer.

App. NV heb ick dus langhe ghereyst/dat ic ghekomen ben voor de Stadt ende in de Haven van Tarsia / ick wil mynen Vrunt Strangulio gaen besoecken/ende myn ongheluc gaen vertellen: niemandt/ende tis waerachtich/dat de vroesheyt eenichsins vermindert/alsmen die syn Vrunt openbaert: Hier komt hy gaen/ ick wil hem te ghemoet gaen.

Strangulio. Wat sie ic hier? droom ic/ of ist waerachtich? Is dit niet myn Heere den Koninc Appollonius/den Behouder van Tarsia/ die ons te hulpe quam wten Hemel/ ende verloste ons vander doot/doe wy alle van honger hadden moeten vergaen? Ja/hy ist zekerlic: Zyt welkom/Heer Koninc Appollony/zyt meer dan welkom: Och God/hoe dicwils heb ic om u ghedacht/ende hoe lange verlangt/om u te moghen sien.

Appollonius. Ick dancke u myn waerde Vrunt ende Broeder: Hoe ist met u Hupsvrou?

Strangulio. Seer wel: maer zeght my Heere/ghelievet u/ waer heeft uwe Majestept al gheweest/ende hoe ist u ghegaen zedert dat ghy van hier vertrocken zyt?

Appollonius. O mynen Vrunt/ic ben berept u alles te vertellen/ hoewel ick dat zonder wt-stortinghe van tranen niet en kan doen: Maer dat ick van hier gheschepden was/ zoo repsde ick met myn Schepen naer uwen rade wederom naer de Hooft-stadt van mynen Lande/om de zelve te stercken / ende my aldaer te onthouden/ ende zoo't de noot verepschte/alle myne Vrundē te hulpe te roepen: maer als ic eenighe dagen voorspoedelic met goeden wint ghezeylt hadde/zo quam subitelick een groot ende schrickelick onweder op/ ende duerde twee daghen ende nachten / zulcks dat myn Schepen vanden anderen verstropden/ dat icker nopt af en hebbe verhoort/ zo dat ick gheloove datse al vergaen zyn; ende Schip daer ick op was/ stiet teghen een Rootse te bersten in stucken/ ende ick en weet niet datter yemant levendich af ghekomen is dan ick: want ic op een Planche te Lande werde ghewozpen int Koninckryc van Pentapolitanen/daer ic gheharckelt ende gheschreurt/ja gantsch naeckt ende bloot van een Visscher'tleven ghesalveert werde: daer naer (om kozt te maken) ist ghebeurt/dat naer veel aventuers/ic onbekent zynde / ghekomen ben in de gratie van den Koninck van den Lande / in zulcker voeghen dat hy my syn Dochter tot een Hupsvrou gaf: waer naer ic tydinge ontfing/dat den wzeeden Koninck

Antiochus met ſijn onkuyſche Dochter beyde vande Donder ende Blixem doot gheſlagen waren / ende dat ic aldaer by alle de Pzinceen/Hertoghen/Gzaven/Baroenen/ Edelen ende Steden vanden Lande tot Koninck was verkoren / daer af my goede bezeghelde Bzieven werden ghebzacht/die noch in myn Schip zijn; zo wierd ic van beraet om derwaerts te repsen ende poſſeſſie te nemen/ ende my te doen kroonen: dan alzoo myn lieve ende weerde Hupſvzou met my begheerde te repsen/ zijn wy tzepl ghegaen/ zeylende oock eenighe daghen voozſpoedelic met goeden wint; dan ſubytelic iſſer een onſtuer weder opgheſtaen van ſtozm ende wint/zulck dat dooz verſchzickthept ende andere oozzaken myn Hupſvzou den arbeyde krijgende/verloſte van een jonge Dochter: Maer eylaes in plaetſe van gheruchten van blijſchappe/en vernam ic niet dan roepen van weeninghen/ende dat myn lieve ende waerde Hupſvzou/die ic met recht liever hadde dan my zelve/den Geeſt ghegeven ende wt deſer Werelt gheſchepden was:ja dat ergher is/zo quamden Schipper ende Meeſter vanden Schepe my noch zeggen/ wilden wy behouden blijven/dat wy het doode Lichaem moeſten over boozt in Zee werpen. Ick gheve u nu te bedencken/o Strangulio/wat benauthept ende ſwaricheden my zo haeſtelick teffens quamen beſtrijden ende overvallen: oft ic geen reden en hadde de Schipper by thooft te nemen/ende te zegghen/ o ghy booſe Knecht/wilt ghy my raden dit Lichaem int Water te werpen/dat my naect uyten Water ontfanghen ende gheberght heeft? ende zonder twijffel/ick zoude hem int Waterhebben ghewozpen/ zo myn Volck hem niet wt mynen handen en hadden ontweldicht ende verloſt. Maer o lacy/ wat was't? het weder werdt hoe langher hoe meerder onſtuerder ende quader / zulck dat al myn Volck meende dat wy vergaen zouden/ ende zepden tot my/Heere/zullen wy de doot ontgaen/zo en mogen wy dit doode Lichaem niet langher mede voeren/want de Zee en mach't niet langher verdzaghen; maer laet ons een ſtercke Kiſte maken/ende daer in legghen/de Zee zal't voozt te Lande werpen. Ten laetſten heb ic daer in moeten verwilligen / ende de Kiſte ghemaect zijnde / ende wel bezozght datter gheen Water in en mocht komen/zoo dede icke ſe kleeden met Koninclicke Kleederen/met een Kroon op haer Hooft/ende met veel Gouts en koſtelicke Schats t'epnden haer Voeten / ende met vele bittere tranen haer kuſſende ende oozlof nemende/ſchzeef ic eenen Bzief ende lepdeſe inde Kiſte/ dat de ghene die de Kiſte mocht komen te vinden/ het Lichaem eerlick zoude doen begraven/ dat het was van Koninclicken Bloede/ ende datſe die Schatten zouden hebben vooz loon; ende dedeſe alzo int Water zetten ende bevalſe Gode. Ick gheve u te bedencken/

o Strangulio / of er bedroefder Menſche ter Werelt mach zijn/ dan ick.

Strangulio. Voorwaer Heer Koninc / ick bekenne dat ghy reden hebt bedroeft te weſen/ ende ick ben bedroeft met u op het weerſte: maer ghelijck ghy veel onderzocht hebt / ende ervaren zijt in alle menſchelicke zaken / ende dat dit niet anders en kan weſen / ende dat het Godt alzoo belieft te laten gheſchieden / zoo moet ghy met een manlicke coragie u zelven te vreden ſtellē / wetende dat het niet anders en mach weſen/ ende dat ghy met de overgroote droefheyt niet en kondt het ghecſchiede veranderen ; daerom Heer Koninc/zo wapent u met patientie/ ende onderwerpt u den wille des Heeren.

Appollonius. O Strangulio / hoe veel lichter valtet pemanden in verdriet te trooſten/dan zelf het verdriet te draghen ; uwen raet beken ick wel goet te zijn / dan ick en kanſe nu niet volghen nochte aen-nemen / maer mijn meeninghe is noch meer met u te ſpreken bij u Huſvrou.

Strangulio. Sy komt daer wel te paſſe aen-gaen.

Dioniſiades. Wie zie ick daer bij mijnen Man ſtaen kouten? mij dunct ick hem kenne/ende meer gheſien hebbe; hy ſchijnt vol droefheyts te weſen / voorwaer het is den Koninck Appollonius van Tyro/die ons allen in den grooten hongers-noot vander doot verloſte/ende zo liberalicken ſijn Koorn verkocht/ende de penninghen daer van komende/ſchoon hy de Stede van Tarſia / ic wil bij hem gaen/ende hem groeten : zijt welkom Koninc Appollonius in deſe Stede/ daer alle de Borgers ende Inwoonders in u gehoudē zijn.

Appollonius. Ick dancke u van uwe groete ende vrundſchap.

Dioniſiades. Mij dunckt aen u weſen dat ghy vol droefheyt zijt; is u eenich ongheluc over ghekomen / oft hebt ghy in eenighe zake miſnoeghen? tis langhe gheleden dat wij van u Majeſteyt niet en hebben ghehoort.

Appollonius. De droefheyt die mijn herte beſwaert/heb ic eenſdeels uwē Man vertelt/ende en luſt mij niet wederom te verhalen/ dus zult ghy't wel van hem verſtaen/maer een ding ic op u begheere/ twelck ghy mij beloven zult te volbrenghen / namelick/ mijn Huſvrou is opter Zee van kinde geſchepden ende geſtorven/ ende heeft mij ghelaten een Dochterken / twelc ick van meeninghe ben bij u te laten / ten eynde ghy tzelve wilt doen opvoeden met u Kint ende Dochterken Philomata, ic zal bij haer laten de Voeſtermoeder/gelt ende ſchats ghenoech/ op datſe overvloedich van alles zal mogen hebben : ic begeere dat ghyſe wilt den name doen geven van deſe Stadt Tarſia/want mij dat zo gelieft/ende ic wil wederom te Schepe gaen / ende reyſen waer het Schip ende den Windt

wilt

wil: want mijn meeninge en is niet te gaen ontfangen het Koninc-rijck van Antiochien/twelc vooz mij ghehouden wozt/ noch ooc te keeren naer Tyro/ bp mijn Onderſaten die mij zo zeer begheeren/ nochte ooc te repſen bpden Koninc Altiſtratus/ wiens Dochter ic ghetrout/ ende die ick op Zee verloren hebbe: maer ick wil repſen over al als een Koopman/van d'een plaetſe op d'ander/ tot dat ick vernomē hebbe waer mijn lieve Hupſvzou begraven mach weſen/ ofte ter plaetſen het God gelieven zal: dus zegt mij/of ghij mijnen wille ende begheeren wilt aennemen ende volbzenghen?

Strangulio. Heer Koninck/ uwen wille zijn wij wel te bzeden in alles te volbzenghen: maer wij bidden u/ dat ghij van dit ſtrengh vooznemen wilt afſtaen/ ende u zelven met alzo inde aventure der onſtuere ende ongheſtadighe Zee meer en wilt ſtellen/ ghij hebtſe nu ghenoech bepzoeft.

Appollonius. Heb ic u terſtont niet ghezept/ dat ic gheen goeden raet noch vertrooſtinghe en kan aennemen?

Dioniſiades. Wen wille/Heer Koninck/ willen wij gheerne in alles naerkomen: dan tis ons leedt dat ghij zodanighen ſtrenghen ende ontroofſtelicken leven wilt aennemen.

Appollonius. Wel/nadien ghij mijn wille dan begheert te voldoen/zo zal ic mijn lieve Dochterken doen halen eñ u overleveren/ begeerende dat ghij de zelve wilt doen waernemen ende opvoeden als een Kint ende Dochter van zulcken Perſoon als ick ben/ende ghelijck de Moeder gheweeſt is/behoozt: want ick zalſe wederom van uwen handen epſſchen.

Strangulio. Bevijlt het E.M.zo believt/ zal't alles naer uwen wille volbzocht werden..

Dioniſiades. Wen wille zal naerghekomen werden/ic zal meer zozghe dzaghen vooz uwe Dochter dan vooz mijn eyghen; dat beloof ick uwe Majeſteyt vaſtelick.

Appollonius. Op dat vertrouwen ben ick hier ghekomen: ick wilſe doen halen/ ende u laten/ u bevelende dat ghij de zelve wel waernemt/ende niemant en zeght wiens Kint dattet is/vooz dat ghij tijding van mijn hoozt/of dat ick om zepnde/of zelf om kome.

Strangulio ende Dioniſiades. Wij zullen uwe Majeſteyts wille ende ghebodt met grooter zozghvuldicheyt naerkomen.

Appollonius. Gaet henen mijn Dinaer/ ende zeght Ligoſidem de Minne-moeder datſe hier komt ende bzenght mijn Dochterken alhier ende zeght Elimatus dat hij mede kome.

Dienaer. Ick zal doen naer uwe Majeſteyts believen.

V. Han-

V. Handelinghe. III. Wtkomen.

Appollonius. Ligosides. Elimatus.

App. OOngheſtadighe Werelt / o valſche Foꝛtune / daer hen de Menſchen op verlaten/ic moet een wepnich by my zelven overdencken uwe ydelheyt ende myn vooꝛleden leven: ick ben nu ghekomen ontrent tot het dertichſte jaer myns levens/ ic ben gheſtelt gheweeſt in hoochheyt/macht ende ryckdom/in alle goede konſten hebben myn Ouderen my doen opvoeden/ick hebbe vele Steden/Landen ende Rycken in myne jonckheyt bezocht/ick ben gheeert/ghedient/ontſien/gevzeeſt/bemint ende gheacht geweeſt van myn Onderſaten / ick ſcheen de gheluckichſte Menſch te weſen die opder Werelt mocht leve: maer ghy valſche bedzieghlicke Werelt/ ghy blinde Foꝛtune hebt my in een oogenblic ter neder geſmeten/ in zulcker maniere datter gheen ellendiger Menſch opter Aerden en mocht weſen: ic ben Balling ghewoꝛden van myn eygen Lant/ ick die ontſien ende ghevzeeſt was / hebbe andere moeten vzeeſen/ myn groote ryckdommen wat hebben my die ghebaet? ben ick niet naect ende ellendich van een ſchamel Viſſcher inde wterſte miſerie weſende gheſalveert? wat hope waſſer vooꝛ my overghebleven? dies niettemin ben ic wederom onvooꝛſiens opgheholpen / als ick meende gheheel verloren te weſen: ſcheen ick doe niet wederom de gelucktichſte Menſche te zyn/ ic wert van een Speelman de Swagher eens machtighen Koninck/ een Man vande ſchoonſte/wyſſte ende deucht delichſte Vzouwe der gheheelder Werelt: daerenboven zo ben ick Overwinner ghewoꝛden niet alleen van mynen machtighen Vyant/ maer alle ſyn Ryck is my toeghevallen/ ende ick ben zeer ſaeſtelic gheſtelt opt hoochſte van het ongheſtadighe Radt der Foꝛtune: ende als ic nu meende alles te boven te weſen/ja datter bynaer niemant ter Werelt myns gheluckes en ſcheen / zoo ben ick wederom in een oogenblick van alles berooft / myn lieve ende waerde Ouervzou/die alle myn vzeucht/alle myn ſolaes/ oorſaeck van myn gheluck/myn trooſt ende leven was/ is my in een oogenblic ontnomen/zonder dat ic weet waer ſy mach ghebleven weſen. O ghy valſche bedzieghlicke Wereldt / ghy blinde Foꝛtune / wie mach u betrouwen: dus heb ick vooꝛ my ghenomen u te verlaten/ ghy en zult over my niet meer heerſchen noch regeren: maer ic zal over u klaghen/ende alle de dagen myns levens overdencken uwe ydelheyt: myn lief Dochterken wil ic hier laten in de bewaerniſſe van deſen mynen Vzunt/ende ick en wil my niet bekommeren met enighe zake ter Werelt: ic wil onder in myn Schip gaen ſchzeven

Eerſt Appollonius alleen wtkomende.

ende beweenen mpn ongheluc/mpn hair/baert nochte naghelen en wil ic niet kozten/ vooz ende aleer ic tydinghe heb/waer mpn lieve Hupsvzou is begraven/ of dat ick wederom zal komen bp mpn Dochter: mpn aensicht en wil ick eer niet wasschen nochte salven/ ende gheen Koninclicke kleederen noch cieraten en zullen vooz die tyt wederom aen mpn lyf komen: ick en wil oot opter Aerden niet wederom treden/ ten ware ic wiste het Graf van mpn lieve Hupsvzou/oft dat ick mpn Dochter wederom mach sien.

Ligosides. Elimate/laet ons gaen eñ besten wat onsen bedzoefden Koninc belieft met dese spn lieve Dochter ghedaen te hebben.

Elimatus. Gaen wp tzamen henen/om spn bevel te volbzengen: mp dunct ic hem hier alleen ste/ vol dzoefheyts ende benauthepts/ voozwaer hp heeft oock wel reden daer toe: hoe onvoozsiens is hp berooft van zo schoonen ende deurhdelicken Vzouwe? Ic wil hem aenspzeken: Heer Koninck Appollonius/hoe siet ghp dus treurich ende ontstelt? waer is nu u kloet verstant/ wysheyt ende couragie? weet ghp niet datter opter Werelt niet gestadichs en is? ontwaect wt den slape/ende neemt wederom moedt.

Appollonius. O mpn Vzundt Elimate/ en denckt niet dat ick gheheel van mpn verstant berooft ben: maer int overdencken van de ydelheyt ende ongestadicheyt der Werelt/ben ic tot dese benauthept ghekomen: ende op dat de blinde Foztune niet meer over mp haer Versonagie en spele/ ben ic van meeninghe alles te verlaten: ghp mpn ghetrouwe Vzunt zult repsen na Tyro/ alwaer ghp verkondighen zult alle mpn Vzunden ende Ondersaten/ tghene ghp weet ende verstaen hebt mp (zedert ic van daen trock) wedervaren te zyn/goedt ende quaedt/ tot desen daghe toe: ende zult henlieden aenzeggen/ datse mp niet eerder en zullen sien/ vooz dat ick wete het Graf van mpn lieve Hupsvzouwe: desghelyck zult ghp doen in mpn Koninckryck van Antiochien/ ende datse middelretyt alles in vzede laten/ tot datse tydinghe van mp hebben wat naerder mpn wille zy. Ende ghp Ligoside/zult alhier blyven bp mpn Dochter/ onder de bescherminge van mpnen Vzunt Strangulio ende spner Hupsvzouwe: neemt doch acht op haer/bewaertse als mpn beste ende waerdtste Pandt/op dat ghp daer van rekeninghe gheeft als ick wederom kome: want hier meen ick eerst te komen/als ic mpn voozghenomen repse ten eynde ghebzocht zal hebben: ende alst tyt is zoo zult ghp haer zeggen wat sp vooz eenen Vader heeft/ ende wie haer Moeder geweest is/ gelt/schat ende goet zal ic u genoech laten/op dat noch haer noch u niet en ontbreke: als sp verstant beghint te krygghen/ onderwyst haer naer u verstandt inde vreese des Heeren.

Elimatus.

Digitized by Google

Elimatus. O wijse ende verſtandighe Koninck / laet varen deſe voorneminghe / trecht naer uwe Onderſaten / die zo zeer na u verlangen / en wilt de Werelt niet langher berooven van u groot verſtant: omfanght het rijcke dat u toekomt / ende en laet mynen arbeyt die ic zo langhe ghedaen heb om u te zoecken ende vinden / niet te vergheefs zijn: wilt ghy immers weten waer u Hupſvrouwe begraven is / zendt in allen Landen aenden Zee-kant gheleghen / ende door neerſtich onderzoeck zalmen tzelve wel komen te vernemen / ende dan kanmen orzre ſtellen om haer te doen halen / ende te brenghen daer ghy begheert.

Appollonius. Myn Vrundt Elimate / ick bidde u / doet myn begheeren / ende en verhindert myn voornemen niet / te deſer tijt kan ick gheen ander beſlupt nemen dan ghy ghehoort hebt.

Ligoſides. O Heer Koninc / doet dat u Elimatus radet / het is u voordeel ende oorbaer / uwer Onderſaten welvaert / ende de behoudeniſſe van u nieu Koninckrijcke / ick bidde V. M. om de liefde die ghy tot u overleden Hupſvrou ghehadt ende ghedraghen hebt / om u ſlepn Kints wille dat u van zo lieven Vrouwe gekomen is / om den Koninc Altiſtratus wille / om uwe ghetrouwe Onderſaten ende alle uwe goedtwilligher Vrunden / laet varen deſe ſottichept / verlaet doch dit zoete Kint niet; heeft het God ghelieft tzelve van de Moeder te berooven / en wilt het de Vader niet ontrecken.

Appollonius. Ach! ach! wat doet ghylieden myn herte al benautheptg ende verdrietg aen / iſt niet ghenoech dat ic zo vele quellinge int herte hebbe / moet ghy my noch meer aendoen / onder derſel van my te troosten? Elimate / ic vermaen u opte ghehoorſaemheyt die ghy my ſchuldich zijt / dat ghy my daer van niet meer en ſpreeckt: ende ghy Ligoſide / doet by myn Kint alg ic u betrouwe / ende laet den bedroefden Vader (die hem nu niet en kan troosten) henen repſen daer hem God ghelepden wil: myn herte breert my van droefheyt ende benautheyt / zo dat ick moet ophouden van ſpreken: voldoet myn begheeren / ick zal alles dat van noode is beſtellen. Hier mede zegh ic u Adieu / want ic moet te Scheep gaen / ende niet langher de Aerde betreden.

Elimatus ende Ligoſide. Adieu Heer Koninc / God almachtich wil u gelepden / beſchermen ende bewaren / ende wil uwe droefheyt wech-nemen / ende haeſt doen vinden tghene ghy begheert / op dat de Werelt niet langher en blijve berooft van zoo vromen / goeden / rechtveerdighen ende deughdelicken Koninck.

Appollonius. Godt wil u oock bewaren myn goede ende ghetrouwe Vrunden.

V. Handelinghe. IV. Wtkomen.

Ceremonis, Doctor in Medicinen: Sofia syn Dienaer.
Ionathan, syn Discipel.

Cerem. HEere God wat onstuerer weder heeftet alle desen nacht gheweest/ ic vreese men daer af quade tijdinge zal hooren: want het heeft zoo ghewaept / datter Huysen ende Boomen omme-ghewaept zijn. De Wint is nu wat gaen legghen/dus will ick op den Oever vander Zee eens gaen wandelen/ende besien het Water huppelen ende springhen: dese Stadt van Ephesien is zeer bequaem ghelegen ter Zee; dan ic zorge dat de Schepen al schade zullen hebben ghededen met dit onweder. Sofia langht mynen tabbaert/ick will wt-gaen.

Sofia. Hier is hy/myn Heere/believet u yet meer?

Ceremonis. Dat ghy mede gaet/op avonture of ick u van doen mocht hebben.

Sofia. Ick ben al ghereedt/Heere.

Ceremonis. Siet hoe die Golven gaen; tis goet te sien hoe verbolgen dat de Zee moet gheweest zijn. Maer wat sie ic daer komen dryven opt Water? het schijnt dat de Golven het zullen aent Lant smijten.

Sofia. My dunckt dat het een Plancke is van eenich Schip dat vergaen is door het tempeest.

Ceremonis. Neen/ten is niet/ten is gheen Plancke / het schijnt een Kiste te wesen: laet ons wachten/sy zal haest aen Lant wesen/ moghelic watter in wesen mach: tis noch vroech/hier is niemant op de Strande die ons beletten zal te besichtighen watter in mach wesen: Komt Sofia helpt se voorts opt Landt trecken.

Sofia. Ick ben ghereet/ende zalse wel opt Lant krijghen/sy is al swaer/laetse ons tzamen te huys brenghen ende aldaer openen: daer komt uwen Discipel Jonathan/die zal ons wel helpen.

Ceremonis. Die komt recht te passe.

Ionathan. God groet u Meester/wat hebdy hier/kan ic u helpē?

Ceremonis. Ja/ghy komt wel te passe alhier: dese Kiste die hier wter Zee aengekomen is / zoude ic geerne thuys hebben/ om daer te openen/ende te sien watter in is.

Hy draghen de Kist naer Ceremonis huys.

Ionathan. Ick zal u helpen: my dunct sy is al swaer / Meester/ isse vol ghelt/ghy moet ons mede deelen.

Ceremonis. Ghy zult my niet ondanckbaer bevinden: laetse ons openen. O God! wat sie ick hier / ick ben verschrickt: hier leydt een dood Mensch in.

Hy kloppen de Kist opē.

Ionathan.

Digitized by Google

Ionathan. Laet my ghesien / ick ben voor gheen doode verwaert: Voorwaer / Meester / dit is een Vrou-persoon / de schoonste die ick mijn leven sach / sy leydt offe sliep; ten is gheen sleyn Persoonagie: hier leydt een Brief by / die sal ons mogheliic zegghen wie deese is; laetse ons lesen.

Ceremonis. Leesse / ende laet ons het inhoudt hooren.

Ionathan. Hoort dan toe / dits 'tinhoudt / Zoo wie dat dese Kiste vindt, die zal dese somme goudts half hebben, ende de ander helft zal hy te koste legghen aen de wtvaert ende eerlicke begravinghe van dit vvaerde Lichaem, vvesende van Koninclicken Bloede, dat opden Zee gheworven is, ende met grooten rouwe ende vele heete ende bittere tranen alhier in dese Kiste is gheleyt: daerom beswere ic de ghene diese vindt, dat hy doe na wtwijsinghe deses Briefs: ende zo hy anders doet; zo bid ic God dat hem niemant en begrave, als hy zal zijn gheworven. Hy neemt den Brief ende leesse.

Ceremonis. Ick sweere ende love God / dat ick dit Lichaem zo eerlic zal begraven / als daer opt begraffenisse is ghedaen binnen Epheslen: want ick mercke wel datter een groote Persoonagie is / aen al dit ryckelick ghewaet / ende aende menichte van tgout dat ic hier 'tenden haer voeten ende onder haer hooft sie. Ionathan / maect ghy alle gereetschap / dat ghyse met Balsem-olye besmeert.

Ionathan. Ick wilt doen Meester van goeder herten: sy is niet langhe doot gheweest. Maer wat voel ick? hier is noch leven / de doot ende 'tleven strijden noch tegen den anderen: haestelic maect ghereetschap van vver / ende laetse in een werm bedde legghen / op dat haer verkout bloet mach verwermen. Wen leydse in een werm bedde.

Ceremonis. Strijckt haer van die Olye opt herte / want sy is krachtich ende goet / ende doet het verkoude bloedt ontdopen ende weder overal inde leden trecken.

Ionathan. Ic zal't met alder neerstichept ende wt goeder herten wel doen: want ic hebbe medelijden met dese Persoon / ende tzoude wel moghen zijn, dat Godt almachtich door dese Persoon (zoo sy wederom haer ghesonthept mocht krijghen) ons al tzamen zoude moghen gheluckich maken.

V. Handelinghe. Ionathan. Lucina. Ceremonis.

I. Welkomen.

Ionath. NV wil ick met Godes hulpe eens toonen / dat ick niet te vergeefs by mynen Meester Ceremonis en hebbe ghe-leert / ende ic hope / nadien my God eerst heeft ingheghe ven dat ick naer haer herte zoude ghevoelen / daer door ick ghewaer ben ghe-worden datter noch leven in is / dat hy my oot de ghenade zal doen Ionathan komt eerst alleen wt / ende zeydt

dat ick zal uytgheen zijn een instrument om haer tot ghesontheyt wederom te verwecken. Ick will nu haer hooft gaen strijcken ende stillen met dese Pijpe/ende boom-wolle daer op leggen/ ende met een bedeken een wepuych op haer tonghe doen/ ende verwachten de ghenade des Heeren.

Lucina. Och Godt! waer ben ick? in wat benauthept is mijn herte? wat macht mij wesen? leef ick/of hoe ist?

Ionathan. God zij ghedanckt dat ghy leeft/ick hope noch dat ghy tot u voorighe ghesonthept komen zult.

Lucina. Wat zijt ghy voor een die mij aen-spreeckt? ende hoe kom ick hier? waer is mijn Man ende Heere? waer is mijn Volck? mijn Dienaers ende Dienaerssen?

Ionathan. Weest daer t'eersten niet mede bekommert/ghy zult het naermaels alles wel weten: neemt nu maer moedt/ende denct niet anders dan om uwe ghesonthept te verkrijghen. Ick moet u hoest noch wat smeeren/daer naer zult ghy een wepuych nutten om u te stercken.

Lucina. Niet wel toe/ dat ghy mij niet anders aen en tast dan ghy behoort: want ick ben eens Koninck Dochter/ende eens Koninck ghetroude Wijf.

Ionathan op syn knyen vallende. Ghelooft zij God/die u verstant wederom doet komen: en zorght niet/ V. M. en zal niet dan alle goet ende onderdanichept werden betoont ende bewesen.

Lucina. Waer is mijn Man? waer is mijn Volck? hoe komte ick hier?

Ionathan. Daer kan ick u niet veel op antwoorden/ dan mijn Meester zal u wel weten te zegghen/ hoe ghy hier ghekomen zijt; daer is hy.

Ceremonis. Wel/hoe isset? isser hope vanleven?

Ionathan. Ja/met Gods hulpe: sy heeft haer verstant/zept datse is een Koninck ghetroude Hupsvrouwe/sy vraeght na haer Man/ haer Volck/ende hoe sy hier komt.

Ceremonis. God zij voor eerst lof ende danck/ dat hy den dooden wederom het leven ghegheven heeft: aengaende van u Man/ en weet ick niet te spreken: maer hoe ghy hier zijt ghekomen kan ick u onderrichten.

Lucina. Wilt mij dat zegghen/Vader/bid ick u.

Ceremonis. Alzo het gisteren ende te nacht zo grooten onstueren weder is gheweest/ dat hier Hupsen ende Boomen om-ghewaeyt zijn/ ginghe te heden morghen vroech opten Oever vander Zee/om de onstuere Zee te aenschouwen: daer zijnde/ sach ick dat de Baren vander Zee een Kiste naer t'Lant wierpen; zo hob ick de zelve met

mijn

mpn Dienaer ende deſe mpn Diſcipel alhier ghebracht ende gheopent zijnde hebben wp u daer in vinden legghende: ick gheve u te bedencken hoe wp verſchrickten. Siet/daer ſtaet de Kiſte: daer is dē Brief die daer by u lagh/met alle dit gout/koſtelicheyt ēn ſchat.

Lucina. O God/ wat hoor ick! laet mp den Brief ſien.

Ceremonis. Daer iſſe.

Lucina. Dat is mpn lieve Mans ſchrift: O mpn Heere eñ Man/ wat droefheyt hebt ghy om mp gelede/ ende wat droefheyt lyt nu mpn herte om uwen wille ende om u afweſen: O mpn waerde Man/iſt moghelick/dat ghy mp als doot beſchreyt hebt/ ende dat ic nu noch leve/zonder te weten waer ghy zijt/noch ghy waer ic ben.

Ceremonis. Me-vrouwe zijt gheruſt/maect zodanighen droefheyt noch miſ baer niet: maer ſiet dat ghy wat werms nutticht/ om u herte te verſtercken: heeft Godt u gheſpaert/ hy kan u Man oock hebben bewaert/ ende men zal daer naer vernemen/ ende hem laten weten waer ghy zijt/op dat hy u mach laten halen/ ofte zodanighe ordre ſtellen dat ghy wederom by hem komt/middelertijt zult ghy hier blijven by mp/ ick/ mpn Hupſvrou ende twee Dochteren zullen u dienen ende eeren/ ghelijc als wp beſt zullen kunnen ende moghen: begheert ghy ooc meerder hulpe/ick zal't de Heeren ende Regeerders deſer Stede aendienē/ die zullen u niet alleen hier alle eere doen/maer oock in u Lant ende Koninerijck doen voeren/ tot u believen.

Lucina. God zij ghedanct/ dat ic in zo eerlicken Mans beſchermínghe ben ghekomen/ick en wil voor eerſt nerghens anders dan by u blijven/zoo't u belieft: maer ic en wil niet dat pemant dan ghy zult weten wie dat ick ben/ voor ende aleer ick tijdinghe zal weten van mpn Heere ende Man: want zo ic gheen tijdinghe van hem en hoore/dat hy ghesont ende te Lande ghekomen is/zo en wil ic niet weder in mpn Lant ende Koninerijc keeren, maer wil dan alle de daghen mpns levens syn ongheluck ende het mpne beklaghen in deſe Stadt: voort zoo laet nu u Hupſvrou ende Dochteren by mp komen/want ic haerder hulpe van doen hebbe/ tzal alles wel gheloont werden.

Ceremonis. Tzal ghedaen/ick zalſe roepen/ ende by u laten komen.

V. Handelinghe. VI. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-ſnaps.

Verneem-al. Waer zijt ghy nu/Nichte?

Veel-ſnaps. Waer komt ghy van daen/ tſchijnt dat

dat ghy wonder int hooft hebt.

Verneem-al. Ja/dat doe ic al: hebt ghy niet met allen gehoort?

Veel-snaps. Niet besonders/dat vertellens waerdich is: zeght wat ghy weet.

Verneem-al. Wonderlicke dinghen/maer dzoeve tydinghen.

Veel-snaps. Dzoeve tydinghen/zeght ghy: maer welcke doch?

Verneem-al. Lucina des Koninck Dochter heeft een Kint ghebaert/een schoone jonge Dochter/ de Moeder in alles gelyckende.

Veel-snaps. Is dat dzoef bepdt? dat houde ick voor goede nieumare ende blysschap.

Verneem-al. Ghy zyt te haestich/ ghy moest my voorts hooren.

Veel-snaps. Zeght dan voorts.

Verneem-al. Men heeft de Moeder als doodt in een Kiste ghelept/ende zoo in de Zee ghewozpen.

Veel-snaps. Ay/ay/dats quade tydinghe: is de schoone Lucina doot? wetet haer Vader de Koninck Altistratus wel?

Verneem-al. Neen hy.

Veel-snaps. Wel/hoe komt ghy dan te weten?

Verneem-al. Wat kander voor my verbozghen blyben?

Veel-snaps. Maer hoe hieldt hem haer Man?

Verneem-al. Dat kunt ghy wel dencken/zeer qualicken.

Veel-snaps. Leeft het Dochterken noch?

Verneem-al. Ja/ende de Moeder oock.

Veel-snaps. Nu acht ic u zegghen niet: men zept/die wil lieghen moet een goed ghemorie hebben: is u hiervede verghetten dat ghy zept/dat de Moeder doot was/ ende dat menſe in een Kiſte ghelept ende zoo in Zee ghewozpen heeft.

Verneem-al. Ghy hebt my qualick verstaen: ic heb ghezept/dat menſe als doot in een Kiſte in Zee ghewozpen heeft: maer ſy is in de Kiſte te Lande ghekomen/ende men bevant daer noch leven in/ ende is nu noch int leven.

Veel-snaps. Ghy zeght my wonderlicke ende bynaongheloofliche zaken. In wat Landt is ſy aenghekomen?

Verneem-al. Int ghebiet van die van Epheſien / ende wert van een Dootoor in der Medicinen ghevonden/die de Kiſte in ſyn huys dede bzengen/meenende een goede bupt ghevonden te hebben/ende doe hy die opende vandt daer inne onſe ſchoone Lucina / met zeer veel gouts ende gheſteente/ende een Bzief/daer in ſtont dat de gene die de Kiſte vondt dat Lichaem eerlicken zoude doen begraven/ daer voor hy te loon zoude hebben de helfte van dien ſchat/ende de ander helfte zoude hy te koſt leggen ende begravinge als wanneer 't Lichaem van een Perſoon van Koninclicken Bloede / d'welc oo-

der

der Zee gheſtorven ende met grooten rou ende veel tranen in de Kiſte ghelepdt was.

Veel-ſnaps. Twas wonder datſe haer zoo licht over boozt ſmeten/eerſe doot was/ende dat de Koninc zulck toeliet/ twas wel een groote faute ende lichtveerdicheyt: hoe zal hy hem daer van kunnen ontſchuldighen by den Koninck haren Vader?

Verneem-al. Hy wasſer ghenoech teghens/maer ſy dzongen hem daer toe met gheweldt/ende zeyden dat de Zee het doode Lichaem niet en mocht verdzaghen/ datſe alle zouden verdzincken/ zoſe dat niet en deden.

Veel-ſnaps. Dat zijn maer bijſe-baſen diemen malkander wijsmaect/ende is een valſche opinie: maer zeght my/doe de Kiſte ghe-opent was/ſpzack ſy/of wat dede ſy?

Verneem-al. Neen/des Doctoozs Diſcipel docht dat daer noch leven in was/ende hy lepde ſyn hant op haer herte/ ende voelde het een wepnich kloppen/ twelck hy ſynen Meeſter zepde/zulck dat ſyſe wt de Kiſte namen eñ in een werm bedde lepden/ ende haer ſtreken met een krachtighe Olye/waer dooz ſy tot haer zelven quam/ende is alzo vooztg opghequeect/ datſe nu welvarende ende gheſont is.

Veel-ſnaps. Sy moet wel vreemt opgheſien hebben/ als ſy eerſt tot haer zelven quam: maer wat is nu haer meeninghe/ komt ſy herwaerts? of wilſy de Man volghen? ſy was al wat Man ſterck ende ſloech hem wel lichtveerdich aen: nu ſietſe hoe ſyder mede gevaren is/zoudemen zo een Koninck Dochter over boozt ſmijten.

Verneem-al. Ghy hout noch al u oude manieren int veel ſnappen: ſchaemt ghy u niet?

Veel-ſnaps Neen ick/tis waer dattet qualic ghedaen was/ende hy en mach hem nimmermeer ontſchuldighen.

Verneem-al. Sy zullen hem alle ontſchuldigen die daer by ghe-weeſt zijn/ende ſyn teghenwoozdighe daer ontſchuldicht hem.

Veel-ſnaps. Wat doet hy dan?

Verneem-al. Wat zal ic u zegghen/als ic uwe voozgaende Vraghe hebbe antwoozt wat haer ſinne is.

Veel-ſnaps. Wel zeght my dat eerſt.

Verneem-al. Sy heeft haer gheopenbaert teghen den Meeſter ofte Doctooz/ wie dat ſy is / ende wie haer Man is; maer ſy heeft hem doen ſweeren dat hy't nyemant en zal openbaren/ totter tijdt toe / datſe's verzekert dat haer Man noch leeft / daer toe ſy veel Boden hebben wtghezonden naer het Koninckrijck van Antiochien eñ naer Tyro/om naer hem te vernemen: want ſy heeft die opinie dat hy op Zee verdzonken is: ende zo zulck ware/ zo is haer meeninghe nimmermeer thuys te komen of ter plaetſe daerſe bekent

ſs/maer wil aldaer blijven ende onbekent ſterue/levende in rouwe ende treuren: ende ick ducht ſp langhſaem van hem hooren zal: middelertijt is ſp aldaer in een Maechden-clooſter ghegaen.

Veel-ſnaps. Sp is een groote Sottinne; ic zoude bp mpn Vader komen/waer ic als ſp/hier zoudeſe ghe acht ende gheert zijn/ ende waer haer Man doot/men zouſe hier wel haeſt wederom huwelicken/de Vrijers zouden daer niet om geven al waert een Weduwe/ want ſp zeer ſchoon is/ ende een eenige Dochter van zo machtigen Koninc: maer zeght mp/waerom ducht ghp datſe langhſaem van haer Man zal hooren? ghp zegt immers datſe na Antiochien ende Tyro ghezonden hebben/daer zalmen hem wel vinden/want hp zekerlic in een van bepde die Rijcken zal weſen.

Verneem-al. Neen/neen/de zake is al anders gheleghen: den Koninc naer dat hp ſpn Hupſvzou voor doot hadde beweent/bleef hp int onderſte van t Schip/ treurende ende beklaghende ſpn ongheluck: ende liet het Schip ſtueren niet naer Antiochien noch naer Tyro: maer na de Stede van Tarſia/ alwaer hp ſpn Dochter mette Minne ghelaten heeft inde bewaringe vanden Overſten vander Stede/ ende heeft ſpn Dochter de naem ghegheven van Tarſia/ na de zelve Stede: voorts heeft hp Elimatus die hem hier de tijdinghe brochte dat hp Koninck van Antiochia was verkoren/gezonden naer Antiochien ende naer Tyro/ om daer te verrichten ſpn zaken/ten epnde alles in goede ordre mach blijvē/ende hp is wederom int Schip ghegaen/ ende heeft gheſworen dat hp ſpn hair/baert/noch nagheien niet en zoude korten noch laten korten/ noch ſpn aenſicht niet waſſchen noch ſalven/voor ende aleer hp ghevonden zal hebben de plaetſe daer ſpn Hupſvzou begraven is/ oft dat hp komt om ſpn Dochter te halen ende haer wt te huwelicken.

Veel-ſnaps. Dats een ſotte daet van een wijs Koninck.

Verneem-al. Hoe los ſnapt ghp alles wt; dan tis u ghewoonte/ twaer te vergheefs u anders te maken. Waer na/als hp deſen eedt ghedaen hadde/ ging hp t Scheep/ende voer henen/ ende aen allen plaetſen daert hp aen/ende laet ſpn Volck vernemen of niemant de Kiſte daer ſpn Hupſvzou in was/en heeft ghevonden/ ende de zelve begraven/dan hp en komt nerghens zelfs te Lande.

Veel-ſnaps Noch zegh ic/ dat hp niet wijs en is: hp zoude naer Antiochien gereyſt hebben/om het Koninckrijc te aenvaerden/ ende hadde Volc tot allen plaetſen mogen wtzenden om daer na te vernemen/waerſe begraven oft ghevonden was/ende hp mocht weder een ander ghenomen ende nieu Bzuploft ghehouden hebben.

Verneem-al. Ghp hout u oude ghewoonte/hp zoude wel groote

moeyte

moepte moeten aenlegghen die u zoude doen swijghen/dus wilt ick die moepte sparen.

Veel-snaps. Ghy zoudtet den Koninck Altistratus aenzegghen hoe de zake gheleghen is met syn Dochter/of ghy zont na den Koninck Appollonius repsen/ ende zegghen hem waer hy syn Wijf zoude levendich vinden/of by Lucina/ ende zegghen haer waer sy na haer Man zoude doen vernemen/zoo mochter pet vzuchtbaers van komen van u weten: maer wat ist nu dat ghy't weet.

Verneem-al. Ick hooz wel wat ghy zoeckt: nu ghy meent dat ick u al ghezept heb dat ick weet/nu zoeckt ghy twist om my quijt te zijn: maer wel/wel/speelt u Personagie/ick zal de myn spelen: ick wedde ghy eerst rou-koop zult hebben; want ick weet noch wel ander zaken/daer ghy vzeemt af toehooren zoudt/ende zijn al veel wonderlicker: maer ick en zalse u nu niet zegghen.

Veel-snaps. Nu/nu/weest niet quaedt/ick zal u niet meer verstooren/zeght my doch die andere wonderlicke zaken mede/ gaet zitten ick zal een kanne van myn brsten dzanck tappen.

Verneem-al. Ick en zal't niet doen/ dus laet my gaen: Adieu Klappep.

Veel snaps. Ick bid u/blijft doch/en stoozt u niet/ghy slet tmers dattet my leedt is.

Verneem-al. Ick en begheer niet langher te blijven/noch en wil u niet meer zegghen: Adieu Joffer Veel-snaps.

Veel-snaps. Adieu Joffer Verneem-al/alst anders niet wesen en mach: meent ghy dat ick zoo veel om u gheef/loop/loop/ghy zult wel weer-komen/eer ick u hale. Daer loopt sy met een quaedt hooft henen: maer ick vzagher niet naer/nochtans had ick wel willen weten/wat sy al meer vooz tijdinghen int hooft hadde/die wonderlicker zijn/ende oock waerom Appollonius syn Dochter de naem van Tarsia heeft doen geven: maer sy was nu al te quaet sy zoude my niet meer hebben willen zegghen.

V. CHORVS.

Op de voys van den zevenden Psalm.

1.

ALsmen in vveelden is gheseten
Zoo vvordt Godt dickvvils heel vergheten,
Men denckt dan oock om and're niet
Die zijn beladen met verdriet:

Digitized by Google

Daerom komt Godt ons oock bezoecken,
Op dat vvy in ons hertſen boecken
Zouden ſtuderen metter daedt,
Ende naervolghen goeden raedt.

II.

O Menſchen merckt, en vvilt leeren,
Als Godt ons hier zoeckt te verneeren,
Ende ons ſlaet in tijdtlick goedt,
Ofte bezoeckt met teghenſpoedt,
Dat zulcks gheſchiedt tot onſen beſten,
Om ons tot vveldoen vvel te veſten,
Op dat vvy niet verloren gaen,
Maer vaſt op ſyn beloften ſtaen.

III.

Hy laet de ſyn' niet gaen verloren,
Noch boven vermoghen bekoren,
Al komt het vvater tot den mondt,
Hy maeckt vvel vvederom gheſondt,
Daerom vvilt vaſt op hem betrouwen,
En inden noodt niet heel verflouwen,
Al krijghtmen hier veel vvederſtoot,
Hy verloſt vvederom wt noot.

IV.

Princen, Heeren en Onderſaten
Wilt doch al tzamen tquade laten,
En volghen tgoede dadelick,
Zoo vverdt ghy niet verſmadelick:
Wilt u in lijden duldich draghen,
En denckt het zijn verſchulde plaghen,
Alſt Godt belieft zoo ſalft hy vveer,
Al ſlaet hy ons zomtijdts ter neer.

EYNDE DES EERSTEN DEELS.

Digitized by Google

Het tweede Deel ende vervolch van 'tleven ende gheſchiedenissen van den Prince Appollonius van Tyro/ ende van ſyn Dochter Tarsia.

I. Handelinghe. I. Wtkomen.

Strangulio. Dioniſiades.

Stran. TIs nu alreede ontrent vyf jaren gheleden dat den Coninc Appollonius van hier verreyſde / zonder datter zedert pemandt van verhoort heeft waer hy mach ghebleven weſen: hy heeft ons ſyn Dochter Tarſia zoo ernſtich bevolen op te voeden/ ende heeft ons zo grooten ſchat ende goet ghelaten tot haer onderhout: my dunct dat het tyt is dat wy haer ter Scholen zetten ende laten leeren/ want ſy van een groot begrip ende verſtandt is/ naer haer jonge jaren/ ende hoewel onſe Dochter ouder is dan Tarſia/ zo en is ſy niet zo kloeck noch verſtandich; ende het zoude moghen ghebeuren dat de Coninc onvoorſiens quame/ hy zoude niet wel te vreden weſen / dat wy gheen beter devoir en hadden ghedaen om ſyn Dochterken wel te doen opvoeden.

Dioniſiades. Wat zoudemenſe doen/ denckt ick: tſchynt dat ghy Tarſia meer bemint als u eyghen Kint: meent ghy dat ick ſe boven onſe eyghen Dochter wil ghehouden hebben?

Strangulio. Sy is van ander ende meerder qualiteyt ende ghevoorte/ eens machtighen Koninckx Dochter/ die ons veel goeds ghedaen heeft/ ende ons zo hy op ons vergramde/ haer ſoude kunnen vernielen ende inden gront bederven.

Dioniſiades. Denckt ghy daer om? hy is langhe doot/ hy en zal ſyn leven hier niet wederom komen: denckt daer niet eens na.

Strangulio. Ja Wyf/ ick dencker wel om: dan al waert ſchoon dat hy niet weder en keerde / zoo zyn de weldaden die hy ons bysonder / ende deſe Stadt ende de Inwoonders van dien ghedaen. heeft/ zo groot/ dat die nu noch nimmermeer behooren vergheten

te werden/zo wp niet vooz zeer onvanckbare en wilden ghehouden wesen: ende of wp schoon zulck narh niet en wilden doen/ zo zoude alle het Volck deser Stede die weldaet ghedachtich wesen/ende tot dien tpuus hebbense spn Beelot hier opter Maret ghestelt tot eenwighe ghedachtenisse.

Dionisiades. Ja/ic hooz wel watter af is/ghy wilt Tarsia verheffen / ende van onse Dochter haer Slavinne maken / ende dit Volc zullen onse Dochter oock niet achten / als haer eyghen Vader haer niet en ache: ick hebbe eenighe daghen gheleden langhs der Straten met haer bepoen ghegaen/ende de Bozgeren zepden/wat schoonder Dochter is dat / wat een onderscheydt isser tusschen die twee: wat meent ghy/dat het my niet en spreet: voozwaer/ic werde zo quaet daerom in my zelve/dattet niet veel en scheelde of ic zoude Tarsia vande Bzugge int Water hebben gestooten/ende nu komt ghy my noch meerder verdziet aen-doen: doeh doet ghy dat ghy wilt/ick zal niet lijden datmen mpn Kint verdzucken ende Tarsia verheffen zal / daer come af wat het wil /ick en mach Tarsia met gheen goede ooghen ansien/want ick haedse totter doot.

Strangulio Wel Wijf/wat hooz ick hier wt uwen mondt? haet ghy die onnoosele Tarsia/wiens Vader ons allen vanden bitteren honghet-neodt verlost heeft / die onse Stede int generael ende alle de Bozgheren ende Inwoonderen van dien zo vele deuchts gedaen heeft/die ons zo groote Schatten gelaten heeft vooz spn Dochter? ende(o laes)wat kan de schamele Tarsia beteren dat de Bozgeren een goede ghenegenehept tot haer dzaghen? zult ghy die haten/die peghelick bemint/om haer Vaders wil/ die ons zo veel goets ghedaen heeft? O Vzou/ en spreect zodanighe woozden niet meer dat ickse hoore/of sp zullen u rouwen: Tarsia en weet niet anders of sp en is onse Dochter/sp eert my als Vader ende u als haer Moeder: de Kinderen beminnen malkander; wat wilt ghy meer hebben? laet af van zulcke pzopoosten meer te voeren/doet dat ghyschuldich zijt/indien ghy my bemint/zo bemint haer: zo langhe Tarsia jong is/ende haer Vader hier niet en komt/ ende sp niet anders en weet of wp zijn haer Vader ende Moeder en onse Dochter haer Suster/ zullen wpse neffens onse Dochter houden/ ende haer niet wijser maken: maer als sp tot meerder ouderdom gekomen zal zijn/ende dat haer Vader mocht hier komen ofte om haer zepnden/ zo moeten wp sien hem goede rekenschap te gheven/sp is een toekomende Erfghenaem van zo machtighen Konine van dzpe Koninckrycken.

Dionisiades. Doet ghy dat ghy wilt met Tarsia / ick zal doen met onse Dochter dat my goet dunckt.

Strangulio. Siet wel toe dat ghy niet anders en doet dan ghy behoozt:

behoort: ick zal ordre stellen om haer beyde ter Scholen te laten gaen/ om te leeren alles dat se na haer jonckheyt van noode hebben/ ende spieden zullen kunnen begrijpen.

I. Handelinghe. II. Wtkomen.

Dionisiades.

WAt laet hem myn Man duncken/dat ic lijden zal datmen dus veel van Tarsia zal houden / ende onse eyghen Dochter zal verachten: Neen/ic zal't niet lijden: int leste zoudet al Tarsia wesen/ende onse Dochter zoudemen niet met allen achten: heeft haer Vader de Stadt ende Borghers goedt ghedaen / daer heeft hy die eere van dat syn Beeldt naer het leven op de Marct gheselt is: is dat een klepn zake? haer Vader en achtse zelf niet/of hy is doot: is hy doot/wat swarichept kan daer af komen: niemant in dese Stat dan alleen haer Voester-moeder en weet wie datse is/alle de Borghers meenen dattet ons eyghen kint is: ick beken wel dat sy my zo veel eere betoont als myn eyghen Dochter / ja veel meer: maer wat ist/ ic kan't niet ten besten nemen: ende al is sy onschuldich/ zo en kan myn herte niet verdraghen dat alle de Borgeren haer meer lief de toedraghen dan myn Dochter: niettemin ick zal't noch wat sinsten/ende bepnsen teghen myn Man wat ic int herte hebbe voorghenomen; want icks met gheen goede ooghen en kan aensien/ hoe een ander haer meer bemint/hoe icks meer hate.

I. Handelinghe. III. Wtkomen.

Veel-snaps. Verneem-al.

Veel-sn. NV kom ick u bezoecken: hoe vaerdy Nichte/bent ghy noch quaet op my?

Verneem-al. Ic hebber wel reden toe: maer nu ghy tot my komt laet ick alles varen: zijt welkom alhier/langt hier een Stoel/ende kapt eens wt het beste Vaetken/wy willen ons verschil afdrincken ende goede Vrunden zijn: Waer komt ghy van daen Nichte?

Veel-snaps. Ick en zoudt u naulicks kunnen zegghen: want ick ghingh heden morghen al t'acht uren wten Huyse/ ende nu kom ic eerst hier/veghelic heeft my aen-gheroepen om een praetken/ende ick en hebbe niet alleen in Huysen wesen praten/ maer oock in de Kercke ende opter Straten.

Verneem-al. Is u mont dan niet moede gheworden?

Veel-snaps. Neen/ick zoudt noch wel langher ghehardt hebben/ hadde ick niet by u willen zijn.

Ver-

Verneem-al. Maer wat is doch nu u begheeren / dat ghy my komt bezoecken / is wt vrientschap / oft wt nieus-ghierichept / om van my wat te hooren dat ghy niet en weet?

Veel-snaps. Alle beyde: ic begheer u vrientschap / ende oock wil ic wel wat nieus hooren: want ghy hebt lange van huys gheweest / tis bynae vijf jaren gheleden dat ghy quaet zijnde van my scheyde / om de zake daer ick nu noch van wil spreken / ende daer ghy my zedert nopt beschepdt af en hebt willen gheven.

Verneem-al. Wel / wat begheert ghy te weten? ick en zal't u niet wepgheren: maer ick wilt u eerst eens brenghen / proeft myner dranck eerst: Ick brenght u van goeder herten.

Veel-snaps. Ick bedancke u myn lieve Nichte: ick en weet niet hoe lief dat ick u nu krygghe.

Verneem-al. Zoo doe ick u oock: doet my beschept / ende dan zal ick op uwe vraghen antwoorden.

Veel-snaps. Tis goeden dranck / ick bedancke u: nu zal ick wat vrylic vraghen: Weet ghy my niet te zegghen of onse Lucina noch leeft te Epheſen / of datse doot is?

Verneem-al. Sy leeft / ende is wel te passe. Maer waerom vraeght ghy dat zoo ernstich.

Veel-snaps. Ick zal't u tusschen u ende my zegghen: ick heb ghehoort dat Appollonius doodt is / ende Lucina is noch jongh ende schoon / Ardonius noch onghehuwelict ende een beleeft Jongman / ick zoude wel gheerne een huwelick van dat paer willen sien / ende zoude practiseren om haer hier te doen komen.

Verneem-al. Wel Nichte / wat hoor ic hier? zoudt ghy het ampt van een Koppelerſſe willen bedienen?

Veel-snaps. Neen Nichte: maer wel van een Huwelic-makerſſe: want daer groot onderschept is tusschen een Koppelerſſe ende een Huwelick-maeckster.

Verneem-al. Ic verstae wel wat ghy wilt zegghen: 'teen is eerlick / maer 'tander oneerlick. De Koninck Appollonius leeft / ende is redelick wel te passe; maer vol droefheyts ende ellende / ende zo ghy hem saecht / ghy en zout hem niet kennen / zoo is hy verandert: syn haer eñ baert maken hem zeer verschrickelicken om aen te sien / syn naghelen zijn zeer langh / als ghy wel dencken kunt; want hy synen eedt tot noch toe heeft ghehouden.

Veel-snaps. Waer is hy dan? ende zeght my oock / leeft syn Dochterken noch?

Verneem-al. Zo vele den Koninck Appollonius belangt / waer hy is kan ic niet zegghen; hy een heeft gheen blyvende plaetse / nu is hy hier / morgh'n op een ander / ick meene syn Schip; want hy daer

Daer geſtadich in is ende nimmermeer wt komt/ ende repst zo dan d'een plaetse tot d'andere/ende laet overal vernemen of er niemant en weet waer de Kist met Lucina te Lande ghekomen ende waerse begraven is: maer en heeft tot noch toe daer van niet vernomen. Aengaende spn Dochter Tarsia/leeft oock ende is wel te passe/ende is een zeer schoon Kint/zeer behallich ende aengenaem van wesen/ zulck dattet van een peder bemint is/wtghenomen van Dionisiades de Hupsvrou van Strangulio/die het haet totter doodt: maer Strangulio heeftet zeer lief ende waerdt/ die heeftse nu met spn Dochter ter Scholen besteet/ende leert meer in eenen dach dan spn Dochter in veerthien daghen/ twelc Dionisiades niet en kan verdraghen; ic vreese dat sp't Kint noch zal te koꝛt doen/zo doot licken haer draeght spder op/ ende dies niet jeghenstaende zo ist Kindt zo goet-aerdich/ dat al doet sp't veel spgt/ dat sp't al int goede neemt/ ende doet haer de meeste vrundtschappe aen diese mach: maer hoe sp haer meer vruntschaps betoont/hoe dat d'ander haer meer haet ende leedts doet: ende t'Kindt is even goedt/ tmerckt het wel/hoe jongh het is/dan sp en klaeght het niemant dan haer Voester/ die haer Vader haer ghelaten heeft/ ende die is zoo verstandich datse haer onderwyst om te verdraghen; want sp siet verder/ende hoopt alleen opte komste vanden Koninc Appollonius/dat hp spn Dochter zal halen ofte doen halen.

Veel-snaps. Dat moet een quade Teef wesen/dat sp zo schoonen ende leffelicken Kindt zo vyant is zonder oorzaeck. Ende tis oock wonder dat de Koninck dus langhe in spn sothepdt volhardt/ende naer spn Dochter niet eens en doet wt-sien/ of zelfs en repst/ ende haeltse?

Verneem-al. Wat wilick veel daer van zegghen/ de Dochter ghelyct haer Moeder Lucina in schoonhept zo wel/dattet wonder is/en in verstant zal sp(machse leven)alle Vrouwen te boven gaen.

Veel-snaps. Maer wat doet haer Moeder Lucina? is die noch al ghesint om te blyven tot Ephesen? heeftse gheen lust na haer Vaderlant? of en is sp daer noch niet bekent voor de gene die sp is?

Verneem-al. Sy leeft daer onder de Maechden/ ende niemandt en kent haer/sp is wel bemint onder de zelve/ende sp hoopt al naer tydinghe van haren Appollonius/die sp niet en weet of hp leeft oft doot is; sp heeft veel Boden doen wt-zepnden door Meester Ceremonis; maer en heeft nopt gheen tydinghe van hem ghekreghen; dan nu onlangs isser een gekomen die Climatus gesprocken hadde/ ende daer wt heeft sp verstaen met wat vsoznemē ende eedt hp van Tarsia was ghescheyden; dit heeft haer hope vernieut/die bynaer al vergaen was.

Veel-snaps. Tzijn wonderlicke zaken om te begrijpen: ick heb noch wel vele te vraghen/ dan het wert laet/ ick dorve niet langher wt-blijven / indien het doncker werdt ick zoude niet dorven thuys gaen / want het periculeus is alhier langhs der Straten te gaen/ van de jonghe Hovelinghen.

Verneem-al. Die zullen u ende my wel met vreden laten / die zoecken al wat jongs ende schoons: nietteminc ic wil u niet ophouden / op avonture of sy u wouden verkrachten / dat ghy't my niet en hebt te wijten.

Veel-snaps. Ick zoude daer wel wat op zegghen/ vreesde ic niet dat ghy u wederom slooren zout; dus zal ic swijghen; want ick en wil onse vruntschappe niet breken / nuse wederom ghemaeckt is: Goeden avondt Nichte/ Godt blijft by u; komt my mozghen ofte over-mozghen ook bezoecken.

Verneem-al. Ick wilt doen Nichte/ goeden avont.

I. Handelinghe. II. Wtkomen.

Ligosides. Tarsia.

Ligosides komt eerst alleen wt.

Ligos. WAt vremder zake is dit / dat de Koninck Appollonius niet wederom en keert om syn Dochter te halen / noch niet en schrijft nochte en ontbiet / of hy leeft ofte doot is / ofte wat hy in sin heeft met syn Dochter Tarsia/ die nu al ontrent derthien jaren out is: wat vruchde zoude hy hebben/ waert dat hyse maer eens en sach in zulcker schoonheyt/ zedicheyt/ eerbaerheyt/ kloeckheyt ende verstant/ hoe sy in allen konsten gheleert ende gheoeffent is: O wijse ende machtighe Koninck/ waer blijft ghy dus langhe! Ic gevoele my met sieete beladen/ ende zo verre ic kome te sterven/ ducht ick zal Dionisiades dese schoone Dochter noch harder ende wreeder crarteren; sy ontsiet my noch wat / wt vreese dat ick het openbaren zal aenden Vader/ ghelijc ic voor doen zal/ indien ick het believe dat de Vader hier komt / of dat ic met syn Dochter by hem Rome: doch Strangulio doet wel/ ende is vroom ende eerlic/ ende bemint Tarsia ghelijck het behoort/ straft syn Wijf dickwils over haer wreetheyt. Maer wat mach ic deneken om leven/ ic ghevoele my zo quaelicken/ dat ick zal moeten te bedde gaen leggher/ zonder dat ick hope sieebbe dan te gheneesen. Tis de ure dat Tarsia wter Schoolen zal komen/ ic will (eer ic sieecker werde of haestelick mocht komen te sterven) haer Vaders bevel aen haer doen/ te weten/ ick will haer openbaren wie haer Vader is / ende wie haer Moeder gheweest is/ op dat ick komende te sterven/ myn conscientie quijte; want sy niet anders en weet of Strangulio is haer Vader ende

Dionis-

Dionissiades haer Moeder: Siet/ick stese daer komen/mijn herte verheucht in haer aenschouwen; hoewel gheluckt sy haer deughtsame Moeder in schoonheyt ende eerbaerheyt/ende haer Vader in verstant ende kloeckheyt van begrijp.

Tarsia. Wyt ghegroet Voester-moeder: hoe isst met u? mij dunct ghy zoo bleeck zijt of ghy niet wel te passe en waert.

Ligosides. Ja mijn lieve Kint/ic en bevoele mij niet wel/ick zal mij moeten te bedde gaen leggen/ende zorghe dat ic vander siecte niet gheneesen en zal; dus hebbe ic voorgenomen u eenighe secreten te openbaren/die ghy niet en weet/ende u noodich zijn te weten.

Tarsia. Och mijn lieve Voester-moeder/zoudt ghy sterven? dat zoude mij zo leedt zijn/dat ic liever met u wilde sterven dan langer leven: ick en hope immers niet dat ick u erghens in vertoornt ofte misdaen hebbe daer ghy u in quelt; isst zoo/ zoo verghevet mij/ ick zal't beteren ende niet meer doen.

Ligosides. O neen/ mijn alderliefste Dochter/ ghy hebt mij niet vertoornt noch misdaen/ maer zijt mij gehoorsaem gheweest/ ende mij meer vreuchde ende eere ghedaen dan mij komt: schrijft noch en bedroeft u niet/maer let wel op mijn woorden/ ende antwoordt op mijn vraghen. Wie meent ghy dat u Vader ende Moeder is?

Tarsia. Ick houde Strangulio voor mijn Vader/ ende Dionissiades voor mijn Moeder/ende Philomatia voor mijn Suster.

Ligosides. O neen: ick wist wel dat ghy't niet en wist, ghy zijt al van hooger ende waerdiger afkomste/u Vader hiet Appollonius/ ende is Koninc van Tyro ende van Antiochien/de schoonste/wijste ende rechtveerdichste Koninck der gheheelder Werelt: u Moeder hiet Lucina/de eenighe Dochter vanden Koninck Altistratus/ de schoonste/ deughdelicste ende eerbaerste Vrouwe die opt leefde: sy vracht u ter Werelt opder Zee/ende sy storf van u/ ic was daer by/ ende u Vader wert ghedwonghen vande Schip-lieden ende ander Volck haer in een stercke Kiste die van binnen ende buyten geherst was te leggen/in Koninclicke kleederen/met grooten schat van gout ende juweelen/ende zo wertse inde Zee ghezet/ met een Brief daer by/ dat zo waerse zoude aenkomen datmense eerlic begraven zoude/alzo sy was van Koninclic bloet:ende u Vader ende wy alle tzamen bedreven zeer grooten rouwe met klaghen/ kermen ende overbloedighe tranen: daer naer quamen wy hier aen/ende u Vader beval u ende my aen Strangulio ende Dionissiades syn Huysvrou/ ende liet grooten schat tot u behoef/ ende hy belaste my als ghy verstandt kreeght/ dat ick u naer mijn vermoghen zoude opvoeden inde vreese des Heeren/ ende dat ic u ter ghelegender tijt (zo hy zo langhe werck bleef) zoude te kennen gheven het ghene ick nu

doe: ende doe dede hy eenē swaren eedt/ dat hy niet en zoude repsen naer spn Lant ende Koninckrycken/ noch by u Groot-vader/ nochte dat hy spn hair/ baerdt nochte nagheln niet en zoude kozten/ noch hy en wist waer V. L. Moeder begraven ware/ of dat hy u zoude halen om wt te huwelicken; ende zedert die tyt en heb ick nopt tydinghe van hem ghehoort/ noch van hem pet vernomen of hy leeft of hy doot is/ noch en heeft nopt Brief gheschreven. Nu heb ic ghezept tghene hy mp belast heeft/ dus mpn alderliefste Kindt wiltet wel onthouden ende in u herte prenten. Ic hebbe altemet gemerct dat Dionisiades u niet en vermach/ dan ic hebbet altyt laten passeren/ op hope dat u Vader komen zoude/ ende dat ick het die zoude klaghen/ lydt ende verdraeght het oot verduldelick tot u Vaders komste: maer of sy ofte Strangulio ofte pemandts/ u tot eenigher tyt/ naer mpn doot groot onghelyc deden/ zo gaet opte Marct aen dat Metalen Beelt dat ghy daer wel hebt ghesien/ tweick de Borghers hebben naer u Vaders Beeldt tot een eeuwighe ghedachtenisse doen maken/ voor de weldaet die hy dese Stadt ende Borgers ghedaen heeft/ ende haer verlost datse alle tzamen niet en storven van hongher/ ende grypt dat Beelt aen/ ende roept tot de Borgers dat ghy zyt Dochter van den ghenen daer dat Beelt naer gemaert is/ datmen u wil verongheliycken/ datse willen ghedachtich zyn de deuchde die u Vader henlieden in den bitteren honghers noot ghedaen heeft/ ende u beschermen teghen de ghene die u ongheliyck ofte overlast aendoen/ ende alle de Borgheren zullen u beschermen ende voorstaen.

Tarsia. O mpn lieve Voester-moeder/ ghy zegt mp zeer vremde zaken/ ick ben grootelicx in u ghehouden/ ende bedanck u dat ghy mp dit gheopenbaert hebt want ic en zoude niet hebben geweten waer ic van daen was noch van mpne Ouders.

Ligosides. Och mpn lieve Dochter/ ick bevoel mp zo qualicken/ de doodt komt mp aen/ ick moet u ende de Werelt laten/ ende mpn Ziel God bevelen wilt mp naer mpn doot begraven/ ende draecht u als zulcken Dochter als ghy zyt betaemt: ick moet nu gaen te bedde leggen/ dan ghevoel wel dat ick niet langhe leven en zal.

Hy gaet inne met Tarsia zeer bitterlick weenende.

I. Handelinghe U. Wtkomen.

Tarsia inden rouwe ghekleedt zijnde.

O God nu ben ic alleen inde Werelt/ mpn goede Voester-moeder is ghestorven/ daer ick alle mpn troost op hadde ghestelt: wie zal ic nu klaghen als men mp verongheliyckt? mpn Moeder is op Zee als ic geboren werde overleden/ mpn Vader en heb ick nopt ghesien/

gheſien / waer hy is of weſen mach is my onbekent / myn Gzoot-vader en weet van my niet / noch ick en weet niet of hy leeft / ende al wist ick het / zoo ist zoo verre over Zee dat ick er niet by en weet te komen / hy en zoude my moghelick oock niet kennen. Wat zal ick beginnen? ben ick niet ongheluckich ende ellendich / hoe wel ick zo machtighen ende wijsen Koninck Dochter ben? wat baet my myn hooghe gheboozte ende afkomste? wat ben ick hier anders dan een Vzeembeling / zonder Maeghſchap of Vzunden? waer zal ic myn Vader zoecken? waer myn Moeder? waer Gzoot-vader of Gzoot-moeder? waer Suſter of Vzoeder? waer Nichte of Neve? Eene eenighe Voeſter of Minne-moeder / die ick myn noot ende verdziet plach te klaghen / die my vertroofte / die my ten beſten riedt / die na my ſach als ick ſieck of ſuchtich was / die is my nu benomen vooz den tijt / eer ick verſtaen konde wat een trou Vzient of Vziendinne inder noot is: hoe menighe goede vermaninge heeftſe my gedaen / hoe menich troofteliclwoozt heb ick van haer ontfanghen / hoe menichmael heeftſe den toozn van Dioniſiades (die ick meende dat myn rechte Moeder was) verſacht? zonder dat ick wiſt op wat gront ende fundament dattet lagh: ſy heeft mede haer Vaderlant / Vzienden ende Magen verlaten gehadt / om een verhoopte ſobere weder-vergheldinghe: maer (o lacy) ſy heeft niet dan hert-ſeer / moepte ende quellinge met my ghehadt / zonder dat ic haer eenighe recompenſe of weldaet wederom heb kunnen doen tot betoon van danckbaerhept: myn jonghe jaren / myn kleyn verſtant / begrip ende onverzochthept en hebben haer oprechtichept ende liefde dieſe my toe-dzoegh niet kunnen mercken; ick en kan haer nu gheen ander goet bewijſen / dan dat ic haer eerlicken doe begraven / ende dat ick alle daghe haer Graf bezoecke / ic wil een jaer lang treur-kleederen over haer dzaghen / ghelijck oft myn Moeder ware; want ic gheen ander Vozſten dan de hare en heb ghedzoghen.

I. Handelinghe. VI. Wtkomen.

Dionifiades. Theophilus. Tarſia. Eenighe Zeeroovers.

Dionif. TZijn nu al veerthien jaren gheleden dat de Konine Apollonius van hier vertrock / ons latende ſyn Dochter Tarſia / hy en heeft nopt Vzief gheſchzeven / noch opt naer haer ommegheſien; hierom gheloove ick dat hy langhe mort doot zijn / haer Voeſter-moeder ofte Minne heeft nu oock meer dan een jaer doot ghweeſt: daer en is nu niemant daer ic zozghe vooz behoeve te hebben / of die haer arſit ſlaet / ick wil my nu oder haer wzeken: want ick en kan den ſpijt niet langher lijden die my gheſchiedt om

M ij haren

haren wille: ick ghingh een Sondach over de Marct met Tarsia ende mijn Dochter / ende Tarsia hadde haer beste kleederen aen / alzoo het den eersten dach was datse den rouwe (die sy een gheheel jaer over haer Moeder-moeder ghedragen heeft) afghelept hadde / ende de Borgeren riepen / Salich is de Vader / die alzulcken schoonen Dochter heeft: maer Philomatia schijnt leelick te wesen als mense by Tarsia besiet: zal ick dit langher lijden moeten / dat sy in alles wert ghepresen / ende mijn Dochter verachte? Neen / ic en zalt niet langher verdraghen / daer kom af dat wil: daer komt mijnen Landtman Theophilus gaen wel te passe om mijn voornemen te volbrengen. komt hier Theophile / ghy moet mij eenen dienst doen.

Theophilus. Wat begheert ghy van mij gedaen te hebben / mijn Vrouwe?

Dionisiades. Dat ghy Tarsia doot slaet.

Theophilus. Wat heeft die goede / onnooselе ende schoone Maghet ghedaen dat ghyse wilt ghedoot hebben?

Dionisiades. Om datse niet en deucht; daerom zult ghy mij dit niet wepgheren / of het zal u qualick bekomen / ende doet ghy't zoo zuldy groot loon van mij ontfanghen.

Theophilus. Och Vrouwe / tis mij onmoghelick te doen; ende al mocht ick het doen / zo en mocht ic ooc de doot niet ontgaen van de Borghers deser Stadt / die Tarsia altzamen beminnen om haers Vaders wille / wiens Beelt hier opter Marct staet.

Dionisiades. Indien ghy dit niet en doet / zoo moet ghy zelfs de doodt sterven.

Theophilus. Ware mij veel beter de doot te sterven / dan dat ic zoo onnoselen bloet zoude storten.

Dionisiades. Siet dan een van beyden / of ghy Tarsia wilt doden / of dat ghy zelfs met u Wijf ende Kinderen alle quaden doodt wilt sterven: want ic swere u dat indien ghy't niet en doet dat u u zult spel zal berocken en / dat mijn Man u ende u Wijf ende Kinderen quaden doot zal doen sterven: want ic zal u zulcken mis daet opleggen / dat niemant voor u lieden een woort zal dorven spreken / of zullen mede ghedoot werden.

Theophilus. O Vrouwe / wat zeght ghy? zoude uwen toorne zoo over-groot zijn / dat ooc mijn Wijf ende onnoosele Kinderen zouden moeten sterven? Neemt daer mijn Dagghe ende steeckt mij doodt / ick verghevet u: maer laet doch de onnoosele leven.

Dionisiades. Zult ghy mij noch langher quellen / dat zal u een quick rouwen.

Theophilus. Als het dan niet anders en mach wesen / of ic moet een Moorder wesen van de onschuldighe ende onnoosele Maghet /

of

of zelfs sterven met Wijf ende Kinderen als Boosdaders/ zo zeghtmp dan hoe ick dit zal doen/ende waer ick het doen zal?

Dionisiades. Sy heeft een ghewoonte/ dat zoo gheringhe als sy uyter Scholen komt/ dat eer sy eet of dzinckt/ sy eerst bezoeckt haer Moesters Graf, die inde Capelle by de Zee-kant is begraven/ daer zulopse wachten eñ waernemen/ grijptse by den haire ende steectse doot met u Dagghe/ende werpt haer Lichaem inde Zee/ende ghy zult vzijheydt ende quijtscheldinghe daer af van my hebben/ ende groot loon ontfanghen.

Theophilus. Alst niet anders en mach zijn/ zo zal ic uwen wille volbzenghen/ alleen om myn Wijf ende onnoselc Kinderen te beschermen ende vander doodt te verlossen: daer gae ick nu henen. O God/ isser gheen wtkomste/ of ick moet hier teghen myn danck ende wille een Moozder wozdē vande schoonste/ vziendelicste ende onnoselste Maghet die opter Aerden mach leven. Och! dat ic met myn leven het hare behouden mocht/ hoe willich ende berept zoude ick daer toe wesen: maer dese wzeede Beeste Dionisiades dzeyght niet alleen my te doen sterven/ maer oock myn Wijf ende onnoselc Kinderen/ende dat noch als Boosdaders: wat zal ic doen? slae ick haer niet doot/ sy en zal evenwel de doot niet ontgaen moghen van dese wzeede ende onmenschelicke Beeste. Daer komt Tarsia gaen: myn herte beeft/ myn handen en zijn niet machtich om dese daedt te volbzenghen: nochtans het moet wesen.

Tarsia. Wel Theophile/ ic en ben u niet ghewoon alhier te sien: wat doet ghy hier? hoe siet ghy dus vzeemt? spzeect ghy niet? wat doet ghy met dees Dagghe opt lijf?

Theophilus. O Tarsia/Tarsia/schoone Maghet/ick kom hier ghedwonghen teghen mynen danck/om u doodt te steken met dese Dagghe/ende dan u Lichaem inder Zee te werpen.

Tarsia. Myn? wat heb ick u Theophile of pemant ter Werelt opt misdaen?

Theophilus. O onnosele/goede/ zupvere Maghet/ ghy hebt my niet dan alle vziendelicheyt ende beleefthept betoont: tis niet myn schult nochte wille/daeromme verghevet my: want zo ic met myn doot u leven hadde mogen koopen/ ic en ware hier niet ghekomen: maer die wzeede Wolvinne die my hier heeft gezonden/bedwingt my zulex te doen/of ick met myn Wijf ende Kinderen zullen alle de doodt moeten sterven/ ende ghy en zult evenwel hare wzeede handen niet ontgaen moghen.

Tarsia. Maer wie is dese wzeede/die myn jonge leve wil hebbe?

Theophilus. Het is Dionisiades/myn Heer Strangulios Hupfvzouwe.

Tarsia.

Tarsia. Is dat mogheliick/dat de ghene die ick als mijn Moeder gheeert ende onderdanich gheweest heb/mijn doot soecktē? O laegs/ ic en hebbe haer met woordē noch wercken yet misdaen. O Theophile sult ghy u handen besmetten met mijn zuyver Maeghdelick ende onschuldich bloedt?

Theophilus. Ick sweere ende betuyghe voor God/o Tarsia/dat ick het teghen mijn danck doen moet/ende ic zoudet laten/al waert schoon dat ic met mijn Wijf ende Kinderen sterven zouden/waert dat ghy te lijve zout moghen blijven: maer dese Duvelinne is zo op u verbittert/ dat ghy haer wreede handen niet en meucht ontgaen.

Tarsia. Wel aen dan Theophile/alst immers zijn moet/zo brenge mij opter Marct by het Beelt mijns Vaders/ eñ doot mij aldaer.

Theophilus. Ten mach niet zijn: want sy heeft mij belast u hier te dooden.

Tarsia. Nu sie ende mercke ick datter gheen remedie voor mij en is om de doodt te ontgaen: Wel aen dan/ alst immers niet anders zijn en mach/zoo gheeft mij zoo veel tijdts dat ick mijn ghebedt tot Godt mach doen/ende betuyghen mijn onnoselheyt.

Theophilus. Bidt God/ende vergheeft het mij dat ick doen zal/ want God almachtich is ooc ghetuyghe dat ic het teghen mijnen danck ende wille doen moet.

Tarsia neder-knielende zeyt: O God almachtich/Schepper des Hemels ende der Aerden/ aensiet mijn arme onschuldighe Maghet uwe Dienstmaerte met uwe barmhertighe ooghen/ ghy weet dat ic onschuldich sterve door bevel van de ghene die ick int minste met een eenich woort niet en hebbe misdaen/ ick hebse gheeert als mijn Moeder: ende hoewel ic altemet wel ghewaer ben gewoorden datse mij hatede zonder reden/zo heb ick haer daer jeghens niet dan alle vrientschap bewesen. Nu Heere/ghy weet mijn onnoselheyt ende onschuldt/ick en bidde niet om wraake over de ghene die mij doodt/ want ic vergevet hem wt den gront mijns herten/wetende dat hyt ghedwonghen doet: alleen bid ic/dat ghy mijnen Vader Appollonius (zo hy int leven is) wilt bewaren/ ende hem hier ghelepden/ ende dat hem mijn onschuldighe doot mach kondt ghemaect werden/op dat hy mach sien in wiens beschermínghe hy mij ghelaten heeft. O dat ic tghelue hadde ghehadt te sterven met mijn Moeder als sy mij baerde op Zee/ zo zoude ick met haer in een Kiste ghelept hebben ghewest/ende alzo in Zee gheworpen: nu moet ic vermoort zijnde in Zee werden ghewor pen/ zonder dat mij een Kiste van al mijn groote goedt mach ghebeuren. O mijn Voester-moeder/ick hebbe u doodt een jaer langh beklaeght/maer nu ben ick blijde dat

ghy

ghy ghestorven zijt / om dat ghy u in myn onschuldighe boode niet en zult bedroeven. Nu sie wil myn klachte een ende maken: Heere zijt my ghenadich/ende neemt my in u rijcke. Theophile komt nu ende volbrenght uwen last.

Theophilus. O Tarsia/ Tarsia/ wist ghy wat benauthevdt ick hebbe in myn herte/ghy zout noch medelijden met my hebben.

Twee oft drye Zee-roovers met wt-ghetoghen swaerden komen schielick,eysselick ende verschrickelic roepende: Ha ghy Moorder/ ghy Schelm/ ghy Booswicht/ hout op/ dat is onse bupt/ende niet uwe offerhande.

Theophilus loopt weech/ en sy nemen Tarsia met haer.

I. Handelinghe. VII. Wtkomen.

Theophilus. Dionisiades. Simple,een Sot. Strangulio.

Theoph. O Godt / wat Menschen waren dat / het schenen Zee-roovers te wesen: ick verschrickte zo zeer dat ick noch tot myzelven niet en kan komen: maer ghedanct zij God almachtich dat myn handen dat onnosel bloedt niet en hebben ghestort: O Heere wiltse doch bewaré datse van die Zee-roovers niet en werde ghescheffiert: ghy hebt/Heer/de macht ghehadt op een oogheblic haer vander doot te verlossen/ghy hebt oock de macht haer voorder te bewaren ende te beschermen: Heer ick bevelse u. Maer wat zal ick nu doen? zal ick Dionisiades de waerheyt zeggben hoe dattet vergaen is/ of zal ic lieghende zeggben dat ickse ghedoot ende haer lichaem in Zee gesmeten hebbe? My dunct/zegh ic de waerheyt/ sy en zalt niet ghelooven/ sy zal meenen dat icse erghens hebbe versteken / ende zoo zalse my met myn Wijf ende Kinderen noch doen dooden: tis(dunct my)best/dat ic in dese gheleghenheyt lieghe tot myn eyghen voordeel: maer wil eerst myn Dagghe ende Handen bloedich maken aen dit Hoen/zo zal sy't ghelooven. Zo/zo/ tis nu veel beter zulcke duysent doot ghesteken/ dan zodanigen onnoselen Waghet. Ick wil dit Hoen weech werpen/om haer alle vermoeden te benemen.

Hy steert et Hoen doot/ ende bestrijct syn Dagghe ende Handt metter bloet.

Dionisiades. Komt ghy daer Theophile / hebt ghy myn bevel volbracht?

De Sot komt uyt ende staet achter syn Wzou dat sy niet en weet.

Theophilus. Ja ic myn Wzouwe/siet hier de bloedighe Dagge/ ende myn Handen noch besprenght met haer bloet.

Dionisiades. Ghy hebt wel gedaen: maer zepdese niet een woort?

Theophilus. Ja sy/ sy vraeghde my/wat sy my of pemanden ter Werelt opt hadde misdaen: ende als ic haer zepde/ dat ic dat door u bevel dede/teghen mynen danck: zo zepde sy/dat sy't niet en konde ghelooven/aengesien sy u nopt met een eenich woort haers wetens

en hadde misdaen; maer u hadde gheeert ende ghehoorsaemt als haer Moeder.

Dionisiades. Tis waer/ ic bekent/ dan ic en mocht niet verdragen dat men haer meer achte dan mijn Dochter.

Theophilus. Is dat dan de oorsake alleen dan haer doot?

Dionisiades. Ja/ als ic de waerheyt soude seggen/ anders heb ick geen oorsake gehadt.

Theophilus. Voorwaer Vrouwe/ het is een klein oorsake/ende wat schult hadde sy daer toe/ dat haer de Menschē om haer deucht/ schoonheyt/ vrientlichept ende eerbaerheyt beminden? sy heeft mij altijt so veel vrientschap betoont/ ook mijn Wijf en mijn Kinderen als wy inde Stadt ende hier quamen: maer wat raet/ hoe zalment verborgen houden? komtet de Borgheren ter ooren/ sy slaen mij ende u doot.

Dionisiades. Ick zal mijn Man seggen datse haestich ghestorven is/ende zal een Kiste toe-maken/ daer ick een doodt Schaep in zal leggen/ende doense soo begraven.

Simple. Ic zal u beklappen/ ghy Moordenaers als ghy zijt: hebt ghy die schoone Tarsia dorven vermoorden? had ic u Dagghe ick soude u alle beyde vermoorden. Ghy Schelm/ had ick u Dagghe kunnen krijghen/ ic zout u verleert hebben: maer noch en zult ghy mijn handen niet kunnen ontkomen. Houdt dat ghy Boosewicht/ ghy hebt mijn Vrijster vermoort.

Hy grijpt na de Dagghe. Hy slaet Theophilus met een duijst dat hy balt.

Dionisiades. Hy doet niet Simple/ sy is ghestorven.

Simple. Ghy lieghtet Vrou/ ghy hebt het doen doen: ic zalt mijn Heer seggen. Hy loopt heen in ende roept met luyder stemmen, Waer zijt ghy Heer? waer zijt ghy? komt ende helpt mij de Moordenaers vanghen: Help/ help.

Hy loopt heen in ende roept al ander wet/ helpt de Moorders vanghen.

Dionisiades. Wat raet? de Sot heeftet al gehoort.

Theophilus. Tis qualick ghemaect/ ic gae mij verstecken. Daer komt mijn Heer Strangulio/ ick en derf hem niet verwachten.

Strangulio. Wat gerijsch is dit? wat roept de Sot doch? mijn herte verschrickt: zou mijn Wijf Tarsia wel eenich leedt ghedaen hebben? ick siese daer staen/ slaet haer handen in malkander: wat macher te doen zijn? daer is wat sonderlings: ic zal't haer vragen. Wel Wijf/ wat isser te doen/ dat de Sot dus beerdt/ roept/ raest ende tiert?

Dionisiades. Wilt ghy de Sot achten?

Strangulio. Waer is Tarsia?

Dionisiades. Die is haestelick ghestorven.

Simple. Sy lieghtet Heer/ sy heeft die schoone Maeght mijn Vrijster doen vermoorden: laetse ons binden/ doetse verbranden die

die Moordenaerſter / die Hoer / die zoo ſchoonen Maeght heeft doen vermoorden. Waer is den Moorder ghebleven? ick heb de baſt ghemaeckt / ick zal hem zelfs hanghen: Heer maeckt mijn de Beul/ic zal u Wijf verbranden ende Theophilus hanghen/ of ick zalſe bp malkanderen binden/ende verbrandenſe alle bepde.

De ſot komt loopē met ſ kooꝛde moe handt om te binden ende een diſt.

Strangulio Wijf/ Wijf/ ghp wzeede Beeſte/ Wandinne Gods ende ſchupmſel van alle Booſdoenders / zijt ghp zo ſtout gheweeſt te doen vermoorden des Koninck Dochter. O mp/wat zal ick nu moghen zegghen of doen? de Vader heeft onſe Stadt verloſt van doots perijkel: om deſe Stadts wille is hp inde Zee bedolven ende heeft ſijn goedt verloren ende veel armoede gheleden/ ſijn Dochter die hp ons bevolen heeft op te voeden / ende daer hp ons groote ſchatten toe gelaten heeft/ die is van het alderbooſte ende venijnſte Serpent verſlint. O God almachtich/ghp weet dat ic onſchuldich ben vanden bloede vande onnoſele Tarſia/wzeect haer bloet op de wzeede Beeſte mpn Wijf.

Simple. Ic zal't wel wzeken: eerſt zal icſe de oogen wtkrabben/ dan zal ickſe de neus af-bijten/ende haer vooꝛts verbranden.

Dioniſiades. O Man / doet doch deſen Sot wech / ick weet dan raets ghenoech dat wp in eeren zullen blijven.

Simple. Neen Moorderſſe/ghp moet bzanden.

Strangulio. Simple/gaet binnen in mpn Kamer/ende legt daer een vper aen/ maer en zeght niemant niet/ ic zalſe daer bzenghen/ dan zullen wpſe verbranden.

Simple. Laetſe hier bzanden / ick zal hier turf ende hout halen: ick zalſe eerſt binden/datſe ons niet en ontloopt.

Strangulio. Neen/ic wilſe in mpn Kamer verbzanden/gaet ende leght daer vper aen.

Simple. Ick gae Meeſter/laet ickſe eerſt binden / ende laet ickſe bezoecken off ſp gheen Mes bp haer en heeft/ſp mocht u anders oock vermoorden/ die Hoere: ja ſp heeft een Meſſe / dat wil ick haer afnemen: Meeſter wil ickſe nu binden.

Hp neemen dies datſe opt lijf heeft

Strangulio. Gheeft mp de kooꝛde/ic zalſe wel binden: neemt ghp het Mes mede/ende leght het vper aen/dan zal icſe bzenghen.

Simple. Wel Meeſter/ſiet toe datſe u niet en ontloopt. Ick gae heen/ende ic zal groot vper maken/datſe niet langh en zal leven/al zou het heele Huys verbranden/zo en komt ſpder niet af: ende dien Schelm zal ic oock noch wel krijghen. Ick ben zo blijde dat ic Beul ben/ic zalſe leeren datſe mpn Wijfſter hebben vermoopt. Als ick de Moordenaers verbrant hebbe/ dan zal ic mpn Wijfſter beſchzepē/ ick ben nu te quaedt/ ick en kan nu niet ſchzepen. O Hoer / hoe zal ick u dat verleeren/ ick zal het vper zoo luſtich onder u gat ſtoken/

Hp keert heim om/ ende zepe/

Hp kijcht noch eens om.

dat ghy't wel vorlen zult.

Strangulio. Nu is de Sot weth / zeght nu ghy onmenschelicke Beeste / wat raet weet ghy nu / om te ontgaen dat de Borghers ons niet doodt en slaen / als haer dit ten ooren komt / of dat de Koninc Appollonius ons ende de gheheele Stadt niet en vernielt om dese boos hept.

Dionisiades. O Man / ick hebbe nu berou / nu het te laet is / ende nu ick my wel bedencke: helpt my nu de zake helen / op datter geen meerder quaet wt en volghe.

Strangulio. Dat zoudt ghy te voren bedacht hebben / eer ghy zo leelicken mooyt hadt doen bedrijven / teghen zo onnoselen ende lieflicken Persoon / het herte dunct my te breken van benaut hept: ende hoe hebt ghy Theophilus die van nature sachtsinnich is / tot zulcken wreede daet kunnen beweghen?

Dionisiades. Ick hebber hem toe ghedwonghen met drepghementen / dat ick hem met syn Wijf ende Kinderen een wreede ende schandelicke doot soude doen sterven / ende ick soudt ooc ghedaen hebben / so was ic verhart: want ic hadde bedacht hem so leelicken ende boosen sept op te legghen met syn Wijf ende Kinderen / dat se zouden hebben moeten sterven: ic soude hem beschuldicht hebben dat hy syn eyghen Dochters verkracht hadde / ende dat syn Sonen met haer Moeder boeleerden: ende ic soude ghetuyght hebben dat ick het zelfs ghesien hadde / ende daer toe soude ick noch meer ghetuyghen met groot gelt ghekocht hebben / die ghezept zouden hebben dat sy't mede ghesien hadden: ende myn booznemen was Tarsia dan noch dooz een ander te doen dooden / ende dat soude ick hem ende syn Sonen mede te last ghelept hebben / ende ghetuyght hebben dat sy haer eerst verkracht hadden.

Strangulio. Ist mogelick datter soo grooten boosheydt in een Vrouwen herte mach schuylen: heb ic u dus langhe ghehadt / ende dit niet kunnen bemerken. Maer wat wtkomste weet ghy nu?

Dionisiades. Wy zullen rou-kleederen aen-trecken ende valsche tranen schreyen / ende zeggen teghen de Borghers dat Tarsia haestelick is ghestorven / ende wy zullense eerlick doen begraven / ick zal een doot Schaep oft pet anders inde Kist doen legghen / ende zo en zalder niemandt af weten: ende komt dan haer Vader hier / so zullen wy dat ooc zeeghen / ende zullen hem op haer Graf leyden / ende alle de Borghers zullen dat onwetende helpen ghetuyghen: maer een dingh is van noode / dat wy den Sot verworghen ende mede doen begraven / ende zeeghen dat hy hemzelven verhanghen heeft wt liefde die hy Tarsia toedroegh.

Strangulio. Tsy u / ghy wreede Beeste: wilt ghy noch meer onnoselt

noſel bloets ter doot brenghen: Neen/ neen/ tis ghenoech/ ſchaemt ghy u niet van uwer grooter booſheyt?

De Sot komt met een mand vol turfs ende hoort alleen dieſe woort van ſecreet blijven ende zept/

Dioniſiades. Zo de Sot niet en weert ghedoodt / zo en zal't niet ſecreet kunnen blijven.

Simple. Neen/ten zal niet ſecreet blijven: zoo haeſt als ghy verbrant zijt/zal ic het alle Menſchen zeggen: ic zal roepen/ De Hoer is verbrant / de Moordenaerſter is verbrant: helpt my nu den Moorder zoecken/dat ic hem oock branden mach. Zo Hoer/ick gae typer aen-legghen/ ick zal noch al meer turfs en de houts halen/ ja peck ende ſwavel / verſtaet ghy dat wel / ghy leelicke Beeſte / ghy Wolfinne / ghy Slanghe: dupſent leelicke namen zoude ick ſe wel gheven/ konde ick er maer op komen.

Dioniſiades. Waer gaet hy henen / hoort ghy wel dattet noodich is datmen hem doode/zal't ſecreet kunnen blijven.

Strangulio. Swijght van zulcke booſheyt/ ic zal hem ſecretelick doen ghevanghen zetten/ende ter gheleghender tijt wech beſtellen/ maer niet dooden.

Dioniſiades. Het waer noch'kans het zeer erſte ende beſte / zo waren wy wt het perikel.

De Sot komt met een hoorn ende hoort dieſe woort/ zeydt/

Simple. Ghy en komt wy het perikel niet: dit is al om u te brandden. Heer/moet ick ſe eerſt met een van deſe houten claen / gheljck of ick Stockviſch kloppen zou?

Strangulio. Gaet maket dyer / want het is haeſt / ick wil niet langher toeven.

Hy loopt dat om hout dat om turf / en telckens als hy voor by loopt begrijpt hyſe en ſteect ſyn tonghe wt.

Simple. Wel Meeſter / ick zal my haeſten / ende zal veel houts ende turfs halen ende aen-brenghen / ende dan alſt vaerdich is zal ic komen ende helpenſe ſepden: och mocht ick ſe dan eerſt de ooghen wt-krabbelen.

Strangulio. Gaet ende ſtelt die oxde die ghy ghezept hebt/ic gae binnen om de Sot te ſtillen of in ghe danckenſſe te doen ſtellen.

Dioniſiades. Gaet henen: maer ick en zal niet ruſten of de Sot is doodt / al zoude ick hem met myn tepghen handen in ſynen claep wozghen/anders is ons leven niet zeker: wat is doch aen een Sot ghelegen/dat ſy dier ghenoech te kryghen: men zept dat de Werelt half vol Sotten is / of er dan een meer of min is / daer is niet aen gheleghen: het ſpel is begonnen/het moet volepndt zijn/daer komt ſy wt.

I. CHORVS.

Op de voys,

Ick vvas een Klercxken, ick ghingh ter Scholen, &c.

I.

BEdrogh en valschheyt, nu veel regeren,
Daerom siet voor u vvat ghy doet,
Die met gheveynstheyt, sich hier erneren
Hebben een ongheruſt ghemoet.

II.

Wilt ghy u Kinderen, eerlick besteden
Zoeckt Lieden deughd'lick ende vroom,
Die haer niet hinderen, maer zoetelick leden
En houden inder deughden toom.

III.

Voor boose Vrouwen, vvilt u doch vvachten
Die hoovaerdij hebben in het hert,
Ghy komt in rouwen, haer valsche klachten
Hebbender veel ghebracht in smert.

IV.

Maer eerbaer Wijven, spannen de Kroone
Die alle dingh keeren int goedt,
Die deught bedrijven, gheeft Godt te loone
Den Mannen deughdelick en vroedt.

V.

Princen, het quade, vvilt altijt mijden,
En gheeft de boosheyt gheen ghehoor,
Met Godts ghenade, vvilt vroomlick strijden
Teghen des Duyvels valsch bekoor.

II. Handelinghe. I. Wtkomen.

Verdnes. Blijschap.

Verdr. WAt dunckt u / heb ick nu gheen plaetse weder by den Koninck Appollonius / alsmen de Bruyloftē-feeste hiel moest ick verhuysen / ende werde ter deuren wt gheſmeten; maer ick meen hy my nu wel kent.

Blijschap. Tis waer / ick kent / ick ben van hem voor dees tijde noch verbannen: maer de tijdt is voor handen dat ick wederom plaetse

plaetſe bp hem zal krijghen / ende dat ghp wederom zult moeten ander plaetſe zoecken/gheliick ick hebbe moeten doen.

Verdriet. Waer zoudt vandaen komen dat ghp plaetſe bp hem zoudt krijghen/mpn Stoel heb icker nu al te vaſt gheplant/ zo dat hp mp zelf heeft wtverkoren/ ende dat hp willich mpn Onderdaen gewozden is: wat fundament heeft u ydele hope? Is hp ſpn Hupſvzouwe/die al ſpn vzeucht ende blijſchap was/ niet quijt? zo haeſt die ghestozven was/nam ick terſtont plaetſe bp hem: ende hoewel ick u noch wel ſach verbozghen in een klepn hoeckken / op de hope van ſpn Dochterken/die is hem nu mede genomen: wat hope kunt ghp dan hebben om wederom plaetſe bp hem te bekomen?

Blijſchap. Dat zult ghp haeſt hooren / als hp ſpn Dochter ghebonden ende ſpn Hupſvzouwe levendich bekomen zal hebben.

Verdriet. Wel wacht ghp daer na? hebt ghp anders gheen hope dan die/zo zal't langhſaem bp komen.

Blijſchap. Ick hebbe al beter tijdinghe Nichte dan ghp meent.

Verdriet. Ja/ick en ghelooft niet/ al ſwoert ghp't. Maer zeght mp Neve/ zouden wp niet bepde bp den anderen moghen blijven om ons maeghſchaps wille?

Blijſchap. Ghp weet wel beter: wp moghen wel eens bpden anderen komen/ maer geen hups houden; dus meucht ghp u ghereet maken om kozteliic ander plaetſe te zoecken.

Verdriet. Ick meen noch zo niet te ſcheyden: hebt ghp niet ghehoozt watter ghebeurt is met de Dochter van den Koninck Appollonius?

Blijſchap. Ja/ick hebber wel af ghehoozt/tot mpn groot leedtweſen/ende ghp zulter eer lang vzeeder af hodren/tot u leedtweſen ende mpn verblijdinghe/dat pzophetere ick u nu.

II. Handelinghe. II. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-ſnaps.

Verneem-al. GOeden dach Nichte.

Veel-ſnaps. Welkom moet ghp weſen Nichte/ gaet wat zitten/ daer is een Stoel: hoe vaerdy doch? hebt ghp niet nieus?

Verneem-al. Ick vare zeer wel Nichte/ic heb al wat nieus ende vzeemts ghehoozt/daer ghp u af zult verwonderen/ lupſtert ſcherp toe: Ick heb u laetſtmael vertelt/dat de ſchoone Tarſia Dochter van den Koninck Appollonius ende Lucina woonde binnen de Stadt van Tarſien/onder de beſcherminge van Strangulio ende

Dioni-

Dionisiades ijne Huysvrouwe / met haer Voester-moeder ofte Minne Ligosides.

Veel-snaps. Dats waer/sek hebt wel onthouden/ ook mede dat ghy my zeyde dat Dionisiades het Kint haette totter doodt.

Verneem-al. Ja dat heeftse wel betoont: want sy na de doot van Ligosides een Landtman Theophilus ghenaemt ghedwonghen hadde dat hy Tarsia zoude dooden / ende hoewel het teghens syn danck was/zo zoude hy't nochtans gedaen hebben; maer hy wert zeer haestelick belet: sy hadde hem ghebeden / dat hy haer zoude consenteren datse eerst zoude moghen haer ghebedt spzeken/ twelc hy haer toeliet: als sy't nu gheeyndicht hadde/zeyde sy vrymoedelick / Komt nu Theophile ende volbzenght u bevel. Theophilus syn Dagghe wt-ghetoghen hebbende/beefde van verbaesthept die hy hadde dat hy zo schoonen Creature zonde dooden: ende siet/ dit werdt ghesien van een deel Zee-roovers/die aldaer even te Lande ghekomen waren / om een roof te halen; dese liepen metter haest met bloote Swaerdē daer na toe/ende riepen met verschzickelicke stemme/Ha/ghy Moozder/ghy Schelm/hout op/dat is onse bupt ende niet uwe offerhande/ende liepen zo haestelic naer hem toe/dat hy naulicx tyt en hadde om te ontkomen; sy namen haer mede ende bzochtense te Schepe/ende voeren met haer werck.

Veel-snaps. O arme Tarsia/moet ghy in uwe bloepende jonckhept zoo fel ende hardt ghetracteert werden? hoe kan uwe tedere jonckhept zulcx verdzaghen? maer wat is daer naer ghevolght/is dat daer zo by ghebleven?

Veel-snaps. Neen: maer Theophilus ghingh by Dionisiades/ ende zeyde dat hy haer bevel volbzacht hadde/ toonende tot dien eynde syn Dagghe ende Handen / die hy bloedich ghemaert hadde aen tbloet van een Hoen: ter wylen sy metten anderen staen en spzeken/hadde de Sot van Strangulio tzelve staen lupsteren; dese wt lief de die hy tot Tarsia dzoegh / komt als onsinnich/ ende meende Theophilus de Dagghe te ontnemen / ende hem daer mede om te bzengen/dan Theophilus tradt achterwaert/zo dat hy mis taste/ daer op tradt hy even-wel in / ende sloegh hem met een bupst vooz thooft / dat hy ter neder stozte / liep vooz d'een Kamer in d'ander wt / roepende om hulp om de Moozders te vanghen; zulcks dat Strangulio dooz dit geruchte wt quam/ om te sien watter te doen was; ende zo verstont hy eyntlic dat Tarsia(zo Dionisiades zeyde ende vermeende) vermoozt was.

Veel-snaps. Wat dede Strangulio/liet hy dat zo passeren?

Verneem-al. Hy was zoer qualicken te vreden / ende bedzeef groot misvaer: maer wat was't / de vzese die hy hadde vooz de

Bozghere

Bozgheren indien het wt quame/was zo groot/ dat hy de Sot (die niet af en liet de Moorderſſe te quellen ende wildeſe verbrant hebben) dede ghevanghen ſtellen om dattet ſecreet zoude blijven.

Veel-ſnaps. Hy dede qualick / hy behoordeſe de Bozghers overghelevert te hebben / dat ſy daer mede hadden moghen doen haer beliefte/zo hadde hy ſyn onnoſelheyt betoont.

Verneem-al. Maer hy/ſyn Wijf ende Dochter toghen rou-kleederen aen/maeckten den Bozgheren bzoedt dat Tarſia ſchielicken gheſtozven was / ende ſtozten veel valſche tranen / ende deden een valſche Kiſte (ghelijck off ſy daer in ghelegen hadde) begraven. De Bozgheren bedzeven zeer grooten rouwe wt oprechter herten / ſy deden maken een ſchoon metalen Graf tot haerder eeren/eñ deden daer op ſchzijven alous / Hier leydt begraven die ſchoone ende edele Maghet Tarſia, Dochter vanden Koninck Appollonius van Tyro, die alhier haeſtelick gheſtozven is, ende dit Graf is by den Borgheren van Tarſien bekoſtighet tot memorie vande weldaden die haer Vader deſe Stadt heeft bewveſen. Ontrent acht daghen hier na / zo quam de Pzince Appollonius die zo lange ſaren opde Zee te vergheefs ghezeylt hadde/om na de begravinge van ſyn Hupſvzou te vernemen/ met alle ſyn Schepen inde Haven van Tarſien aen/om ſyn Dochter te halen.

Veel-ſnaps. Wel wat gingh daer doe om ? dat luſt my te weten.

Verneem-al. Ick zal't u zegghen: Het werde Strangulio terſtont aenghedient dat de Koninck quam/hy ende ſyn Wijf die verſchzicken bepde zo zeer/datſe bpna van verſchzickthept doot bleven. Appollonius quam te Lande ende inde Stadt/ ende ging terſtont ten Hupſe van Strangulio/die hy vont ſchzeyende ende inden rou: hy vzaeghde na ſyn Dochter/ende waerom datſe ſchzeyden. Dionyſiades zeyde/O Heer Koninck/den rou die wy hebben is groot/ maer tis ons leedt dat ick u de bootſchap moet doen: u Dochter is haeſtelick gheſtozven. Als Appollonius dat hoozde/ wert alle ſyn lijf bevende/ende ſtont langhe tijt zonder ſpzeken: ten laetſten moet nemende/ zeyde hy / O Vzouwe/ iſt moghelick dat myn Dochter gheſtozven is? zijn dan ooc met haer gheſtozven alle die Juweelen ende koſtelicke Geſteenten/ende den Schat die ic u gelaten hebbe: ſy zeyde/daer iſſer noch ſommige/ende ſommige zijn weth. Strangulio ende Dionyſiades mercten wel dat Appollonius twijffelde/ ende zeyden tot hem/O Heere/het is ons zeer leedt dat u Dochter gheſtozven is / wy hadden wel ghehoopt dat wy uwe Dochter u ghelooft ons/ daer zijn ghetupghen ghenoech: ende onſe Bozgers ghedachtich weſende die deucht die ghy hen ghedaen hebt/ hebben

een koſtelick Graf van ghegoten Metael tot haerder eere doen maken/twelc V. M. zal moghen beſien. Appollonius hadde veel ſchoone Juweelen mede ghebzacht / die hp daer wilde verſchencken/maer hp dedese weder te Schepe bzenghen / ende zepde / lepdt mp op haer Graf, twelck ſp deden: hp beſacht wel / las het Opſchzift/ nochtans en konde hp hem niet laten voozſtaen/datſe doot ende begraven was/ende zepde/O mpn wzeede ooghen/hoe kundt ghp u Dochters Graf zonder tranen te ſtozten aenſchouwen: zonder twyffel ghp zultet bekoopen. Daer na bzaghde hp na Ligoſides ſpn Dochters Voeſter-moeder: ſp zepden / dat die oock gheſtozben was meer dan een jaer gheleden. Hp wilde oock op haer Graf weſen; ſp lepden hem daer op/ ende zepden / dit Graf heeft u Dochter haer doen maken / ende hier ghingh ſp alle daghe als ſp wter Scholen quam/tot datſe ſterf. Maer hoe ende wat ſp zepden/ ende wat hp ſach / ſpn herte en tupghde niet dat ſpn Dochter doot was/ dies hp zelfs verwondert was: ende zonder aldaer te willen eten oft dzincken / ghingh hp wederom te Schepe/om na Tyro te repſen / maer daer quam ſchielicken een onweder/zo dat de Schepen moeſten zeplen daer God ende de Winden wilden. De Schippers ende alle het Volck waren zeer verbaeſt / maer Appollonius en achte het weder niet / hadde liever te ſterven dan te leven: ende zo hebben ſp al eenighe daghen ghebaren/zonder dat ick noch heb kunnen vernemen waer hp is.

Veel-ſnaps. Had hp de Sot gheſpzoken / zo zoude hp ghenoech gheweten hebben.

Verneem-al. Dats waer/maer Dioniſiades daer voor zozgende hadde den Sot inde ghevanckenis in ſpn ſlaep ghewozght.

Veel-ſnaps. Dat en zal niet verbozghen blyben: want men zept/ gheen mooz en blyft zeven jaer verbozghen: zo (hope ic) en zal dit ooc/op datſe na haer verdienſten gheſtraft moghen wozden.

Verneem-al. Wie woudt ghp al gheſtraft hebben?

Veel-ſnaps. Strangulio/Dioniſiades met Theophilus.

Verneem-al. Daer van zynder twee onſchuldich.

Veel-ſnaps. Sp doen niet/of ſp moeſten de mooz gheopenbaert hebben.

Verneem-al. Wel Tarſia is niet vermooz die leeft noch.

Veel-ſnaps. Dat is haer ſchult niet: maer hoe iſt met haer doch vergaen.

Verneem-al. Dat zal ick u verhalen; als ſp van de Koopers t Schreep ghebzacht was / toghen ſp haer terſtont de goude Keten vanden Halſe/namen haer de Juweelen af die ſp in haer Hair ende om ende aen haer Lyf hadde/ende gabenſe eenige oude Kleederen weder-

wederom aen: ſp leedet al ghedulichz. Sy vraeghden haer/waerom die Lantman haer wilde doden: ſp zeyde/dat ſp't niet en wiſt. Daer waré twee van de Oberſten der Roovers die beyde op haer verliefden/die trooſtenſe ten beſten ſy konden/ende zochten in haer gratie te komen: maer als den eenen verſtondt dat den anderen haer ooc beminde/zo vreeſden ſp dat hier wt groote twiſt ontſtaen mochte/ende accoordeerden tzamen dat ſp haer zouden verkoopen/op datſe goede Vrunden mochten blyven; waeromme ſp inde Haven der Stadt Mithelenen aenquamé/ aldaer ſp Tarſia te Lande brochten/ende beneffens ander gherooft goet ooc te koope ſtelden. Athanagoras die Heere ende Prince vander Stadt ende Weduwenaer was/ſach haer/ende ſy behaeghde hem wel/hy boodt daer groot ghelt vooz/te weten/ hondert Ducaten: daer was een Roſſiaen Leno ghenaemt/ die verdubbelde het ghebot/ de Prince verdubbelde het wederom/de Roſſiaen van gelycken/ende jaechdenſe alzo teghen den anderen op/ tot zo hooghen ende grooten pryſe/ dat ten laetſten de Prince dachte/tis beſt dat ieſe hem laet koopen/ want als hyſe ghekocht heeft/zo zal ick wel de eerſte weſen die by haer komen zal ende haren Maeghdom nemen: dus kochtſe den Roſſiaen ende betaeldeſe/ende brachtſe in ſyn ghemeyn Huys/ende beval den Schaffer die over de lichte Vrouwen bevel hadde/ dat hyſe zoude met koſtelicke Kleederen verrieren/ghelyc hy dede: doe ſcheen ſy een Goddinne in ſchoonheyt. Sy viel vooz den Roſſiaen op haer knyen/eñ zeyde/ O Leno/ontfermt u over myner maechdelicker reynicheydt/ ende en wilt myn edel zuyver Lichaem niet zetten als een Hoer/om daer gelt mede te winnen. Hy antwoozde/ Weet ghy niet datmen den Roſſiaen ende Vozdeel-houders met ſchreyen noch bidden en kan vermozwen. Hy dedeſe openlick met Pypen/ Trommelen ende Trompetten over Straten leyden/ op datſe een peghelicſten zoude. Sy ſchreyde zeer/zo datter vele Vozghers groote deernisſe mede hadden. Ende hy dede om-roepen/dat zo wie Tarſia eerſt bekennen wilde ende haren Maeghdom hebben/dat die moeſt gheven een half pondt Goudts/de anderde daer na thien Ducaten/ de derde vyf Ducaten/ ende dan voozts peder een pondt Vlaems inde waerde. De Prince Athanagoras quam in onbekende Kleederen/ met een Kappe opt Hooft/ ende ghingh ſecretelick in haer Kamer/ daer ſy ghezet was om de neeringhe te doen ende om ghelt te winnen. Doe Tarſia hem ſach/ viel ſy op haer knyen/zeer bitterlicſchreyende/ende zeyde/Lieve Heere/wilt u myndet ontfermen om Gods wille/ende ick beſweere ende vermane u van Gods weghen/ dat ghy myn reynicheyt niet en quetſt noch en miſdoet/ wederſtaet uwe quade begheerten met de reden/

ende ic bidde u dat ghy hooren wilt mijn ongheval ende quade Fortune/ende den oorspronck daer van aenmerckt. Hy hoorde toe/ende sy vertelde met grooter wijshept (gemengt met vele bittere tranen) al haer ongheval; so dat hy met medelijden ontsteken werdt/ende sepde tot haer/Ick heb oock een Dochter uwes gheliicke/tzoude my leedt zijn dat haer sulck ongheval overquame/niemant weet waer hy toe komen mach; ende wert selfs seer bitterlicschrijpende/ende ghaf haer meer dan op haer Maeghdom te verliesen ghezet was/ende hy betaal haer met een peghelick die tot haer quam te doen so sy met hem gedaen hadde/daer toe beloofde hy haer dat hy middel souwe soecken om haer van den Kofflaen te verloossen: sy danckte hem seer/ende badt hem dat hy niemant en zoude vertellen wat sy hem gezept hadde/hy beloofdet haer/ende hy schepde al schrijpende van haer.

Veel-snaps. Dat is noch al wel/maer ic en dencke niet datse alle so beleeft waren/ende haer ghelt voor niet wilden ghe-ven.

Verneem-al. Terstont quam daer een ander Jonghelingh Aposiatus ghenaemt/een edel ende machtich rijck Jonghelingh/die sy oock alzo bejeghende/ende met haer tranen beweeghde/dat hy haer meer ghelts gaf als den Prince ghedaen hadde: ende zepde/Waerdighe edele Maghet u ongheval is my leedt/ende hy troostese/zeggende/Wy zijn allegader onder tWadt der Fortunen ghestelt/niemant en weet waer toe hy mach komen/zijt goets moets/God zal u verlossen: ende ging al schrijpende wt. De Prince Athanagoras nam hem waer/ende zepde tot hem/ Niemandt dan ghy ende ick weten waerom wy schrijpen: ende zepden/ datse nopt schoonder/wijser/noch eerlicker Persoon en hadden ghesien: ende sy wachten opte andere die'r ingaen ende wtkomē zouden; ende sy sagen datse alle al schrijpende wtquamen/ende namense waer/ende beswoeren malkanderen datse niemanden tghene henlieden gheheurt was en zouden te kennen gheven/ten ware ter eeren ende voordeele vande Maghet/alst pas gheven zoude. Daer naer quam den Kofflaen Leno/ende sy gaf hem alle tgelt over/zeggende/ Hout/daer is den loon van mynē Maeghdom. Hy was blijde van zo veel gelts/ende zepde/ Siet dat ghy alle dage zo veel wint/want ghy staet my zeer dier in koope. Sy sweegh/ende schrijpde. Des anderen daeghs zo verstont Leno datse noch Maget was: doe wert hy toornich/ende riep tot synen Schaffer/ gaet ghy ende neemtse met u in uwe Kamer/ende ontmagetse/anders zoude dit gelt geven niet dueren. Hy leydese op sijn Kamer/ende vraeghde haer of sy noch Maget was: sy zepde/ Ja/zo lange als God wil ben ic noch reyne ende zuydere Maget. Hy zepde/Waer mede ende hoe hebt ghy dan al dit groote

ghelt

ghelt ghewonnen. Sy sprack/ met schreyen/ bidden ende smeecken heb ick den Mannen myn aventure ende ongheval verteit / ende henlieden gebeden dat sy bermhertichept ende medelyden met my zouden hebben/ God vreesen/ ende myne Maeghdom niet quetsen/ ende sy hebben my verhoort: en sy viel voor hem oock op haer knien ende zeyde/ Ick bidde u wilt oot bermhertich wesen over my arme gevangen Koninck Dochter. Hy zeyde/ Ic zal u niet misdoen/ dan Leno is zeer gierich/ ghy en zult gheen Maget mogen blijven. Sy antwoorde/ Ist hem klerchts om gelt te doen/ zo weet ic goeden raet: want ic ben zeer hooch gheleert inde vrije Konsten ende in alle manieren van Musijcke/ daer wil ick meer gelts mede winnen/ dan of ic bleef zitten int ghemeen Huys: ic verhope aen God / dien de onkuysschept hatelick is/ dat hy my gratie zal gheven/ dat ic met myn Spel ende het bedupden ende wtlegghen van alle Questien ende Raedtsels ende anderssints/ meer zal verdienen dan hy immermeer van my te verwachten zoude hebbe/ indien hy my dede doen tgene sonde/ oneerlic/ ende tegen Godes bevel ende myn zuyver herte is: brengt my maer op bequame plaetse/ ende laet ele Persoon die my begheeren te hooren spelen een wepnich gelts geven / ghy zult verwondert wesen van tgelt dat ic zal winnen: ende ic hope dat den tijt zal komen/ dat ic zal werden verlost van dese slavernije/ ende dat ic uwe deucht hoochlic zal loonen. De Schaffer beloofde zo te doen/ ende hy liet op een zeker plaetse (daer ontrent drie hondert Menschen in mochten komen) Stellagien maken eñ Zit-plaetsen/ ende dede wt-roepen / zo wie wilde verzoecken de wijsheyt ende konste van de schoone Tarsia/ eñ haer hooren spelen op alle Instrumenten/ ende haer hooren singhen Musijcke / die zoude komen op zulcken plaetse: ende den eersten dach zo quam aldaer de Prince Athanagoras/ Apostatus/ ende alle de ghene die haer int gemeen Huys besocht hadden/ ende voorts zo vele ander Volcks dat de plaetse te klein was: ende Tarsia klam optre Stellagie / daer sy voor eerst met tierlicke ende beweeghlicke woorden kortelicken verhaelde de ongestadicheyt van de menschelicke zaken / voorspoet ende tegenspoet/ goede ende quade te vallen/ hoe dat sy gesproten zijnde van Koninclicken Huyse/ opter Zee geboren was: daer na voor haren Vader gestelt onder de bescherminge van een Heer van qualiteyt/ die daer na was wech gereyst om syn zaken: datse daer na int afweesen haers Vaders wt nijdicheyt van de Huysvrou des selven Heers/ was over-gelevert in handen van eenen die haer meende te dooden/ ende hoe datse zeer schielicken ende onvoorsiens vander doot was verlost/ ende gheraeet in handen vande Zee-roovers/ die haer inder selver Stadt hadden verkocht aenden Kofftaen Leno/

de welcke prijs gheſtelt hebbende op haer zuyvere Lichaem / ghe-
zocht hadde om ſyn gierichept haer te doen brenghen int ghemeen
Huys/om met haer Lichaem onkuyſchept te bedrijven/en te leven
tot ſchande: dan dat God aenſiende haer tranen ende verhoorende
haer ghebeden/medelijden ende erbermenisſe met haer hadde ghe-
hadt/in voeghen datſe hare zuyverheyt onbevlect bewaert hadde:
datſe nu verſtaen hebbende dat des voorſ Leno ſin alleen ſtreckte
tot ghewin ende gierichept/ ſy hope hadde ghekregen datſe door de
gheleerde Konſten / door de liberaelheyt van de gene die daer ghe-
komen waren/zoo veel gheldts zoude winnen met dit ghevoorſlof de
middel / datſe de gierichept van Leno zoude kunnen voldoen / om
alzo haer zuyverheyt te bewaren/tot dat God middel zoude ſchic-
ken thaerder verloſſinge/ende datſe zoude komen by haren Vader
ende Vrunden/ende datſe dan wilde ghedachtich weſen de weldaet
die haer nu zoude bewesen werden: ſomma/ſy wiſt haer voordt in
zulcker voeghen te doen / dat een yeder verwondert was van haer
verſtant ende wijſheyt ; ende met zo beweeghlicke redenen won ſy
de herten van alle de gene die haer hoorden ende ſagen/ende elc een
hadde medelijden met haer ongheluck.

Veel-ſnaps. Maer ick meen datter oock wel waren die wenſchten
in haer ſchoone armen te moghen leggen.

Verneem-al. Ic docht wel dat ghy met u ſotte ſnap komen zout/
ende ben wel verwondert geweeſt hoe ghy met zodanigen patientie
begaeft zijt ghevvorden om my zo langhe alleen te hooren ſpreken.

Veel-ſnaps. Ick bender zelfs in verwondert/dan de luſt om het
eynde te hooré heeft my doen ſwijgen : ende tis wel verwonderens
weerdich ende een merckelick exempel / dat zoo ſchoonen jonghen
Maeghdeken gheraeckt weſende inde handen van zodanighe wilde
Zee-roovers/ daer naer onder de handen van zo ſchendighen ende
gierighen Kofftaen/ ende onder de handen van de ghene die macht
hadden haer onkuyſchept met haer te pleghen ende brandende in
hare begeerlichept/noch hare zuyverheyt heeft kunnen behouden.

Verneem-al. Tis doch te verwonderen: maer ſiet / ſy en hadde
gantſch gheen lichtveerdich weſen over haer ; maer een ſtatichept
gemengt met zulcke beleefthept/aenſien ende verſtant / dat ſy alle
herten wiſt te winnen ende tot medelijden te beweghen ; want die
haer hoorden ſpreken / waren verwondert van haer over-groote
wijſheyt/ende elc geloofde dat alles datſe zeyde waerachtich was.
Naer datſe nu deſe vertellinge ghedaen hadde/begonſt ſy zo lieffelic
te ſpelen op Inſtrumenten / daer onder altemet menghende haer
lieflicke ende zoete ſtemme / dat de Toehoorders meenden datſe in
den Hemel waren. Daer naer gaf ſy Queſtien ende Raedtſelen uyt/

ende

ende diemen haer wt-gaf / die ſolveerde ſy: ſomma / om int kort te zegghen / ſy voldede de Toehoorders / zulcx datſe liberalichen meer gelts kreegh als ſy Leno moſt gheven / ende dat elc vernoecht was van haer ghehoort ende geſien te hebben / achtende datſe haer gelt wel beſteet hadden: ende dit continueerde ſy zo alle daghe op ghewoonlicke uren.

Veel-ſnaps. Maer wierden de lieden dit niet moede?

Verneem-al. Neen: maer die daer eens geweeſt waren / quamen al weder / ende die daer niet en waren geweeſt / ende daer van hoorden / quamen daer oock / zo dat die plaetſe te klepn wert / ende datſe een grooter plaetſe moeſten ſien te krijghen.

Veel-ſnaps. Ick wilde wel dat icket maer eens ghehoort ende gheſien hadde.

Verneem-al. Ick gheloobet wel. Het wert nu laet / ende tis tijt dat wp ſchepden / ende dat ic wederom mp op de repſe begeve / om te vernemen al watter om-gaet / op dat ick u wederom haeſt wat nieus mach te kennen gheven: Adieu Nichte.

Veel-ſnaps. Adieu Nichte / God bewaer u: komt wat raſch wederom / want ick verlanghe om meer te weten.

Verneem-al. Ick zal mpn beſte doen.

II. Handelinghe. IIII. Wtkomen.

De Schipper. Ardalio, Dienſtknecht van Appollonius. Twee Bootſghеſellen, ende een oft twee Speel-lieden oft Trompetters.

Schipper. GOd zij ghedanct dat wp dat ſchrickelic onweder ontkomen zijn / ic en dacht niet of wp zouden alle met dit onweder vergaen hebben. Laet ons nu alle tzamen God dancken ende loven / ende eenen vrolicken dach houden.

Ardalio. Wat Stadt is dit / daer wp nu aen-ghekomen zijn? het ſchijnt een ſchoone Stadt te weſen.

Schipper. Na dat ick kan mercken / zo iſt de Stadt van Mithilenen / hoewel ick hier maer eens van mpn leven en ben geweeſt / ende is veel jaren gheleden.

Eerſte Bootſghеſel. Ick kenſe wel / ic hebber wel meer geweeſt / daer woont goet ende beleeft Volck: maer wp zijn hier zeer verre van Huys.

Tweede Bootſghеſel. Dat is gheen noodt / nu wp maer wt dat groote perikel zijn verloſt. Laet ons vrolic zijn / blaeſt op u Trompetten / laet ons teeckenen van blijſchap bedrijven.

De Trompetters blaſen.

Schipper. Mp dunct ick onſen Heer Appollonius hoor kloppen ende roepen.

Ardalio.

Ardalio. Gaet by hem/ende vraeght syn begheerte.

Schipper. Hoewel dattet u beter zoude voeghen dat ghy by hem ghingt/ zo zal ick't doen/ mogelic dat hy pet besonders zal vragen/ om dat hy dit gheruchte hoort; want hy lept onder inden Schepe ende en wil hem gheensins vermaken ofte te Lande komen: ic gae beneden by hem/ende kome terstont wederom.

De Schipper gaet buiten.

Ardalio. In zo vrolicken tijt alst nu is/ en ben ick niet beluſt by mijn Heer te weſen/ want hy en doet niet dan ſuchten/ klagen ende kermen nacht ende dach over ſijn ongheluck; dan beſchrept hy de doot van ſijn Huſvrouwe/ dan het verlies van ſijn Dochter/ dan wenſcht hy om ſijn doot/ verbloect de Werelt ende ſijndet gheboorten dach: wat vermaeck oft luſt iſt altijt by den treurighen te zijn.

Eerſte Bootſgheſel. Ic quam onlangs beneden by hem/ zo bekeef hy ſijn ooghen/ ſcheldeſe voor wreedt/ ende zeyde/ O vermaledijde ooghen/ hoe komt dat ghy de doot van mijn eenighe Dochter niet en beſchrept?

Tweede Bootſgheſel. Ick heb hem oock daer over hooren klagen/ ende dat hy zeyde/ dat ſijn herte hem niet en tuptyde dat ſijn Dochter gheſtorven was/ hoewel hy op haer Graf zelfs geweeſt hadde.

Eerſte Bootſgheſel. Als ic de waerheyt zegghen zal/ ic en gelooft oock niet/ daer moet wat anders ſchuplen: want als wy te Tarſien quamen/ ſach ic dat Strangulio meer verhaeſt dan bedroeft was/ als mijn Heer hem naer ſijn Dochter Tarſia vraeghde/ ende Dionſiades ſchreyde valſche tranen: ick merckte het wel/ dan ick en dorſt niet zegghen.

Ardalio. Ic vraeghde de Dienſtmaeght van Dioniſiades wanneer dat Tarſia gheſtorven was: ſy gaf my voor antwoorde/ dat ſy't niet en wiſt. Ic zeyde/ dat dunct my vreemt/ hebt ghy daer niet by gheweeſt alſſe ſtorf: ſy antwoorde/ neen/ niemant van al t Huſghenſin. Dit docht my vreemt. Ick hielt aen/ende wilde haer veel vraghen: maer ſy wert zeer bitterlick ſchreyende/ende zeyde/ O die goede Tarſia; ende en konde anders niet meer ſpreken. Doe quelde ic haer te meer datſe my de waerheyt zoude zegghen. Sy zeyde/ en quelt my niet om de waerheyt te zegghen: want om dat Simplicio onſe Sot de waerheyt heeft ghezeyt/ heeft hem Strangulio inde ghevanckeniſſe doen ſtellen/ daer hem Dioniſiades heeft doen verworghen. Ick was zo zeer verſchrickt als ſy dit zeyde/ dat ic bleef ſtaen of ick doot was: ten leſten zeyde ick/ Zeght my (bid ick u) de waerheyt vander zake/ is Tarſia doot of leeft ſy. Sy antwoorde/ wat vraeght ghy my/ heb ic u niet ghezeyt dat ic het niet en weet/ ende zo ic het wel wiſt/ en zoude ic het niet dorven zegghen; want et mijn leven zoude koſten: maer gaet by den Lantman Trophilus

ende

ende vraeghter die naer: ende zo ick meer wilde vraghen/ſach ons Dionyſiades/ die riep haer/ ende vraeghde/ wat ſtaet ghy daer en ſnapt: de Maeght loogh een leughen/ ende zeyde/ hy vraeghde na Ligoſides de Minne-moeder van Tarſia/ ende zeyde dat het ſyn Moeye was gheweeſt/ende daer ſpraken wy af: doe was ſy te vreden. Ick behielt de woorden wel in myn memorie/ende meende na Theophilus te vernemen/ maer onſe Heer ging terſtont wederom t'Schepe/zo dat ick gheen tyt daer toe en hadde.

Schipper. Laet ons nu tzamen vrolic weſen/ want al dit gelt is den beſten: onſen Heere Appollonius vraeghde my/ wat gheruchten van blyſchap dat hy hoorde opt Schip: ick zeyde/dattet ſyn Volck was/ die zo blyde waren datſe vander doot verloſt ende het groote perikel des onweders op Zee ontkomen waren: hy riep ſyn Kentmeeſter/ende dede my al dit gelt gheven/zeggende/gaet henen ende weeſt vrolicken met malkanderen/ koopt wat u believt/ tis myn Volck droeffheyts ghenoech datſe eenen droevighen Heere hebben: maer ic wil dat niemant zo ſtout en zy die my roepet oft eenich ſpel of blyſchap aendoet; ende zo wie daer teghens doet/ die zullen ſyn beenen ghebroken werden.

De Schipper wederom tot ſyn ghemeende met een hant vol gouts/ zeyde/

Ardalio. Daer hoop ick my vooz te wachten.

Schipper. Gaet inde Stadt/ daer is gelt/ koopt al dat u believt/ ende laet ons vrolick zyn/ nu het onſen Heere alzo believt.

II. Handelinghe. IN. Wtkomen.

Athanagoras. Apoſiatis. Twee of drye Dienaers.

Athan. Apoſtate willen wy tzamen gaen wandelen opten Oever vander Zee/ ende beſien die Schepen die hier zyn aenghekomen?

Apoſiatus. Indien't myn Heere den Pynte believt/ ick houde hem wel gheſelſchap.

Athanagoras. Komt gaen wy tzamen/want ick beminne u om u eerbaerheyt/ter liefde van Tarſia/ de ſchoonſte die myn oogen opt ſaghen/die myn herte zo heeft inghenomen/dat ic nacht noch dach en kan rusten als ick van haer ben.

Apoſiatus. Wat mach't u baten dat ghy haer bemint/aenſiende haer eerbaerheyt. eñ datſe liever zoude ſterven dan haer Lichaem zoude beſmet werden met eenighe onſuyverheyt/ ofte haer laten verwinnen van eenighe onkuyſche liefde.

Athanagoras. Dats waer/ende daerom heb ickſe lief boven alle die leven; niet om haer kotſchande te vrenghen/ maer om haer ter eeren te nemen tot een echte Huysvrou.

Apoſiatus. Voorwaer ſp iſt wel weerdich: maer hoe zout ghy't maken metten Koffiaen Leno/ diens eygene ende ghekochte Slavinne ſp is?

Athanagoras. Ic woude hem ſyn gelt weder gheven/ ende ic wil ſkaende houden datmen gheen Koninck Kinderen tot Slaven verkoopen mach; hoewel men anderſſins na de Rechten van onſe Stadt gheen Slaven en mach vrÿ maken/ als het den Eygenaren niet en belieft: ooc meen ick dat hy my niet en zoude derven teghen ſtaen.

Apoſiatus. Ic en weets niet/ hy is onbeſchaemt genoech: want alhoewel ghy (zo ic verſtaen hebbe) daer zo veel gelts voor boodt/ zo dorſte hy nochtans teghen u wel meer bieden/ ende zo hoogh ſaghen/ dat ghy daer zelfs ten leſten wt ſchepde.

Athanagoras. Dats waer: dan hadde ic haer innerlicke deucht/ haer eerbaerheyt/ kloecheyt/ verſtant ende wÿſheyt zo wel gekent/ ende gheweten van wat afkomſte ſy was/ ghelÿc ic daer naer ghedaen heb/ ic zoudeſe naer my genomen/ den Roovers een vereering ghegheven ende henlieden die ontnomen hebben: dan dat is nu te late/ dus moet ic nu ander raet ghebruycken om haer te bekomen/ of zo ickſe niet en kan bekomen/ zo moet ick van hert-ſeer ſterven.

Apoſiatus. Voorwaer/ nu ic u hoore met zulcken affectie ſpreken/ wil ick u myn herte ooc openbaren: ende hoewel men zeyt datmen inde liefde niemant en behoeft te wÿſen/ zo will ick u nochtans de plaetſe ruymen ende overgheven wt goeder herten: ende om vrÿ te ſpreken/ ic hebbe met myn Vrunden de zake al in beraet genomen/ ende haer ontdeckt dat ick van meeninghe was te verzoecken om haer wt de macht ende handen van Leno te verloſſen/ met vruntſchap ende gelde ofte met ghewelt: ende dan zoude ic haer tot myn Huyſvrouw verſocht hebben: dan eenighe myner Vrunden en vondent niet goet/ zeggende/ wat weet ghy oft waer is/ tgene ſy u ghezeyt heeft van haer afkomſte/ ende ooc of ſy een zuydere Maget is/ immers (zeyden ſy) al waert ſchoon waer/ men zal't niet gelooven: oock indien het waer is/ datſe op Zee is gheboren/ ende datſe eenes Koninck Dochter mocht weſen/ wie zoudet nu gelooven/ wie zoudeſe daer voor kennen? ende ghy zoudt alle u goedt ende middelen verdoen/ ja lichtelic u leven laten/ zonder dat ghy immermeer zout oenghenomen worden voor een Koninck Swagher: ſomma/ elck riedt het my meeſt af/ dies nochtemin had ick ghheel beſloten haer myn voornemen te kennen te geven door ghelchrifte/ ende zo verre ſy daer toe hadde willen verſtaen/ zoude ickſe wt de handen van Leno hebben verloſt/ wie't lief of leet ware: maer nu is myn voornemen op te houden/ ende u plaetſe te gheven; want ick bekenne

dat ick ſe onweerdich ben/ ende zal haer voorſaen als oft myn Suſter waer in alle verbaerheyt bemuiden/ ende zo ghy haer neemt/ als myn Princeſſe eeren/ ende iſt datſe pemanden weerdich is/ zo bent ghyſe weerdich.

Athanagoras. Nu belove ick u/ dat ick u altyts als een Broeder zal houden/ ende uwe voorderinge zo wel als de myne zal zoecken: aengaende de ſwaricheden die uwe Vrienden u voorſtoeghen/ zyn niet te achten/ ghy ende ick weten wat ons wederbaren is/ wy en behoeven niemant dan ons zelven te ghelooven/ zo veel haer zuyverheyt aengaet: ende belangende haer geſlachte daer en twyffele ick geheel niet aen/ alleen is my de middel onbekent om dit haer Vader ende Groot-vader te doen gelooven/ dat ſe de gene is/ dieſe zeyt te weſen; doch haer wyſheyt ende verſtant is zo groot/ dat ick meene dat ſy daer toe middel zal weten om dat wel te kunnen beleyden/ als ſy met hulpe zoude verſterckt zyn: want als ick d'eerſte reyſe haer alleen ſprack/ zeyde ſe my/ dat haer Vader haer met hare Voeſter-moeder ghelaten hadde onder de bewaerniſſe van Strangulio/ ende dat hare Voeſter-moeder op haer leſte recht voor haer overlyden haer te kennen had ghegeven wie haer Vader ende Groot-vader was/ met alle de ghelegenthey hoeſy op Zee geboren was; zo datſe zo goet beſcheyt zoude kunnen verklaren/ dat ten minſten de moeyten daerom zouden werden ghedaen/ datmen naer de waerheyt van alles zoude doen vernemen.

Apoſiatus. Ghy zegt de waerheyt: maer myn Vrunden hadden recht zulcx te zeggen/ ten aenſien van myn Perſoon/ aengeſien myn middelen ende goederen wepnich zouden moghen helpen/ om zoo grooten zake ter eeren wt te voeren/ hoe ſchoon de zake is gelegen: maer ick wil daer niet meer van vermanen; want in een oogenblic is myn herte verandert/ om u alleen dienſt te betoonen/ tot voorderinge van u ghelue; ghelue/ zeg ick/ twelck ick meer achte dan alle des Werelts voorſpoedt. Nu komen wy hier aenden Oever der Zee/ ende zo het u believt zullen wy op een ander tyt van deſe zake nader ſpreken/ ende ghy zult my altyts in deſe zake tot een bereyt Dienaer vinden/ om u dienſt te doen/ ende daer op ghy u vaſtelic zult mogen vertrouwen.

Athanagoras. Ick danck u van gheheelder herten/ ende ick en zal deſe vruntſchap nimmermeer vergheten: maer wat Volck komt hier aen gaen/ tſchynen Vreemdelinghen te weſen.

Apoſiatus. My dunckt het Volck is wte Scheepen/ ſy zullen ons wat nieus weten te zegghen.

II. Handelinghe. II. Wtkomen.

De Schipper. Twee Bootsghesellen. Ardalio.
Athanagoras. Aposiatus.

Schipper. KOmt Maets / laet ons na de Stadt gaen / ende koopen al dat ons herte lust / om desen dach vrolic te wesen metten anderen.

Eerste Bootsghesel. Gaen wy: ic hebbe wel hooren zegghen / dat hier inde Stadt schoone Vrouwē zijn / die dē Mannen veel vreuchde kunnen aen-doen: wat dunckt u Schipper / wy zijn langh van Huys ghewest / willen wyder een of twee mede t'Scheep nooden ende lustich zijn?

Tweede Bootsghesel. Wats dit ghezept / kanmen niet vrolic zijn zonder Vrouwen?

Ardalio Ick rade dat af / moghelick wat quaet daer wt mocht volghen / laet ons gheen Vrouwen t'Scheep brengen: maer zijt ghy zo belust om by Vrouwen te wesen / gaet inde Stadt / daer zult ghy ghenoech ghenoech vinden: maer siet wel toe dat ghy u zelfs niet en bedrieght / dat ghy voor een ure vrolickheyts gheen maenden verdriets opten halse en haelt.

Athanagoras. Goeden dach Vrunden: waer gaet ghy henen / ende van waer komt ghylieden?

Schipper. Wy komen wt de Schepen myn Heere die hier inde Haven aen-ghekomen zijn / ende wy hebben zeer groot perijckel in Zee gheleden door het onstuer ende quaet weder / zo dat wy al tzamen niet anders en dachten / dan dat ons Schepen vergaen ende wy alle tzamen ons leven ghelaten zouden hebben: maer Godt zij ghelooft / wy zijn hier te Lande ghekomen / dies wy verblijt zijnde dancken God dat hy ons verlost heeft wt zo grooten noot ende perijckel / onsen Heere ende Meester vande Schepen heeft ons een deel gelts ghegeven / ende ghezept dat wy koopen zouden wat ons goet dunct / om metten anderen vrolic te wesen / ende onse herten wat te vermaken / ende te vergeten de swarichept die wy op Zee gheleden hebben / dus gaen wy naer de Stadt om ons ghelt te besteden.

Athanagoras. Wats wel ghedaen: ende wy zijn van meeninghe om te gaen besien de Schepen / ende uwen Heere te nooden om inde Stadt te komen / om hem te verversschen ende te vermaken.

Schipper. Och Heere / daer en is gheen bedroefder Mensch op Aerden dan onsen goeden Heere / die hem nergens in en vermaeckt dan in schzepen / klagen ende treuren nacht ende dach: ende hoewel ic hem hebbe ghehent een vande schoonste ende kloeckste Mannen

ter

ter Werelt/zo is hy nu zo verout/grijs ende magher/dat men hem niet kennen en kan/ende hy lijdt onder inden Schepe; zoo dat het hergherssche moeyte is om hem inder Stadt te noodren/want hy niet wten Schepe en zal komen/dus spaert uwe moeyten: maer begheert ghy de Schepen te besichtighen/ick zal met u wederrom keeren/om u alles te toonen ende te laten sien: want ick meene/al hebt ghy vele Schepen van u leven gesien/dat ghy nochtans nopt beter/noch schoonder/noch gerieflicker en hebt beooght noch aenschout/als het grootste Schijp daer onsen dzoevighen Heere in is.

Aposiatus. Maer waerom is uwen Heere dus dzoevich? wat ongeluckken zijn hem overkomen? weet hy niet dat hier opter Aerden niet en is daer in men volkomen vzeughde macht hebben/ende dat alles spnen tijt herft/treurich zijn herst spn tijt/ende blijde zijn herst ooch spnen tijdt: 't moeten al groote onghelucken zijn die hem overkomen zijn/die hem zo bedzoeven dat hy niet en is te troosten.

Schipper. De swaricheden hem overghekomen zijn zeer groot; nochtans verstae ick met u/dat men t ghene niet te remedieren en is behoozt te vergheten.

Athanagoras. Ghy zult my vzuntschap doen/indien pemant van ulieden hem wil aen-zeggen dat de Pzince van deser Stadt hem doet bidden/dat hy wten dupsternisse wil komen inden lichte/ende met hem inder Stadt komen logeren/aldaer hy eerlick ende wel onthaelt ende machschien spne dzoef heyt verlicht zal werden/ende ick zal u dzye Ducaten gheven.

Ardalio. Ic en zoude met uwe goude Penninghen mpne beenen niet wederom heel maken: want onsen Heere heeft gheboden/zo wie dat hem van blijschap aenspzeect/dat hem spn beenen moeten ghebzoken werden.

Athanagoras. Dats een zeldsame Wet/niettemin dese Wet heeft u Heere ulieden ghezet/maer my niet/daerom zo laet my tot hem gaen: zeght my doch hoe is spnen name?

Schipper. Spnen Name is Appollonius.

Athanagoras. Wat vzeember ghedachten vallen my daer inne Aposiate: hebbe wy dien naem onse bekende/daer wy terstont van spzaken/niet wel hooren noemen?

Aposiatus. t'Ghedenckt my wel/ende wy mochten wel een ghedachte hebben. Hy lupstert heem wat in spn oore.

Athanagoras. Ja/dat ist/dat in mpn ghedaehten viel/ende daerom zal ic niet laten tzelve te onderzoecken/ende hem te bidde inder Stadt te komen logeren ende hem te verbersschen. Waer is uwen Heere van gheboozte?

Schipper. Mijn Heere/neemt het van my ten besten/ten is my

niet gheoorloft pet meer van spne zaecken ofte state te openbaren: dan dat wil ic u wel zegghen/ dat het een treffelick Persoonagie is/ gheleert ende verstandich: maer de droef heyt heeft spn herte zo ingh enomen/ dat het schijnt dat spn kloeck verstant gheheel verdupstert ende te niet is/ ende dat om tverlies van spn Hupsvrou ende eenighe Dochter: meer en begheert van mp niet te weten/ want ic meer nieten mach openbaren.

Athanagoras. Wel/ick zal't daer by laten blijven: maer pemant van ulieden zal ghelieven met mp wederom te gaen/ om mp te wijsen waer uwen Heere is/ ick zal hem spne moeyten wel betalen; ick zal mpn beste doen om hem te onderwijsen dat hy wil wt Schepe komen ende met mp gaen inder Stadt.

Schipper. Ick zal met u wederom gaen Heeren: ende gaet ghylieden tzamen inder Stadt/ ende koopt van alles/ siet daer is gelt ghenoech.

Andalio ende de Knoetsghesellen. Wy sullen't wel bestellen.

II. Handelinghe. VI. Wetkomen.

Aposiatus. Athanagoras.

Eerst alleen wtkomende

Aposiatus. VOorwaer het zijn schoone Schepen/ ick en hebbe mpn leven noyt schoonder ghesien als dat Schip daer Appollonius in is: God ghebe dat de ghedachten van Athanagoras ende mp mogen waerachtich werden bevonden/ ick en twijffele daer by kans niet aen; want het zijn Koninclicke Schepen/ ende by sonder dat groote: waert dat hy ghеen groot ende machtich Heere en ware/ het ware onmoghelick zodanighe Schepen toe te rusten: hoe blijde zoude ick zijn indien het de Vader van Tarsia ware: maer eylaes/ wat zoudet mp helpen/ als Appollonius spn Dochter vint/ zo isse voor mp verloren: wat zegh ick voor mp/ ooc voor Athanagoras: O Tarsia/ Tarsia/ hoe diep zijt ghy in mpn herte ghewortelt; hoe menigen droevighen dach ende nacht heb ick ghehad zedert ghy hier zijt gekomē/ ende dat wt oprechte liefde die ick u toedrage: niettemin ick bekenne dat ick u niet weerdich en ben/ ten aensien van uwe hooghe geboorte: maer als ghy hier quaemt/ ende dat ick eerst by u quam/ zo quaemt ghy in een ellendighe staet/ ende zo ick u ghenomen hadde/ elck een zoude mp voor sot ghehouden hebben: maer u hooge wijsheyt/ eerbaer wesen ende kloec verstant zijn weerdich om de machtichste Koninck der gheheelder Werelt tot een Man te hebben: dus wil ick mp niet meer beklaghen/ maer ick beklaghe den Prince Athanagoras/ om de volkomē liefde die hy haer toedraegt/ ende dat hyse nu zal moeten verlaten: Hy heeft veel voor haer ghe-

daen

daen moet ic bekennen; dan hadde ic Pzince van deser Stede gheweest/ zo wel als hy is/ ick zoudese al langhe verlost hebben wt de handen van Leno: wie zout hem belet hebben? Leno en zonde met hebben teghen hem dozven opstaen: maer ic mercke wel watter is; hy en heeft de Wetten niet willen bzeken/ hy is rechtveerdich ende bzoom; maer de liefde en heeft gheen Wet: ende wat is doch met zodanigen vuylen ende ghierighen Koffiaen te doen? hy is van alle eerlicke lieden gehaet: hoe dickmael heb ic onder de ghemeene Bozgherije hooren zeghghen/ datmen hem Tarsia behoozt te benemen/ ende hem doot te slaen. Ic verlanghe hoe Athanagoras varen zal/ of hy hem wt den Schepe zal kunnen doen komen: siet/ick sie hem daer komen/ hy is alleen/ den aenslach is misluckt/ zozghe ick.

Athanagoras. Waer heb ic gheweest Apostate/ maer niet kunnen wtrechten.

Apostate. Vertelt my doch Heere/ hoe ghy ghevaren zyt/ ende wat woozden ghy met hem hebt ghehadt.

Athanagoras. Als ic beneden inden Schepe quam/ vant ic aldaer eenen Man met eenen langhen Baert ende een verwert vupl Hooft die zeer toornich daer wt sach: ende ick spzack met een zoete stille stemme tot hem aldus: God groet u Heer Appolloni. Hy sach met een verstoozt aengheschicht op/ meenende dat ic van syn Volck was: als hy mercte dat ic een vzeemde was/ zo sweegh hy gheheel stille. Ic zeyde wederom tot hem/ ic weet wel dat ghy verwondert zyt/ dat ick vzeemt ende u onbekent zynde/ u by uwen Name ghenoemt hebbe: daerom zult ghy weten/ dat ick een Pzince ben van deser Stadt/ Athanagoras genoemt/ die gekomē ben om dese Schepen te besien/ ende onder al sach ick u Schip boven de andere verciert/ u Schipper noode my daer in te komen ende wel te besien: ende ic vzaeghde na dē Heere vande Schepen: hy antwoozde my/ dat ghy in grooten dzuc alhier beneden laeght/ ende daerom benic ghekomen om u wten dupsternisse int licht te doen komen/ ende u te nooden inder Stadt by my te logeren/ op dat ic u macht vermaken/ ick hope dat u dzoefheyt zal veranderen in blijschap. Hy gaf my booz antwoozde met kozte woozden/ zeggende/ Tis my alleens wie ghy zyt/ gaet ghy in vzede/ ende weest vzolic met myn Volc/ alleens oft u eygen Volc ware/ hoveert/ eet/ ende dzinct/ ende maert goet tiere/ my en lust te eten noch te dzincken/ ic en begeere niet te leven/ maer te sterven: ende daer mede gaf hy eene groote ende diepe sucht/ ende sweegh voozts stille: ende wat ick meer zeyde/ hy en gaf my gheen antwoozde/ maer sweegh al stille/ zulck dat ic beschaemt was/ ende wederom hier ben ghekomen. Maer ick zal noch wat anders bepzoeven; ick wilde ghy my die vzuntschap wildet doen/ ende gaen

tot

tot Leno den Kofflaen/ende zeght hem dat hy Tarsia my hier zeynt/ sy heeft verstant van alle dingen/sy heeft een zoete lieflicke sprake/ ter avonturen zal sy hem van dese droevighe dwalinge brenghen/ op dat alzulcken man alzo niet en storve in mistroostichept.

Aposiatus. Ick zal u bevel volbrenghen/ende hope dat hier wat goets van zal komen/ want ghy hebt eenen goeden raet genomen; dus wil ick my haesten/ende terstont wederom komen.

II. Handelinghe. VII. Wtkomen.

Tarsia. Athanagoras. Appollonius.

Tarsia. WAt belieft u/ o Prince Athanagoras/ dat ghy my dus haestelick alhier ontbiedt?

Athanagoras. Ick zal't u zegghen: in dese Schepen is den Heere dese toekomen/ende leydt in het onderste des Schips/in grooter droefheyt ende mistroostichept/om tverlies van syn Huysvrou ende eenighe Dochter/niemandt en kan hem vertroosten/nochte wt de duysternisse int licht brenghen: ick begheere op u/ om de oprechte liefde die ic u toedraghe/ist dat ghy meent pet in my ghehouden te zyn/ter zake van myn eerbaerheyt u betoont/ dat ghy alle u konst ende vermoghen wilt aenlegghen/om desen mistroostighen te vermaken ende te troosten/ende hem te nooden dat hy opkome: ick heb vertrouwen op u dat Godt door u syn droefheydt in blyschap zal doen veranderen.

Tarsia. Och Heere/ hoe qualick kan hy een ander troosten ofte blyschap aendoen/ die zelf gestadelic in benauthept ende droefheyt is; ghy weet dat ic zo veel verdriets int herte hebbe: hoe zal ick de waerachtighe bedroefde kunnen verblyden? niettemin dewyle ic in u zo vele gehouden ben/ om de deucht die ghy my hebt bewesen/ ic zal myn wterste beste doen om uwen wille een genoegen te doen.

Athanagoras. Doet u beste in dese zake: want myn herte tuyghd my dattet u oock tot blyschap zal ghedyen: ist dat ghy dat kunt te weghe brenghen/ic zal u gheven twee hondert Ducaten aen gout/ ende noch zoo veel ghewichts aen silver daer toe/ ende boven dien zal ic u dertich daghen verlossen vanden Kofflaen Leno/ende borders zal ic op uwe border verlossinghe letten/om u te doen ghevoelen het goet herte dat ick tot u ende tot uwe welbaert draghe.

Tarsia. Niet om eenighe beloften van gout off silver en begheer ic dese zake aen te nemen/want ghy weet dat den ghenigen Kofflaen alles voor hem neemt: ende ten ware het groot profyt dat hy door my gheniet/ ic en zoude gheen onderhout oft noodzuft kunnen bekomen: maer dat ghy my dertich daghen toezeght te zullen blyven

Digitized by Google

in dyghept van hem/dat is my aenghenaem/ende ick verhope myn beſt te doen om u begheeren ten goeden eynde te brenghen; dus gae ick in Godes Name henen/ om te ſien wat ghenade my Godt ghe-
ven wil.

Sy gaet binnen den Schepe, ende zeydt totten Koninck,

Godt groet u Heere/wie dat ghy zijt/ende weet dat u een arme ende onnoſele Maghet is groetende / die hare maeghdelicke rep-nichept onbevlect behouden heeft/onder den Roovers ter Zee ende onder een gierige Koffiaen te Lande: waerom bedroeft ghy u dus zeer om menſchelicke zaecken/ weet ghy niet dat alle Menſchen de wereltſche ongeſtadicheden ſubject zijn? ſiet my aen in myn tedere jeughet/ic hebſe alreede overvloedich bevonden ende ghesmaert/in voegen dat ic heb ondervonden datmen op gheene wereltſche ghe-luckichepdt en mach betrouwen / ende dat een wijs ende bedaeght Menſche hem niet en behoort te bedroeven / om dat hem eenighe tegenſpoet bejegent/ende dat hem niet alles naer ſpuen ſin eñ wille en gheluct: daerom komt wt de duyſterniſſe int licht/ende en quelt u zelven niet langer om zaken die ghy met uwe treurichept niet en kunt veranderen. Wildy exempel hebben van de ongheſtadichept der Foztune/aenſiet my jonghe Maghet/die in myn tedere jeughd dit al hebbe moeten leeren. Waerom en ſpreeckt ghy my niet aen? Waerom verſmaet ghy myn jonchept? ic hebbe ervarenthept van de wereltlicke zaken ende de ongeſtadichept der Foztunen: ende op dat ghy niet en meynt dat ic lieghe/zalte u int kozte warachtelick myn avonture verhalen.

Sy zinght een Liedeken, op de voys,

Ick en ben niet als de Pluyme
Die met alle vvinden vvaeyt, &c.

Aenhoort myn avonturen,
Die zeer vvonderlick zijn,
Ick heb moeten bezuren
En draghen groote pijn:
Want 'tjonghe herte mijn
Staet toghen 'tzoet fenijn,
Met vvaerheyt, niet met ſchijn.
Ick vvandele door Hoeren,
Gheen Boef heeft my beſmet,
Die my vvilden vervoeren
Vermaende ick Godts Wet,
Met een ſchreyend ghebet,
Bleef ick reyn onbelet,
Sy ghinghen haren tret,

Alzoo die zuyver Rooſen
Aen ſtekend' Doornen ſtaen
Onghequetſt zoet en blooſen,
Zoo iſt met my ghegaen:
Godt aenſach myne traen',
In ſpijt den Roffiaen
Bleef ick ter rechter baen.
Van Zee-roovers ghenomen
Wt des Moorſdenaers handt,
Al ſchijnen't te zijn dromen,
Godt bevvaert my voor ſchandt,
Dat myn maeghdelick Pandt
Niet is ghekroockt ghebrandt
Van eenich booſe Quandt.
Van Koninclicken Bloede
Ben ick, als Slaef verkocht:
Ick leef in Godts behoede,
Want ick heb deucht ghezocht:
Al ben ick nu ghebrocht
En in lijden gherocht
Godt helpet onbedocht.
Wou de Fortune keeren
En mind'ren myn verdriet,
Zoo zoudenſe my eeren
Die my nu kennen niet:
Groot onrecht my ghefchiet,
Niemandt vveet 't recht bedier,
Dus zingh ick 't droevich Liet.
Och mynen vromen Vader,
In vvijſheydt kloeck vermaert,
Wiſt ghy hoe den Verrader
My t'onrecht heeft beſwaert,
Tis nu ontrent verjaert
Dat my Godt heeft bevvaert
Van haren booſen aert.
Wiſt ghy u Dochters lijden,
Waer dat ghy nu oock zijt,
Ghy zoudtet al ter zijden
Stellen op deſe tijt,
Al vvaer't ghy veer en vvijt,
Ghy quaemt tot Nijders ſpijt,
Om my t'maken bevrijt.

Daerom, ô Prins verheven,
Aenſiet doch myne leught,
Hoe dat ick in myn leven
My vveynich heb verheught
Door u vvijſheyt en deught,
Schept doch een vveynich vreught,
Devvijle dat ghy meught.

Staet op / o treurighe Man / laet my niet te vergheefs bidden / ick ben een eenighe Dochter eens wijſen Koninck / ic ben verkocht voor een Slave aen eenen ghierigen Koſtaen / die myn zuyverheyt heeft willen doen krencken / ende Godt heeft my tot noch toe bewaert / ende ick vertrouwe op ſyn Godlicke goethept / dat hy myn onnoſelheyt ende tranen aenſchout / ende my eyndtlic verloſſen zal wt alle verdriet. Beſiet of u lijden by het myne wel is te vergheliicken / let of u wijſheyt ende erbarentheyt de myne niet en behoort verre te boven te gaen. Komt / ende vermaeckt u zelven / God is almachtich / heeft hy u met lijden bezocht / hy kan u wederom verblijden. Hy zeydt voorts/

Appollonius. Och wee my onghevalligheyt / hoe langhe zal ick wzaſtelen teghens de doot? Ick dancke u ſchoone jonghe Maghet van uwe wijſheyt die ghy hebt ghetoont. Ic belove u dat het u zal werden gheloont / iſt dat ick tot eenighen tijde werde verblijt / ende dat ghy alſdan in levenden lijve zijt / ic zal myn beſte doen om u ooc te vertrooſten ende verblijden / ende kan of mach ic / zo zult ghy tot kenniſſe van uwe Ouders noch gheraken / twelc my lief zal weſen om hooren. Laet my nu hier blijven in rouwe / want dē tijt is noch niet ghekomen dat ic mach verblijt werden: ende al hebt ghy wel u beſt ghedaen om my te vertrooſten / zo hebben uwe redenen my noch meer bedroeft / ende my doen gedencken myn overledē Dochter / die ontrent van uwen ouder is geweeſt / ende deerlicken is gheſtorven: daerom laet my met vreden / ſiet / daer zijn hondert goude Penninghen / die ſchenck ick u / ende gaet uwes weeghs / ende laet my hier: want daer ghy my mede meent te verblijden / doet ghy my te meer verzuchten ende bedroeven. Hy heft ſyn hooft op / liet haer aē / ende gheeft eene groote ſucht zeggende/ Hy ontfangt het gelt / ende komt al ſchrepende voort.

Tarſia. Ach ongheluckighe als ick ben: hoe langhe zal ick in dit lijdē ende verdriet blijven? O had ic ooc een klepn plaetſken in deſe Werelt vrij daer ic myn ongeluc mocht beklagen ende beſchrepen / als deſen miſtrooſtighen Man.

Athanagoras. O Tarſia / wat bedupden deſe tranen? waer gaet ghy henen? hebt ghy te vergheefs ghearbeydt? hebt ghy den miſtrooſtighen die hem ter doot quelt / gheen ſolaes kunnen aen-doen?

Tarsia. Ick hebbe al ghedaen dat ic mochte/maer ten heeft niet mogen baten: hy gaf my hondert goude Ducaten/ ende badt my dat ick hem in syn lyden wou laten.

Athanagoras. O Tarsia/ myn herte ghetuyght my/dat hy ende ghy zult wesen verblijt: dus kiemt wederom neder/ende geeft hem syn gelt weder / ende zeght dat ghy syn gelt niet en begheert / maer syn welvaert ende salichept/ ende ick zal u twee hondert Ducaten gheven: gheeft hem Raetselen ende Questien wt/ende zeght/dat zo hyse niet en kan solveren/dat hy dan zal te voorschyn komen/ende zo hyse kan ontbinden/dat ghy hem dan zult in vreden laten: doet doch u beste/want ic belove u indien ghy dit kunt te wege brengen/ dat ic u gheheel vanden Koffiaen zal sien te bevryden/ al zoudt my noch zoo veel kosten.

Tarsia. O Prince Athanagoras/ ware ic zo gheluckich/ dat ick mocht vanden Koffiaen bevryt werden/ ende dat ic mocht zyn een Dienst-maerte van uwe Dochter/ ick zoude my houden voor zeer gheluckich op dese Werelt/ ghelooft vry dat ick myn wterste beste doen zal/om u een aenghenamen dienst te bewysen/ist my mogelic.

Sy gaet vvederom inden Schepe, ende gaet bezijden den Koninck zitten, ende zeydt aldus:

O Heere / ick hebbe my bedacht/ dat het my niet en voeght dese Penningen van u te onfangen/ovbermits ic u geen hulpe noch baet en hebbe ghedaen/ ende dat ghy eben wel in treuren blyft: dus indien ghy immers in dese duple dupsternisse wilt blyvē/ dat zal zyn op dese conditie/ic zal u eenige Raetselen ende Questien voorstellen/ kunt ghyse solveren ende ontbinden/ zo zal ic tot uwen wille van u schepden: eñ ist dat ghyse niet en verstaet/zo zult ghy wten Schepe komen/ende ick zal dit ghelt hier laten.

Appollonius. Al ist zo dat myn quade aventure niet toe en laet dat ic anders doe dan huplen/ schreyen ende klaghen/ zo ben ick te vreden uwe wysheydt te aenhooren/onder conditie/ist dat ick uwe Raedtselen solvere/ dat ghy dan henen gaet met dit ghelt/ ende my voort in vreden laet: ende ist dat ickse niet en kan raden/ dat ic dan het gelt verdoubleren zal/ende dat ghy my dan in vreden laet/ende van hier gaet: want ick will sterven ende niet leven; dus wilt my daer tuyt toe gheven.

Tarsia. Dits my zeer leedt: maer hoort toe/ ende zeght my hier van 'trechte verstant.

1. Raedtsel.

Daer is een Huys inder Aerden besloten
Dat teghens ons opstaet, en gheeft gheluydt,
De Waert vanden Huyse swyght stil onverdroten,

Sy

Sy loopen beyde Huys en Waerdt, gheeft beduydt.

Appollonius. Dat Huys dat onder Aerden is/dat is het Water oft de Zee/die tegen ons opstaet ende ghelupt gheeft/ de swijgende Waerdt is de Visch, die met syn Huys loopt.

II. Raedtsel.

Tarsia. Ick langhe Dochter der Wilderniſſen
Werde haestelick ghedraghen zonder miſſen,
Ick loope veel wveghs zoo men siet,
Dan ick en late myn voetstappen achter niet.

Appollonius. Dat is de Mast van t Schip / de welcke met veel Touwen vast ghemaert is/die staet/ende wert haestelic ghedragen van dat Schip/twelck gheen voetstappen achter en laet.

III. Raedtsel.

Tarsia. Door steen ende muyr gaet onghequest,
Midden int Huys ist heet, dat Vyer niemant verbrant,
tHuys is naeckt, maer vvel gheveſt,
De Waert is oock naeckt aen Lijf en Hant:
Woudy deſe schreyingh en rou af-laten,
Ghy zoudt moghen int Vyer gaen t'uwer baten
Zonder u te branden eenighe gaten.

Appollonius. Ghy zeght recht: ick zoude inde Badt-stove gaen/ om my te wasschen ende te scheeren dede den rouwe die ick hebbe: daer gaet ende rijst de Vlam des Vyers over-al in / dat Huys is naeckt/want daer is gheen Huysraet in dan Zit-bancken/de Waert oft Gast is naeckt ende sweet.

IV. Raedtsel.

Tarsia. Wat ist voor een dingh, dit vvel besint,
Twelck, hoe dattet den Mensch meer bemint,
Hoe't hem hier meer bederft,
Hoe't hem zoeter pluymstrijckt,
Liefflicker aenlacht ende bekijckt,
Hoe hy daer meer schade af beerft.

Appollonius. Dat is de Werelt / hoe die meerder smeeckt ende vlept/hoese periculeuser is/ghelijck ick dat wel heb bevonden.

V. Raedtsel.

Tarsia. Daer is een groote Kerck oft Tempel,
En in de zelve een Pilaer niet sempel:
Want sy begrijpt twaelf Steden,
Elck eynde met dertich Balcken,
Twee Susters, die malkander niet verschalcken,
Loopen daer om met ghesonde Leden.

Appollonius. Den Tempel is de Werelt/ de Pilaern het Jaer/

de Steden de Maendē/ de twee Gesusters den Dach ende Nacht/ die daer om looyen ende malkanderen by beurten volghen.

V. I. Raedtsel.

Tarsia. Yeghelick toon ick syn aenschijn
Leelick of schoon zoo't is vvaerachtich,
Nochtans en kan ick zelfs niet sien het mijn
Of het is glat of schubbachtich.

Appollonius. Dat is een Spieghel/ zo wie daer voor komt of in siet/ dieng aenschijn wert daer in vertoont/ ende sy en kan zelfs niet sien. Nu heb ick u voldaen/ gaet nu met het gheldt/ ende laet my in rouwe. Ick ben verwondert van u kloet verstant na u jonge jaren/ ick zoude u noch veel leeren dat ghy niet en kundt/ waert dat den rouwe my niet en belette.

Sy neemt hem by der hant eñ wil hem optrecken.

Tarsia. Ic bidde u/ wilt my verhooren/ ende siet op een Maget/ het waer groote schade dat een Man van zulcken verstandt ende wijsheyt mistroostich zoude sterven/ is u Hupsvrou doot/ God zal u een ander moghen toeschicken/ is u Dochter verloren/ ghy zult se mogen vinden: komt/ ende doet tghene ic u zo vriendelicken bidde/ bruykt reden/ ende en laet u niet overwinnen van de droefheydt/ gaet met my/ ic zal u brenghen daer ghy den rouwe zult vergeten.

Appollonius. Gaet kuyt van hier/ ende laet my in vreden: want ick begheere te sterven/ ende niet te leven; dus gaet van my uwer straten/ eer ick u met een ander maniere doe gaen.

Sy grijpt hē inde eñ/ sy treet syn hāt vā syn ooge/ eñ by stootse van hem eñ zeydt/

Tarsia. Ick bidde u Heere/ hebt ontfermen met my/ want den Prince deser Stadt heeft my belooft vrij te maken vande Moscoen die my vande Zee-roovers gheschoft heeft/ ist dat ick u kan wt dese droeffenisse verlossen ende int licht brengen: aenmerckt wat deucht ghy zult doen u zelven ende my/ die waerachtelic een ongheluckige Koninck Dochter ben. Lact u schrepen staen/ ende gaet met my: uwe wijsheyt ende verstandt is groot/ verhoort my vroomsele Maghet/ ter liefden van u Wijf ende Dochter.

Sy schrept/ eñ gaet zitte eñ zeu vooz

Appollonius. Wat ongheschicktheyt is dit/ dat ghy my teghen mynen danc wilt dwingen te doen dat ic wegghere? Gaet terstont van my/ of ick zal u doen gaen dattet u rouwen zal.

Tarsia. Ay my/ wat stoot is dat? tracteert ghy zoo rudelick een jonghe Maghet die u welbaren zoecke? Ach Godt almachtich/ Schepper des Hemels ende der Aerden/ slaet uwe vermoghende ende rechtveerdighe ooghen op myn ellende/ ende aensiet alle myn ongheval/ druck ende lijden: ic den inden tempeest vander Zee gheboren/ daer ick myn Moeder heb verloren/ die en moght de Aerde tot ghren begraeffenisse krijghen/ maer werdt in een stercke Kiste ghelept met Goud/ Silver ende Gheseente/ gelijc een Koninginne behoort/

Digitized by Google

behoozt/ende zo in de Zee ghezet: ende ick jongh Dier zonder verſtandt/ zonder Moeder / werde met myn Minne-moeder bevolen den wzeeden Strangulio ende Dioniſiades ſpnder hatiger Vzouwe / die zonder reden gheozdineert hadde my te vermoozden als ic wter Scholen quam / ende mpn Minne-moeders Gzaf bezocht/ die geſtozven was; maer Zee-roovers die daer quame aen-zeylen verloſten my wt de hant des Moozdenaers daer ic onder lach/ die ic verbeden hadde een weynich tyts/om eerſt mpn ghebedt te ſpzeken: die Zee-roovers namen my ende toghen my myne koſtelicke kleederen wt ende roofden mpne Juweelen/ende bzachten my hier te koop / Leno den Koffiaen heeft my ghekocht/ende int ghemeen Hups ghelepdt/om ghelt te winnen met mpn zupver Lichaem: de Pzince deſer Stadt quam eerſt tot my om mpn Maechdom te benemen, maer ic badt hem dat hy my niet en zoude ontzupveren/hy aenſagh mpne tranen ende ontfermde mpnder jonchept / ende gaf my meer ghelts als den Koffiaen daer op gheſtelt hadde/ zo deden oock alle de Jonghelinghen die tot my quamen: met dit ghelt ſtelde ic vooz die tyt den booſen ende ghierighen Koffiaen te vzeden: dan den Schelm verhoozt hebbende dat ic noch zupver ende onbevlect was/ beval den Schaffer my te ſchoffieren / ende ic arme onnoſele zupvere Dochter hebbe my verootmoedicht / ende op mpn knyen vooz hem vallende heb ick hem met mpn tranen beweeght/ende de vzeeſe Godes voozghehouden/zo dat hy mynder erbermde: alzoo dat ic dooz Hoeren ende Boeven ghewandelt hebbe onbevlerkt: de Pzince deſer Stadt heeft den Schaffer veel goedts ghedaen om mpnen wille/ God wilt hem loonen/ want ic het niet en vermach: hy beloofde my twee hondert goude Ducaten konde ic deſen miſtrooſtighen ende wzeeden Man wter duyſternisſe bzenghen / ende my vzy te maken van den booſen ende ghierighen Leno: maer in plaetſe van dat ic ſpn welvaren zoecke/heeft hy my gheſtooten dat mpn ſchenen bloeden. O God verloſt my eens wt deſe ellende ende verdziet/ ende geeft my mpnen Vader Appollonius wederom/ die my tot Tarſten liet/als hy om mpn Moeder te beſchzeyen e mi haer Gzaf te zoecken van daer ſchepdde/zo mpn Minne-moeder Ligoſides my eer ſy ſtozf ghezept heeft.

Hy bliegha op eñ neemt haer in ſyne erme/kuſtſe ende zeyde/

Appollonius. O God/ wat hooz ick hier? ghebenedyt zy uwen H. Name/ghy openbaert alle hepmelicke zaken; mpn Dochter die ic waende gheſtozven te zyn die leeft/die vinde ic hier: alle twyffel is wech. O mpn alder-lieſſte ende eenighe Dochter/de helft mpns levens/hoe zyn mpn oogen zo blint gheweeſt/dat ic u niet en hebbe kunnen kennen? om uwen wille heb ic alle deſe vzoeſheyt ende quellinghe gheleden ende zo vele tranen gheſchzept. Nu begheer ick te

leyden

leven ende niet te sterven: want ick ghevonden hebbe daer ick dus droevich om ben geweest eñ sterven woude. Komt alle mijn Vrunden ende Dienaers / komt hier / nu is ten eynde ghekomen mijn droefheyt / mijn eenighe Dochter / diemen mij zeyde dat doot was / die leeft / ende die heb ick ghevonden: verblijt u alle met mij / leght mijn droevighe Kleederen af / nu wil ic mij wasschen ende scheeren ende mijn Koninclicke Kleederen aen trecken / ende de droefheyt af legghen: siet / dit is mijn eenighe Dochter die ic dus jammerlic beklaeght hebbe: dit is mijn halve Ziele / mijn troost / mijn genuecht / de waerachtighe ghelijckenisse ende Beelt van haer Moeder. Nu begheer ick te leven ende niet te sterven. Ghelooft ende ghedanckt moet ghij zijn / o eeuwighe God / dat ghij mij mijn eenige Dochter weder ghegheven hebt / daer ic dusdanighen rou om heb ghehadt.

II. CHORVS.

Op de voys:

Te Mey als alle de Voghelkens zinghen, &c.

I.

Dle Mensche die vast alleen op Godt betrout
Al gheraeckt hy hier in lijden menichfout
Hy en blijft niet verloren,
Al is hy benout
Dat hy schijnt verflout
Hy zal licht vreucht oorboren.

II.

De Werelt is valsch ende vol bedroghs groot,
De boose brenghen dick de vromen in noot,
Sy moeten't zelfs bekoopen,
Dan staen sy schaem-root,
Vallen inde sloot,
Verlieſen al haer hoopen.

III.

Als voor de vrome gheen hoop voor handt en schijnt,
En dat alle vreucht voor haer heel is verdwijnt,
Helpt Godt opt onverſienſte;
Dus niet meer en quijnt,
Want hulpe ghy vijnt,
Buyten alle verdienſte.

IV.

Princen alle klaghen en treuren af-ſnijt,
Van zorghe en droefheyt vvort ghy bevrijt,

Betrout

Betrout alleen op Gode,
Draeghe tot niemant nijt,
Doet niemanden ſpijt,
Godt helpt u in noode.

III. Handelinghe. I. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-ſnaps.

Verneem-al. WAer zijt ghy Nichte? komt voor den dach.

Veel-ſnaps. Hier ben ic Nichte / ick hiet u welkom: wanneer zijt ghy ghekomen? ende wat brengt ghy my nieus mede?

Verneem-al. Ick ben terſtont ghekomen / ende ic en kan't u niet langh verſwijghen / Appollonius heeft ſyn Dochter Tarſia ghevonden / ende ſy hem.

Veel-ſnaps. Wat zeghdy? iſt waer? daer moet groote blijſchap weſen.

Verneem-al. Dat kunt ghy wel dencken.

Veel-ſnaps. De tijt valt my te langhe te vertoeven om te hooren hoe het toeghegaen is.

Verneem-al. Ic zal't u vertellen: doe het laetſte groot onweder was / ende dat alle het Schip-volc vanden Koninck Appollonius meenden te vergaen met alle de Schepen ende goeden / ende dat alle hope wech was om hen te moghen behouden / zo heeftſe God niet alleen wonderlick beſchermt ende verloſt van de doodt ende ſchipbreuck; maer heeftſe boven dien oock ghebracht in de Haven voor de Stadt van Mithilenen / alwaer Tarſia was onder de macht vanden Koninck dieſe ghekocht heeft / ghelijc ick u ghezept hebbe: Athanagoras de Prince vander Stadt verſtaen hebbende datter zo veel Schepen waren aenghekomen / begeerich zijnde die te ſien ende te hooren van waer ſy quamen ende wat ſy brachten / quam opte Haven / alwaer hy de Schipper ontmoete / ende naer eenighe propooſten ende woorden die ſy lieden tzamen hadden / beſach hy de Schepen / ende verſtont eyntlic dat in het grootſte ende ſchoonſte Schip was den Heere ende Meeſter van alle de Schepen / ende dat die in droefheyt eñ miſtrooſtichept lagh onder int Schip / ſchreyende / treurende ende klaghende over de doodt ende verlies van ſyn Wijf ende Dochter / ende dat hem niemant en konde vertrooſten / ende verſtont oock dat ſyn naem was Appollonius; ende want hy van Tarſia had verſtaen dat haer Vader zoo ghenaemt was / viel

hem in dattet haer Vader wel mocht wesen: daerom node hy hem
wten Schepe te komen inder Stadt/om hem te vermaken: maer
hy gaf hem zodanighen antwoorde / dat hy wel ghevoelde dat hy
gheen vzucht doen en soude: maer alzo hy hem inghebeeldt hadde
dattet Tarsia Vader was/ wilde hy alle middelē zoecken om hem
te vertroosten ende wten Schepe te doen komen/ hopende daer na
de gherechte waerheydt te verhooren ende verstaen: dus heeft hy
ghezonden om Tarsia/ ende haer groote ghaven belooft/ konde sy
dien mistroostigen Man vertroosten eñ wten Schepe doen komen.

Veel-snaps. Zeyde hy haer syn naem niet? ende wat bedencken
hy daer van hadde?

Verneem-al. Neen hy / hy swiegh dat / ende al dat hy inden sin
hadde namaels te doen.

Veel-snaps. Daer dede hy(mpns beduncкens)niet wel aen:maer
zeght voort/hoe ghinght?

Verneem-al. Sy gingh by haer Vader/die sy niet en kende/ende
dede al haer wterste vermogen om hem te vertroosten: maer twas
al te vergheefs; hy gaf haer hondert goude Ducaten/ ende hietese
gaen/ende sy quam al schzepende van hem.

Veel-snaps. Wel wat is dit? ghy zegt immers datse malkander
ghevonden hebben / ende datter groote blijschap is: nu zeght ghy
datse al schzepende van hem ghingh: is dat blijschap? of sy zo mal-
kanderen vinden/of niet/ dat is eben veel/ alsse den anderen niet en
kennen.

Verneem-al. Ghy zijt te haestich/ghy moeft my eerst wthooren.

Veel-snaps. Wel zegt dan voort/ ic meende ghy al wt had gezept.

Verneem-al. De Prince Athanagoras siende datse al schzepende
van hem quam / ende hoorende dat sy wel haer neerstichept hadde
ghedaen om hem te vertroosten ende wten Schepe te doen aen lant
komen/maer dattet te vergheefs was/zondtse weder by hem/met
belofte zoo sy hem konde wten Schepe vzenghen / dat hy haer vzij
maken zoude vanden Hoffiaen.

Veel-snaps. Zeyde hy haer doe noch nz dat hy Appollonius hiet/
ende dat hy twijffelde dattet haer Vader wel mocht wesen?

Verneem-al Neen hy.

Veel-snaps. Daer dede hy qualick aen; want hadde hy haer zo
veel inden mont ghegheven/ sy zoude terstont hem wel zoo hebben
kunnen onderzaghen / dat sy ende hy malkanderen wel zouden
hebben ghekent. Maer zeght voort/want ic verlange naert eynde.

Verneem-al. Sy dede wederom al haer wterste beste om hem te
vertroosten/ sy gaf hem raedtselen wt/maer was al te vergheefs:
eyndtlick greep sy hem bpder handt/nam hem in haer armen/ende

wilde

wilde hem op-trecken: maer hy wiert quaet/ſtietſe van hem/ende met een voet ſchupte hyſe vooꝛt haer ſchenen datſe bloedden.

Veel-ſnaps. Dat en ſtoot niet veel/ dat hy ſyn eenighe Dochter zo fel tracteerde/ die hem quam te vertrooſten: hoe mocht hy zoo lieflicken ende teeren Maechdeken zodanighen wzeethept betoonen? Maer wat dede ſy doe?

Verneem-al. Schzeyen ende huylen: ende ſy ghingh zitten van pyne/ende beklaechde haer avonture ende ongeluc/ende verhaelde al dat haer wederbaren was zint datſe geboren was tot die tydt toe/ende wt dit verhael verſtondt hy dattet ſyn Dochter was: doe vloogh hy op/ namſe in ſyn ermen/ kuſteſe met grooter blyſchap/ ende riep alle ſyn Volck dat ſy hen met hem zouden verblyden/dat hy ſyn eenighe Dochter (diemen hem wyſgemaeckt hadde dat geſtozven was) hadde gevonden/ dat nu alle ſyn dzoefheyt was ten eynde gekomen. Sy quamen alle beneden loopen/ende vondenſe beyde by dé anderen leggen van haer zelven van grooter blyſchap: ſy verſchzicken zeer/ende meenden datſe beyde doot ghebleven waren van blyſchap. De Pzince Athanagoras was mede dooꝛ't rumoer beneden ghe klommen/ hy dede haeſtelic kout water nemen/ ende daer mede beſpzenghde hyſe int aenſicht/ zo dat de verflaude krachten weder quamen/ ende ſy waren alle in grooter blyſchap. De Koninc ſtont op/ende wierp ſyn dzoevige Kleederen van hem/ ende toogh repne/koſtelicke ende Koninclicke Kleederen aen/ dede hem ſcheeren ende waſſchen/ ende quam met ſyn Dochter wten Schepe. Ende doe ſy int licht quamé/ riepen ſy alle totten Koninc/ O Heer Koninc/hoe wel ghelyct u Tarſia/al en ware hier anders gheen bekenninghe of litteecken/dan de epghen fozme ende ghelykeniſſe van u aengeſicht/zo ware daer kenniſſe genoech om te ghelooven dattet u Dochter is. De Koninck ende Tarſia waren zeer blyde/ende namen malkander op nieus twee oft dzye werben om den hals/ ende kuſten malkander met grooter dzeuchden. Ende Tarſia zepde/ O Vader/ghebenedyt zy God almachtich/ die ons na zo veel verdziets ende lydens malkanderen heeft doen kennen. Ende ſy vertelde haren Vader hoe dat Leno haer ghekocht hadde ende ſyn beſte ghedaen om haer tot ſchande te doen bzenghen/ ende dat ſy met haer zuyver Lichaem zoude hebben geſondicht om ſyn ghierichept te verzaden; maer dat God haer repnichept bewaert hadde. De Koninc wert zeer op Leno geſtoozt/ende zepde dat hy zulex zoude wzeken dat men daer af zoude weten te ſpzeken.

Veel-ſnaps. Ic heb altyt wel gedacht dat die ghierigen Schelm noch qualic varen zoude/ deſgelyck geloof ic ooc van Dioniſiades ende Strangulio. Maer zeght vooꝛt: hoe voert doch met Leno?

Verneem-al. Als de Prince Athanagoras hoorde dat de Koninc zo gheſtoort was op Leno/ ging hy voor henen na de Stadt/ ende dede metter haeſt de Burgers vergaderē/ ende zeyde tot henlieden/ Myn vrome ende goede Burgers alle te zamen/ ick bidde ulieden dat wy deſe Stadt niet en laten vergaen ende tot niet maken om den ſnooden Catijf den Roſſiaen Leno: want ic gheve u te kennen dat de Koninc Appollonius de Vader vande ſchoone Maget Tarſia alhier gheKomen is met veel Schepen ende Volck/ ende is zeer toornich op den Roſſiaen Leno/ daer hy wraake over wil hebben ghedaen/ om dat hy ſyn Dochter ghelept heeft int ghemeen Hups; eñ ten zy dat wy de wraake zelfs doen/ zo mocht hy wt toornichept tzelve op ons allen verhalen/ ende de Stadt verderven ende te niet maken. Tvolc dit hoorende/ liepen terſtont eñ namen den Roſſiaen ghevangen/ ende brochten hem ghebonden voor den Koninc/ ende vielen den Koninc te voet ende baden vergiſſeniſſe ende quijtſcheldinge/ ende leverden hem dē Roſſiaen over/ preſenterende lijf ende goet tot ſynen dienſte. De Koninc ſach Leno aen met een gheſtoort ghelichte/ ende zeyde/ Ghy ſnoode Catijf/ hebſtu zoo onbeſchaemt geweeſt/ dat ghy een Koninck Dochter/ die zo ſchoon ende eerbaer was/ ende die haer voor u zo vernedert heeft/ hebt dorven int ghemeen Hups ſtellen. Hy ſprack/ Heer Koninc/ ick en wiſtet niet/ hebt ontfermen over my. Hy zeyde/ hoe zoude ic u barmhertichept mogen betoonen/ die geen barmhertichept noch ontfermeniſſe en hebt gehadt met de tranen/ ſuchten ende kermen van zo jongen/ tederen ende zuyveren Maghet? ende hy zeyde tot den Burgeren/ ic gheef hem ulieden over op dat ghy de wraake doet na ſyn verdienſte. Sy riepen alle met luyder ſtemmen/ O Heere/ Leno zal levende verbrant werden/ ende alle ſyn goedt zal Tarſia hebben: ende terſtont deden ſy hem levende verbranden.

Veel-ſnaps. Dat quam den Schelm voor.

Verneem-al. Tarſia dede den Schaffer komen/ ende zeyde tegen hem/ om dat ic door u hulpe eñ gunſt vande Burgeren/ ongeſchent ghebleven ben/ ſiet/ zo gheve ic u vrijheyt/ ende en zult langer geen Slave weſen/ ende daer toe gheve ick u twee hondert Ducaten in goude/ ende zo veel ſilvers in waerde daer voor. Daer na liet ſy alle de lichte Vrouwen voor haer komen/ ende zeyde/ ick make ulieden oock alle vrij/ ende begiftichde die mede/ ende zeyde/ gaet heñ/ ende en ſondicht niet meer/ maer betert u ende bekert u. Daer was groote blijſchap inder Stadt/ men verde eñ bedreef alle teerheden van blijſchap/ ende daer wierden vele Ghedichten ghemaeckt ter eere van Tarſia: ende de Koninc begiftichde de Stadt zeer hoochlicken/ ende de Burgeren bedancten den Koninc zeer van ſyn milt-

Jupt: ende ic hebbet daer al in vreughde gelaten/ om u van alles de ghinge te brengen. Nu ist tijt dat ic thuys gae tot op een ander tijt.

III. Handelinghe. II. Wtkomen.

Athanagoras.

HOe vreemdt gaen de zaken deser Werelt; nu ist hier al in blijschap ende vreughde datter is/ niemant en is droevich/dan alleen ic; die nochtans wel reden hebben zoude om mp te verblijden: want mpn schoone en vrientelicke Tarsia toont wel haer beleefthept/danckbaerhept ende goetgunstichept teghen mp/ter zake van tgoede herte dat ic haer bewesen hebbe van de eerste ure datse hier quam/ ende ic hebbe aenden Koninck haren Vader wel eenen ghenadighen ende gunstighen Heere ghekreghen: maer wat ist? als ic overdencke dat haer Vader willende vertrecken/ haer mede zal met hem nemen/ zo dunct mp therte te breken/ ende zo moet ic van droefhept ende rouwe vergaen. Och ongeluckige dach dat Tarsia hier quam: wat baet mp te wesen Prince van dese Stadt ende omleggende Landen? wat baet mp mpn rijcdom/mpn goederē/mpne machtighe Maghen ende mpn hooch ghelachte/als ic mpn leven niet dan in droefhept en mach overbrenghen? Ick hebbe een ander wt droefhept ghezocht te verlossen/ende bender zelve in ghevallen. O Tarsia/Tarsia/heb ic op u verdient dat ghy mp in dit verdriet zout stellen? waerom en hebt ghy gheen medelijden met mp/ghelijc ic met u ghehadt hebbe? hoe kunt ghy den genen die u gort gedaen heeft/quaedt doen? waerom stelt ghy in slavernije/ die u vrijhept ghezocht/ beneerstight ende eyntlic verkregen heeft? eyntlic/waerom wilt ghy schepden van de ghene die zonder u niet en kan leven? maer wat ist dat ic zeggbe? O ghy boose tonge/lastert ghy de gene die alle eere ende prijs weerdich is? wat rodē heb ic te klagen over mpn Tarsia/de bloeme van alle schoonhept/ de peerle der deucht/ de verstandichste/ wijste/ beleefste/ volmaecktste/ zuyverste ende eerbaerste van alle Vrouwen die leven? wil ic mpn ongheluc haer wijten? ick hebbe ongheluc: waerom heb ic de tijt ende ghelegenthept laten voorby gaen? Men mach wel te recht zegghen/

Die tijdt heeft, ende den tijdt leet ghijden,
Den tijden komt niet t'allen tijden.

De Poēten schilderen de gelegenthept voor met een blesgen haers aent voorhooft/ die tzelve grijpt die heeftse; maer alsse voorby is/ wilmer dan na grijpen/men tast mis/dewijle sy achter kael is: had ick haer ten tijde als sy vande Zee-roovers hier ghebracht wiert/ ghekocht oft naer mp ghenomen/ zo en waer ick nu in dese groote

droefheyt niet, oft had ickse verlest ende vry ghemaeckt doese noch onder de macht van den Koninc was, sy soude ten regarde van mijn oprechticheyt, deucht ende jonste, ende de wanhope van immermeer haer Vader ende Vaderlandt te bekomen, my niet gheweygert hebben te nemen tot haren echten Man eñ Bruydegom: maer eplaes, tis by my versuymt, mijn gheluc is vooruyt, ic en heb niemant te beschuldighen dan my zelve: want of ick haer nu van haren Vader wilde verzoecken, ic en soudese niet verkrijgen, aengesien hy die so groote ende machtigen Koninc is, die niet en soude willen besteden aen so klepne Prince; nochtans heb ickse beter verdient als yemant anders: maer hoe soude ick dorven bestaen om haer aen haren Vader te verzoecken? wepgerde hy my, so moest ic sterven; verzoec ickse niet, so moet ic even wel sterve, ende noch veel erger, met een langhe, quijnende ende pijnlicke sieckte: wat sal ic dan doen? ic ben t'eynden raet: ic sal nochtans bezoecken, indien ic eenige gelegenthey vinde my te verstouten den Koninc of Tarsia te spreken, ende mijn herte te openbaren, misschien wat gheluc my Godt sal verleenen: men seydt voor een spreeckwoort, datter niet meer verloren en blijft dan een onverzocht huwelick.

III. Handelinghe. IJJ. Wtkomen.

Appollonius. Tarsia. Athanagoras.

Appoll. MYn lieve ende beminde Dochter Tarsia, ick hebbe nu alhier eenige dagen in grooter droefheyt ghewerst, om dat ic u ghevonden hebbe, ende de eere die my alhier gheschiet van den Prince Athanagoras die is zeer groot: nu is den tijt gekomen dat ic haest meene te vertreckē; want het zijn nu bynae sestien jaren gheleden dat ic met uwe sa. Moeder eerst te Schepe ging, ende van uwen Groot-vader Altistratus Koninc van Pentapolitanen oorlof nam, om te ontfangen het Koninckrijc van Antiochien, ende my ende uwe Moeder te laten kroonen als Koninc ende Koninginne: maer (God beterd) het ongheluc quam my over, dat u Moeder op de Zeesterf, gheluckt ghy wel ghehoort hebt, daerom ick zelve niet breeder en zal verhalē, om de oude droefheyt niet wederom te vernieuwen; sedert welcken tijde ick niet dan droefheyt ende ongeluc en hebbe ghehadt. Nu het dan God dus gheschickt heeft, dat ic u, die ic so lange voor doot beschreyt hebbe, ghevonden hebbe, ist tijt dat ic reyse, so om mijn Koninckrijc te ontfanghen, als oock om mijn Onderzaten van mijn Rijc van Tyro te bezoeckē, om op alles orde te stellen: want ic weet dat mijn komst overal zeer noodich is; ende dat ghedaen zijnde, zoude ic geerne uwen Groot-vader noch voor

spy

ſyn afſterven bezoecken/ om ſyn R. rekenſchap te geven ende myn conſcientie te ontlaſten/van dat ic hem nopt zedert myn vertreck en hebbe gheſchreven van het overlyden van ſyn Dochter/ twelc om den wtnemenden rouwe die ic gedragen hebbe/ myn herte nopt en heeft vermocht/ghelyck ic nochtans welſchuldich ben ghewreſt te doen; ende om ſyn droefheyt te matigen/is myn meeninge u aldaer mede te nemen/eñ u aldaer met uwes Groot-vaders conſent ende raet wt te huwelichē: want ghy een eenige Erfgenaem zult weſen niet alleen van dat machtighe Rijcke/maer ock na myn doot van de Koninerijcken van Antiochien ende Cypro. Nu ben ick in twee zaken zeer bekommert om uwen wille; het eene is/alzo ghy teder ende jong zijt/ ende het onghemac der Zee niet en zult kunnen verdraghen/waer ick u middeler tijdt zal laten/ want my in verſcheyr memorien leydt de ontrouwe van Strangulio ende Dioniſiades ſyn Wijf aen u betoont/ voor alle de deughden ende weldaden henlieden bewesen (twelc ic ock niet onghewroken en zal laten:) ende ten anderen/ waer mede ick den Prince Athanagoras zal moghen voldoen/van alle de eere eñ deughde die hy my gedaen heeft/ zijnde oorzake van dat ic zo gelucklich ben dat ic u gevonden hebbe/ ende wt der grooter droefheyt daer in ick was verloſt ben/ ende vande eerbaerheyt ock aen u bewesen/ weſende een Prince in ſyn joughe jeucht/ bedwinghende ſyn vleeſchelicke wellusten door ſyne deucht ende broomheyt/ daer hy u niet anders en kende dan door een verkochte Slavin van eenen ghierighen Kofftaen/voorwaer een zake van zeer grooten inſichte/die weerdich is wel gherecompenſeert te werden.

Tarſia. Myn Heer Vader/ic hebbe God zeer hoochlick te danckē dat ic een Dochter ben van zodanigen Vader/ende dat hy my naer zo veel verdriets ende ellende u heeft doen kennen/ende dat hy door ſyne grondeloose bermhertichheyt my verloſt heeft wt de handen van die booſe Dioniſiades/ die ick als Moeder altijdts hebbe ghereſpecteert ende gheeert/zonder in eenich poinct my tegen haer te misgrijpen/ in woorden of in wercken/ende dat hy my heeft beſchermt ende bewaert dat myn zuyverheyt is onbevlekt gebleven. Ic hebbe my van niemant in deſer Stadt te beklaghen dan alleen over den Kofftaen/die na ſyn verdienſte is gheſtraft: ick en zoecke noch en begheere ooc gheen wzake over Strangulio/ die my altijt een goet herte heeft betoont/noch ooc over Theophilus den Lantman/ die my zonder twijffel zoude vermoort hebben/zo ick niet zo onvoorſiens van de Zee-roovers had ghenomen ende ontzet ghewordē: want ic houde my verzekert dat hy't niet met ſyn wille maer bedwonghen ghedaen zoude hebben/ door de booſheyt ende

hatelic-

hatelicheyt van Stomistades/die te gheen ander quaet toe en wenschye/ dan dat sy in haer herte mach ghevoelen ende bekennen het verdriet dat te onverschult hebbe moeten lyden/door hare onmenschelicke booshept. Maer d'Inwoonders vã dese Stadt ende voornemelick haren Prince hebben my veel goets ghedaen/ zonder my te kennen of te weten wie ic was/ja hebbé my hoewel ic een Vremdelingh ende voor een Slave verkocht was/ zeer groote eere ghedaen/ zo dat ic niet en weet wat danckbaerheyt ic den Burgeren int generael ende den Prince ende eenighe andere int besonder zoude kunnen doen/bevelende tzelve de groote wijsheyt ende voorsienicheyt van V. M. Maer aengaende dat ghy zeer bekommert zijt met myne tedere jeucht/ ende dat ic tegen de onghemacken der Zee niet en zoude mogen/ic bidde u Heer Vader daermede niet bekommert te willen zijn: want geen moeyte noch ongemac en kan my te groot wesen/als ick maer mach blyven by u myn Vader: want zo verre ghy zonder my vertrecken zout/ ende my hier of elders zout laten/ ic en zoude niet lange kunnen leven/ aengesien de korte tyt dat ic u gekent/gesien ende by u(na zo veel verdriets)geweest ben: daerom myn lieve Heere ende Vader/ hebt medelyden met uwe Dochter/ ende laet de zelve met u gemeen hebben al tgene God zal believen u over te zenden: ende wilt ghy my dan immers ergheus laten blyven/dat ic dan mach sterven ist niet op der Zee/ daer ic geboren ben/laet het wesen int Lant van uwe gheboorte/namelic in Tyro.

Appollonius. O Tarsia/nu bekenne ic waerachtelic dat ghy zijt de Dochter van uwe Moeder Lucina/uwen wille ende begheerte zal ic volbrengen/ op hope dat God u beter Fortune zal verleenen als u lieve Moeder. Ende nadien ghy begheert dat ic met danckbaerheyt zoude willen recompenseren uwe Weldaders/ zo zal ick daer op dencken/ende hope daer in te voorsien dat uwe eere ende de myne na onse hoorheyt zal voldaen werden. Siet/ hier komt den Prince Athanagoras/wy willen hem te ghemoete gaen/ende met hem spreken van ons vertreck/ ende van tghene voorder belangt/ daer wy af hebben ghesproken.

Tarsia. Al dat u belieft Vader zal ick volbrenghen.

Athanagoras. My dunct dat ic hier sie/beyde Vader en Dochter/ die ic met verlangen/met hope ende met vreese zoecke: wat zal ick nu doen? het schynt datse in eenige propooosten zijn/ ic en weet niet of ic henlieden verturberen zal moghen; tis best dat ick wederom keere: want ghelijemen zept/ dat een woort wel te passe gesproken behaghelick is/ alzo is ock een woort ter onbequamer tijt voortghebracht/verworpelick ende onaenghenaem.

Appollonius. Wel myn Heere Athanagoras/ waer gaet ghy heer-

keert ghy wederomme sonder ons aen te spreken?

Athanagoras. Mijn Heere/ic sach V. Ed. spreken met uwe Dochtir/ende ick dachte dat het mij niet en soude voeghen u propoosten te stooren.

Appollonius. Neen mijn Vrundt/ wij en spreken nu van ghenen propoosten die heymelic moeten blijvē/maer van onse toekomende repse/ dat ick met mijn Dochter vertrecken sal/ ende om u danckbaerheyt te betoonen van uwe menichfuldighe weldaden.

Athanagoras. Ach! ach! ach!

Appollonius. Wel/wat is dit?

Tarsia. Mijn dunct dat hem een hert-bant overkomt: Och/soude die deughdelicke Prince soo sterven? O Heere God staet hem bij in desen noot/laet soo vromē Prince in sulcken staet doch niet vergaen.

Appollonius. Dochter ontstelt u soo niet/het sal(hoop ic)wel wederom over-gaen: tsal best sijn datmen hem doe brenghen in sijn Kamer op sijn Bedde/ ende datmen hem ontzette ende ontkleede/ ende synen Doctor doe halen/ om te sien wat hem soo haestelicken overkomen is.

Hy valt ter neder in swijm.

Hy besprengt sijn aensicht met koudt water.

Hy werdt binnen ghedragen ende op een Bedde gheleydt.

III. Handelinghe. IV. Verkomen.

Tarsia. Appollonius. Doctor.

Tarsia. HOe vinde ic mij ontstelt/ hoe is mijn hert ontroert/ door dese zeldsame ende subijte flaute van dē Prince Athanagoras: ic en weet niet wat dencken/ick ghewoele wonderlicke veranderinghe in mijzelven/sonder dat ic weet waer't mij let oft wat mij deert: de Prince was wel te vreden/so mij docht/ende so haest en hoorde hy mijn Vader niet spreken van ons vertrec/of hy en viel ter neder: wat mach dat bedupden? soude hy hem wel so ontzetten in ons vertreck? hy heeft immers aen mijn Vader so langhe gheen kennisse ghehadt/ dat hem sijn vertreck soo ter herten soude gaen: wat sout dan moghen wesen/ dat hem so bedroeven soude? ick en meene niet/dat hy om mijn schepden van hier veel feests soude maken: want al heeft hy mij veel gunste ende eere betoont dewijle ick hier ben onbekent gheweest/so en hebbe ick nochtans niet kunnen aen hem mercken dat hy mij eenighe liefde toedraeght/anders dan of ick sijn Suster of Dochter ware: nochtans voele ick so vreemde veranderinghe in mijn herte/ dat mij tuyght dat hem om mijnen wille dese veranderinge toeghekomen is. Ic sie ginder mijn Vader komen ende den Doctor/ic sal nu hooren watsieckte hy heeft/ende hoe't met hem is.

Appollonius. Heer Doctor/ hebt ghy bij den Prince Athana-

goras gheweest/ende hem bezocht?

Doctor. Ja ick/Heer Koninck.

Appollonius. Wat sieckte heeft hy/die hem zo schielicken overviel? ende zeght my of er eenich perikel in is gheleghen.

Doctor. Als ic by hem quam lagh hy noch gheheel van hemzelven/ende wat remedie men dede de slaute en wilde niet over-gaen/waerom ic dede nemen Peper/Sout ende Azijn/daer vede ick hem het hol ofte plante van de Voeten mede strijcken/ ende quam doe terstont tot hemzelvē/ende met een ware sucht dede hy syn oogen open/ende zeyde/Ay my/waer ben ic gheweest: siende al rontsom/zonder pet vozders te spzeken. Ick spzack hem aen/ende vzaeghde of hy erghens eenighe pijn hadde/ende hoe hy hem ghevoelde: hy en gaf my gheen antwoozde/maer sach my aen/ende wees op syn herte: ick voelde synen pols/die was zeer slaū: ick vzaeghde hem wederom waert hem deerde/ende wat hem lette: hy sweegh stille/zonder my te antwoozdē: daerom heb ic hem eenige hert-sterckende Medicinen in-ghegeven/ende belast datmen stil zoude wesen/ende hem wat laten rusten: ic hope dat hy wt de rust komende ghenesen zal wesen; want ic en kan gheen teeckenen in hem gewaer werden anders dan dat het eenige beroeringe des herten is/die hem eenen schielicken stoot heeft ghegeven/verooꝛzaeckt dooꝛ pet dat hy ghehooꝛt of ghesien heeft/dat hem niet en behaeght/ende geheel tegen syn herte is/ende dat hem bupten syn hope ende teghen synen wille is/ende hy niet en kan beletten: anders kan ick niet mercken wat hem zoude moghen zijn overghekomen: dan ick hope dat het wel zal over-gaen.

Appollonius. Het zoude my zeer leedt zijn dat hem pet quaedts overkomen zoude; want ick hem beminne als een van myne beste Vzunden die ick hebbe/ende daer ick zeer vele in ghehouden ben.

Tarsia. Dat is waer Heer Dooctoꝛ/dus doet doch u beste dat hy haest wederom tot ghesonthept mach komen.

Doctor. Ick en zal daer niet aen faelgeren: als de ruste over is/gae ick wederom by hem.

Appollonius. Zo doet/ende spzeekt hem de moedt inne/isser pet dat in myne macht is presenteert hem dat van mynen wegen/dat hy't vzijelick eysche ende verzoecke/tzal hem ongheweyghert zijn.

III. Handelinghe. V. Wtkomen.

Athanagoras. Appollonius. Tarsia. Twee Dienaers.

Eerst alleen Athan. In wat grooter benauthept ben ick gheweest: ick en dacht
de komende niet anders of is zoude gestoꝛben hebben/als sodat wooꝛde
van

van vertrecken hoorde: maer wat ist / al ben ic wat tot my zelven ghekomen / therte blijft even benaut; nochtans die presentatie die my de Doctor van des Koninex weghen ghedaen heeft / die zal my de stoutichept geven om syn Dochter ten huwelicke te verzoecken: maer ic vreese dat syn meeninge zo verre niet en strecket; wepghert hyse my dan / zo moet ic sterven: verzoeck ick het niet / ende vertreet hy met haer / zo ben ic buyten alle hope / ende en mach de doot naer langhe ende pijnlicke quellinghe oock niet ontgaen; ende dan zoude my altijts quellen dat ick het niet en hadde verzocht: ick weet wel dat het een stout bestaen voor my is / ende dat ick onghelijck hebbe zo hooghe te willen vlieghen / ende zo ic ghewepghert werde / dat ic gheen reden en hebbe om over den Koninck ende syn Dochter te klaghen; nochtans en mach ick het onverzocht niet laten / want myn doot of leven daer aen gheleghen is: ic wil dan gaen, ende my verootmoedighende besien wat my wederbaren zal.

Appollonius. Ic ben bedroeft van myn Vrunts ongheluck / ende en kan niet bedencken wat hem zoo schielicken overvallen mach hebben: ick hebbe vast overlept de redenen vanden Doctor / die hy my zepde dat hy meende dat syn sieckte zoude hebben moghen veroorzaeckt: zo en kan ic niet bevinden datter yet anders zoude moghen wesen / dan dat hem het vertreck van my ende myn Dochter zo zoude misnoeghen: maer waerom zoude hy daer in zo ontstelt wesen? hy weet immers wel dattet myn ghelegenthept niet en is om hier te blijven: zoudt wel wesen om myns Dochters vertreck / ende dat hy syn liefde eñ herte op haer gestelt mach hebben? Neen / dat en kan ock niet zijn: want waer dat ghewest / hy zoudese wt de macht vanden Moffiaen wel hebben kunnen verlossen ende haer tot een Hupsvrou trouwen: wie zoudet hem hebben belet? eñ myn Dochter wat reden zoude die ghehadt hebben om hem dier tijdt tzelve te wepgheren / aengesien den staet daer sy doe in was / zonder eenighe hope van my immermeer te sien? dus en kan't dat niet wesen: maer genomen het waer dat / ende hy verzocht myn Dochter ten huwelic: wat zoude ic doen? ic en weet niet of het den Koninc Altistratus myn Schoon-vader goet vinden zoude / dat ic syn Dochters Dochter wtgehuwelict hadde zonder syn consent / ende zo jong / ende dat noch zo vermaert aen een klepn Prince / daer sy zo machtighen ende ghewelighen Koninex Dochter is: maer wat zegh ic vanden Koninc Altistratus? het ist die my syn Dochter niet ghegheven / zonder dat hy wist wie dat ick was? was ick daer niet naect ende arm gekomen? hy verkoos deucht ende wijshept / boven hoochept / groote macht ende heerlickheyt: ick wil tzelve exempel volghen; want zedert dat ick alhier ghekomen ben / heb ick gheen

beleefder / eerbaerder noch verstandigher Man gheſien: waerom zoude ick het dan laten? heb ick niet middels ghenoech om hem te avanceren? God heeft mp voozſien van twee Koninckrijcken/ ende het derde komt mpn Dochter met recht toe na haer Groot-baders doot: dus ben ic gesloten hem mpn Dochter te gheven/indien hyſe verzoect/ beheltelick datter mpn Dochter in te vzeden is; want hy is ouder dan ſy/ ende ic en wilſe niet huwelicken tegen haren danc: dus wil ic eerſt met haer daer van ſpzeken/ſy is kloec ende verſtandich: ende als ick de waerheyt zal zegghen, hy heeft haer verdient/ ic ben veel in hem gehouden/hy is oozzake van mpn welvaert ende dat ic mpn Dochter hebbe gevonden: ende hadde hy haer genomen doen hy wel mocht/ wat reden zoude ic ghehadt hebben daer ober te klaghen? gheen met allen/als ick't wel oberdencke: waerom nu dan/als ic het met mpn ende mpn Dochters bewilligh inghe dede? maer ghenomen hy en verzoectſe niet / wt vzeſe van wepgerinse/ wat zal ick dan doen? zal ickſe hem zelfs vzeſenteren? neen/ ic wil eerſt met mpn Dochter ſpzeken/ende dan beſluptē wat ic doen zal. Maer wie iſt die hier aenkomt? voozwaer/het is dē Pzince zelve/ mp is lief dat hy wederom opte been is/ ick wil tot hem gaen/ende vzaghen hem hoe dattet nu met hem is. Mpn Heer ende Vzundt/ vinde ick u hier? hoe iſt nu met uwe gheſonthept.

Athanagoras. Mpn leven ende doot ſtaet in V. M. handt.

Appollonius. Wel/ wat is dat ghezept? ghy weet wel dat ick u welvaert beminne/ende daer en is gheen Menſche ter Werelt/die meer bedzoeft zoude weſen in u qualicvaert dan ick: daerom iſſer pet in mpn macht dat ghy van mp begheert/ick en zalt u niet wepgheren / al waert oock de helfte van een van mpn Koninckrijcken/ want ghy't aen mp ende mpn Dochter hebt verdient: epſcht dan vzijlicken wat ghy begheert.

Athanagoras. O Heer Koninc/wat zoude ic dozven epſſchen van V. M. wt zake van verdienſte? maer uwe milde pzeſentatie ende aenbiedinghe/ komende van zoo machtighen/ vzomen ende rechtveerdighen Koninck/doen mp zo ſtout zijn/te verzoecken een zake die ic weet dat mp niet en betaemt/nochtans zonder die te verkrijghen en mach ic niet langhe leven, dus bid ic uwe Koninclicke M. mededijden te hebben met uwen ootmoedighen Dienaer: ende ick bidde dan ootmoedelick/dat V. M. niet en wil aenſien mpn kleyne macht ende afkomſte teghen V. M. te gheliicken / maer mpn oprechticheyt: ende beſweere u by den levendighen God/ die u uwe lieve verloren Dochter wederom ghegeven heeft/ dat ghy die niemants anders tot een Hupſvzou en wilt gheven dan mp. Ick ben de gene die u Dochter gheholpen/bewaert ende beſchermt hebbe/

Hy valt den Koninck te voet.

dat

dat ſpzupver/repn ende ongeſchent ghebleven is/ende zoude haer ooc zonder uwe komſte in vzijheyt hebben geſtelt/op die hope datſe mp tot eenen echten Man zoude nemen/ ghelijc ick vetupghen kan dooz Apoſtate/ dat ick zulcken vooznemen ghehadt ende met hem daer van geſpzoken hebbe/eer ic van V. M. komſte eenige kennisſe oft ghedachte hadde: ooc ben ic de oozzake gheweeſt/dat ghy uwe Dochter gevonden hebt: want ic niet en hebbe gheruſt om V. M. wter bedzoefthept te helpen daer ghy inne waert.

Appollonius. Staet op/vzome Pzince/ſtaet op/ uwen wille zal gheſchieden/iſt dattet mpn Dochters behaghen ende wil is/ want ick en zoude de Vaderlicke macht niet gheerne teghens haer ghebzupcken: maer ic wilſe ontbieden ende haer aen-raden. Dienaer/ gaet bp mpn Dochter Tarſia / ende zeght datſe terſtondt hier bp mp kome.

Dienaer. Ick gae uwe Majeſtepts bevel volbzenghen.

Tarſia. Wat ghelieft u Heer Vader van mp? ſiet/hier ben ick.

Tarſia komt wt.

Appollonius. Siet hier den Pzince Athanagoras/die epſcht van mp u tot een Hupſvzouwe/want hp zonder u niet en kan leven: wp hebben onlanghs gheſien wat hem wedervaren is / als wp alleen vermaenden van ons vertreck: dus aengeſien dat hy de oozzake is gheweeſt dat ic u ghevonden hebbe/ ende ooc om dat ic gheſworen hadde / dat ic mpnen rou niet en zoude af-legghen vooz ic u weder ende u wt-ghehuweliet hadde; zo is mpn begeeren/ dat ghy uwen wille ende conſent daer toe gheeft: want ic ghebe u eenen deuchdelicke ende wijſen Man/ zo ghy better weet als ic wt onderbindinge ende ghy mp dicwils vertelt hebt: daerom zo ghy mpnen raet wilt volghen/tzal mp zeer aengenaem ende lief zijn; dan ic en wil u daer toe niet dwinghen/ick ghebe u uwe vzije willekeure.

Athanagoras op ſyn knyen vallende. O zupvere Maget Tarſia/ doet dat uwe Vader u radet / ende verloſt mp vander doodt / hebt medelijden met den ghenen die medelijden met u ghehadt heeft/eer hy u kende/ende ghy onder ſpne macht waert: en ſiet niet aen mpn klepnheyt ende u grootheyt; maer ghedenckt u voozgaende ellende ende mpn eer baerheyt/oprechte ende kupſche liefde.

Tarſia. Staet op/ o Pzince/ ten voeght niet dat ghy u alzo vooz mp vernedert: ic zal mpn Vader ende u beyde antwoozde gheven. Nadien u Heer Vader belieft/ende dat ghy in mpnen willeſtelt om den Pzince Athanagoras tot eenen Man te nemen / ende dat ghy mp daer toe radet/zal ick als een ghehoorſame Dochter ſchuldich is/uwen raedt volghen / ende ben te vzeden te zijn de Hupſvzouwe vanden Pzince Athanagoras/ die ick kenne te weſen den deuchdelickſten/verſtandichſten ende vzoomſten Man die leeft/u grootelicx

Hy heft hē beyde in handē op / en keert haer tot haren Vader.

bedanckende dat ghy de deucht voor de hoochept ghehoren hebt/ ende u o edele ende deuchtsame Prince bedancke ic/ vã dat u belieft herft my tot uwe Hupsvrouwe aen te nemé/ zonder u te stooten aen myn jonchept ende onverzochtheyt/ ic zal u ghehoorsamen als een deughdelicke Hupsvrou haren Man schuldich is te doen. Maer op dat onse vreucht volkomen zÿ/ eñ dat ic niet ondanckbaer en werde bevonden vande deughde die my gheschiet is/ zo heb ic oock een bede aen u te doen/ die ic verzoecke dat ghy my niet en wilt wegheren.

Athanagoras. Ic dancke den almachtighen God/ u Vader ende u/ van tgheluck twelc my op deser ure onverhoopt aenkomt: ende belangende u verzoeck/ wat isser in der Werelt/ dat ic u o Princesse der deucht zoude kunnen wegheren/ zegt u begheerte/ ende het zal gheschieden.

Tarsia. Zo is myn bidden ende verzoeck/ dat ghy den Jongeling Apostatus/ die my zeer groote eere ende deucht betoont heeft/ wilt gheven uwe Dochter Clara: want al is u Dochter noch jonghers danic/ ende Apostatus ouder/ zo en zal tverschil der jaren tusschen hem ende u Dochter niet meer zÿn dan tusschen u ende my: ende ghy weet dat hy een zeer deughdelic ende vroom Jongeling is/ beminne van een peghelick/ de principaelste van dese Stadt naest u.

Athanagoras. Ick ben bereet uwen wille te doen/ want ick hem beminne van goeder herten/ ende myn Dochter ende hy zullen daer in wel te vreden wesen.

Appollonius. Nu is myn vreughde volkomen/ ende nu ben ick verlost van de zorghe die ick noch zoude ghehadt hebben om myn Dochter met eenen wÿsen/ vromen ende deughdelicken Man te voorsien: ende ghy Prince Athanagoras zult ghelieven om mynen wille mede wat te doen: namelic/ dat ghy den Jongeling Apostate alhier zult ten huwelick gheven alle u goedt dat ghy hier hebt/ met het Princedom van deser plaetse: want God heeft my zo vele verleent/ dat ick u ende myn Dochter ghenoech kan voorsien.

Athanagoras. Ick ben bereet daer in V. M. ende in alles anders te believen.

Hy gheeft beyde haer handen tsamen.

Appollonius. Komt hier nu beyde hy my/ de almachtighe God gheve u beyde te zamen/ ende ghebenedije u beyde ende u Taet na u.

Athanagoras ende Tarsia. Amen/ Amen/ het gheschiede alzoo.

IIII. CHORVS.

Oprolevoys: Hymen! ô Hymenæe, etc.

Dyde de treesterende Ridder ongemin[illegible]
Hier elÿdde lanterven noch dagher[illegible]

Digitized by Google

In verdriet en in voorſpoedt,
Die vverdt hy niet licht bedroghen,
Dus in al vvat ghy beghint
Godts vrees in u herte print.

II.

Volghe doch altijdts Godes raet,
Laet u 'svleeſchs luſt niet verleyen:
Wilt ghy inden echten ſtaet
V begheven, vvilt verbeyen,
Eer doch eerſt (ô jonghe jeucht)
Op verſtandt, vvijſheydt en deucht.

III.

Kieſt deucht die 't herte verheucht,
Zoo zult ghy in vreuchde leven:
Godt de vrome tzamen veucht,
Die Godt vreeſt die vverdt ghegheven
Een goo Vrouwe aen den Man,
Daer hy hem in verheucht dan.

IV.

Deſghelijcks een vrome Vrou
Verkrijght van Godt almachtich
Een eerbaer Man vol trou,
Daer ſy dan met leeft eendrachtich,
Godt verleent ſe Kinders zoet,
Die ſe in Godts vrees opvoedt.

V.

Eerſt u Ouders raedt aenhoort,
Eer ghy 't huwelick gaet beghinnen,
Of u komt droeffheyt aen boort,
Wilt es vooren vvel verſinnen,
V eyghen ſin en luſt breeckt,
Of ſy u ten ſchoonſten ſmeeckt.

VI.

Prinçen en Princeſſen jeught
Wilt ghy Godts zeghen verv'vervven,
Zoo ſchout valſche liefde bleyt,
Ende leert herwaerts afftevven,
Zoo vverdt ghy hier inder tijdt
En hier naermaels oock verblijdt.

IV. Handelinghe. I. Wtkomen.

Blijschap. Verdriet.

Blijsc. NV ist hier al in vruechde datter is/nu hoop ic eens plaetse te houden by desen vromen Heere: ick heb so dick wils moeten verhupsen teghen mynen danck. Wat dunct u nu Nichte? heb ick't u niet laetstmael te voren ghesproken?

Verdriet. Ja Neve/het is de waer heyt: ic meende nochtans mynen Stoel stont heel vast. Maer seght my/souden wy niet kunnen tzamen accorderen dat wy beyde hier blyven?

Blijschap. Dat mach niet zijn.

Verdriet. Ick soudet nochtans wel van u begheeren: men zept immers/Elck huys, heeft syn kruys. dat is/syn verdriet: ende de wereltsche vreuchde en duert nimmermeer langhe.

Blijschap. 't Spreeckwoort zept/Daer vreuchde in huys is, daer is verdriet voor de deure. Ergo moet ghy daer wt.

Verdriet. Dat rekens ic tot mynen voordeele. want alsmen zept dat ick voor de deure ben/als ghy daer binnen zijt/dat is so vele te seghen/dat ick'er ontrent ben om binnen te komen/ende dat ghy dan daer wt moet: Maer laet ons tzamen hier blijven/ick ben te vreden u te wijcken de beste Kamer/daer ic plach te weten/ende nu sal ick my houden inde Keucken by de Boden/tsiden ghy daer sult te vreden zijt.

Blijschap. Ten mach niet wesen/de Dienstboden souden u doot slaen/ende niet lijden willen: maer ick weet wel een ander plaetse voor u.

Verdriet. Waer doch?

Blijschap. Inde Stadt van Tarsien/int Huys van Strangulis/brenght Dionisiades de tijdinghe dat Tarsia leeft/ende van haer Vader ghevonden is/ende dat se nu de Wijdt is/ende hier haest zal komen bezoecken.

Verdriet. Die tijdinghe zal sy haest ghenoech hooren.

Blijschap. Wilt ghy die tijdinghe niet brenghen/soo seght haer een ander/daer zal sy haer sy verblijden.

Verdriet. Wat tijdinghe soude ick haer doch segghen moghen/daer mede ick haer aenghenaem soude moghen wesen?

Blijschap. Verswijght het leste, ende segt haer het eerste/te weten/dat de Zee-roovers Tarsia wt de handen van Theophilus ontroost hebben/ende dat sy haer verkocht hebben aenden ghierighen Koffiaen Leno; daer zal sy in verblijdt zijn.

Verdriet. Neen/die tijdinghe en soude sy niet goet achten: maer soude

zoude altijts een achterdencken hebben / dat haer boose daedt wrekmen zoude.

Blijschap. Zoo meucht ghy in enighe andere plaetse gaen dat r men u begheert, want hier en wilmen u niet langher sien.

Verdriet. Ghy doet nochtans qualicken, dat ghy mp die u naer-Richte ben aldus verstoot, ick zal t ghedachtich zijn alst wederom te passe komt, zoo zal ick u oock zoo tracteren, ende doen gaen.

Blijschap. Dat hebt ghy wel betoont, ende daerom wert ghy nu wederom gheweten, gelijc ghy placht te meten, met de zelve mate.

Verdriet. Laet mp maer t'spinden u voeten slapen.

Blijschap. Dat waer wat nieus / dat Blijschap ende Verdriet op een Bedde zouden slapen / die tzamen in een Huys niet en moghen blijven woonen.

Verdriet. Tis nochtans meer dan eens gheheurt / dat ick met u op een Bedde hebbe gheslapen.

Blijschap. Ja dat en was ic niet / dat was mpn Bastaert-suster / valsche Blijschap, daer ghy af wilt zeggen.

Verdriet. Ic hoore dan wel / dat ghy mp niet en wilt by u lijden. Wel aen dan / ic zal nu gaen: maer ick zal gaen practiseren zo veel quaets / dat ghy eer langh zult gheware werden mpn konste / ende hoe ic het al in verdziet weet te brengen / door mpn Richten Quaet ingheven, Valsche vvaen, Verkeerden sin ende Bedrieghlicken schijn, met alle mpn andere naeste Vzunden ende Maeghschappe / zo dat u desen dach (dat ghy mp dus tyrannelic doet vertrecken) dickwils berouwen zal.

Blijschap. Meent ghy mp nu met woozden te paepen? dat zal u missen / ic en ben booz u noch booz alle uwe Maghen die ghy ghenoemt hebt niet verbaert / aenghesien de zelve altijts booz u waken ende al doen dat sp kunné / doch niet meer dan haer God toe en laet.

IV. Handelinghe. II. Wtkomen.

Appollonius. Athanagoras.

Appoll. Wy hebben hier nu langhe vertoeft / ende oozze op alles ghestelt / tis nu tijdt dat wp repsen ende oorlof nemen van uwen Swagher Aposiatus eñ u Dochter Clara / ende boozts aen alle de Burgheren / die ic booz mpn vertreck begheere te begiftighen tot een danckbaerhept ende ghedachtenisse vande vzeuchde die ic alhier ghehadt hebbe: dus heb ic last ghegheven de Schepen al tzamen ghereet te maken. Maer ick moet u vertellen wat mp te nacht boozghekomen is in mpnen slape / Ic werde vermaent / dat ic al eer ick naer mpn Lant te Tyro zoude repsen / dat ick eerst zoude

moeten varen na de Stadt van Ephesien/ende dat ic aldaer zoude inden Tempel gaen/ ende met lupder stemme aldaer verhalen alle mpn gheval van jonex op tot nu toe/ende dat ic daer na zoude trecken naer Tarsien/ende wzelen daer mpn Dochter: ende aengesien mp tzelve tot dzpemael toe vermaent werde/heb ic daer op langhe ghefantaseert wattet zoude moghen bedupden; eyndtlic dunct mp dat ick het behoore te doen/misschien wat God dooz dat openbaer verhael met lupder stemmen/mp wil te kennen gheven.

Athanagoras. Lieve Heer Koninc/ doet daer in ende in alles dat u ghelieft zoo u goet dunckt/wp zullen u daer in volghen.

Appollonius. Laet dan de Burgherije op de Marct vergaderen/ met u Swagher ende Dochter / wp willen mozghen met alle ons Hofghesin te Schepe gaen/met Gods hulpe.

Athanagoras. Het zal terstont ghedaen werden.

IV. Handelinghe. IIJ. Wtkomen.

Appollonius. Athanagoras. Tarsia. Apostatus. Clara. Een deel Burgheren.

Appoll. O Waerdighe Burghers/ick hebbe hier nu langhe tijt by ulieden gheweest / ende mpn eenighe Dochter Tarsia uwen Pzince tot een Hupsvzou ghegheven/desghelijex heeft uwen Pzince spn Dochter Clara ghegheven ten huwelicke aenden Jongeling Apostate van Pzincelicken ghelachte / wiens deucht/ wijshept ende eerbaerhept u allen bekent is/want hy alhier opghevoet is: ende want mpn Swagher met mp trecht in mpn Landen ende Koninckrijcken/ daer ic hem zal voozsien na spn hoochept betaemt/ zo heeft hy goetwillichlicken afstant gedaen van alle tgene hy hier heeft/ende tzelve spn behoude Soon ende Dochter overghegeven/ zoo dat Apostatus van nu voortaen zal wesen uwen Heere ende Pzince / dien ghy alle ghehoorsaemhept zult sweeren te betoonen/ ghelijck ghy den Pzince Athanagoras ghedaen hebt; ende hy daer teghen zal ulieden beloven te houden in alle uwe gherechticheden/ ende u'iedente regeren ghelijck een goet Pzince schuldich is.

De Burgheren. Alle dat ghy Heer Koninck begheert/ zullen wp goe twillichlicken ter liefden van V. M. naerkomen.

Appollonius. Voorders/o waerdighe Burghers/bedancke ick u hoochlick der gonste die ghy mp ende mpne Dochter ghedaen ende bewesen hebt; daerom tot een danckbaerhept ende ghedachtenisse van dien / zo schencke ende gebe ic tot des Stadts behoef zes hondert ponden Goudts / ende zult mp voorder tot allen tijden tot een Pzunt hebben/ die u in alle uwe nooden zal beschermen en bystant

dom

doen teghen alle uwe vyanden/die u tegen recht ende reden zouden willen krencken.

De Burghers. Wy dancken u alle zeer mogende ende goedertieren Koninck / van uwe groote milthept ende beleefde presentatie/ die wy nimmermeer en zullen vergheten; maer daer van zulcke teeckenen laten / dat onse Nakomelinghen ten eeuwighen daghen tzelve met danckbaerhept zullen bekennen.

Athanagoras. Nu wil ic oock myn vrome ende waerdige Burgeren van u oorlof nemen/ende bedancken van uwe gehoorsaemhept ende liefde die ghy my betoont ende bewesen hebt: ende ist dat ick daer jeghens ulieden niet en hebbe alzo gheregeert als ic behoorde/ of dat ic yemanden verongheliickt hebbe/ zo ist door onwetenhept gheschiedt / ende zal tzelve by mynen Schoon-sone Aposiate verbetert werden.

De Burghers. Wy dancken u / o Vrince / van uwe goede / wijse ende rechtveerdighe regieringhe/hier is niemant die reden heeft u erghens inne te wandancken: ende gheliit wy u goede Ondersaten zijn gheweest/zo willen wy ooc uwen Swager ende uwe Dochter wesen.

Tarsia. Ghy waerdighe Burgheren/ ick moet u ooc bedancken van alle de vruntschap/eere eñ jonste die ghy my alle bewesen hebt/ ende zal ulieder lof ende eere verbreyden teghen allen Volckeren/ ende zo my God het leven spaert/hoop ic ulieden noch met mynen Heere ende Man eens te komen bezoecken/ende danckbaerhept te bewijsen naer myn vermoghen/ ende zult altijts aen mynen Heere ende Man eenen goeden Vrunt eñ aen my een Vrundinne hebben. Daer mede willen wy nu van u allen oorlof nemen / ende Adieu zegghen.

De Burghers. O Tarsia / Vrincesse der deucht / wijshept ende eerbaerhept/ uwe ghedachtenisse en zal nimmermeer van ons schepden: wy dancken u van uwe deucht ende goede jonste: ghy laet ons nu in groote droefhept om u vertrecks wille/ maer zullen altijts verhopen ende verlangen na uwe wederkomste. Nu willen wy u Adieu zeggen/ ende den goeden/ barmhertigen ende almachtighen God bidden dat hy ulieden wil bewaren / ende ghelepden met voorspoet ter begheerder ende ghewenschter plaetsen.

De Burghers gaen vvech, eenighe schreyen van droefheydt: daer na nemen sy oorlof van Apostatus ende syn Huysvrouwe, ende gaen to Schepe.

IV. Handelinghe. IV. Wtkomen.

Appollonius. Tarsia. Athanagoras. Ceremonis. Ionathan. Lucina.

Appoll. WY zyn nu hier ghekomen inder Stadt van Epheſſen met goeden voorſpoedt: nu willen wy inden Tempel gaen/ende volbrenghen daerom wy hier zyn ghekomen.

Tarsia. Alle dat u believt Heer Koninck ende Vader willen wy doen/ende u gheſelschap houden.

Athanagoras. Wy zullen bevelen dat den Tempel werde gheopent.

Ceremonis. Wat Heeren ende Prince zyn hier in deſe Stadt ghekomen/die naer den Tempel gaen.

Ionathan. Ick hebber naer vernomen/ende my is ghezept dattet een machtich Koninck is/ghenaemt Appollonius.

Ceremonis. Wat zeght ghy? zoude de Koninc Appollonius hier ghekomen weſen? zoo zalmen wat vreemdts vernemen; dat is de Man van de Koninghinne/die wy inde Kiſt vonden: tzal goet zyn dat ghy haer doet aen-dienen datter groote machtighe Heeren wt vreemde Landen zyn gekomen/die van meeninge zyn inden Tempel te komen/dat ſy willen ſien ende mercken of er ghen onder en zyn die haer bekent zyn/zonder haer alſnoch meer te zegghen. Ick wil my mede inden Tempel laten vinden/om te ſien wat daer ghebeuren zal: gaet ghy ende neemt etlicke hert-ſterckende Medicinen by u/op avonture ofmenſe van doen mocht hebben.

Ionathan. Ick zal't alles gaen beſtellen/ ende u terſtondt inde Kercke volghen.

Appollon' ende ſyn geſelſchap doet Lucina reverentie eſt ſy haer deſghelijx/ maer en kennen malkander niet.

Appollonius. Wy zyn nu hier inden Tempel. Maer wat Vrouwe mach dat weſen/die zo ſchoon ende koſtelicken verciert is/ende zo ſtatighen gheſinde by haer heeft/ my dunct ſy bet een Goddinne dan een Menſche ghelijckt.

Athanagoras. Dat is waerachtich/ ſy heeft een zeer ſtatich ende eerlick weſen.

Appollonius. Wel/ic zal volbrenghen tghene my in mynen ſlaep vermaent is gheweeſt/na dat ic den Tempel zal beghiftight hebben. Ick Appollonius gheboren tot Tyro/Koninc ende Prince van de zelve Landen/ als ic tot alle konſten ende gheleerthept ghekomen was/zo ontbant ende ſolveerde ick des wreeden Koninc van Antiochien Queſtie ende Vraghe/ om ſyn Dochter tot een Huyſvrou te verkrijghen: maer dewijle hy met haer zelfs te doen hadde ghehadt/ zoo wilde hyſe zelfs/ om in ſyn booſheyt altijt te volharden/

blijven

blijven ghebzupcken: waeromme (om dat ick tzelve dooz spn verbozghen Raetsel hadde ontdeckt) hy my wilde doen dooden/ende ic ontquamt/ende vluchte vooz hem wt myn eygen Rijck ende Lant/ ende ic verloos Schip ende goederē/ende quam op een stuc Houts ofte Planckе te Lande / ende werde gheberght dooz een Schamel Wisscher: daer naer ben ick zeer vziendelick ontfanghen van den Koninc Altistrato/die my eyndtlic zonder my te kennen/spn eenige ende waerdighe Dochter Lucina tot een Huysvzou heeft gheghеven. Daer naer zo quam ons de tijdinge dat de Koninc Antiochus met spn Dochter vanden Blirem doot-gheslaghen was/ ende dat alle de Hertoghen/ Pzincen/Gzaven/Ridderen/Edelen ende Steden van dat Landt my tot haren Koninck hadden verkoren/ ende dat het Rijcke vooz my bewaert wiert/ zo repsde ic met myn Wijf derwaerts/om het Rijcke ende de Kroone te ontfanghen/ende dese myne Dochter baerdese my opter Zee / maer sy sterffer van/ ende ic wiert ghedzonghen teghen mynen danck dat ickse moeste in een vaste Kiste legghen/ wel gheharst van buyten ende binnen/ daer ic gelts ghenoech met veel kostelicheyts van Juweelen by dede leghen/ende sy was verciert als een Koninginne toebehoozt/op dat zo waer sy zoude moghen landen eerlick mocht begraven werden: maer wat moeyten ick daerom zelfs ghedaen hebbe met repsen in allen Landen/zo en heb ic nopt tijdinghe kunnen vernemen/ waer sy mach begraven wesen. Ende dese myne lieve Dochter liet ic doe inde Stadt van Tarsien blijven: maer ick heb bevonden dat ickse boose Menschen hebbe bevolen ghehadt om op te voeden: in het veerttiende jaer quam ic daer weder om myn Dochter te epsschen/ ende men zeyde my datse doot was/ ende ic gheloofde dattet waer was/dooz dien men my leyde op haer Gzaf/ twelc een valsch Opschzift hadde: ende ic ging wederom te Schepe/ende leefde in treuren/ verdziet ende schzeyen nacht ende dach / makende groote onghenuechte/ter tijt toe ic haer zeer wonderlic ende op het alder onbedachtste ende onghesienste was vindende buyten alle myn hope.

Lucina. Och! och! ick en kan my niet langher ophouden / ick kenne myn Heer ende Man aen spn ghedaente / wesen/ spzake ende avonture/ic ben des Koninex Altistatus Dochter spn Wijf/de ghetuyghen zijn pzesent / hoe ick ben ghevonden / de Kiste is noch int wesen daer ic in ghelept was/ den ghescheyven Bzief lept ooc noch wel bewaert: waerom vertoeve ick langher?

Hy vlieght op eñ neemt hem in haer armen.

Appollonius. Wat ist dat dese Vzou begheert / my dus om den hals vlieghende? Gaet van my: wat wilt ghy hebben?

Hy stootse van hem.

Lucina. O myn Man/myn Lief/waerom stoot ghy u Wijf dus van u? ic ben u Wijf/des Koninex Altistratus Dochter/ende ghy

zijt Appollonius van Tyro mynen Man/ mynen Meester/ die ick verkoos boven den anderen dijnen Jonghelingen/ niet om vleeschlicke liefde oft lust/noch om goedts wille/ maer om u deucht/wijshept ende verstant: beset my te recht/ick bent.

Hy grijpt se in syn armen ende kusse.

Appollonius. O God/hoe wonderbaerlick zijn uwe wercken: nu bekenne ick myn faute. Ghebenedijt moet zijn de Alder-opperste/ die my weder-gheghéven heeft myn Wijf ende myn Dochter.

Lucina. Waer is myn Dochter?

Appollonius. Siet/daer isse tegenwoordich.

Hy neemt haer dochter ende een eñ sy vallé beyde in ommacht.

Ceremonis. Nu ist tijdt dat ick de herten verstercke/sy zouden in dese blijschap wel doot blijven. Met oorloff Heer Koninc/ic moetse bystandt doen / op dat de blijschap niet in droefheyt en verandere.

Hy gheefts se vvat inden mondt, ende zeydt,

Staet op/inden Naem des Heeren. Siet/Heer Koninc/ick ben de Man die de Kiste ghevonden heb / ende daer is myn Discipel/ die eerst ghewaer wert datter leven in was/ ende die doorsyn kloeckheyt ende verstant oorzake is dat ghy haer nu bint levende/de Kist de Juweelen eñ den Brief is noch voor handen ende wel bewaert: al dat sy ghezept heeft is waerachtich/komt in myn Huys/ick wil u alles toonen.

Ionathan. Ja Heer Koninck/de waerheyt is u ghezept/ tis alzo gheschiedt.

Appollonius. O myn Vrunden/ic en hebbe geenen twijffel meer/ ick danckе den almoghenden Godt / ende en zal niet ondanckbaer wesen tegen ulieden.

Lucina. Myn Heere ende Man / wat ghenade heeft my Godt ghedaen/ dat hy naer zo langhe jaren droefenisse/ my u (die ick zo langhe voor doot beschreyt hebbe) heeft wederom ghegheven/met zo schoonen Dochter ende Swagher? Laet ons binnen gaen/ick hebbe u veel te vertellen van de deucht die my is gheschiedt is van Doctor Ceremonis ende Jonathan syn Discipel / zonder welcks groot verstant/meerstichept ende blijt ick nu niet en zoude leven.

Tarsia. Myn lieve ende zeer waerde bemínde Moeder / noyt en heb ic eenige hope ghehadt om u te mogen sien/alzo ic noyt anders en hebbe gheweten of ghy en waert opter Zee ghestorven: daerom ben ic de alderméest gheluckichste in dese Tragedie / ende en achte nu niet alle myn lijden ende verdriet dat ick ghehadt hebbe.

Lucina. Myn waerde Dochter / en laet ons op desen droolichen dach van gheen meer droefheyts vermanen: Komt/laet ons gaen inder Stadt, ende onse herten wat vermaken.

IV. Hande-

IV. Handelinghe. U. Wtkomen.

Verneem-al. Veel-ſnaps.

Verneem-al. WAer zijt ghy nu Nichte? komt vooz den dach.

Veel-ſnaps. Wat is u/dat ghy dus roept en tiert?

Verneem-al. Vzaeghdy noch watter is? hebt ghy niet ghehoozt vanden Koninc Appollonius/noch van ſyn Dochter/noch van ſyn Wijf? watter al om-ghegaen is/zedert ick u laetſtmael vertelde watter ghebeurt was?

Veel-ſnaps. Neen/ic hebber niet af vernomen: want ic ben ſieck geweeſt/zo dat ic wten Huyſe niet en ben geweeſt in acht daghen tijts/ende zedert die tijt en heb ic niet veel meer Volck ghehadt die my dagelicx quamen bezoecken/dan ontrent hondert ende vijftich Perſonen/ende die hebben my zo veel ghezept/datſe om het ander niet en hebben ghedacht.

Verneem-al. Wel te recht hebt ghy den naem van Veel-ſnaps, hebt ghy ſieck geweeſt/ende hebt ghyder zo veel by u ghehadt/zo en heeft u Mondt mede niet zeer ſtil gheſtaen.

Veel-ſnaps. Al was ick wat ſieck in andere Leden myns Lichaems/zo was myn Tong noch ghesont/ende die konde noch haer devoir wel doen. Maer zeght my wat ghy nieus ghehoozt hebt.

Verneem-al. Wonderbaerlicke tijdinghen.

Veel-ſnaps. Maer welcke doch? hoe meught ghy my dus doen verlanghen?

Verneem-al. Ick en zal u niet langher ophouden/maer vertellen wat ick al ghehoozt ende vernomen hebbe/ghy mocht anders een Kint wt u Kupten krijghen. Hoozt dan toe: Na dat de Koninc Appollonius ſyn Dochter Tarſia ghevonden hadde/ghelijc ick u vertelt hebbe/zoo heeft hy haer wtghehuwelickt.

Veel-ſnaps. Wat zeght ghy? iſt mogheliic dat de Koninc zulcken Kindt heeft wtghehuwelickt? ende dat noch in een vzeemt Landt/zonder onſen Koninck Altiſtratus daer eens van te vermanen/oft ſyn conſent daer over te verzoecken/ten is van hem niet wel ghedaen/al is hy vooz een wijs Man ghearht: Maer zeght my/wat herftſe vooz een Man?

Verneem-al. Athanagoras Vzince van Mithilenen.

Veel-ſnaps. Ja/ja/ick dachts wel/ick dencke dattet Neſt vuyl ghebzoept was.

Verneem-al. Cly/ſchaemt u/zulcken ghevoelen te hebben van zo eerbaren ende zuyveren Dochter/die zoo veel om haer zuyverheyt onbevleckt te houden heeft ghe leden.

Veel-

Veel-snaps. Wel/wat zoude anders d'oorzake zijn dat zo machtighen Koninc spn Dochter in zo jonghe jaren alzo zoude wtgeven aen zoodanighen slechten Prince?

Verneem-al. Wat was d'oorzake dat den Koninck Altistratus spn Dochter gaf aen Appollonius / die doen onbekent was ende een Vreemdelingh.

Veel-snaps. Daer werde ock schamper ende qualick ghenoech van ghesproken / zoo van de sothept van den Koninck / als van de ghepleghe vande Dochter / die verwerpende de treffelicste van dit Koninckrijcke / eenen vreemden / een Speel-man / die hier op een Stroo-wis was komen drijven/verkoos.

Verneem-al. Ja zulck werde wel ghezept van u ende van uwes ghelijcke/die niet verder en konden sien dan haer Neus lang was: maer alle de Heeren vanden Hove zepden / dat de Koninc wel ghedaen hadde/dat hy spn Dochter besteet hadde aen eenen zo wijsen/ vromen ende deuchdelicken Man: ende dit zelve is ock d'oorzake ghewest dat de Koninc Appollonius oock liever ghehadt heeft spn Dochter te besteden aen eenen wijsen ende verstandighen/dan aen eenen machtighen ende sotten Prince.

Veel-snaps. Ja/zo weetmen't een couleur te gheven/ alsmen de faulte ghedaen heeft.

Verneem-al. Hier is gheen faulte ghedaen: want den Koninck heeft het met rijpe ende wel-bedachte sinnen ghedaen / ende spn Dochter zelfs daer toe geraden.

Veel-snaps. Ghy meucht zegghen wat ghy wilt / het is een onghelijcke Parture: want hy is een Man van veertich jaren / ende sy een Kint van veerthien oft ten hooghsten vijfthien jaren oudt.

Verneem-al. Neen / hy en is niet ouder dan twee-en-dertich jaren/ ende heeft een Dochter van twaelf jaren / die hy ock wtghehuwelicht heeft.

Veel-snaps. Wel/wel/ick zal al meer hooren. Zeght voorts: ick moet swijghen dat ick byna berste.

Verneem-al. Daer wierdt zeer kostelicke Bruyloft ghehouden van beyde dese Nieu-ghehuwede / ende den Prince Athanagoras gaf spn Prinsdom ende alles wat hy goets hadde met spn Dochter tot een Bruydt-gave.

Veel-snaps. Ick en kan niet swijghen / hoorende alle dese sotte dinghen: wilt ghy dat al mede verschoonen?

Verneem-al. Ja/dat heeft hy ghedaen door raet vanden Koninc Appollonius/ die't op hem begheerde: want de Koninc zepde/ dat hy goets ghenoeth hadde om hem eñ spn Dochter wel te voorsien.

Veel-snaps. Ghy meught van den Koninc Appollonius houden dat

dat ghy wilt / ick en hoore niet dan ſotte daden van hem. Maer zeght al voort.

Verneem-al. Dat ick niet en wiſt dat het u ghewoonte is altijt alles te beſnappen/ick zoude wel quaet werden; maer nu acht ick u zegghen niet veel. Na dat de Bruploft ghehouden was / namen ſy oorlof vande Magiſtraten ende Burgeren der Stadt ende van den nieuwen Prince de Swager van Athanagoras ende de Dochter / ende ſy ghinghen te Schepe / de Burgheren waren zeer bedroeft: ende ſylieden repſden met goeden voorſpoedt ende windt naer de Stadt ende t'Landt van Epheſien/alwaer ſy inden Tempel ghinghen/ende de Koninck verhaelde daer over-lupdt ende int openbaer wie hy was/ende wat hem ghebeurt was/ende Lucina ſyn Wyf was inden Tempel/ maer en kende hem eerſt niet: maer door dit verhael zo wert ſy hem kennende/ende ſy liep ende vloogh hem om den hals: ende want hy haer oock eerſt niet en kende/ſtiet hyſe eerſt van hem: maer als hyſe daer na kende/help Godt/ wat ghingh daer kuſſens ende ſoenens om/ dan Man ende Wyf / dan Moeder ende Dochter / zo dat de blijſchap zo groot was/ datmen meende dat ſy doot ghebleven zouden hebben: maer Doctor Ceremonis gaf henlieden eenighe hert-verſterckende Medicinen inne. Ende als het gheruchte in de Stadt quam / liep het al wt watter was/ om henlieden te ſien / zoo datſe naulicks voor de Straten en konden komen tot haer Logijs: ende de Magiſtraten vander Stadt quamen den Koninck welkom hieten ende gheluck bieden met grooter ſolemnitepten/ ende met hielter open Hof eenighe daghen langh. De Koninck beghiftichde de Stadt / ende ghaf veel Vereſenten/ ende Doctor Ceremonis die de Kiſte / daer Lucina in over boort in Zee ghevorpen was/eerſt ghevonden hadde/ begiftichde hy grootelicks / ende ſyn Diſcipel Jonathan nam hy met hem in Antiochien / alwaer hy hem een groot officie heeft ghegheven.

Veel-ſnaps. Ghy vertelt zeker veel wonderlicke zaken/ ende om dat ick het eynde gheerne zoude hooren ſwijgh ick ſtille / anders zoude ick dickwils tuſſchen beyden wat te zegghen hebben. Maer zeght my nu/waer datſe nu zijn/komen ſy niet haeſt hier?

Verneem-al. Ja/ zo haeſt hy mach/ zal hy met alle tvoorſz ghefelſchap overkomen: hy repſde van daer na Tyro in ſyn Rijck/ alwaer hy hem wat ververſchte ende verſach / ende oorloffde in alle zaken: de vreughde was daer zo groot/dat het onmoghelicken is om te vertellen/ zo vele teeckenen van blijſchappe wierden daer bedreven; want ſy haren Koninck (die ſy zeer lief hebben) in zoo langhe jaren niet en hadden gheſien: de Koninghinne ſyn Vrouw

vzou wert aldaer ghekroont met grooter pzacht: ende als sp daer tzamen den tijdt van zes weken gheweest waren/schickte hy synen ouden Dienaer Climatus herwaerts/om den Coninc Altistratus de wete te doen van alle tgheene hem zedert syn vertreck van hier is wedervaren met syn Hupsvzou/Dochter ende Swagher: ende hy repste voort met alle syn gheselschap naer Antiochien toe/ alwaer hy het Koninckrijck (dat naer hem ghehouden was) ontfingh. Het ware onmoghelick te vertellen de groote vzeughde die daer bedzeven wiert in allen den Steden/ende de heerlicke Gheschenken die daer wierden gheghéven: men hieldt daer dertich daghen open Hof. Daer naer repste de Koninck ende Koninghinne/als de krooninghe ghedaen was/in alle den Steden van het gheheele Rijcke/ende stelde overal goede ordonnantien/zo datse zeer groot contentement ende ghenoeghen van hem hadden. Nu is hy met een deel Volcks van oorloghe dat hy te Tyro hadde doen toerusten gherepst naer Tarsien/om te wzeken het onghelijc dat syn Dochter is gheschiet van Strangullo ende Dionisiades.

Veel-snaps. Die zullender wel qualick aen wesen. Waer zeght my/ghy vermaende terstondt van Climatus/is hy noch hier niet ghekomen.

Verneem-al. Ja/hy quam ghister avondt laet alhier/ende is teghenwoordich by den Koninck/ende men maeckt groote gheveedtschap om t'avondt te vveren in dese Stadt/om de goede tijdinghen die hy vzenght. De Koninck Altistratus heeft zoo wtnemende vzeughde dooz dese ontfanghene tijdinghen/dat alle de Secretarisen ghenoech te doen hebben om Bzieven te schzijven alle t'Rijcke dooz aen alle de Hertoghen/Gzaven/Pzincen ende Steden/om dese tijdinghen te laten weten: ende ic gheloove datter by gheen Menschen ghedencken beter noch aenghenamer tijdinge en is ghekomen in dit Koninckrijck.

Veel-snaps. Zoo wil ick my opt schoonste oock gaen op-pzonckeren/hoewel ick noch wat sieckelicken ben/ende ick moet met de Neus opt Strate/besien oft ick oock erghens eenen Vzijer kan bekomen; ghy hebt my zoo veel van huwelicken ende blijschap ghezeydt/dat ick oock wel gheerne de Bzupdt zoude willen zijn ende vzeucht bedzijven/het verdziet my langher alleen te slapen.

Verneem-al. Nu moet ick lachchen: wel wie zoude u willen nemen/ende u oudt verrimpelt Wel touwen?

Veel-snaps. Wat laet ghy u duncken? meent ghy dat ick zoo leelick ben/dat ick niet een Vzijer en zoude kunnen krijghen? ick wilder noch wel aen elcken Vingher een krijghen/alst my maer lust.

Verneem-

Verneem-al. Dat kan ick wel denckem: ghy slacht my/de Jongmans loopen u naer/als den Hont de Kluppel.

Veel-snaps. Dat zult ghy wel haest ghewaer werden: maeckt ghy my quaet/zoo en zuldy niet mede te Bzuploft komen/ anders zult ghy boven aen zitten.

Verneem-al. Wel ick en wil u dan niet verstooren/ick weet doch wel dat ghy een haestich Hooft hebt. Goeden avont Nichte.

Veel-snaps. Goeden avont.

I V. Handelinghe. VJ. Wtkomen.

Appollonius. Heraut. Burghemeester van Tarsien. Dionisiades. Tarsia. Strangulio. Theophilus. Athanagoras. Burghers.

Appollonius. AL ist dat myn rechtveerdighe gramschap groot is/ om het leedt myn lieve ende waerde Dochter aenghedaen/ ende dat ick wel zoude vermoghen my daer over zoo te wzeken datmen ten eeuwighen daghen daer van zoude spzeken/ zoo is nochtans myn meeninghe niet de onschuldighe mette recht schuldige te straffen: daerom gaet henen inde Stadt van Tarsien/ ende zeght henlieden aldus/De Koninck Appollonius ontbiedt u/ dat ghy de Stadt voor hem ende syn Volck terstondt opent / ende hem met de ghene die't hem believt laet binnen komen / oft anderssins zal hy de Stadt met Vyer ende Sweerdt vernielen: want hy wil betteringhe ende straffe ghedaen hebben van tgroot onghelyck dat hem by Strangulio ende syn Wyf ghedaen is/ten aensien van syne Dochter Tarsia.

Heraut. Ick zal gaen doen Heere Koninck / tghene uwe Majestept my bevolen heeft.

Hy blaest dryemael een Trompet voor de Stadt van Tarsien, ende zeydt:

Hoozt ghy Burghers van Tarsien/hoozt/ de machtighe Koninck van Antiochien ende Tyro Appollonius/ is alhier aen-ghekomen met veel Schepen ende ghewapent Volcks / om uwe Stadt met den Vyere ende Swaerde te verderven ende verdestrueren / ten zy ghylieden voor hem ende syn Volck de Stadt opent / om daer in te trecken tot syn believen / om straffe te doen tot synen wille over Strangulio ende Dionisiades syn Wyf/ van het groot onghelyck dat sy hem ende syn Dochter Tarsia ghedaen hebben / teghen alle recht ende redene; hier op begheert hy terstont zonder eenich vertoeven antwoorde.

Burghemeester van Tarsien. Heraut goede Vzundt/zeght uwen Heere ende Koninck / dat de Stadt voor hem niet en is ghesloten/

dat hy kome alst hem ghelieft / hy zal ons welkom zijn / hy mach met ons handelen naer syn believen; wy betrouwen hem nochtans toe / dat hy als een rechtveerdich ende goedertieren Koninck / niet anders met ons en zal handelen / dan ghelyck het syne ghierechticheyt betaemt: want wy en weten niet hem erghens inne veronghelyckt te hebben; ende zoo wy't onwetende moghen ghedaen hebben / willen wy hem om verghiffenisse bidden.

Herault. Ghy spreeckt zeer wel ende eerlick Heer Burghemeester / ende doet wijsselick dat ghylieden gheen resistentie en doet / ende u beleefde antwoorde zal myns Heeren toorn versoeten / oock meen ick dat syn gramschap alleen ofte meest is teghen Strangulio ende Dionisiades syn Wijf / siet toe dat die niet en ontkomen / ende ghy zult uwen paps wel krijghen vanden Koninck.

Burghemeester. Ick zal daer goede achtinghe op doen nemen.

Herault. Heer Koninck / ick hebbe myne boodtschap ghedaen / den Burghemeester wt den name van alle den Burgheren / zeydt voor antwoorde / dat de Stede voor u open is / ende dat uwe Majesteyt daer in mach komen tot u ghelieven / dat ghy welkom zult wesen / ende datse hen stellen in uwen handen / om met hen te doen uwe Majesteyts wille.

Appollonius. Naer den betrouwen zal den ghesciedden. Zeght myn Dupsvrou / Swagher ende Dochter dat sy hy my komen / ende wy willen tzamen inder Stadt gaen / met eenighe Dienaers / ende ick wil de Burghers zelfs Rechters maken / zeght myne Dochter dat sy haer aenschijn bedecke / dat men se niet en kenne voor het passé gheeft: ende gaet ghy voor / ende laet alle de Burgheren op de Marct vergaderen.

Herault. Ick zal't alles wel bestichten Heer Koninck / dat uwe Majesteyt my heeft bevolen.

Appollonius met syn ghesinde inde Stadt komende, gaet zitten in een Stoel op de Marct, ende zeydt:

O ghy vrome Burgheren van Tarsien / zeght my / heb ick teghen pemanden van u allen oyt eenighe ondanckbaerheyt bewesen / ofte u lieden eenich quaedt ghedaen?

De Burgheren. Neen ghy Heer Koninck / ghy en hebt ons niet dan alle deucht bewesen / ende hebt ons al tzamen van den bitteren honghers noot verlost / daer van wy zouden hebben moeten sterven zonder uwe hulpe / ende dat beteeckent het Beeldt dat wy tot uwer eeren hebben opgherecht / tot eeuwigher ghedachtenisse / ende wy zijn alle berepdt met u of voor uwe Majesteyts voeten te sterven / ende heeft u pemanden onder ons misdaen / de zelve willen wy zelfs straffen / dat uwe Majesteyt daer aen zult ghenoegen hebben.

Appol-

Digitized by Google

Appollonius. Ick wil ulieden zelfs Rechters maken / haelt my Strangulio ende syn Wyf hier/ende hoort wat ick zal zeggen.

De Burgheren. Hier zynse Heer Koninck / beveelt daer mede gedaen te werden wat u belieft: zyn sy oorzake dat uwe Majestept op ons vertoornt is? sy zullent oock bekoopen.

Sy bzengtse gheb ingen cñ gebonde.

Appollonius. Ick heb u ghezeydt dat ick ulieden zelfs Rechters make. Hoort nu wel toe/ Ick hadde myn Dochter ghelaten onder Strangulio ende Dioniſiades syn Wyf / met Gelt ende Schat ghenoech daer toe / ende sy en hebbense my niet willen wederom gheven.

Dioniſiades. O goedertieren Heer Koninck Appolloni / hebdy niet zelfs op haer Graf gheweest? ende gheleſen haren Titel daer sy begraven leydt? hoe kunnen wy keeren dat sy gheſtorven is den naturelicken doodt?

Appollonius. O ghy boos ende valsch Wyf/ moet ghy noch langher uwe booſheydt met loghenen bedecken? wat hadde dat onnoſele Kindt/ dat u als of ghy haer Moeder waert eerde ende ghehoorſaemde / opt te kort ghedaen / dat ghy haer woudt doen vermoorden. Komt myn Dochter / komt/ ende toont u aenſchyn den Burgheren/ende ghy Burgheren aenſchout of dat een Perſonagie is diemen wzeedelick ende zonder eenich recht oft reden heeft willen vermoorden.

Tarſia haer aenſicht ontblootende.

O vermaledyde Wyf / ſiet hier Tarſia wten Grave op-ghestaen/ komt hier / op dat uwe booſheydt ende hare onnoſelheydt aen den dach come. Ghy Burgheren haelt hier den Landtman Theophilus/ dat hy hier come / ende van hem zult ghy de rechte waerheyt van alles verſtaen.

Dioniſiades. Ghenade/ghenade/ick heb misdaen.

Appollonius. Ick hebbe den Burgheren Rechters ghemaeckt/ indien sy verſtaen dat u ghenade toekomt/ als sy de zake ghehoort hebben/ men zal u ghenade bewysen.

De Burgheren. Siet/ hier is Theophilus.

Tarſia. O Theophile/ kent ghy my noch wel?

Theophilus. Ja ick/ ghenadighe Vrouwe/ ontfermt u myn der/ ghy weet dat ick ontſchuldich ben/ ende daer toe ghedwonghen werde/ om u met deſe Dagghe te vermoorden: maer God verloſte u/ ende beſchermde my/ dat ick u edel Bloet niet en hebbe ghestort.

Theophilus bak op syn knyen.

Tarſia. Ghy weet alle dinghen/ zeght hier openlick wt/ wie dat u bevolen hadde my te dooden/ ende hoe dattet is toeghegaen.

Theophilus. Dioniſiades myn Vrou beval my u te dooden/ oft zoo ick het niet en dede/ zo woude ſe my doen dooden met myn Wyf

ende Kinderen: daer toe beval sy my / dat ick u doode Lichaem in Zee soude werpen. Godt weet met watten benauden herte ick u waernam op uwe Voester-moeders Graf / om haren wreeden wille te volbrengben / als ghy uyter Scholen quaemt; ende ick greep u aldaer / ende ghy bragghde my / wat ghy my oyte pemandt misdaen hadde / dat ick u woude dooden: ende ick gaf u voor antwoorde / dat het my leedt was / ende badt u dat ghy't my wildet vergheven / dat ick het moest doen voor bedwangh van mynder Vroutwen Dionisiades / die anders my met myn Wijf ende Kinderen wilde doen om hals brengben / onder decksel van verraedt oyte andere leelicke misdaden / die sy ons onschuldich wilde opleggben: ende ghy badt my / dat ick u soude tijt gheven om u ghebedt te spreken tot God / twelck ick u accoorderde: ende als ghy u ghebedt ghesproken hadde / seydet ghy tot my / Theophile komt nu / ende volbrenght u bevel: ende ick met beven / tranen ende suchten riep God tot ghetuyghe / dat ick dit teghen mynen danck moeste doen / ende uyt-ghetoghen hebbende myne Wagghe / om u den doodt-steeck te gheven / siet / soo quamen haestelick gheloopen eenighe Zee-roovers / die daer ontrent aen Landt ghekomen waren / met uyt-ghetogen Swaerden / ende riepen / Ha ghy Moorder / ghy Schelm / ghy Booswicht / houdt op / dat is onse Vuyt / ende niet uwe Offerhande. Ende ick en hadde naulicx tijt om te vluchten / ende sy namen u mede / ende sedert en hebbe ick nopt van u verhoort / dan nu op desen dach. Dit is de waerachtighe gheleghenthept der zake: ende ick stack een Doen doodt / ende maerkte myne Handen ende Wagghe bloedich / ende zeyde teghen Dionisiades / dat ick u ghedoot hadde: ende sy ende haer Man maerkten de Burgheren wijs dat ghy haestich ghestorven waert / ende deden een Kiste maken / daer sy uyt anders in leyden / ende lieten alzoo een valsche begravinghe doen / met grooten rou vande Burgheren / die niet anders en wisten dan dat ghy waerachtelick ghestorven waert.

De Burghemeester. Heer Koninck / ick verklare by de waerhept dat niemandt van de Wet noch van de Burgheren voor dese ure hier van en hebben gheweten / ende aen het maken vande heerlickhept van het Graf / heeft uwe Majestept wel kunnen mercken / de oprechticheydt ende liefde van de Burgheren tot uwe Majestept: daeromme bidde ick uwe Majestept / dat ghy wilt letten op de onnoselhept der Wet ende Burgheren / ende dat uwe rechtbeerdighe gramschap niet mede en gae over den onnoselen.

Ghy dalt op syn knpt esi de Burgers mede.

Appollonius. Ick hebbe van eersten aen ghezept / dat ick u zelfs Rechters maken soude in dese zake / oordeelt dan nu zelfs of myn gram-

gramschap niet en zÿ rechtveerdich / ende oft mÿn lieve Dochter wel hadde verdient in hare tedere jeught alzoo ghetracteert te werden: ende dat ghÿ noch wist in wat verdriet dat sÿ noch zeer langhen tÿdt heeft haer jonghe leven door-ghebracht / het en ware niet moghelick zonder tranen te aenhooren.

De Burgheren. Heer Koninck de Moorders zullen doodt ghesteenicht werden.

Strangulio. Ach! ach! wat heeft mÿn boose Vrou bedreven? ende ick moet de straffe mede draghen.

De Burgheren. Daer en baet nu gheen klaghen noch kermen / ghÿ zÿt zoo schuldich als sÿ: Gaet voort. Ÿ moeten alle dryc sterven.

Tarsia. Neen / Theophilus dse verbidde ick / om dat hÿ mÿ tÿdt ghaf mÿn ghebedt te spreken; oock heb ick't hem alsdoen al vergheven / aenghesien dat hÿ't teghen spnen danck zoude ghedaen hebben.

Theophilus. Ick dancke u / o Tarsia / van uwe goedertierenheÿt ende deucht / ende zal alle de dagen mÿns levens bidden voor uwe voorspoet ende welvaert.

De Burgheren loopen ende sleypen Strangulio ende Dionisiades langhs der Straten, ende sy vverden ghesteenicht.

VI. Handelinghe. VIII. Wtkomen.

Appollonius. Lucina. Altistratus. Tarsia. Athanagoras.

Appollonius. NV mÿn lieve Vrÿsvrou hebben wÿ de moeselicke crepse eens ten eynde ghebracht / ende oock hoop ick ons verdriet / daer wÿ zedert wÿ hier wte Haven voeren wel van voorsien zÿn gheweest / ende onse deel hebben ghehadt / ick hope nu uwen ouden Vader te verblÿden.

Lucina. MÿnHeere ende Man / ick ben van herten verblÿdt dat ick de Stadt mÿnder ghehoorte noch voor mÿn doodt hebbe moghen sien / ende mÿnen ouden ende lieven waerden Vader mach verblÿden met mÿn komste. Siet daer / den gorden ouden Man komt ons noch te ghemoete / de liefde die hÿ ons draeght / doet hem noch hier bÿ ons komen / hoe oudt dat hÿ is.

Altistratus. Welkom mÿn lieve Kinderen / welkom mÿn lieve Vrunden: met wat grooter verlanghen hebbe ick u ghewacht zoo vele jaren langh / ende ten ware de goede hope ende het vertrouwen dat ick altÿdt op Godt ghehadt hebbe / dat ick u noch voor mÿnen doodt sien zoude / mÿ onderhouden hadde / ick ware langhe doot gheweest: nu kome de Heere als't hem ghelieft.

Appol-

Appollonius. Myn waerde Vader / het heeft Godt almachtich belieft ons te bezoecken met veel verdruets / lijdens ende teghenspoedts / zedert ons vertreck van hier; hy heeft my u Dochter ghenomen ende weder-ghegheven / siet / daer levere ickse nu in uwen handen / met hare Vrucht myne ende hare Dochter / die sy opter Zee ghebaert heeft / die ick ock langhe hebbe verloren ghehadt / ende Godt heefse my ock wederom ter handen ghestelt / siet / dat is haren Man die ickse hebbe ghegheven / ick hope dattet u aenghenaem zal wesen: want ick hebbe uwe voet-stappen ghevolght / ick hebse ghegheven eenen wijsen / vromen ende deughdelicken Man.

Altistratus. Myn herte is zoo zeer verblijdt met uwe komste / dat ick het niet en kan uyt-spreken: ick dancke Godt dat ick u lieden ghesont sie. Komt / laet ons binnen gaen / ende vreughde hanteren / daer zullen wy met ghemack van alle voorleden zaecken spreken / ick weet dat ghylieden moede zijt van repsen: ick hebbe alle myn Heeren doen beschrijven / om open Hof te houden / ten eynde wy ons alle metten anderen moghen verblijden / ende Godt dancken. Welkom myn lieve Sone Appollonius.

Hy neemtse allez d'een voor ende d'ander na ui syn ernst.

Appollonius. Ick dancke u myn waerde Vader.

Altistratus. Welkom myn waerde Dochter / Godt zij ghedanct dat ick u wederom ghekreghen hebbe tot een vermakinghe van mynen ouderom / nu en wil ick u zoo haest niet wederom van my laten gaen.

Lucina. Ick dancke u myn waerde Heer Vader / van uwe vrundelickheyt / onse meninghe is zoo langhe by V. M. te blijven / alst u behaghelick zal wesen.

Altistratus. Ende ghy myn Sone Athanagoras / zijt my ock zeer welkom / ende tbehaeght my wel dat myn Dochters Kindt met zoo wijsen / vromen ende deughdelicken Man is voorsien / ende my de moeyten afghenomen van daer voor zorghe te draghen.

Athanagoras. Ick bedancke u Heer Koninck van uwe deucht / ick hope u altijdt te wesen een onderdanighe Soon / ende in alles te volghen uwen goeden raedt.

Altistratus. Ende ghy myn lieve Kindt Tarsia / die myn ooghen noyt voor desen daghe en hebben ghesien / zijt hertelicken welkom by uwen ouden Groot-vader / ghebenedijt zij Godt die u zoo volkomen heeft ghemaeckt in schoonheyt ende goede gratie.

Tarsia. Ick bedancke u Heer Koninck / myn eerwaerdighe Groot-vader / ende Godt almachtich zij eeuwich lof ende danck / die my naer zoo vele droevighe daghen die ick ghehadt hebbe / my zoo groote ghenade bewijst / dat ick myne Ouderen hebbe moghen

sien

ſien ghefont ende welbarande/ ende hebben hier mede/ mijn moeder Sinoot-bader laet kennen.

Altiſtratus. Komt al tzamen binnen mijne lieve Ruſteren ende Ruſtinden.

Sy gaen binnen ende nemen ſpeels alderhande ghenoeghen.

IV. CHORVS.

Op de voys.

't Wilhelmus ſommers noch groen, &c.

I.

GOdt wil de vrome onderzoecken
Of ſy op hem betrouwen vaſt,
Zeyndtſe verdriet van allen hoecken
Datſe ſchijnen te zijn verlaſt,
Op datſe haet leeren beproeven,
Ende niet op haer zelven ſtaen:
Godts gratie wy all' behoeven,
Of wy zouden verloren gaen.

II.

Naer lijden zoo komt ons verblijden,
Iſt dat wy hier verduldich zijn,
Ons eyghen luſten leeren mijden
Inder vvaerheydt niet inden ſchijn:
Godt gheeft middel ende vvtkomen
Als wy meenen daer is gheen raedt,
Zoo zeyndt hy hulpe voor de vromen,
In ſpijt van booſe Nijders quaedt.

III.

Daerom vvilt patientich vveſen
In al dat u de Heer toe-zendt,
Wilt hem dienen, eeren en vreeſen,
Tot vveldoen u altijdt ghevvendt,
En ſtelt op Godt al u betrouwen,
Het lijden en valt dan niet ſwaer,
Laet de liefd' in u niet verkouwen,
Hy verloſt ons wt all' tghevaer.

IV.

Komt u hier teghen ſpoedt beſtrijden,
Zoo denckt, het is des Heeren vvil,
Hy kan my daer van vveer bevrijden,

Onder syn handt en hulpe goedich,
Want syn goedtheydt is overvloedich
Voor die belast zijn en belaen.

V.

Princen, wvil Godt u niet beproeven
Neemtet van syne handt in danck,
En wvilt u zelven niet bedroeven,
De Gheest is wvillich, t Vleesch is kranck,
Wilt alles van Godt wvill'gh aenvaerden,
Teghen hem murmureert doch niet:
Want daer is niet stadichs op Aerden,
Ist heden vreucht, morghen verdriet.

Besluyt.

Een statich oudt Burgher.

Ghy hebt goede Vrunden nu hier ghehoort het leven vanden vromen Prince Appollonius van Tyro / hoe dat hy int beste van syn jeught in verdriet quam / door dien hy des Konincks Antiochi Raedtsel ontbandt / ende de waerheyt ontdeckte / ende daerom wt syn Landt moeste vluchten / ende van't een ongheluck in't ander verviel / eyndtlick nadat hy niet veel lijdens ende ongheluck verzocht was / alle syn ongheluck te boven quam.

Tweede Burgher.

Daer wt wy zullen moghen leeren altijdt wel doen / ende in den noodt nimmermeer te verflouwen: want Appollonius gheweest zijnde een Ballingh van syn eyghen Landt menighe jaren langh / ten lesten met grooter eeren tot Heere ghewordden van drye Koninckrijcken / als van Tyro / van Antiochien ende van den Tronesen ofte Pentapolitanen: ende kreegh by syn Huysvrouwe naer datse zoo langhe voor doot ghehouden was / noch eenen jonghen Sone: hy leefde met syn Wijf vier-ende-tachtich jaren rustelick ende vredelick / te boven ghekomen zijnde alle syn ongheval / ghewroken van syn vijanden / danckbaerheyt betoont hebbende syn Vrunden ende Weldaders: hy heeft syn leven / aventure ende gheval zelfs beschreven / zoo ghy't ghehoort hebt. Nu ist tijdt op te houden ende

eer

ter ghelegheuder tijdt pet anders te verhalen / daer ghy meerder vermaken in zult mogghen hebben. Wus vaert al tzamen wel / leeft in vrede / vreest Godt / bemint u even Naesten ende zijt danckbaer teghen de ghene die uwe welvaert zoecken / ende vraeght malkanders ghebreken: ende hebben wy u erghens inne verergheert / dat neemt ten besten / ende denckt dattet menschelick is te dolen.

EYNDE.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

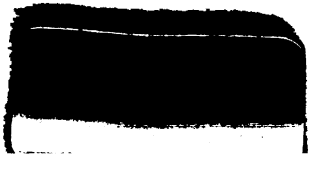
Digitized by Google

PIETER·BOR·CHRISTZ

TRAGIE·COMEDIEN

Digitized by Google